

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚά Χρονικά

Εξωτερική αξιολόγηση του τμήματος
Ηλεκτρονικής του ΤΕΙ Αθήνας

Η ψυχοπάθεια στην καθημερινή
ζωή ή εμείς οι ψυχοπαθείς;

Η θεμελίωση
της Χημείας

ΤΕΥΧΟΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ
ΜΑΪΟΣ
ΙΟΥΝΙΟΣ
2010

21

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2010

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ιδιοκτησία	ΤΕΙ Αθήνας
Εκδότης	Δημήτριος Νίνος Πρόεδρος ΤΕΙ Αθήνας
Διευθυντής	Αντώνιος Καμμάς
Συντακτική Επιτροπή	Δημήτριος Νίνος Μιχαήλ Μπρατάκος Ιωάννης Χάλαρης Απόστολος Παπαποστόλου Γεώργιος Γιαννακόπουλος
Επιμέλεια έκδοσης	Ιφιγένεια Αναστασάκου Ελένη Βαβουράκη Δώρα Φραγκούλη Δανάη Κονδύλη
Καλλιτεχνική Επιμέλεια έκδοσης	Έφη Παναγιωτίδη, efipanpan@yahoo.gr

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Πρόεδρος	Δημήτριος Νίνος
Αντιπρόεδρος	Αντώνιος Καμμάς
Αντιπρόεδρος	Μιχαήλ Μπρατάκος
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Χάλαρης
Διευθύντρια ΣΕΥΠ	Ευαγγελία Πρωτόπαπα
Διευθυντής ΣΤΕΦ	Δημήτριος Βάττης
Διευθυντής ΣΓΤΚΣ	Νικήτας Χιωτίνης
Διευθυντής ΣΔΟ	Γεώργιος Πολυχρονόπουλος
Διευθυντής ΣΤΕΤΡΟΔ	Ιωάννης Τσάκης
Γενική Γραμματέας	Κωνσταντίνα Μασούρα
Γραμματέας Συμβουλίου	Αφροδίτη Λάσκαρη

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΩΝ

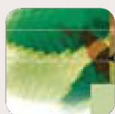
Πρόεδρος ΕΕ&Ε	Μιχαήλ Μπρατάκος Αντιπρόεδρος ΤΕΙ-Α
Αντιπρόεδρος	Ιωάννης Τσάκης
Μέλη ΕΕ&Ε	Ευαγγελία Πρωτόπαπα Γεώργιος Παναγιάρης Δήμος Τριάντης Γεώργιος Γιαννακόπουλος Πέτρος Πουλμέντης
Γραμματέας ΕΕ&Ε	Ιφιγένεια Αναστασάκου

ΤΕΙ Αθήνας
Αγ. Σπυριδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100
<http://www.teiath.gr> / e-mail: eee@teiath.gr

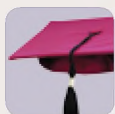
1 ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

- 4 ▪ Στο ρυθμό της κρίσης

ΘΕΣΜΙΚΑ

- 6 ▪ Επιστολή προς την Υπουργό Παιδείας, κ. Άννα Διαμαντοπούλου
- 8 ▪ Επιστολή προς την Ειδική Γραμματέα ΕΥΔ ΚΠΣ, κ. Ιφιγένεια Ορφανού

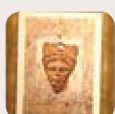
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- 10 ▪ Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα με τίτλο «Διοίκηση Επιχειρήσεων»
- 12 ▪ Ανάπτυξη & αξιοποίηση διαδικτυακής εφαρμογής για την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης και αξιολόγησης υποψηφίων επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών

4 ΑΡΘΡΑ - ΑΠΟΨΕΙΣ

- 17 ▪ **Α. Καμμάς:**
Η Πάπισσα Ιωάννα.
Μύθος ή πραγματικότητα;

- 22 ▪ **Λ. Τσίλαγα, Α. Τζαναβάρα:**
Μουσείο και μουσειακή αγωγή -
Η δημοτική πινακοθήκη Κορίνθου
σε μια σύγχρονη μουσειολογική
προσέγγιση

- 28 ▪ **Σ. Σούλης:**
Η φιλοσοφία της επιστήμης και της έρευνας
ως θεμέλιο της τεχνολογικής ανάπτυξης

- 33 ▪ **Π. Μπουλανίκη:**
Τοξικά συστατικά φυτοφαρμάκων

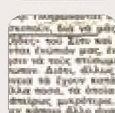
- 38 ▪ **Κ. Παπασταμούλης:**
Περί τέχνης

- 40 ▪ **Σ. Γ. Φραγκόπουλος:**
Η θεμελίωση της Χημείας
(μέρος Β')

- 47 ▪ **Σ. Παρισσόπουλος:**
Ανθρωπολογία της Υγείας

- 52 ▪ Ένα επίκαιρο άρθρο
γραμμένο πριν 75 χρόνια

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

- 54 ▪ Παγκόσμια ημέρα βιβλίου

ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΖΩΗ

- 57 ▪ **Ε. Παπαγεωργίου:**
Η ψυχοπάθεια στην καθημερινή
ζωή ή εμείς οι ψυχοπαθείς;

7 ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΤΕΙ

- 66 ▪ Νέα της Διοίκησης
- 76 ▪ Νέα από τα Τμήματα
- 88 ▪ Νέα της Επιτροπής
Εκπαίδευσης και Ερευνών

8 ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΝΕΑ

- 90

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

- 99

Στο ρυθμό της κρίσης

«Πρέπει όλοι μας να βάλουμε ένα χεράκι, για να βγούμε απ' την κρίση!» «Η κρίση είναι υπόθεση όλων μας!» «Εμπρός λοιπόν να παλέψουμε όλοι μαζί, για να αντιμετωπίσουμε το εθνικό χρέος!» Αλληπάλληλα μηνύματα που τα ΜΜΕ επαναλαμβάνουν καθημερινά με τέτοια

συχνότητα και τόσο ευφάνταστους τρόπους, ώστε να μην υπάρχει καμία αμφιβολία ότι κάθε Έλληνας έχει αφομοιώσει ότι η αντιμετώπιση του χρέους δεν είναι στοίχημα που πρέπει να κερδίσει η κυβέρνηση, αλλά ατομική του υποχρέωση.

Ποιος δε θυμάται το «Δήλωσέ το για να το σώσεις» ή το «Αγαπάς την Ελλάδα. Ζήτα απόδειξη». Εύστοχα σλόγκαν, με τα οποία μας βομβάρδιζαν επί μήνες μέχρι που αυτά εντυπώθηκαν στη μνήμη μας, όπως ακριβώς το είχαν σχεδιάσει οι εκάστοτε κυβερνώντες. Προφανώς οι μέθοδοι αυτές απέφεραν τα προσδοκώμενα έσοδα στα κρατικά ταμεία, γι' αυτό και οι κρατούντες κατέφυγαν για άλλη μια φορά σε αυτές.

Το σινεμά, τα ψώνια, το ταβερνάκι της γειτονιάς είναι πλέον απαγορευμένες απολαύσεις, όχι μόνο γιατί δεν υπάρχουν τα χρήματα, αλλά γιατί ένα απλό ξεστράτισμα της σκέψης, μια στιγμιαία

αναπόληση εκείνης της εποχής, που το να αποκτήσεις καινούργιο διαμέρισμα ή αυτοκίνητο δεν θεωρούνταν πολυτέλεια αλλά στοιχειώδες δικαίωμα, αρκεί για να ενεργοποιηθεί μέσα μας ένας αμείλικτος μηχανισμός ενοχών οδηγώντας μας στα πρόθυρα της κατάθλιψης.

Το πνεύμα δεν υποτάσσεται, η ψυχή πάντοτε βρίσκει τρόπο να δραστηρεύει ακόμη κι απ' το πιο σκοτεινό κελί, κι αυτό είναι επικίνδυνο για την εύθραυστη πολιτική και κοινωνική σταθερότητα, στο βωμό της οποίας μας καλούν να θυσιάσουμε τις προσωπικές μας επιθυμίες και τα όνειρα μιας ολόκληρης ζωής και για να βεβαιωθούν ότι δεν θα παρεκκλίνουμε από το στόχο, επιστρατεύουν την τεχνική της πλύσης εγκεφάλου, στην οποία δίνουν επίφαση νομιμότητας στα πλαίσια του «ο σκοπός αγιάζει τα μέσα».

Σα να μη μας έφταναν τα προσωπικά μας χρέη, τα οποία ούτως ή άλλως δυσκολευόμαστε να αντιμετωπίσουμε - κυρίως έπειτα από την έλευση του ευρώ - διότι ακόμη και στην Ελλάδα της προηγούμενης δεκαετίας, της εποχής της τρυφηλότητας, οι μισθοί ουδεμία σχέση είχαν με αυτούς των Ευρωπαίων εταίρων μας, τώρα υποχρεούμαστε να λογοδοτήσουμε και να αποσβέσουμε κι αυτά που συσώρευσαν όλοι εκείνοι, στους οποίους εμπιστευθήκαμε το τιμόνι της χώρας.

Είναι άδικο να περικόπτουν τους μισθούς μας, για να αυξήσουν τη δανειοληπτική ικανότητα της χώρας. Είναι παράλογο να μας στερούν κεκτημένα θεσμικά δικαιώματα και παράλληλα να απαιτούν να επιδείξουμε ηρεμία και νηφαλιότητα. Είναι ανέντιμο να αξιώνουν από

εμάς να υποθηκεύσουμε το μέλλον των παιδιών μας, όταν αυτοί έχουν φροντίσει να εξασφαλίσουν το μέλλον των δικών τους παιδιών με παχυλούς τραπεζικούς λογαριασμούς και ασφαλείς επενδύσεις στο εξωτερικό. Είναι εγκληματικό να νομιμοποιούν με δημοσιονομικά τερτίπια τη μείωση των συντάξεων, που ήταν ούτως ή άλλως συντάξεις ντροπής, οδηγώντας, με τον τρόπο αυτό, την τρίτη ηλικία στην ανέχεια, την ηθική εξαθλίωση και σταδιακά τη σωματική εξόντωση. Σίγουρα δεν είμαστε εμείς οι υπεύθυνοι για τα οικονομικά και πολιτικά σκάνδαλα που αποκαλύπτονται καθημερινά και προκαλούν την οργή μας. Είμαστε όμως υπεύθυνοι στο βαθμό που αφεθήκαμε σε μια κατάσταση επίπλαστης οικονομικής ευφορίας, όπου όλοι είχαν πρόσβαση σε όλα τα αγαθά, ενώ γνωρίζαμε πολύ καλά ότι η χώρα μας δε διέθετε ούτε τις υποδομές ούτε το υπόβαθρο, για να υιοθετήσει αυτή τη νοοτροπία και για να υποστηρίξει τόσο φιλόδοξες προοπτικές.

Είμαστε σε μεγάλο βαθμό υπεύθυνοι για όσα θα επιτρέψουμε να συμβούν από δω κι εμπρός. Εάν ο δικαιολογημένος θυμός μας υποκαταστήσει τη λογική και το μέτρο, εάν η δίψα μας για κοινωνική δικαιοσύνη ανοίξει την πόρτα στον κακό εκδικητικό εαυτό μας, τότε θα έχουμε τεράστιο μερίδιο στην τρέλα που θα επικρατήσει.

Όταν οι μισθοί κατακυλούν στα 500 και 700 ευρώ και τα βασικά έξοδα διαβίωσης υπερβαίνουν τις 2.000, όλοι γύρω μας στοχοποιούνται. Στόχος γίνεται ο συνάδελφος που παίρνει μεγαλύτερο μισθό, ο γείτονας που μπορεί να συντηρήσει ένα σπίτι, ο γνωστός που αγόρασε καινούργιο αυτοκίνητο, ο φίλος που καταφέρνει να πάει διακοπές, καθένας που μπορεί όσα δεν μπορούμε εμείς.

Σε αυτές τις εξαιρετικά δύσκολες στιγμές που δοκιμάζουν τις ψυχικές μας αντοχές, ας διατηρήσουμε την αξιοπρέπεια και τον αυτοσεβασμό μας. Ας διατηρήσουμε πάνω απ' όλα την ψυχραιμία μας. Ας αντισταθούμε στις

ακρότητες των ΜΜΕ, στα λεκτικά πυροτεχνήματα των πολιτικών και σε καθετί που θίγει την προσωπικότητα και προσβάλλει την αισθητική μας. Έχουμε ήδη νερώσει το κρασί μας κάνοντας πολλούς συμβιβασμούς, εκχωρώντας πολλά δικαιώματα που αποκτήθηκαν με αγώνες και θυσίες. Ας έχουμε τουλάχιστον την πολυτέλεια να κρατήσουμε τη συνείδησή μας πάνω από όλες αυτές τις μικρότητες, που όχι μόνο δεν εκτονώνουν την κατάσταση, αλλά επιπλέον μας φορτίζουν συναισθηματικά.

Η κυβέρνηση έχει αποδουθεί σε έναν αγώνα δρόμου με ισχυρούς αντίπαλους: το εθνικό χρέος, το ΔΝΤ, τα ξένα κέντρα αποφάσεων, τους διεθνείς χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, αλλά ο αγώνας αυτός είναι άνισος - ελπίζω ειλικρινά όχι μάταιος - με συνέπεια να δημιουργείται μια επικίνδυνη ρευστότητα, την οποία πολλοί επιχειρούν να «αξιοποιήσουν» και σίγουρα όχι προς όφελος του ελληνικού λαού. Ας μην παρασυρόμαστε λοιπόν από αβίαστα συνθήματα κι εύκολες προτροπές. Ούτως ή άλλως εμείς θα κληθούμε να πληρώσουμε το κόστος των όποιων αποφάσεων. Ας φροντίσουμε να πάρουμε αποφάσεις που να αξίζουν τουλάχιστον τις θυσίες μας.

Οι διακοπές πλησιάζουν γι' αυτό θυμηθείτε ότι, παρά τη δεινή της οικονομική κατάσταση, η χώρα μας διαθέτει χιλιάδες φυσικές ομορφιές που μπορούν έστω και για λίγο να μας ταξιδέψουν μακριά από τη σκληρή καθημερινότητα. Ομορφιές που η παντοδύναμη τρόικα δεν μπορεί να μας στερήσει. Το ελληνικό τοπίο θα ηρεμήσει την ψυχή μας, θα κατευνάσει την οργή μας βοηθώντας μας να τοποθετήσουμε τα πράγματα στη σωστή τους διάσταση.

Καλό και ξέγνοιαστο καλοκαίρι σε όλους σας.

Δημήτριος Νίνος

Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

2 ΘΕΣΜΙΚΑ

Επιστολή

προς την Υπουργό Παιδείας κ. Άννα Διαμαντοπούλου

Αξιότιμη κυρία Υπουργέ,

Σύμφωνα με πρόσφατη ανακοίνωσή σας, από τη φετινή χρονιά καταργείται η βάση του «δέκα». Υπό το φως των εξελίξεων αυτών το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας κατά την αρ. 15/14-4-2010 συνεδρίασή του συζήτησε διεξοδικά το θέμα και κατέληξε στα ακόλουθα:

Θεωρούμε λοιπόν επιβεβλημένο να σας μεταφέρουμε, για μια ακόμη φορά, τους προβληματισμούς μας, δεδομένου ότι οι αποσπασματικές προσεγγίσεις των προβλημάτων της παιδείας στη χώρα μας υπονομεύουν όχι μόνον την ποιότητα του εκπαιδευτικού μας έργου, αλλά και την ίδια τη βιωσιμότητα των Ιδρυμάτων μας.

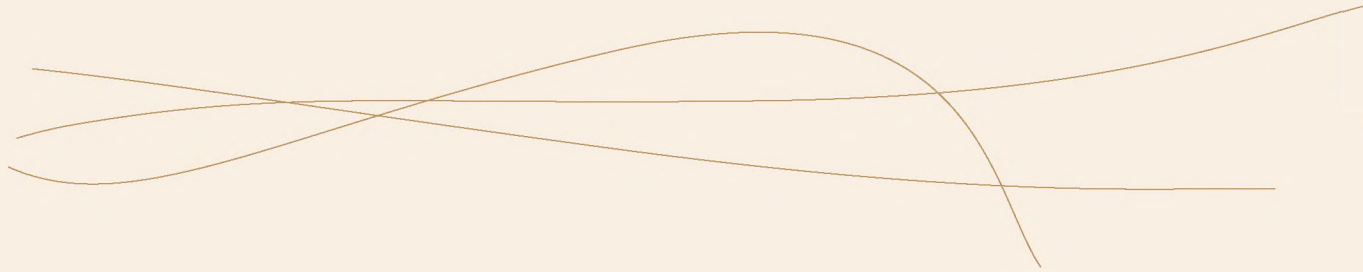
Η εφαρμογή της βάσης του «δέκα» αποτέλεσε σημείο τριβής, διότι προκάλεσε μεγαλύτερο αριθμό προβλημάτων από αυτά που σχεδιάστηκε να επιλύσει, με αποκορύφωμα το μαρασμό των περιφερειακών Τμημάτων των ΤΕΙ και των Πανεπιστημίων.

Δεν γνωρίζουμε εάν η εκ νέου κατάργηση της βάσης του «δέκα» θα συμβάλει θετικά στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των συσσωρευμένων προβλημάτων, γνωρίζουμε όμως ότι μόνο μέσα από υπεύθυνη μελέτη των αντικειμενικών αναγκών των Ιδρυμάτων μας, ορθολογικό προγραμματισμό και σχεδιασμό κάθε μελλοντικής δράσης θα καταστεί εφικτή η αναβάθμιση της ανώτατης τεχνολογικής εκπαίδευσης.

Δεν είναι δυνατόν να καταργηθεί η βάση του «δέκα», εάν δεν ληφθούν παράλληλα τα απαραίτητα αντισταθμιστικά μέτρα, που θα διασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία των Ιδρυμάτων μας και δεν θα απειλούν τις προσπάθειες που καταβάλλουμε για τη συνεχή βελτίωση του επιπέδου των σπουδών.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 πραγματοποιήθηκαν 890 μετεγγραφές σε 21 Τμήματα του Ιδρυματός μας. Στο σημείο αυτό πρέπει να σας επισημάνουμε ότι στο Ίδρυμά μας εισάγονται ετησίως περίπου 2.800 σπουδαστές. Ο μεγάλος αριθμός μετεγγραφόμενων έχει ως συνέπεια σε κάθε Τμήμα που δέχεται μετεγγραφές να δημιουργείται ένα επιπλέον τμήμα.

Παρατηρείται λοιπόν το φαινόμενο το περιφερειακό Τμήμα να μην λειτουργεί λόγω έλλειψης σπουδαστών, ενώ το αντίστοιχο Τμήμα του κεντρικού ΤΕΙ, το οποίο ήδη αντιμετωπίζει αυξημένες οικονομικές υποχρεώσεις, να επιβαρύνεται ακόμη περισσότερο και μάλιστα σε μια περίοδο κατά την οποία οι οικονομικές συνθήκες είναι δύσκολες.

Για άλλη μια φορά υποψήφιοι, που πέρασαν σε περιφερειακά Τμήματα με βαθμό εισαγωγής κάτω του 10, θα μετεγγραφούν σε Τμήματα με βαθμό εισαγωγής άνω του 14 - 15.

Αντιλαμβανόμαστε τον κοινωνικό ρόλο του θεσμού των μετεγγραφών, αλλά δεν θεωρούμε δίκαιο υποψήφιοι που κατέβαλαν μεγαλύτερες προσπάθειες και εισήχθησαν στο Τμήμα προτίμησής τους να αντιμετωπίζονται επί ίσοις όροις με άλλους που σημείωσαν πολύ χαμηλές βαθμολογίες, αλλά ο νόμος τους δίνει τη δυνατότητα, υπό προϋποθέσεις, να εισαχθούν στο Τμήμα που επιθυμούν.

Δεν είναι δίκαιο για τα Ιδρύματα που καταβάλλουν τεράστιες προσπάθειες να κρατηθεί ψηλά ο πήχης της παρεχόμενης εκπαίδευσης, όταν μάλιστα έχει καταγραφεί ότι μεγάλος αριθμός μετεγγραφόμενων καταλήγει να εγκαταλείπει τις σπουδές διότι αδυνατεί να αντεπεξέλθει στο βαθμό δυσκολίας τους. Στην περίπτωση του Ιδρύματός μας ο υψηλός αριθμός των μετεγγραφόμενων υπονομεύει όχι μόνον την ποιότητα του επιπέδου των σπουδών αλλά και την εύρυθμη λειτουργία του, διότι επιβαρύνει τον προϋπολογισμό του με επιπλέον δαπάνες ύψους περίπου 1.000.000€.

Θα πρέπει επείγοντως να ληφθούν μέτρα ώστε οι μετεγγραφές να περιοριστούν σε συγκεκριμένες μόνο περιπτώσεις και κυρίως σε λόγους υγείας. Αξίζει να σημειωθεί ότι η κατηγορία των τρίτεκνων συνιστά περίπου το 70% του συνόλου των μετεγγραφών αυξάνοντας κατακόρυφα τον αριθμό των εισαγομένων, με συνέπεια να οδηγούνται σε οικονομική καταστροφή τα κεντρικά ΤΕΙ, των οποίων ο προϋπολογισμός δεν επαρκεί ούτε για την κάλυψη των πάγιων εκπαιδευτικών αναγκών.

Στις υπόλοιπες κατηγορίες μετεγγραφόμενων θα πρέπει να δοθούν κίνητρα ώστε να παραμείνουν στο Τμήμα εισαγωγής τους. Με τον τρόπο αυτό θα επιβιώσουν τα περιφερειακά Τμήματα που αναγκάζονται να υπολειτουργούν, διότι δεν έχουν σπουδαστές, θα ανακάμψουν οικονομικά οι τοπικές κοινωνίες και οι ίδιοι οι σπουδαστές θα αντεπεξέλθουν στις δυσκολίες που προκύπτουν κατά τη διαμονή τους στην πόλη που βρίσκεται το Τμήμα εισαγωγής τους.

Επιστολή

προς την Ειδική Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΚΠΣ
κ. Ιφιγένεια Ορφανού

Αξιότιμη κυρία Ορφανού,

Το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας, αφού έλαβε υπόψη την αρ. πρωτ. 3984/01-04-2010 απόφαση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης που υπέγραψε η Ειδική Γραμματέας κ. Ιφιγένεια Ορφανού και σύμφωνα με την οποία, έπειτα από τη διαδικασία αξιολόγησης, διατέθηκε στο ΤΕΙ Αθήνας το ποσό των 337.257,19 €, στην αρ. 15/14-4-2010 συνεδρίασή του, ομόφωνα αποφάσισε να σας γνωρίσει τα εξής:

Το ποσό αυτό συνιστά τη χρηματοδότηση του Ιδρύματος μας για την Πράξη «Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας του ΔΑΣΤΑ». Επισημαίνεται ότι το ΤΕΙ Αθήνας είναι το πρώτο σε αριθμό Τμημάτων (ανέρχονται σε 37) Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της χώρας και τρίτο μετά το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Από τον πίνακα με τα στοιχεία χρηματοδότησης όλων των Ιδρυμάτων προκύπτει ότι το ΤΕΙ Αθήνας, με αριθμό σπουδαστών που ανέρχεται στις 30.000, υποχρηματοδοτήθηκε σε σχέση με άλλα Ιδρύματα, τα οποία διαθέτουν πολύ μικρότερο αριθμό Τμημάτων και σπουδαστών.

Όπως ήδη ανακοινώθηκε κατά τη διάρκεια της Συνόδου Προέδρων που πραγματοποιήθηκε στη Λαμία, το ΤΕΙ Αθήνας έχει εκπληρώσει όλες τις συμβατικές του υποχρεώσεις και έχει κλείσει όλα τα έργα των προηγούμενων ετών.

Γίνεται λοιπόν σαφές από τα ανωτέρω οικονομικά στοιχεία ότι η συνέπεια και η συνετή διαχείριση δεν αποτελούν κριτήρια αξιολόγησης κατά τη διαμόρφωση των προτάσεων οιασδήποτε υπηρεσίας ενώ ταυτόχρονα εγείρουν ερωτήματα όσον αφορά στους παράγοντες που μεσολαβούν και επηρεάζουν την κατανομή των οικονομικών πόρων.

Επειδή πρόκειται να γίνουν χρηματοδοτήσεις διαφόρων έργων που αξιολογούνται τώρα ή έχουν αξιολογηθεί, παρακαλούμε, τουλάχιστον αυτή τη φορά, να γίνει ορθή κατανομή του υπάρχοντος προϋπολογισμού με αντικειμενικά και δίκαια κριτήρια.

Δημήτριος Νίνος
Πρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

3

ε
κ
π
α
ί
δ
ε
υ
σ
η

εκπαίδευση

ΠΜΣ* μεταπτυχιακό πρόγραμμα στο TEI Αθήνας

Τίτλος:

«Διοίκηση Επιχειρήσεων»

Το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο (Europa Institut), του Πανεπιστημίου του Saarland (Saarland University - MBA School) της Γερμανίας και το **τμήμα Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων**, της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του TEI Αθήνας συνεργάζονται και συμπράττουν διοργανώνοντας από κοινού Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (MBA) στο αντικείμενο «Διοίκηση Επιχειρήσεων» (εξειδίκευση: Τουρισμός).

Αντικείμενο - Σκοπός του Προγράμματος

Το ΠΜΣ έχει σκοπό να παρέχει σε πτυχιούχους Πανεπιστημίων και TEI εξειδίκευση στον τομέα της Διοίκησης των Επιχειρήσεων και Οργανισμών, τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα της οικονομίας σε εθνικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο.

Το ΠΜΣ αποσκοπεί να παρέχει στους συμμετέχοντες φοιτητές όλες εκείνες τις ιδιαίτερες και απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την κατανόηση της λειτουργίας και της άσκησης της διοίκησης στο πλαίσιο των παγκόσμιων κοινωνικοοικονομικών συστημάτων.

Μεταπτυχιακός Τίτλος

Το ΠΜΣ απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης με τίτλο «Master of Business

Administration» (MBA), εφόσον ο μεταπτυχιακός φοιτητής έχει επιτυχή βαθμό, μετά από εξέταση, στα προβλεπόμενα από το οικείο πρόγραμμα μαθήματα και στη Μεταπτυχιακή Διατριβή (Διπλωματική Εργασία) καθώς και στο σύνολο των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων.

Γενικές Πληροφορίες

- ✓ Η διάρκεια σπουδών του ΠΜΣ είναι ένας (1) χρόνος.
- ✓ Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται στην Αγγλική γλώσσα.
- ✓ Ειδικά για το Β' Εξάμηνο (εαρινό) τα μαθήματα θα διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα στην Αθήνα, εάν όλοι οι σπουδαστές είναι Έλληνες ή έχουν πολύ καλή γνώση της ελληνικής γλώσσας.
- ✓ Το κόστος συμμετοχής (διδάκτρων) για κάθε φοιτητή ανέρχεται στις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ.

Έναρξη

Το ΠΜΣ προβλέπεται να ξεκινήσει τον Οκτώβριο του 2010.

Δηλώσεις Συμμετοχής

7-6-2010 έως 15-7-2010

*ΠΜΣ: Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών

Α' Εξάμηνο (χειμερινό) στη Γερμανία

A/A	Κωδικός	Μάθημα*	Πιστωτικές Μονάδες
1	M1 - 1	International Management	3
2	M1 - 2	Corporate Sustainability and Social Responsibility	3
3	M2 - 1	European Economics	3
4	M2 - 2	European Law	3
5	M2 - 3	European Politics	3
6	M3 - 1	International Accounting	3
7	M6 - 1	International Controlling	3
8	M6 - 2	Management Information Systems	3
9	M7 - 1	Consumer Behaviour	3
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων Εξαμήνου			27

* Από τα παραπάνω μαθήματα το ένα μπορεί να διεξάγεται στην Αθήνα.

Β' Εξάμηνο (εαρινό) στην Αθήνα

A/A	Κωδικός	Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες
1	M3 - 2/G	Tourist Development Economics	3
2	M4 - 1/G	Tourist Marketing	3
3	M5 - 1/G	Human Resource Management in Tourism	3
4	M5 - 2/G	Tourist Management	3
5	M7 - 2/G	Tourist Consumer Behaviour	3
6	M8 - 1/G	Tourist Policy	3
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων Εξαμήνου			18

Γ' Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διατριβής στη Γερμανία ή στην Ελλάδα

A/A	Κωδικός	Μάθημα	Πιστωτικές Μονάδες
1		Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διατριβής	15
Σύνολο Πιστωτικών Μονάδων			15

Αναλυτικές Πληροφορίες

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να ενημερωθείτε από:

α. τις ιστοσελίδες:

1. του Τμήματος:
http://www.teiath.gr/sdo/new_tourist_enterprises
2. του TEI Αθήνας: <http://www.teiath.gr>
3. του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου (Europa Institut), του Πανεπιστημίου του Saarland (Saarland University - MBA School):
www.mba-europe.de

β. το γραφείο MBA του τμήματος Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων, της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του TEI Αθήνας

στο Αιγάλεω κάθε Δευτέρα και Τετάρτη και ώρες 10:30 - 12:30.

γ. με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στις διευθύνσεις:

1. plytras@teiath.gr, Περικλής Λύτρας, Επιστημονικός Υπεύθυνος του Προγράμματος
2. cdpolitis@hotmail.com, Κώστας Πολίτης, Διευθυντής του Προγράμματος
3. teiatourist@teiath.gr, Γραμματεία Τμήματος

δ. τηλέφωνα:

210 5385211, 210 5385260

* Ανάπτυξη & αξιοποίηση διαδικτυακής εφαρμογής για την υποβολή ηλεκτρονικής αίτησης και αξιολόγησης υποψηφίων Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών

Οι ιδιαίτερα χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες για την υποβολή αιτήσεων των υποψηφίων επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών επέβαλαν στη Διοίκηση του ΤΕΙ-Α τη δημιουργία μιας νέας διαδικτυακής εφαρμογής, η οποία καταγράφει ηλεκτρονικά τις αιτήσεις και τις διαχειρίζεται, με σκοπό την εξαγωγή χρησίμων πληροφοριών για την αξιολόγηση των υποψηφίων συνεργατών και στη συνέχεια την ανάθεση του εκπαιδευτικού έργου.

Έπειτα από την περσινή επιτυχή πιλοτική λειτουργία της εφαρμογής σε οκτώ τμήματα του ΤΕΙ Αθήνας, το πληροφοριακό σύστημα εφαρμόστηκε καθολικά φέτος σε όλα τα τμήματα. Το γεγονός αυτό δίνει πλέον τη δυνατότητα στους υποψήφιους επιστημονικούς και εργαστηριακούς συνεργάτες να καταγράψουν πλήρως όλα τα στοιχεία που απαιτούνται κατά την υποβολή της αίτησής τους, όπως τίτλους σπουδών, επαγγελματική εμπειρία, διδακτική εμπειρία, δημοσιεύσεις, συνέδρια, επιτροπές, διαλέξεις, ευρεσιτεχνίες, διαθέσιμες ώρες κ.λπ. Για την εφαρμογή του προγράμματος πραγματοποιήθηκαν σεμινάρια εκπαίδευσης σε δύο φάσεις, τόσο για το προσωπικό των Γραμματειών των Τμημάτων (17 & 18 Μαΐου) όσο και για τις επιτροπές αξιολόγησης των καθηγητών (1 & 2 Ιουνίου).

Το παραπάνω πληροφοριακό σύστημα με την υποστήριξη μηχανισμού πληροφόρησης, επίλυσης αποριών και παροχής τεχνικής στήριξης προς όλους τους εμπλεκόμενους, συγκέντρωσε όλα τα στοιχεία των υποψηφίων σε μία βάση δεδομένων, με αποτέλεσμα να παρέχει σήμερα συγκεντρωμένα όλες τις απαραίτητες πληροφορίες που χρειάζονται οι επιτροπές

καθηγητών των τμημάτων για τη λήψη των αποφάσεων αξιολόγησης.

Ο μηχανισμός υποστήριξης βρίσκεται σε διαρκή επικοινωνία με τις επιτροπές αξιολόγησης για να παρέχει πλήρη τεχνική υποστήριξη και επίλυση αποριών σε όλη τη διάρκεια του έργου τους.

Πιστεύουμε ότι το συγκεκριμένο Πληροφοριακό σύστημα όχι μόνο εκπληρώνει τη βασική αποστολή του, που είναι η έγκαιρη και σωστή αποτύπωση των δεδομένων των βιογραφικών των συνεργατών του ΤΕΙ Αθήνας και στη συνέχεια η διαφανής διαδικασία αξιολόγησης και ανάθεση του εκπαιδευτικού έργου, αλλά αποτελεί και ενέργεια προς μίμηση και αξίζει να ενταχθεί στο ολοκληρωμένο Σύστημα Διοίκησης κάθε ΑΕΙ. Να τονιστεί ότι την ημέρα της σύνταξης αυτού του άρθρου (21-6-2010) ήδη το τμήμα Φωτογραφίας του ΤΕΙ μας γνωστοποίησε το αποτέλεσμα της αξιολόγησης των συνεργατών του.

Τέλος πρέπει να επισημανθεί ότι για το σύστημα αυτό το ΤΕΙ Αθήνας διέθεσε συνολική δαπάνη κάτω των 30.000 ΕΥΡΩ για την απόκτηση του βασικού λογισμικού (λειτουργικό σύστημα και βάση δεδομένων) και την υλοποίησή του από εταιρεία παροχής μηχανογραφικών λύσεων, ενώ όλες οι υπόλοιπες ενέργειες υποστήριξης της λειτουργίας του έχουν παρασχεθεί πρακτικά από δύο υπαλλήλους του ΤΕΙ Αθήνας.

Στη συνέχεια παρατίθεται πίνακας με όλα τα τμήματα με τον αριθμό επιστημονικών και εργαστηριακών συνεργατών που εισήχθησαν στο σύστημα και ολοκλήρωσαν με επιτυχία την προβλεπόμενη διαδικασία.

Ι. Χάλαρης, Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας

Αιτήσεις Επιστημονικών και Εργαστηριακών Συνεργατών που καταχωρήθηκαν ηλεκτρονικά		
Σχολή	Τμήμα	Αιτήσεις
ΣΕΥΠ	1. Αισθητικής και Κοσμετολογίας	51
	2. Προσχολικής Αγωγής	95
	3. Δημόσιας Υγιεινής	99
	4. Επισκεπτών -τριων Υγείας	116
	5. Εργοθεραπείας	35
	6. Ιατρικών Εργαστηρίων	146
	7. Κοινωνικής Εργασίας	93
	8. Μαιευτικής	94
	9. Νοσηλευτικής Α΄	191
	10. Νοσηλευτικής Β΄	167
	11. Οδοντικής Τεχνολογίας	49
	12. Οπτικής	32
	13. Ραδιολογίας - Ακτινολογίας	70
	14. Φυσικοθεραπείας	58
	15. Γενικό Τμήμα Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων	89
Σύνολο		1.385
ΣΤΕΦ	1. Ενεργειακής Τεχνολογίας	187
	2. Ηλεκτρονικής	152
	3. Ναυπηγικής	33
	4. Πληροφορικής	199
	5. Πολιτικών Έργων Υποδομής	85
	6. Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων	74
	7. Τοπογραφίας	72
	8. Γενικό Τμήμα μαθηματικών	56
	9. Γενικό Τμήμα Φυσικής, Χημείας και Τεχνολογίας Υλικών	107
Σύνολο		965
ΣΔΟ	1. Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης	109
	2. Διοίκησης Επιχειρήσεων	216
	3. Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας	177
	4. Εμπορίας και Διαφήμισης (marketing)	188
	5. Τουριστικών Επιχειρήσεων	148
Σύνολο		838
ΣΓΤΚΣ	1. Γραφιστικής	132
	2. Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων	112
	3. Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης Τεχνολογίας	127
	4. Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών	71
	5. Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών	59
Σύνολο		501
ΣΤΕΤΡΟΔ	1. Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών	123
	2. Τεχνολογίας Τροφίμων	159
Σύνολο		282
Κέντρο Ξένων Γλωσσών & Φυσικής Αγωγής		40
Γενικό Σύνολο		4011

Ανοικτή επιστολή στον Υφυπουργό Παιδείας κ. Πανάρετο για τα επαγγελματικά δικαιώματα του τμήματος Ναυπηγικής

Αγαπητέ κ. Πανάρετε,

Από το εισαγωγικό σημείωμα, στην ιστοσελίδα σας, αντιγράφω:

«Ένας δημόσιος λειτουργός δεν είναι παρά ένας πολίτης που εντέλλεται από τους συμπολίτες του να φέρει εις πέρας μία δημόσια αποστολή».

Δεν θα διαφωνήσει κάποιος μαζί σας. Το ζήτημα είναι εάν εσείς, που έχετε αναλάβει ένα τόσο σημαντικό έργο σε μια τόσο σημαντική θέση, το εφαρμόζετε αυτό.

Εστιάζοντας το σχόλιό μου στο προτεινόμενο από εσάς σχέδιο Π.Δ. για τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων Ναυπηγών Μηχανικών της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ Αθήνας, σημειώνω τα ακόλουθα:

1 Το Π.Δ. που είχατε στα χέρια σας όταν αναλάβατε τη θέση που σήμερα κατέχετε, προέκυψε από ουσιαστική διαβούλευση όλων των εμπλεκόμενων φορέων στο αντικείμενο της Ναυπηγικής και εγκρίθηκε από το ΣΑΤΕ (όπως και τα Π.Δ. των άλλων τμημάτων ΣΤΕΦ). Σας υπενθυμίζω ότι το προτεινόμενο εκείνο Π.Δ. είχε τις υπογραφές των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και των υπηρεσιών του Υπουργείου Ναυτιλίας. Απέμενε μόνο η υπογραφή του τότε Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας. Και γνωρίζετε κ. Πανάρετε ότι σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγρ. 2 του Νόμου 3749 / 4-9-2009 αλλά και σύμφωνα με την προεκλογική σας δέσμευση αυτό το Π.Δ., όπως και όσα Π.Δ. είχαν τις υπογραφές του ΥΠΕΠΘ θα υπογράφονταν άμεσα με τη συμπλήρωση των υπογραφών που απέμεναν.

2 Το προτεινόμενο από εσάς σχέδιο Π.Δ. για τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων Ναυπηγών Μηχανικών της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ Αθήνας είναι στην ουσία ένα κείμενο το οποίο στέλνει στις καλές δυνάμεις το ζήτημα των επαγγελματικών δικαιωμάτων των Ναυπηγών Μηχανικών ΤΕΙ, διότι με τους όρους και με τους περιορισμούς που θέτετε στο εύρος της άσκησης του επαγγέλματος στερείτε τη δυνατότητα επαγγελματικής αποκατάστασης από τους εν λόγω αποφοίτους. Ταυτόχρονα, δεν δίνετε τη δυνατότητα επιλογής αυτού του Τμήματος στο μηχανογραφικό δελτίο, με αποτέλεσμα να «φρενάρετε» την αναβάθμιση του τμήματος Ναυπηγικής.

3 Προτείνετε την ίδρυση ενός ενιαίου φορέα ο οποίος **ΘΑ δημιουργηθεί**. Αυτό σημαίνει ότι μέχρι να δημιουργηθεί αυτός ο φορέας **ΔΕΝ ΘΑ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ**. Επομένως δεν έχετε κάνει τίποτα με αυτό το Π.Δ. που προτείνετε.

4 Μετά από πολλά-πολλά χρόνια, εξακολουθείτε και εσείς να υποβαθμίζετε και να μην υπολογίζετε τους αποφοίτους του τμήματος Ναυπηγικής και να τους αφήνετε έρμαιοι στις ορέξεις ενός Τεχνικού Επιμελητηρίου που μαζί με τους πρυτάνεις των Πολυτεχνικών Σχολών εκφράζουν απαξιωτικές απόψεις για τα ΤΕΙ και επιθυμούν διακαώς την ουσιαστική κατάργηση των ΤΕΙ. Έχετε στα χέρια σας την επιστολή του Ι. Γρυσπολάκη της 7-4-2010 στην οποία ο εν λόγω Πρύτανης συκοφαντεί τους αποφοίτους ΤΕΙ γράφοντας ότι:

α. «είναι παραπλανητική η απόδοση του τίτλου του Μηχανικού σε αποφοίτους ΤΕΙ».

Συμφωνείτε με αυτό;

β. «είναι απρόβλεπτες οι συνέπειες από την τακτική να δοθούν αυτά τα επαγγελματικά δικαιώματα (σε αποφοίτους ΤΕΙ) αφού εξισώνονται 3,5 έτη σπουδών με 5».

Συμφωνείτε με αυτό; Οι σπουδές στα ΤΕΙ κύριοι έχουν ΔΙΑΡΚΕΙΑ 4 ΧΡΟΝΙΑ.

γ. Σας ζητά να αποσύρετε τα Π.Δ. για τα επαγγελματικά δικαιώματα των ΤΕΙ.

Στην ουσία κ. Πανάρετε, αυτό κάνετε.

5 Στο άρθρο 1 παρ. 2.1. του δικού σας Π.Δ. προτείνετε την έκδοση Π.Δ. με τα οποία
ΘΑ ΚΑΘΟΡΙΖΟΝΤΑΙ:

α. συγκρότηση ενιαίου φορέα (αλήθεια, ...Πότε;)

β. Τα 3 επίπεδα τεχνικής ευθύνης.

Αλήθεια κ. Πανάρετε, πιστεύετε ειλικρινά ότι αυτό το «β» πρέπει να ισχύει μόνο για τους αποφοίτους ΤΕΙ; Πατί δεν το έχετε συμπεριλάβει αυτό στο προτεινόμενο από εσάς Π.Δ. για τους αποφοίτους της Σχολής Μηχανικών Μεταλλείων - Μεταλλουργών του Ε.Μ.Π.;

Και γιατί δεν το προτείνετε και στις άλλες ειδικότητες Μηχανικών Ε.Μ.Π.; Δηλαδή οι απόφοιτοι του Ε.Μ.Π. είναι υπεράνω; Ποιός το λέει αυτό; Και κυρίως ποιος και πώς το αποδεικνύει;

Και σε κάθε περίπτωση, ποια επαγγελματική εμπειρία και γνώσεις εφαρμογής έστω και κατ' ελάχιστον απέκτησαν οι φοιτούντες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στο ΕΜΠ;

6 Στο άρθρο 2 παράγρ. 2 του προτεινόμενου από εσάς Π.Δ. έχετε προσθέσει τη φράση:
«...αποτελεί η ιδιότητα του μέλος του φορέα της παρ. 2.1. του άρθρου 1 ως διευρυμένου Τ.Ε.Ε. που εκπροσωπεί και τον κλάδο των Πτυχιούχων Μηχανικών ΤΕΙ».

Παραδίδετε δηλαδή τους αποφοίτους ΤΕΙ στο Τ.Ε.Ε. και στους Πρυτάνεις των Πολυτεχνικών σχολών που αυτό ακριβώς περίμεναν για να προχωρήσουν στο βήμα της κατάργησης των ΤΕΙ (αυτοί το ονομάζουν ...«συγχώνευση»...). Είναι οι ίδιοι κ. Πανάρετε που ζητούν να τους χορηγήσετε βασικό δίπλωμα Μηχανικού και ταυτόχρονα πτυχίο Master με ένα μόνο 5-ετή κύκλο σπουδών !!!!

7 Αγαπητέ κ. Πανάρετε, εάν πραγματικά επιθυμείτε να λύσετε το θέμα των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων Ναυπηγών Μηχανικών ΤΕΙ:

α. υπογράψτε το Π.Δ. που έχει εγκριθεί από το ΣΑΤΕ και προέκυψε μετά από ουσιαστική διαβούλευση,

β. αφαιρέστε τις διατάξεις του δικού σας Π.Δ. που δε δίνουν επαγγελματικά δικαιώματα αλλά θέτουν στο περιθώριο τους αποφοίτους αυτούς και δεν αφήνουν να αναβαθμιστεί το εν λόγω Τμήμα,

γ. δώστε στον εαυτό σας τη δυνατότητα να αποτελέσει μια όαση στην έρημο των αποτυχημένων πολιτικών στον τομέα αυτό, επιλύοντας ένα θέμα που συντηρείται άλυτο προς ικανοποίηση συντεχνιακών συμφερόντων,

δ. επιβεβαιώστε την αποστολή του δημόσιου λειτουργού, όπως την έχετε περιγράψει στο εισαγωγικό σημείωμα στην ιστοσελίδα σας.

Με εκτίμηση

Γεώργιος Χατζηκωνσταντής

επίκουρος καθηγητής του τμήματος Ναυπηγικής του ΤΕΙ-Α

4

ΑΡΘΡΑ ΑΠΟΨΕΙΣ

- **Α. Καμμάς**
Η Πάπισσα Ιωάννα. Μύθος ή πραγματικότητα;
- **Λ. Τσίλαγα, Α. Τζαναβάρα**
Μουσείο και μουσειακή αγωγή -
Η δημοτική πινακοθήκη Κορίνθου
σε μια σύγχρονη μουσειολογική προσέγγιση
- **Σ. Σούλης**
Η φιλοσοφία της επιστήμης και της έρευνας
ως θεμέλιο της τεχνολογικής ανάπτυξης
- **Π. Μπουλανίκη**
Τοξικά Συστατικά Φυτοφαρμάκων
- **Κ. Παπασταμούλης**
Περί τέχνης
- **Σ. Γ. Φραγκόπουλος**
Η θεμελίωση της Χημείας (μέρος Β')
- **Σ. Παρισσόπουλος**
Ανθρωπολογία της Υγείας

του Α. Καμμά*

Η Πάπισσα Ιωάννα

Μύθος ή πραγματικότητα;

Η «Βίβλος των Ποντίφηκων» (Liber Pontificalis) αποτελεί το πιο επίσημο -ίσως- κείμενο καταγραφής των βασικών βιογραφικών στοιχείων των προκαθημένων της Αγίας Έδρας, από τα πρώτα μ.Χ. χρόνια.

Κανένας όμως σοβαρός ιστορικός ερευνητής δε θα υπερθεμάτιζε για την απόλυτα ειλικρινή παράθεση στοιχείων που θα έθεταν σε αμφισβήτηση την απόλυτη Αγιοσύνη και το Αλάθητο της παπικής εξουσίας, δια μέσου των αιώνων.

Ο θρησκευτικός φανατισμός και η μεγάλη πολιτική εξουσία της παπικής έδρας επέβαλαν την -πάση θυσία- παραποίηση των αρνητικών φάσεων στην ιστορία της εκκλησίας, έτσι ώστε πολλά θέματα συγκεκριμένων περιόδων της να απαιτούν βαθιά διερεύνηση για την εξαγωγή τεκμηριωμένων συμπερασμάτων.

Από την επίσημη λίστα των παπών της Ρώμης μαθαίνουμε ότι τον 103^ο προκαθήμενό της **Λέοντα Δ΄** διαδέχθηκε, το 855 ο 104^{ος}, **Βενέδικτος Γ΄** ο οποίος και παρέμεινε στη θέση αυτή μέχρι το 858, υπερισχύοντας του αντιπάπα **Αναστάσιου** που είχε εκλεγεί από ομάδα καρδινάλιων.

Αυτή είναι η επίσημη θέση της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας σχετικά με τη διαδοχή των προκαθημένων της εκείνη τη συγκεκριμένη περίοδο.

Η περίοδος που μεσολάβησε μεταξύ του θανάτου του Λέοντα Δ΄ (17 Ιουλίου 855) και της στέψης του Βενέδικτου Γ΄ (29 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους) είναι πάρα πολύ μικρή για να υπάρξει ενδιάμεσος ποντίφηκας, πολύ περισσότερο μάλιστα όταν -πιθανότατα- η εκλογή ενός αντιπάπα προκάλεσε εύλογη καθυστέρηση στη νόμιμη διαδοχή.

Πώς όμως εξηγείται ο διάχυτος σε όλη τη Μεσαιωνική Ευρώπη, ήδη από την εποχή του ύστερου Μεσαίωνα, θρύλος μιας γυναίκας, που ξεγελώντας όλη την ιεραρχία της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας στέφθηκε, μετά τον Λέοντα Δ΄, πάπας της Ρώμης;

Ποια είναι η πραγματική (αν πράγματι υφίσταται) ιστορία της θρυλικής **πάπισσας Ιωάννας**;

Η **Ιωάννα**, σύμφωνα με την παράδοση (ή το θρύλο) γεννήθηκε το 822 μ.Χ. στο γερμανικό κρατίδιο του Ingelheim κοντά στο Mayence.

Οι γονείς της ήσαν ιεραπόστολοι και η ίδια εντάχθηκε από παιδί στο μοναχικό βίο.

Φύση ανήσυχη και φιλελεύθερη, με μεγάλη έφεση για σπουδές (κάτι που την εποχή εκείνη ήταν σχεδόν απαγορευμένο στις γυναίκες) ακολούθησε, πολύ νέα, τον εραστή της σπουδαστή και μοναχό **Φρουμέντιο** σε μακρά ταξίδια σε Γερμανία, Ελβετία, Γαλλία και Αθήνα όπου και απέκτησε μεγάλη μόρφωση.

*Ο κ. Α. Καμμάς είναι ιατρός ορθοπαιδικός, Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ-Α

Πια να επιτύχει όμως τους στόχους της αναγκάστηκε να μεταμφιεσθεί σε άνδρα και να υιοθετήσει το όνομα **Ιωάννης ο Άγγλος** (Johannes Anglicus).

Σε μία επόμενη φάση της ζωής της, βρίσκουμε την Ιωάννα, μόνιμα πια υποδύμενη τον άνδρα, να επανέρχεται στη Ρώμη μετά το θάνατο του εραστού της και να καταλαμβάνει αρχικά μία θέση διδασκάλου των Αγίων Γραφών, στη συνέχεια επίσημου ιερωμένου και, αργότερα, καρδινάλιου.

Κάποιοι χρονικογράφοι την θέλουν γραμματέα στην ακολουθία του πάπα Λέοντα του 4^{ου} και διάδοχό του στην Αγία Έδρα το 855 μ.Χ., με το όνομα **Ιωάννης ο 8^{ος} ο Αγγελικός** (Jean VIII l' Angeliqne).

Δύο χρόνια αργότερα η πάπισσα, γοητευμένη από έναν άνδρα (κατ' άλλους κληρικό ή καρδινάλιο ή -κατά το Ροϊδη- θαλαμηπόλο της) έμεινε έγκυος και γέννησε δημοσία κατά τη διάρκεια μιας θρησκευτικής τελετής, στο δρόμο που ενώνει τη βασιλική του Αγίου Πέτρου με τη βασιλική του Αγίου Ιωάννου του Λατερανού (Saint Jean de Latran), στο Βατικανό.

Το τέλος της πάπισσας μένει τόσο σκοτεινό όσο και η ζωή της.

Κατ' άλλους (Jean de Mailly) λιθοβολήθηκε και θανατώθηκε από το πλήθος την ώρα του τοκετού, κατ' άλλους (Martinus Polonius) πέθανε πάνω στον τοκετό και, κατά κάποιους τρίτους, απλώς καθαιρέθηκε από το αξίωμά της.

Ουδείς μπορεί να διαψεύσει ή να επιβεβαιώσει την ύπαρξη ή μη της πάπισσας Ιωάννας.

Επίσημα, στη λίστα των προκαθήμενων της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, ο πάπας **Ιωάννης ο 8^{ος}** κατείχε την Αγία Έδρα από το 872 έως το 882 μ.Χ., κάτι που σημαίνει ότι και αν ακόμα υπήρξε η πάπισσα Ιωάννα, δύο περίπου δεκαετίες νωρίτερα, αυτή ουδέποτε γράφτηκε στη λίστα των παπών της Ρώμης.

Εξάλλου κανένα γραπτό κείμενο αναφερόμενο στην πάπισσα υπήρξε από τον 9^ο έως και το 12^ο αιώνα.

Έπρεπε να φθάσουμε στο 1255 για να έχουμε την πρώτη μαρτυρία γι' αυτό από το Δομινικανό μοναχό **Jean de Mailly** στο έργο του «**Chronica universalis**» και να ακολουθήσει, πέντε χρόνια αργότερα, μία δεύτερη μαρτυρία από το Γάλλο, Δομινικανό επίσης, **Etienne de Bourbon** στο σπουδαίο έργο του «**Tractatus de diversis materiis predicabilibus**».

Το 1280 ένας τρίτος Δομινικανός, εφημέριος σε διαδοχικούς πάπες, ο **Martinus Polonius** επιβεβαίωσε την ύπαρξη της Ιωάννας στο έργο «**Chronique des pontifes romains et des empereurs**».

Η αναφορά στην πάπισσα Ιωάννα δεν περιορίζεται μόνο στις γραφές Δομινικανών μοναχών οι οποίοι, όπως είναι ιστορικά βεβαιωμένο, αποτελούσαν την αιχμή του δόρατος κατά των αιρετικών και, γενικά, όσων αλλοίωσαν το ρωμαιοκαθολικό δόγμα.

Αναφορά σ' αυτήν κάνει και ο μεγάλος ποιητής και συγγραφέας του 14^{ου} αιώνα, ο **Βοκκάκιος** (Giovanni Boccaccio), στο έργο του «**De claris mulieribus**» όπου βιογραφεί διάσημες -δια

μέσου των αιώνων - γυναίκες.

Η αναφορά του Βοκκάκιου στην πάπισσα Ιωάννα ίσως να αποτελεί και την πιο ισχυρή τεκμηρίωση για το υπαρκτό του προσώπου της.

Παρά ταύτα τα επιχειρήματα, τόσον υπέρ της ιστορικής ύπαρξης της πάπισσας, όσον και εναντίον της εξακολουθούν να φαντάζουν αδιάσειστα.

Σε αυτό βοηθά ιδιαίτερα η σχεδόν πλήρης ανυπαρξία βιογραφικών στοιχείων για τον 104^ο πάπα, Βενέδικτο τον 3^ο, που περιγράφεται ως ιδιαίτερα ενδοστρεφής, αποφεύγων συστηματικά την επαφή του με το πλήθος σε δημόσιες εμφανίσεις.

Αμφισβητούν εξάλλου πολλοί τη μορφωτική περιπλάνηση της Ιωάννας σε Αγγλία και Αθήνα με το επιχείρημα ότι εις μιν την Αγγλία το παλαιότερο πανεπιστήμιο (Οξφόρδη) ιδρύθηκε τον 13^ο αιώνα, η δε Αθήνα του 9^{ου} μ.Χ. δε διέθετε φιλοσοφική σχολή, άρα αδυνατούσε να εκπαιδεύσει σπουδαστές, όπως συνέβαινε σε παλαιότερους αιώνες.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η «ιστορία» της πάπισσας Ιωάννας χρησιμοποιήθηκε από πολλούς λόγιους του ύστερου Μεσαίωνα και της Αναγέννησης για τεκμηρίωση της δικής τους επιχειρηματολογίας, στις όποιες απόψεις εκφράζανε γύρω από τη χριστιανική διδασκαλία και το ρωμαιοκαθολικό δόγμα.

Για παράδειγμα, ο Φραγκισκανός μοναχός **Γουλιέλμος του Όκχαμ** είδε στο πρόσωπό της μία παρέμβαση του διαβόλου που προανήγγελλε

την έλευση του έκφυλου πάπα **Ιωάννη του 12^{ου}**, την περίοδο της πορνοκρατίας, ενώ ο μεγάλος πολέμιος της παπικής εξουσίας, **Μαρτίνος Λούθηρος** επιβεβαίωσε ότι, το 1510, υπήρχε ακόμη, σε περίοπτη θέση στο Βατικανό, άγαλμα της πάπισσας που κρατούσε με το χέρι της το παιδί της.

Δεν είναι εξάλλου τυχαίο ότι στην ελισαβετιανή Αγγλία, η αντιπαπική τοποθέτηση των Προτεσταντών παρήγαγε ένα μεγάλο αριθμό κειμένων, κατά κανόνα ανώνυμων, αλλά και επώνυμων (Elkanah Settle κ.ά.) όπου η πάπισσα περιγραφόταν με ήκιστα κολακευτικούς χαρακτηρισμούς ή απεικονιζόταν ως ο Αντίχριστος που ερχόταν καβάλα στο κτήνος της Αποκάλυψης.

Το αντιπαπικό μένος των Προτεσταντών δεν περιοριζόταν, όπως ήταν φυσικό, μόνο στην Αγγλία αλλά παρέσυρε μεγάλο αριθμό μορφωμένων Ευρωπαίων στην καταγραφή διαχρονικών ανομημάτων των προκαθήμενων της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας μέσα στα οποία η ιστορία της πάπισσας Ιωάννα είχε, πάντοτε, τη δική της διακεκριμένη θέση.

Έτσι, το 1562, ο ιδιαίτερης μόρφωσης Αυγουστίνος μοναχός **Ονούφριος Πανβίνιο** (Onofrio Panvinio) περιέλαβε την ιστορία της Ιωάννας στο σπουδαίο έργο του «Η ζωή των παπών» («Vitae Pontificum») ενώ, είκοσι πέντε χρόνια αργότερα ο Γάλλος νομικός **Φλοριμόνδος του Ρεμόν** (Florimond de Raemond) έκανε δεκαπέντε επανεκδόσεις του βιβλίου του «Η

Αντι-Πάπισσα» («L' Anti-Papesse»).

Ο θρύλος (ή η ιστορία) της γυναίκας - πάπα είχε αποκτήσει πια, την περίοδο της Αναγέννησης, πανευρωπαϊκή εμβέλεια.

Το πιο σημαντικό επιχείρημα ότι η πάπισσα Ιωάννα ήταν υπαρκτό ιστορικά πρόσωπο αποτελεί -ίσως- η εικαζόμενη, επί πέντε μετά από αυτήν αιώνες, διαδικασία επιλογής του προκαθήμενου της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, όπως επιβεβαιώνεται από διαφορετικές πηγές, όπως έναν οδηγό της Ρώμης του 15^{ου} αιώνα, τη μαρτυρία του Γαλάτη κληρικού **Αδάμ του Ουσκ** (Adam de Usk), αυτόπτη μάρτυρα της εκλογής πάπα, και πολλές άλλες σχετικές γραφές.

Σύμφωνα με τις γραφές αυτές η ολοκλήρωση της εκλογής νέου πάπα γινόταν με επιβεβαίωση του ανδρικού του φύλου από κάποιον, εντεταλμένο γ' αυτό, διάκονο ο οποίος, μετά από ψηλάφηση των γεννητικών αδένων του υποψήφιου, σε ειδικά σχεδιασμένη διάτρητη πολυθρόνα, αναφωνούσε στο κονγκλάβιο των εκλεκτόρων - καρδινάλιων τη φράση «**Duos habet et bene pendentis**», δηλαδή «Δύο έχει και καλά κρεμάμενους», για να εισπράξει την επιδοκιμασία των παρευρισκόμενων με τη φράση «**Deo gratias**», δηλαδή «Δόξα στο Θεό».

Αν πάλι ο υποψήφιος διέθετε μόνον έναν εκ των διδύμων αδένων, ο διάκονος επιβεβαίωνε το γεγονός με τη φράση: «**Est unus**», δηλαδή υπάρχει ένας και ο χορός των καρδινάλιων απαντούσε με τη λέξη «**sufficit**», δηλαδή αρκετός.

Τέλος, όταν ο ελέγχων διαπίστωνε ανυπαρξία γεννητικών αδένων στον υποψήφιο (ο ευνουχισμός ήταν συνήθης τιμωρία πολεμικών αιχμαλώτων από πειρατές οι οποίοι, την εποχή εκείνη, κυριαρχούσαν στις θάλασσες) ανακοίνωνε περίλυπος το γεγονός με τη φράση «**Est nullus**», δηλαδή «Ουδείς υπάρχει» για να πάρει την απάντηση των εκλεκτόρων με τη φράση: «**Deus providebit**», δηλαδή «Ο Θεός θα εφοδιάσει».

Η επίσημη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία ουδέποτε αποδέχθηκε την ύπαρξη αυτής της διαδικασίας. Δικαιολόγησε μάλιστα την αναμφισβήτητη ύπαρξη των διάτρητων καθισμάτων (ένα των οποίων υπάρχει στο μουσείο του Λούβρου) σε απομίμηση των καθισμάτων των Ρωμαίων συγκλητικών που επιχειρούσε να αποδείξει το μεγαλείο και την οικουμενικότητα του πάπα της Ρώμης, απέναντι στα υπόλοιπα πατριαρχεία.

Κανείς, κατά συνέπεια, ιστορικός ερευνητής δε θα μπορούσε να επιβεβαιώσει ή να διαψεύσει αυτή τη διαδικασία.

Εξάλλου τα τείχη του Βατικανού ήσαν, πάντοτε, ψηλά και αδιαπέραστα για κάθε «περίεργο» μελετητή των απόλυτα εσωτερικών χώρων του.

Ο Εμμανουήλ Ροΐδης γεννήθηκε το 1836 στην Ερμούπολη της Σύρου, αλλά πέρασε τα παιδικά του χρόνια στη Γένοβα και το Ιάσιο, ενώ αργότερα πήγε για σπουδές στη Γερμανία.

Ο ίδιος γράφει ότι άκουσε για πρώτη φορά την ιστορία της πάπισσας Ιωάννας, όταν ήταν παιδί στη Γένοβα και εντυπωσιάστηκε τόσο που, σπουδαστής αργότερα στη Γερμανία, άρχισε να συλλέγει υλικό πάνω σ' αυτό το θέμα.

Κύρια αρχικά πηγή του ήταν η πραγματεία του καλβινιστή θεολόγου **Φρειδερίκου Σπανχαΐμ** του παλαιότερου (Friedrich Spanheim l' Ancien), που δημοσιεύθηκε το 1631 με τίτλο: «Disquisitio historica de papa foemina inter Leonem IV et Benedictum III», όπως και το έμμετρο αφήγημα «Papessa» του **Giambattista Casti** που

δημοσιεύθηκε το 1804.

Ο Ροΐδης θεώρησε το μυθιστόρημά του «**Η Πάπισσα Ιωάννα**», που εκδόθηκε το 1866, ως «μεσαιωνική μελέτη», δεδομένου ότι ο ίδιος ήταν πεπεισμένος για την ιστορική ύπαρξη της ηρωίδας του.

Ανεξάρτητα όμως από την ιστορική -κατά το συγγραφέα- αλήθεια, η «Πάπισσα Ιωάννα» αποτέλεσε, από λογοτεχνικής πλευράς, μία ουσιαστική στροφή από το ρομαντισμό που επικυριαρχούσε το 19^ο αιώνα, στο ρεαλισμό, την κοινωνική κριτική, τη σάτιρα και την παρωδία, παραμέτρους ιδιαίτερα ενοχλητικές για τη συντηρητική κοινωνία της εποχής εκείνης.

Φυσική συνέπεια της ενόχλησης που προκάλεσε ήταν ο πόλεμος, τον οποίον του εκήρυξαν ιεράρχες της εποχής οι οποίοι, με επικεφαλής τον επίσκοπο Καρυστίας **Μακάριο**, με άρθρα στον τύπο και κηρύγματα από άμβωνος αναθεμάτιζαν συνεχώς το έργο αυτό ως «βλάσφημο», «κακόηθες», κ.ά.

Ο Ροΐδης όμως, κάθε άλλο παρά πτοήθηκε από τις επιθέσεις αυτές, ακόμα και όταν η Ιερά Σύνοδος τον αφόρισε, τον Απρίλιο του 1866, ζητώντας συγχρόνως από την ελληνική πολιτεία την απαγόρευση της κυκλοφορίας του «αντιχριστιανικού» μυθιστορηματός του.

Με σειρά σατυρικών άρθρων του, υπό τον τίτλο: «Επιστολαί ενός Αγρινιώτου» έφθασε ακόμα και να ευχαριστεί την Ιερά Σύνοδο που, με τις ενέργειές της, έκανε γνωστό το έργο του στο ευρύ κοινό.

Και ίσως δεν είχε άδικο.

Η «Πάπισσα Ιωάννα» μεταφράστηκε σε πολλές γλώσσες, αργότερα και στην καθομιλουμένη ελληνική και συνεχίζει να επανεκδίδεται με μεγάλη επιτυχία.

Ίσως αυτή η επιτυχία του να είναι και η καλύτερη απάντηση σε όσους ταυτίζουν το σκοταδισμό με την ιστορική αλήθεια και το αιώνιο κήρυγμα του Ναζωραίου.

Ηλεκτρονική πλατφόρμα

διαπανεπιστημιακών συνεργασιών
Ιταλικών Πανεπιστημίων με κρατικά
Πανεπιστήμια άλλων χωρών

Το Υπουργείο Παιδείας,
Πανεπιστημίων και Έρευνας
της Ιταλίας σε συνεργασία με το
Σύλλογο Πρυτάνεων Ιταλικών
Πανεπιστημίων δημιούργησε
μία διαδραστική πλατφόρμα,
στην οποία προβάλλονται οι
ισχύουσες συμφωνίες μεταξύ
Ιταλικών Πανεπιστημίων και
Πανεπιστημίων διεθνώς,
συνεισφέροντας στην ανάπτυξη
της συνεργασίας του ακαδημαϊκού
κόσμου, των συλλόγων που
εκπροσωπούν παραγωγικούς
κλάδους και των τοπικών φορέων.

Σε διάστημα έντεκα μηνών, 80
συνολικά Ιταλικά Πανεπιστήμια
έχουν εγγράψει 6.723 ισχύουσες
συμφωνίες που έχουν συνάψει
με Πανεπιστήμια από όλο
τον κόσμο. Δημοσιεύονται,
επίσης, ονόματα καθηγητών και
στοιχεία επικοινωνίας με τους
υπεύθυνους για κάθε συμφωνία.

Η πρόσβαση στην τράπεζα
δεδομένων είναι ελεύθερη
στην ακόλουθη ιστοσελίδα:

**[http://accordi-
internazionali.cineca.it](http://accordi-internazionali.cineca.it)**

Για περισσότερες πληροφορίες:
nicola.occhipinti@esteri.it

των Λ. Τσίλαγα* και Α. Τζαναβάρα**

Μουσείο και μουσειακή αγωγή

Η δημοτική πινακοθήκη Κορίνθου
σε μια σύγχρονη μουσειολογική προσέγγιση

Η ιστορία του μουσείου ως συγκεκριμένου κοινωνικού θεσμού, που ανταποκρίνεται σε μορφωτικές, πολιτιστικές και οικονομικές ανάγκες έχει τις ρίζες της στην απώτερη αρχαιότητα. Οι πρόδρομοι των μουσείων εμφανίστηκαν σε ένα στάδιο ανάπτυξης της ανθρώπινης κοινωνίας, όταν αντικείμενα παρμένα από τη φύση και την κοινωνική ζωή διαφυλάχθηκαν για πρώτη φορά, όχι για πρακτικούς σκοπούς ή για την υλική τους αξία, αλλά και για την αισθητική τους αξία και ως τεκμηριωμένες μαρτυρίες. Από την εποχή που το μουσείο σήμαινε ναό αφιερωμένο στις Μούσες - κατά τα **κλασσικά χρόνια** - ή πανεπιστήμιο - στα **χρόνια του Ευκλείδη και του Αρχιμήδη** - με κύριο τομέα τη φιλοσοφία (το πανεπιστήμιο στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου θεωρείται το πρώτο οργανωμένο μουσείο), μέχρι την Αναγέννηση, που αποτέλεσε περίοδο μουσειακής ανάπτυξης, μεσολάβησε ένα μακρύ διάστημα μουσειακής στασιμότητας, με μόνη εξαίρεση την ιδιωτική πρωτοβουλία.

Κατά το **Μεσαίωνα** εικόνες, θρησκευτικά αντικείμενα και λάφυρα, που έφεραν πίσω οι σταυροφόροι, κατέληξαν σε ιδιωτικές συλλογές

τριγύπων κι ευγενών, ικανοποιώντας έτσι την έμφυτη ανάγκη τους για συλλογή αντικειμένων και επίδειξης αυτών. Πώς άρχισαν λοιπόν να δημιουργούνται οι ιδιωτικές αυτές συλλογές;

Ήταν το ανθρώπινο ένστικτο του συλλέγειν;

Ήταν μια μορφή επένδυσης για τους πλούσιους συλλέκτες;

Ήταν μέσο κοινωνικής καταξίωσης;

Θα τους εξασφάλιζε υστεροφημία και αθανασία;

Ή ήταν απλά η αγάπη των αντικειμένων και των φυσικών χαρακτηριστικών τους και η ανάγκη των ανθρώπων αυτών για γνώση;

Η ιστορική εξέλιξη της Μουσειολογίας δεν έχει δώσει σαφείς απαντήσεις στους προβληματισμούς των ερευνητών - Μουσειολόγων.

Η **Αναγέννηση**, πάντως, έφερε τη μεγάλη αλλαγή και τα μουσεία, ως ιδρύματα Διαφωτισμού, που ανταποκρίνονται στις μορφωτικές απαιτήσεις των ανθρώπων, γνώρισαν εκ νέου ακμή. Στη Φλωρεντία του 15^{ου} αι. πρωτοχρησιμοποιήθηκε η λέξη «Μουσείο», για να περιγράψει τη συλλογή των Μεδίκων. Ο Λαυρέντιος των Μεδίκων χρησιμοποίησε γαλαρίες (Galleria) του παλατιού, για να εκθέσει και να επιδείξει στους φιλοξενούμενούς του τους θησαυρούς που είχε

*Η κ. Λ. Τσίλαγα είναι καθηγήτρια του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης του ΤΕΙ-Α

**Η κ. Α. Τζαναβάρα είναι Έφορος της Δημοτικής Πινακοθήκης Κορίνθου

συλλέξει. Από τα Galleria αυτά γεννήθηκε και η σημερινή ονομασία Gallery - Πινακοθήκη.

Στη Ρώμη το 1471 ιδρύθηκε το μουσείο του Καπιτωλίου, που αποτελεί την παλαιότερη δημόσια συλλογή στον κόσμο. Στα διακόσια χρόνια που μεσολάβησαν από την ίδρυση της Πινακοθήκης των Μεδίκων μέχρι τη λειτουργία των πρώτων δημόσιων μουσείων, με την έννοια που αυτά ορίζονται στην εποχή μας, έγιναν ένα πλήθος ενδιάμεσα βήματα.

Ένα από αυτά ήταν μια υποτυπώδης μουσειακή υποδομή μέσα στους οίκους ευγενών και πλούσιων αριστοκρατών, οι οποίοι διαμόρφωσαν (16^{ος} - 17^{ος} αι.) ειδικές προθήκες έκθεσης αξιοπερίεργων αντικειμένων, τα **cabinets of curiosities**. Αυτά βρίσκονται συνήθως δίπλα σε μία βιβλιοθήκη ή σε ένα χώρο υποδοχής, γιατί εκεί συγκεντρώνονταν οι ευγενείς με φίλους και ψυχαγωγούνταν. Είναι ανοιχτές στους λίγους και εκλεκτούς μετά από προσωπική πρόσκληση του οικοδεσπότη και πολύ σπάνια ανοιχτές στο κοινό. Αφορούν σε ο,τιδήποτε μπορούμε να φανταστούμε, σε ο,τιδήποτε τραβούσε την προσοχή του ευγενή - συλλέκτη.

Το δίκτυο μουσείων αναπτύχθηκε με ιδιαίτερα γοργό ρυθμό στα **μέσα του 19^{ου} αι.** με την ίδρυση κρατικών, εθνικών μουσείων με μορφωτικό και μαζικό προσανατολισμό. Στο διάστημα αυτών των χρόνων τοποθετείται και η σύλληψη της ιδέας να γίνουν οι ιδιωτικές συλλογές προσβάσιμες για το ευρύ κοινό, ιδέα που θεωρείται ως η ευρωπαϊκή συμβολή στην εξέλιξη των μουσείων. Τα μουσεία λοιπόν ανοίγουν τις πύλες τους και τίθενται στην υπηρεσία του κοινού. Ο στόχος τους είναι διττός: αφενός η συλλογή, διαφύλαξη και παρουσίαση των μουσειακών συλλογών κι αφετέρου η ικανοποίηση του τρίπτυχου Γνώση - Έμπνευση - Ψυχαγωγία.

Κατά τους **EDSON G.** και **DEAN D.** ως μουσείο, με την ευρύτερη έννοια του όρου, καλείται ένα πολιτιστικό ίδρυμα με συλλογές, που αποτελούν παρακαταθήκη για το ανθρώπινο γένος και για

τις μελλοντικές γενιές. Η αξία του συνίσταται στη συναισθηματική και πνευματική προσφορά που έχει στις ανθρώπινες κοινωνίες. Αλλά και ο ορισμός που διατυπώνει το **Διεθνές Συμβούλιο Μουσείων (ICOM)** κινείται μέσα στα ίδια πλαίσια. Κι εδώ αναφέρεται το μουσείο ως ίδρυμα ανοικτό στο ευρύ κοινό, χωρίς περιορισμούς, ένα ίδρυμα όπου η φυλή, το χρώμα, το θρήσκευμα, η ηλικία, η φυσική ή νοητική κατάσταση ενός ατόμου δεν αποτελούν αίτια διακρίσεων, που συνιστούν ανασταλτικό παράγοντα για την πρόσβαση του ατόμου αυτού σε ένα πολιτιστικό ίδρυμα, όπως είναι το μουσείο. Κοινός παρονομαστής σε κάθε ορισμό της έννοιας του μουσείου είναι η επικοινωνία του κοινού με τα εκθέματα, η δυνατότητα μελέτης αυτών, η απόκτηση γνώσεων και η εποικοδομητική περιήγηση των επισκεπτών, με απώτερο στόχο την πολιτιστική οικειοποίησή τους με την Τέχνη και τη συνειδητοποίηση από μέρους του κοινού, του ανερχόμενου κοινωνικού ρόλου του μουσείου στο πλαίσιο της εκπαίδευσης κι εξέλιξης της κοινωνίας. Το μουσείο προσφέρει μια άμεση εμπειρία, καθώς ο επισκέπτης βλέπει τη χρήση «πραγματικών» αντικειμένων, από «αληθινούς» ανθρώπους, βλέπει την ιστορία να ζωντανεύει μπροστά του, καλλιεργεί και διευρύνει τις γνώσεις του. Μέσω της επίσκεψης σε ένα μουσείο αφενός παρέχεται σε μια ειδική κατηγορία επισκεπτών, όπως είναι οι μαθητές, πρόσβαση στη συλλογή αυθεντικών εκθεμάτων του μουσείου κι αφετέρου ενδυναμώνει το ενδιαφέρον τους για την Τέχνη και εξάπτεται η φαντασία τους. Στο ερώτημα «γιατί είναι σημαντικό να έχει το άτομο πρόσβαση σε μουσεία - πινακοθήκες ή γενικά σε χώρους Τέχνης» θα μπορούσε να δοθεί ως απάντηση το ότι οι χώροι αυτοί συμβάλλουν ώστε να ανακαλέσει και να οργανώσει ο επισκέπτης στη μνήμη του ιστορικές πληροφορίες, στο να κατανοήσει και να επιδείξει ζήλο για την Τέχνη, στο να χρησιμοποιήσει, παγιώσει και να επεκτείνει τις γνώσεις του,

στο να εντυπωσιαστεί και να ψυχαγωγηθεί. Οι συλλογές των μουσείων αποτελούν πρωτογενή πηγή μελέτης και κατανόησης της ανθρώπινης δημιουργικότητας, συνδυάζοντας πολιτισμικά στοιχεία από το παρελθόν και το παρόν, ενώ ταυτόχρονα ο παιδευτικός ρόλος του μουσείου θεωρείται εξαιρετικά μεγάλης σημασίας, καθώς μπορεί να ασκήσει τον επισκέπτη σε θέματα συμπεριφοράς και πειθαρχίας, συμβάλλοντας στην ομαλή κοινωνικοποίησή του.

Επιχειρώντας μια **σύντομη ιστορική αναδρομή** στη γέννηση και εξέλιξη της Μουσειακής Αγωγής, θα μπορούσαμε να σταθούμε στις ακόλουθες ημερομηνίες - σταθμούς για τα Μουσεία παγκοσμίως:

Το **1901** το Μουσείο **Smithsonian** στην Ουάσινγκτον και το **Μουσείο Επιστημών** στο Λονδίνο δημιουργούν τα πρώτα υποτυπώδη προγράμματα για παιδιά με τη χρήση επιλεγμένων εκθεμάτων από τις συλλογές των μουσείων.

Στη διάρκεια του **Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου**, το Μουσείο **Victoria and Albert στο Λονδίνο** δημιουργεί **«εργαστήρι»** για παιδιά, τα οποία εμπνέονται από τα εκθέματά του.

Το **1920** ιδρύεται στη Χάγη το **Μουσείο Εκπαίδευσης**, που εξειδικεύεται στη Μουσειακή Αγωγή.

Το **1927** θεσμοθετείται στην Αμερική η **«Ώρα του Μουσείου»**, ενώ τα μουσεία χαρακτηρίζονται εκπαιδευτικά ιδρύματα. Τα προγράμματα υλοποιούνται τα Σάββατα, με παιχνίδια και συζητήσεις γύρω από τα μουσειακά εκθέματα.

Το **1928** αρχίζουν να λειτουργούν στο **Λούβρο** τα πρώτα προγράμματα που απευθύνονται στο σχολικό κοινό.

Τη **δεκαετία του '60** ξεκινά μια επανάσταση στο χώρο των παιδικών μουσείων, με πρωτοπόρο το **Μουσείο της Βοστώνης**. Τα εκθέματα ζωντανεύουν και ο επισκέπτης συμμετέχει ενεργά. Αγγίζει, βιώνει, ανακαλύπτει, αισθάνεται,

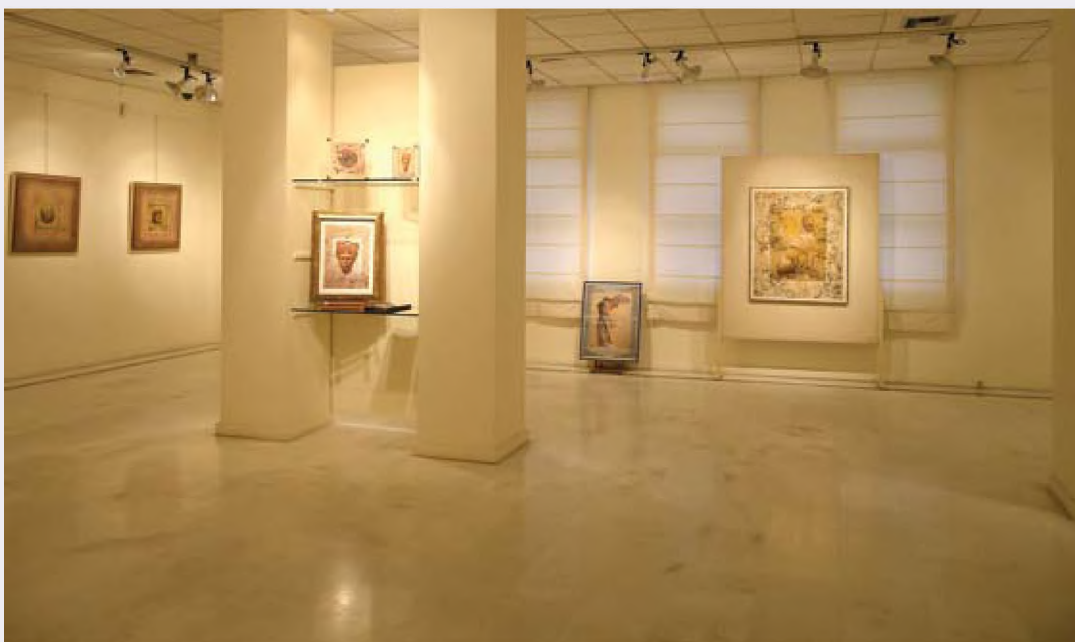
μέσα στα **«Discovery Rooms» (Εκθέσεις Αφής)**.

Επειδή τα μουσεία εφαρμόζουν διεθνώς την πολιτική του «Μην αγγίζετε» και οι υπεύθυνοι ασφαλείας είναι έτοιμοι να απομακρύνουν στη στιγμή κάθε επισκέπτη, που θα σκεφθεί να προσεγγίσει ένα έργο Τέχνης - πολιτική που την κατανοούμε και τη θεωρούμε απαραίτητη για την προστασία του εκθέματος - κρίθηκε αναγκαίο να αναζητηθούν τρόποι και μέθοδοι, ώστε να μπορεί ο επισκέπτης σε κάποιο βαθμό να έρχεται σε επαφή με το έργο Τέχνης και να επικοινωνεί μαζί του. Ως αποτέλεσμα αυτής της σκέψης, προέκυψαν οι εκθέσεις αφής. Αν και βρίσκονται ακόμη σε πρώιμο στάδιο, έχουν ήδη αποδείξει, όπου επιχειρήθηκε να δημιουργηθούν, πως πρόκειται για ενδιαφέρουσες προτάσεις που χρειάζεται να επεκταθούν σε ευρύτερο κύκλο μουσείων.

Οι εκθέσεις αφής έχουν το πλεονέκτημα ότι δεν απευθύνονται μόνο σε ειδικές κατηγορίες επισκεπτών, όπως τα άτομα με ειδικές ανάγκες, αλλά σε κάθε επισκέπτη που θα ήθελε να βιώσει μέσα από διαδραστικές επαφές τη διαδικασία δημιουργίας και τη χρησιμότητα των εκθεμάτων της συλλογής ενός μουσείου. Αποδείχτηκε μάλιστα ότι οι εκθέσεις αυτές, όπου έχουν οργανωθεί, συγκεντρώνουν καθημερινά περισσότερους επισκέπτες από ότι οι κανονικές εκθέσεις των μουσείων που τις φιλοξενούν και ιδίως οικογένειες και παιδιά.

Η ιδέα είναι η δημιουργία σε κάθε μουσείο - εφόσον αυτό είναι δυνατό - μιας αίθουσας ανοικτής στο κοινό με υλικό από τη συλλογή ή σχετικό με αυτήν. Ο χειρισμός των αντικειμένων, η ικανοποίηση της περιέργειας του επισκέπτη και η πιο κοντινή παρατήρηση βαθαίνουν την κατανόηση.

Το σύγχρονο μουσείο καλείται να επιτελέσει έναν πολλαπλό ρόλο στην κοινωνία, στα πλαίσια ενός πνεύματος εκδημοκρατισμού. Η επινόηση του κινητού μουσείου, που θα μπορούσε να

φθάσει σε ανθρώπους σε απομακρυσμένες περιοχές, ήρθε να σφραγίσει αυτό το ρόλο. Με το άνοιγμα εκτός των τειχών του, το μουσείο βγαίνει από την αδράνεια, αποκτά έμπρακτη κοινωνική δράση και συμβάλλει ενεργά στην άρση του κοινωνικού αποκλεισμού ορισμένων κοινωνικών ομάδων από τα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου τους. Στη Μεγάλη Βρετανία τα κινητά μουσεία από το 1970 μεταφέρουν περιοδικές εκθέσεις εικαστικών τεχνών σε κάθε περιοχή της χώρας δίνοντας το παρόν στην προσπάθεια κοινωνικής ενσωμάτωσης κάθε Βρετανού πολίτη. Τα κινητά μουσεία είναι εξοπλισμένα με εποπτικό υλικό και τα απαραίτητα υλικά μέσα για μια εξατομικευμένη επίσκεψη, ανάλογα με τις ανάγκες και ιδιαιτερότητες κάθε πολίτη, που θα ενδιαφερθεί να συμμετάσχει στο πρόγραμμα αυτό.

Μουσειακή Αγωγή στην Ελλάδα. Το 1888 με εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, επισημαίνεται η σημασία που έδινε η Πολιτεία στην εκπαίδευση στα μουσεία, ενώ από το ίδιο

έγγραφο μαθαίνουμε ότι η σύνδεση του μουσείου με το σχολείο επιδιωκόταν ήδη από την περίοδο της Επανάστασης.

Το 1978 πραγματοποιούνται στην Ελλάδα **τα πρώτα εκπαιδευτικά προγράμματα**, με πρωτοπόρο το **Μουσείο Μπενάκη**, ενώ θα χρειαστεί να περάσει μια δεκαετία μέχρι να αρχίσουν να διαφαίνονται στα μεγάλα μουσεία της χώρας κάποιες δειλές προσπάθειες υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Το 1987, το **Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης** με το σύνθημα **«Όταν το Σχολείο δεν πηγαίνει στο Μουσείο, τότε το Μουσείο πηγαίνει στο Σχολείο»** δημιουργεί την πρώτη μουσειοσκευή, για τα παιδιά που δεν έχουν δυνατότητα άμεσης πρόσβασης σε κάποιο μουσείο.

Το 1990 πραγματοποιείται το 1^ο Περιφερειακό Σεμινάριο **«Μουσείο - Σχολείο»**, που εξελίσσεται σε ετήσιο θεσμό, με το σύνθημα **«Ανοιχτό Μουσείο - Ανοιχτό Σχολείο»**, ενώ το 1994 υλοποιείται το πρόγραμμα **ΜΕΛΙΝΑ**, ένα πρόγραμμα κοινής δράσης του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και του Υπουργείου Πολιτισμού,

που ανέδειξε την πολιτιστική διάσταση του εκπαιδευτικού συστήματος.

Τα τελευταία 20 χρόνια έχει επέλθει ένα πνεύμα αλλαγής στην ταυτότητα των μουσείων ανά τον κόσμο. Από απλούς χώρους θέασης, από «στάσιμα», χωρίς ζωή κτίρια μεταμορφώθηκαν στην πλειοψηφία τους ή τείνουν να μεταμορφωθούν, σε ενεργά πνευματικά ιδρύματα, που αναπτύσσουν μια διαδραστική επικοινωνία με τον επισκέπτη. Μια ριζική επανεξέταση του ρόλου των μουσείων κρίθηκε αναγκαία, προκειμένου να επιβιώσουν, ακολουθώντας το ρεύμα της εποχής και τις ανάγκες των πολιτών. Πετυχημένο λοιπόν είναι το μουσείο, όχι όταν έχει σημαντικά κέρδη ή μεγάλο αριθμό επισκεπτών, αλλά, όταν εξασφαλίζει καλή ποιότητα υπηρεσιών στους επισκέπτες κι αναπτύσσει μια καλή σχέση μαζί τους, ώστε μετά το τέλος μιας επίσκεψης να θελήσουν να την επαναλάβουν. Άλλωστε μουσείο χωρίς κοινό δε νοείται. Πάνω σε αυτή την αρχή - αφορισμό θα έπρεπε να εδράζεται το «**μουσειακό γίνεσθαι**».

Η Δημοτική Πινακοθήκη Κορίνθου, ένα τοπικό μουσείο που φιλοξενεί σημαντικά ζωγραφικά έργα διακεκριμένων Ελλήνων και Ευρωπαίων δημιουργών «αγωνίζεται» να αντισταθεί στο ισοπεδωτικό πνεύμα της παγκοσμιοποίησης - που έχει εισβάλλει και στο χώρο των Εικαστικών και επηρεάζει τις μουσειακές πρακτικές γενικότερα - και να αποτελέσει όχι απλώς μια παθητική συλλογή υπέροχων εκθεμάτων, αλλά ένα εφαλτήριο για πολιτιστική αναβάθμιση της τοπικής κοινωνίας με τα πενιχρά μέσα που διαθέτει. Αυτό είναι άλλωστε και το περιεχόμενο της φιλοσοφίας της Νέας Μουσειολογίας, όπου στο κέντρο της ιδέας του μουσείου βρίσκεται ο άνθρωπος και όχι τα αντικείμενα. Βέβαια, το «νέο» μουσείο δε θεωρείται μια εναλλακτική λύση έναντι του «παραδοσιακού», αλλά ένα συμπλήρωμα, που ανοίγει στην έννοια του

μουσείου νέες προοπτικές και διαστάσεις. Στο πνεύμα αυτό κινείται και η στάση πολλών μουσείων να ακολουθήσουν τις Νέες Τεχνολογίες και να ενσωματώσουν στους εκθεσιακούς χώρους οπτικοακουστικά μέσα.

Η Πινακοθήκη Κορίνθου ευελπιστεί να εξασφαλίσει τις αντίστοιχες πολυμεσικές εφαρμογές, που θα μετέτρεπαν μια παραδοσιακή και συχνά βαρετή, ειδικά για τους μικρούς επισκέπτες, μέθοδο ξενάγησης, περιήγησης και παρουσίασης των εκθεμάτων μιας έκθεσης, σε μια απολαυστική εμπειρία με τη χρήση συστημάτων **multimedia**. Η εγκατάσταση σύγχρονων τεχνολογικών συστημάτων ξενάγησης σε ένα μουσείο συμβαδίζει αφενός με τη φιλοσοφία, που θέλει τα μουσεία να προσαρμόζονται στις εξελίξεις και να μην είναι αποστειρωμένα δωμάτια, παρωχημένα και πληκτικά, αφετέρου με τις απαιτήσεις των σημερινών παιδιών, που είναι εξοικειωμένα με την τεχνολογία και η διαδραστικότητα θα τους εξέπληττε ευχάριστα σε ένα μουσείο.

Ένα τέτοιο μέσο και το πιο διαδεδομένο σε μουσεια παγκοσμίως είναι το **Information Kiosk**, ένα ηλεκτρονικό σύστημα πληροφόρησης, που στηρίζεται στη λειτουργία ενός ενσωματωμένου υπολογιστή με μεγάλη χωρητικότητα μνήμης, που συνήθως τοποθετείται στα ισόγεια των μουσείων και προσφέρει μια εικονική περιήγηση στα εκθέματα.

Η λειτουργία του γίνεται εύκολα, απλώς με την αφή, πάνω σε μία οθόνη υπολογιστή. Η οθόνη

διαθέτει πολλά εικονίδια ανάλογα με το είδος της πληροφόρησης που χρειάζεται ο χρήστης. Στη βάση δεδομένων μπορούν να περαστούν στοιχεία από ζωγραφικούς πίνακες της συλλογής της Πινακοθήκης, ώστε ο επισκέπτης να μπορεί να ξεναγηθεί διαδραστικά στις συλλογές της, ακουμπώντας την οθόνη και επιλέγοντας αρχικά ποιο έργο τον ενδιαφέρει και στη συνέχεια το είδος των πληροφοριών που θέλει να λάβει, π.χ. σε ποια εποχή ή σε ποιον καλλιτέχνη ανήκει ένα έκθεμα. Το σύστημα αυτό μετατρέπει μια ανιαρή και κοινή περιήγηση σε ένα απολαυστικό ταξίδι στο χώρο και το χρόνο. Υπηρετώντας ακόμη την αρχή του μουσείου «**ΕΚΤΟΣ ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ**», η Πινακοθήκη υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα στα ίδια τα σχολεία της περιφέρειας, που αδυνατούν, λόγω απόστασης από το κέντρο, να την επισκεφθούν.

Τέλος, εντός του Μουσείου θα μπορούσε να δημιουργηθεί μια Αίθουσα Ανακάλυψης, όπως αυτές που προαναφέρθηκαν, όπου μεμονωμένοι επισκέπτες, μαθητές και οικογένειες, θα μπορούν να «αγγίξουν» ζωγραφικά έργα, να αναλύσουν

τεχνοτροπίες και υλικά κατασκευής και μέσω της απτικής προσέγγισης να κατανοήσουν τη δυσκολία που απαιτεί μια καλλιτεχνική δημιουργία, ώστε να μάθουν να σέβονται και να εκτιμούν ένα έργο Τέχνης.

Βιβλιογραφία

- Ambrose Timothy, Education in Museums, Museums in Education, Edinburgh, Scottish Museum Council, 1987
- Bloom J, Powell E, Museums for a new century, Washington D C, AAM, 1984
- Bourdieu P, Darbel A, The love of Art: European Art Museums and their public, Cambridge: Polity Press (αρχική γαλλική έκδοση 1969)
- Chancellor Mindi Long, Hand On Discovery Place of Birmingham, Gifted Child Today 12, n. 5, Sept. - Oct. 1989, pp.14-17
- Edson Gary and Dean David, The handbook for museums, London and New York: Routledge, 1994
- Hooper - Greenhill Eilean, The Educational role of the Museum, London and New York, Routledge, 1996
- Hooper - Greenhill Eilean, Working in Museum and Gallery Education, Leicester University Press, 1991
- Vergo Peter, The New Museology, Reaktion Books, London, 1989
- Χρόνη - Κακούρου Γεωργία, ΜΟΥΣΕΙΟ - ΣΧΟΛΕΙΟ. ΑΝΤΙΚΡΙΣΤΕΣ ΠΟΡΤΕΣ ΣΤΗ ΓΝΩΣΗ, Εκδόσεις Πατάκη, 2005

του Σ. Σούλη*

Η φιλοσοφία της επιστήμης και της έρευνας ως θεμέλιο της τεχνολογικής ανάπτυξης

Εισαγωγή

Η προσέγγιση ενός θέματος για τη σχέση φιλοσοφίας, τεχνολογικής και κοινωνικής ανάπτυξης μπορεί να ξενίζει σε ένα επιστημονικό συνέδριο ενός Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος. Θεωρήσαμε όμως κάτι τέτοιο ως ιδιαίτερα αναγκαίο, **πρώτον**, γιατί πιστεύουμε ότι σε ένα πολυδαίδαλο ίδρυμα της γνώσης όπου επικρατεί η επιστημονική πλουραλιστικότητα μεταξύ θετικών - φυσικών και κοινωνικών σπουδών, οφείλουμε να πλεύσουμε και να επιχειρήσουμε ένα είδος ιστορικής διεισδυτικότητας στην αναζήτηση θεμελιωδών και κοινών επιστημονικών αρχών **και δεύτερον**, γιατί έχουμε την άποψη ότι, η σχέση της φιλοσοφίας και της επιστήμης έχει ένα άκρως επίκαιρο ενδιαφέρον, όχι τόσο για την υπενθύμιση μιας ιστορικής ανάλυσης, αλλά κυρίως, γιατί αποτελεί βασικό εχέγγυο μιας συνδυαστικής σκέψης που οδηγεί στη δημιουργία βαθύτερων ιδεολογικών αντιλήψεων για την αναγκαιότητα της έρευνας και τη συμβολής της στην εξέλιξη και ανάπτυξη των σύγχρονων κοινωνιών.

Τούτο δε, είναι άκρως σημαντικό για τον ελλαδικό χώρο, όπου η αντίληψη αυτή, έχει ελάσσονα

χαρακτήρα με το 0,58% του Α.Ε.Π για έρευνα έναντι 4,2% του Ισραήλ και 2,1% του μέσου όρου των χωρών μελών της Ε.Ε.

Σήμερα θεωρούμε σχεδόν αυτονόητο ότι, η οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική ανάπτυξη των σύγχρονων κοινωνιών οφείλεται κατά κύριο λόγο στην εξέλιξη της επιστημονικής γνώσης και της τεχνολογικής καινοτομίας δηλαδή, στην παραγωγή νέας γνώσης μέσω της βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας.

Οι εννοιολογικοί όμως σχηματισμοί όπως «Νέα Γνώση», «Επιστήμη» και «Έρευνα» δεν εντάσσονταν πάντα στον ανθρώπινο λόγο και δεν αποτελούσαν αναγκαίες συλλογιστικές διεργασίες κατανόησης του κόσμου.

Οι θεμελιώδεις ανησυχίες του Ισαάκ Νεύτων, του Ντεκάρτ, του Κάντ, του Φράνσις Μπέικον ή του Χιούμ να καθιερώσουν τη σύγχρονη σκέψη όπως:

- «Ότι η αλήθεια δεν επιβάλλεται αλλά ανακαλύπτεται από τους ανθρώπους»
- «Ότι η γνώση εξελίσσεται»
- «Ότι η χρήση της μαθηματικής μεθόδου, κατά την οποία κάθε αρχή οφείλει

*Ο κ. Σ. Σούλης είναι καθηγητής του τμήματος ΔΜΥΠ του ΤΕΙ-Α και Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ Ιόνιων Νήσων

να προέρχεται ή να συνάγεται από προηγούμενες αρχές που έχουν ήδη τεκμηριωθεί στη βάση άλλων αρχών» ή
 > «Ότι η μεθοδολογία και η έρευνα αποτελούν βασικά συστατικά της επιστήμης»

διήλθαν και επικράτησαν μόνο χάρη στην ανάπτυξη της φιλοσοφίας και την επικράτηση της αναγέννησης του διαφωτισμού και της αναζωπύρωσης του ανθρωπισμού. **Η αναγέννηση θα πρέπει να τονίσουμε ότι ήταν πράγματι ένας στεναγμός ανακούφισης απέναντι στον τρόπο της ιστορίας** κατά τους Σόλομον και Χίγκινς, μετά από μία και πλέον χιλιετία νέκρωσης της ανθρώπινης σκέψης. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, ιδιαίτερα του διαφωτισμού, επιχειρήθηκε να ανατραπεί η δευτερεύουσα σχέση της επιστημονικής γνώσης έναντι της θεολογικής σκέψης, με το επιχείρημα ότι η επιστήμη πήρε το ρόλο ενός τρόπου αποκάλυψης, ώστε να καταστεί δυνατόν να εκτιμηθούν τα θέματα του Θεού.

Ιστορικά λοιπόν, διαπιστώνεται ότι την ανθρώπινη σκέψη από την αρχέγονη ανάπτυξή της στην Ινδία, την Κίνα, τη Μ. Ανατολή, την Αίγυπτο και την Ελλάδα τη χαρακτηρίζει η διαπάλη μεταξύ του μύθου και των θρησκευτικο - ιδεολογικών αντιλήψεων, δηλαδή της οντολογικής κυρίως διάστασης της πίστης, όπου η ίδια η έννοια του αντικειμένου συνεπάγεται και την ύπαρξή του ή τη χαρακτηρίζει η μεταφυσική επικράτηση της *a priori* διατύπωσης δεοντολογικών αρχών, ενώ η επιστημονική κοσμοαντίληψη, όπου καθιερώνεται η επικράτηση της αναζήτησης της αλήθειας και

όχι η επιβολή της, εδραιώνεται μόνο μέσω της ανάπτυξης της φιλοσοφίας, κυρίως στον ελλαδικό χώρο.

Η σχέση φιλοσοφίας - επιστήμης - έρευνας

Πράγματι ο άνθρωπος επιχείρησε να **κατανοήσει** τον κόσμο, ενώ, παράλληλα προσπάθησε να βρει τρόπους να κατανοήσει την ίδια τη συμπεριφορά του. Στην προσπάθειά του αυτή άρχισε να **παρατηρεί** τη φύση και τις σχέσεις των ανθρώπων σε δεδομένα κοινωνικά πλαίσια. Η φιλοσοφία μπορούμε να πούμε ότι **αποτέλεσε τον κινητήριο μοχλό διερεύνησης των αιτιακών παραγόντων** λειτουργίας τόσο της φύσης όσο και της κοινωνίας. Με άλλα λόγια, η φιλοσοφία αποτέλεσε την απαρχή της επιστήμης και της έρευνας.

Το κοινό πεδίο της φιλοσοφίας, της επιστήμης και της έρευνας χαρακτηρίζεται από **το γιατί**, από την έννοια της **κατανόησης** καθώς και από τα **ερωτήματα** και την **παρατήρηση**.

«Όταν τα γιατί, τα ερωτήματα και η παρατήρηση συστηματοποιούνται και δημιουργούνται κανόνες - βάσεις επανάκαμψης της σκέψης από ορισμένα δοσμένα σημεία, τότε τίθενται τα πρώτα θεμέλια της επιστήμης.»

Τα χαρακτηριστικά των τριών αυτών θεμελιωδών εννοιολογικών σχηματισμών μπόρεσαν να ωριμάσουν και να αναπτυχθούν χάρις τις δυνατότητες και το παιχνίδι του λόγου και της γλώσσας κατά την ανθρώπινη ιστορία.

Πώς αλήθεια εξελίχθηκε το παιχνίδι της ανθρώπινης σκέψης;

Ιστορική εξέλιξη της φιλοσοφίας και της επιστήμης

Στάδια	Τα ρεύματα	Χρονολογικοί Περίοδοι (ενδεικτικά)	Οι εκπρόσωποι (ενδεικτικά)
I.	Αρχαίοι Έλληνες Άλλοι λαοί (Κίνα, Αίγυπτος) Η περίοδος χαρακτηρίζεται από ένα μίγμα μύθου και λόγου.	7 ^{ος} , 6 ^{ος} , 5 ^{ος} π.Χ.	Ίωνες ✓ Θαλής, Αναξίμανδρος, Αναξίμανης, Πυθαγόρας, Ηράκλειτος, Παρμενίδης, Ζήνων
		5 ^{ος} , 4 ^{ος}	✓ Δημόκριτος, Ιπποκράτης ✓ Σωκράτης, Πλάτων
		4 ^{ος}	✓ Αριστοτέλης
II.	Αναγέννηση Η αναγέννηση περιελάμβανε το σεβασμό προς την επιστήμη. Εισάγεται η χρήση των μαθηματικών. Αναπτύσσεται η αστρονομία.	15 ^{ος}	Κοπέρνικος Γαλιλαίος
III.	Διαφωτισμός Η πίστη στο λόγο. Η επιστημονική κόσμος - αντίληψη καθιερώνεται έναντι της θρησκείας. Όχι επιβολή αλλά αναζήτηση της αλήθειας.	Τέλη 17 ^{ου} - 18 ^{ου} 1712 - 1778	Βολτέρος Κοντορσέ Ζαν Ζακ Ρουσσώ
IV.	Οι απαρχές της επιστήμης Η θεωρητική θεμελίωση της σύγχρονης επιστήμης. «Η επιστημονική μέθοδος έδωσε το έναυσμα για επαναδιατύπωση όλων των ερωτημάτων που είχαν θέσει οι αρχαίοι». Υποστηρίζεται η καθαρή εμπειρική πειραματική μέθοδος παρατήρησης του κόσμου.	1561 - 1626	Φ. Μπέικον (θεμελιωτής της επαγωγικής λογικής)
		1596 - 1650	P. Ντεκάρτ
		1642 - 1727	I. Νεύτων
V.	Ο Θετικισμός (Η γένεση του εμπειρισμού) Το κριτήριο της επαληθευσιμότητας «Όλη η γνώση οφείλει να στηρίζεται στην εμπειρία και εξελίσσεται». Η γένεση της Διαλεκτικής και του Υλισμού. Ο κάθε άνθρωπος κατασκευάζεται κοινωνικά, δημιουργείται κατά τη διαπροσωπική αλληλεπίδραση. Η θεωρία της εξέλιξης των ειδών καθιερώνει την άποψη ότι το ανθρώπινο είδος αποτελεί μέρος της εξέλιξης.	1632 - 1704 1711 - 1776	I. Λοκ N. Χιουμ Kant
VI.	Άλλες σύγχρονες προσεγγίσεις Η Γένεση του Πραγματισμού και του διαρκούς ελέγχου της αξιοπιστίας των απόψεων. Το καθετί έχει μια ερμηνεία. Η ιδέα της απώθησης. Η επιστημονική μελέτη των θεμελιακών δομών της συνείδησης.	1839 - 1914 1872 - 1970 1889 - 1951 1864 - 1920	Σ. Πιρς M. Ράσελ Λ. Βιτγκενστάιν M. Βέμπερ

Η μοναδικότητα της σκέψης, η σύγχρονη επιστημολογική διαπάλη και η συμβολή του επιστημονικού - ερευνητικού προσωπικού των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων

Δε θα πρέπει όμως να ξεχνάμε ότι, η οποιαδήποτε ανθρώπινη διερευνητική σκέψη πραγματοποιήθηκε από άτομα μέσα στην Ιστορία. Ήταν λοιπόν φυσικό να αναπτυχθούν διαφορετικές προσεγγίσεις, διαφορετικές σχολές, διαφορετικές αρχές, διαφορετικές μεθοδολογίες τόσο στη φιλοσοφία όσο και στην επιστημονική έρευνα.

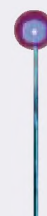
Η έννοια της μοναδικότητας στη φιλοσοφία και στον άνθρωπο συνάδει με την έννοια του μοναδικού παιχνιδιού της σκέψης, του λόγου και της γλώσσας για τον κάθε άνθρωπο που επιχειρεί να κατανοήσει τον κόσμο. Έτσι, το διαφορετικό στην επιστημονική προσέγγιση ήταν και απόλυτα λογικό.

Σήμερα η εξέλιξη του λόγου, της φιλοσοφίας και της επιστήμης συνεχίζεται με τον ίδιο έντονο διαδραστικό χαρακτήρα, με τις ίδιες έντονες υποστηρικτικές απόψεις μεταξύ θετικιστών και σχετικιστών, με τις ίδιες έντονες διαφοροποιήσεις μεταξύ των υιοθετούμενων τις τεχνικές των ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων.

Ανεξάρτητα από την ιστορική εξέλιξη της επιστημονικής σκέψης, ανεξάρτητα από τις επικρατούσες «αντιθέσεις» μεταξύ θετικιστών και σχετικιστών, ανεξάρτητα από τις τάσεις της επιχειρηματολογικής ισχυροποίησης υπέρ των

ποσοτικών ή υπέρ των ποιοτικών μεθόδων, ανεξάρτητα από την επικράτηση ή όχι της φαινομενολογικής ή της στρουκτουραλιστικής άποψης στην επιστημονική έρευνα και την επιστημολογία και παρά τις προσωπικές μας αντιλήψεις για την υπερβολική χρησιμοποίηση των ποσοτικών μεθόδων στην κοινωνική έρευνα, που υποκαθιστούν πολλές φορές την ιστορική αιτιότητα των φαινομένων ή που αγνοούν την πολυσυνθετότητα των κοινωνικών παραμέτρων, είμαστε πεπεισμένοι ότι οι ποσοτικές μέθοδοι οφείλουν να αποτελούν συνδυαστικά και συμπληρωματικά ερευνητικά εργαλεία και τεχνικές με τις αντίστοιχες ποιοτικές μεθόδους, οι δε μελετητές, οφείλουν να αναπτύσσουν ερευνητικές στρατηγικές, οι οποίες δεν πρέπει να οριοθετούνται μόνο στον έλεγχο της θεωρίας, αλλά η διαδικασία επαληθευσιμότητας των υποθέσεων τους θα πρέπει να αποτελεί βασικό στοιχείο δημιουργίας νέου πληροφοριακού υλικού για τον άνθρωπο και την εξέλιξή του.

Υπό το πρίσμα ακριβώς της ανωτέρω επιστημολογικής λογικής το επιστημονικο-ερευνητικό προσωπικό των Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων πρέπει να συνεισφέρει στην εδραίωση της αντίληψης ότι η παραγωγή νέων γνώσεων και κυρίως ο μετασχηματισμός της γνώσης σε δημιουργία μέσων μεταβολής της οικονομίας και της κοινωνίας, καθώς και η τεχνολογική καινοτομία μπορεί να επιτυγχάνονται μόνο, μέσω της βασικής και εφηρμοσμένης

έρευνας, η ανάπτυξη της οποίας, θα πρέπει να αποτελεί και κεντρικό στόχο των Ιδρυμάτων μας.

Άλλωστε η παραγωγή νέων γνώσεων, η μετάδοση, η διάδοση και η χρήση τους ενυπάρχουν ως βασικοί στόχοι στο θεμελιακό λειτουργικό σύστημα των κοινωνιών, αυτό της εκπαίδευσης, που αποτελεί ίσως και το μοναδικό αγαθό με τόσο μεγάλη πολυπαραγοντική χρησιμότητα τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο.

Η ανάπτυξη όμως της έρευνας, ως θεμελιώδη στόχο των Ιδρυμάτων μας, προϋποθέτει:

- την αύξηση των δαπανών για έρευνα,
- την αξιολόγηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο,
- τη διάχυση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στο σύνολο της ακαδημαϊκής κοινότητας,
- τη μείωση του χρόνου εφαρμογής των ερευνητικών αποτελεσμάτων,
- την υιοθέτηση αξιολογικών αριστείων από θεσμικά όργανα κοινής αποδοχής που θα αποτελούν τη βάση των κινήτρων για την ενασχόληση του ΕΠ με την έρευνα,
- τη δημιουργία εξειδικευμένων ερευνητικών κέντρων,
- τη διατμηματική ερευνητική δραστηριότητα,
- τη μείωση του χρόνου μεταφοράς της νέας γνώσης τόσο στα προγράμματα αρχικής εκπαίδευσης, όσο και στα προγράμματα συνεχιζόμενης κατάρτισης, δηλαδή, την ταχύτερη προσαρμογή του εκπαιδευτικού συστήματος στη μεταφορά και διάδοση των νέων τεχνολογιών,
- τη βελτίωση της συνεργασίας των ερευνητικών ακαδημαϊκών κέντρων, με τα αντίστοιχα των Ιδρυμάτων μας, καθώς και
- τη δημιουργία προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής τεχνογνωσίας και την κατοχύρωση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

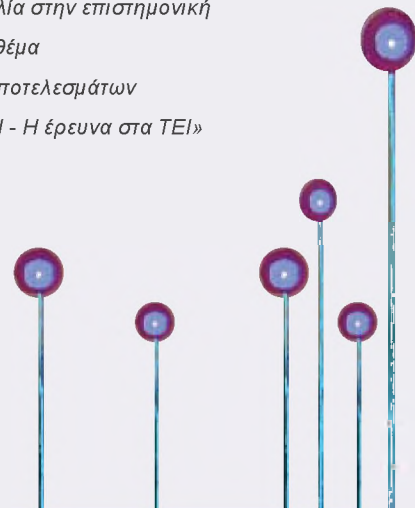
Συμπερασματικές Παρατηρήσεις

Συμπερασματικά θα λέγαμε ότι, η χρηστικότητα της σημερινής εισαγωγικής προσέγγισης στη προβληματική της εξέλιξης του λόγου, της φιλοσοφίας και της επιστήμης με την τεχνολογική και κοινωνική ανάπτυξη, εστιάζεται σε δύο γνωστικά πεδία.

Το πρώτο επιβεβαιώνει ότι η φιλοσοφία επηρέασε και αποτέλεσε μάλιστα το θεμέλιο της δημιουργίας της επιστημονικής σκέψης και της έρευνας, ενώ η επιστήμη και η παραγωγή νέου πληροφοριακού δυναμικού της γνώσης και ο μετασχηματισμός της σε μέσα παραγωγής και τεχνολογικής καινοτομίας επηρέασε την ίδια τη φιλοσοφία και τις επικρατούσες επιστημονικό - ιδεολογικές αντιλήψεις σε παγκόσμιο επίπεδο, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την περίπτωση της Δαρβινικής θεωρίας, δηλαδή της θεωρίας της εξέλιξης ειδών.

Το δεύτερο πεδίο εδράζεται ακριβώς, στην αμφίδρομη αλληλεπίδραση της φιλοσοφίας και της επιστήμης, αναδεικνύοντας τη σημασία της σχέσης αυτής, ως την αναγκαία συνθήκη για την αντιμετώπιση των φυσικών και κοινωνικών ζητημάτων που απασχόλησαν και απασχολούν την ανθρωπότητα κατά τη διάρκεια της ιστορικής μας εξέλιξης.

*Από την ομιλία στην επιστημονική
ημερίδα με θέμα
«Διάχυση αποτελεσμάτων
Αρχιμήδης II - Η έρευνα στα ΤΕΙ»*

της Π. Μπουλανίκη*

Τοξικά συστατικά φυτοφαρμάκων

Η αλόγιστη χρήση των φυτοφαρμάκων στις καλλιέργειες δημιουργεί προβλήματα λόγω της ισχυρής τοξικότητας των συστατικών τους και της αθροιστικής τους δράσης. Τα τοξικά συστατικά των φυτοφαρμάκων προσβάλλουν όργανα-στόχους του ανθρώπου και ευθύνονται για σοβαρά περιστατικά δηλητηριάσεων, των οποίων η επιδημιολογική διερεύνηση τις περισσότερες φορές είναι δυσχερής. Ο κίνδυνος από τη χρήση των φυτοφαρμάκων αφορά κατά πρώτο λόγο στον υπεύθυνο χειριστή των σκευασμάτων αυτών στις καλλιέργειες και κατά δεύτερο λόγο στους καταναλωτές των τροφίμων, στα οποία ανιχνεύονται υπολείμματα φυτοφαρμάκων.

Τα συχνότερα τοξικά συστατικά φυτοφαρμάκων, η χρήση τους και οι επιπτώσεις τους στον άνθρωπο είναι:

A. Μόλυβδος

Ο μόλυβδος χρησιμοποιείται με τη μορφή του αρσενικικού μολύβδου ως αντιπαρασιτικό φυτοφάρμακο. Ο ανόργανος μόλυβδος απορροφάται από το έντερο κατά 10% και η απορρόφησή του εξαρτάται από την παρουσία άλλων μετάλλων στο έντερο, όπως είναι το ασβέστιο και ο σίδηρος. Η απορρόφησή του από τον πνεύμονα είναι μεγαλύτερη και εξαρτάται από τη μορφή των χημικών ενώσεων του και το μέγεθος των σωματιδίων. Οι οργανικές ενώσεις του μολύβδου απορροφώνται από το δέρμα.

Ο μόλυβδος στον οργανισμό του ανθρώπου, μετά την απορρόφησή του, ανευρίσκεται σε τρία «μέρη-δεξαμενές»:

1. Στο αίμα και στους μαλακούς ιστούς, όπου γίνεται ταχεία ανταλλαγή του.
2. Στο δέρμα και τους μυς, όπου η ανταλλαγή γίνεται με μέση ταχύτητα.

3. Στον σκελετό, όπου ο μόλυβδος είναι περισσότερο σταθερός και ανευρίσκεται σε ποσοστό 90%.

Η αποβολή του μολύβδου γίνεται από τους νεφρούς, τη χολή, τον ιδρώτα και το γάλα.

Μία από τις πλέον ενδιαφέρουσες τοξικές επιδράσεις του μολύβδου είναι αυτή που αφορά στον σχηματισμό της αίμης στον άνθρωπο. Ο μόλυβδος επεμβαίνει σε δύο ένζυμα κατά τη σύνθεση της αίμης, στη δεϋδράση του δ-αμινολεβουλινικού οξέος και στη σιδηροσελατάση (πρωτοαιμική σιδηρολυάση). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του επιπέδου του δ-αμινολεβουλινικού οξέος στο αίμα και τα ούρα. Πλέον αξιόπιστη μέθοδος είναι η ανίχνευση του οξέος αυτού στα ούρα του ανθρώπου.

Τόσο ο ανόργανος όσο και ο οργανικός μόλυβδος

*Η κ. Π. Μπουλανίκη είναι καθηγήτρια εφαρμογών του τμήματος Δημόσιας Υγιεινής του ΤΕΙ-Α

έχουν καρκινογόνο δράση στα πειραματόζωα, χωρίς όμως αυτό να έχει αποδειχθεί επαρκώς και για τον άνθρωπο. Στα πειραματόζωα προκαλεί νεφρικό αδένωμα και καρκίνωμα.

Περιπτώσεις χρόνιας δηλητηρίασης από μόλυβδο εμφανίζουν εκδηλώσεις, όπως:

1 Στο κεντρικό και περιφερικό νευρικό σύστημα, όπου τα νευρολογικά ευρήματα μπορεί να κυμαίνονται από πολύ ελαφρά μέχρι βαρεία εγκεφαλοπάθεια. Στις ελαφρότερες περιπτώσεις τα συμπτώματα είναι: πονοκέφαλος, ζάλη, διαταραχές του ύπνου, της μνήμης καθώς και ευερεθιστότητα. Ο μηχανισμός που προκαλεί τις διαταραχές στο κεντρικό νευρικό σύστημα είναι η παρέμβαση του μολύβδου στους νευρομεταβιβαστές και συγκεκριμένα σε ουσιώδη μέταλλα στον εγκέφαλο, καθώς και στη λειτουργία των ενζύμων. Τα παιδιά είναι πιο ευαίσθητα στην προσβολή του κεντρικού νευρικού συστήματος από το μόλυβδο που εκδηλώνεται σε αυτά με διαταραχές της συμπεριφοράς τους.

2 Η προσβολή των νεφρών από το μόλυβδο χαρακτηρίζεται από καταστροφή των νεφρών εσπειραμένων σωληναρίων με σχηματισμό ενδοκυτταρικών σωματίων στα επιθηλιακά κύτταρα των σωληναρίων. Η δυσλειτουργία των σωληναρίων είναι αναστρέψιμη σε μικρού βαθμού έκθεση, ενώ η παρατεταμένη προσβολή

μπορεί να οδηγήσει σε διάχυτη διάμεσο ίνωση και νεφρική ανεπάρκεια.

3 Η επίδραση του μολύβδου στο γαστρεντερικό σύστημα εκδηλώνεται με ναυτία, ανορεξία, δυσπεψία και απώλεια βάρους. Τα συμπτώματα αυτά συνοδεύονται από οξείες κοιλιακούς πόνους, που ονομάζονται κωλικό του μολύβδου, καθώς και από δυσκοιλιότητα. Αίτια των κωλικών του μολύβδου είναι η απ' ευθείας δράση του μολύβδου στις λείες μυϊκές ίνες του εντέρου καθώς και ο ερεθισμός του πνευμονογαστρικού που συνοδεύεται και από εντερική ισχαιμία.

4 Αρθραλγίες παρατηρούνται, όταν ανέρχεται η πυκνότητα του μολύβδου στο αίμα.

5 Η τοξική επίδραση του μολύβδου στο αναπαραγωγικό σύστημα των πειραματόζωων είναι αποδεδειγμένη, αλλά στον άνθρωπο δεν έχει ακόμα διευκρινισθεί πλήρως. Έχουν αναφερθεί περιπτώσεις αποβολών και γενικά νεκρών εμβρύων σε γυναίκες. Ο μόλυβδος διαπερνά το φραγμό του πλακούντα και η υψηλή περιεκτικότητα σε μόλυβδο των μεμβρανών του εμβρύου έχει ως αποτέλεσμα την πρόωρη ρήξη του αμνίου και πρόωρο τοκετό.

B. Υδράργυρος

Έχουν καταγραφεί περισσότερες από 3.000 χρήσεις του υδραργύρου στη γεωργία και στη

βιομηχανία. Η ετήσια παραγωγή του υδραργύρου στη χώρα μας ανέρχεται σε 7000 τόνους. Πολλά μυοκτόνα περιέχουν υδράργυρο.

- Ο υδράργυρος είναι το μόνο μέταλλο που προκαλεί δηλητηριάσεις υπό τη μορφή επιδημιών. Η περισσότερο γνωστή επιδημία από υδράργυρο είναι αυτή που καταγράφηκε το 1953 στους κατοίκους του κόλπου Minamata στις νοτιοδυτικές ακτές του Kyushu ,που είναι το νοτιότερο νησί της Ιαπωνίας. Η επιδημική αυτή δηλητηρίαση ονομάστηκε ασθένεια του Minamata .
- Αργότερα καταγράφηκαν ομαδικές δηλητηριάσεις από υδράργυρο που προσέλαβαν επιδημική μορφή λόγω αθρόας προσβολής και στην Ελλάδα. Τα άτομα που προσβλήθηκαν από τις δηλητηριάσεις αυτές είχαν καταναλώσει ψωμί που παρασκευάστηκε από σιτάρι, το οποίο είχε ραντισθεί με ένωση του υδραργύρου για την καταπολέμηση των μυκήτων. Τέτοιες δηλητηριάσεις επιδημικού χαρακτήρα καταγράφηκαν επανειλημμένα στο Ιράκ, στο Πακιστάν και στη Γουατεμάλα και οφείλονταν σε κατανάλωση φυτικών τροφίμων που είχαν ψεκαστεί με υδραργυρικό παρασιτοκτόνο.
- Ο υδράργυρος και οι ενώσεις του απορροφώνται από τους πνεύμονες, το πεπτικό σύστημα και το δέρμα. Η τοξική δράση του υδραργύρου οφείλεται στη μεγάλη ευκολία, με την οποία ενώνονται τα ιόντα του και σχηματίζουν - HS

(σουλφιδρύλιο).

- Μετά την απορρόφησή του ο μεταλλικός υδράργυρος μετατρέπεται ενδοκυτταρικά σε ιόντα και επιπλέον οι αρυλο - και οι αλκυλο - ενώσεις του υδραργύρου απελευθερώνουν ιόντα στους ιστούς.
- Στο αίμα ο ανόργανος υδράργυρος κατανέμεται εξίσου στα ερυθρά αιμοσφαίρια και το πλάσμα.
- Όργανα - Στόχοι είναι οι νεφροί καθώς και το Κεντρικό Νευρικό Σύστημα.
- Ο υδράργυρος απεκκρίνεται με τα ούρα, τα κόπρανα, τον ιδρώτα, το σίελο καθώς και με το παραγόμενο γάλα των μαστών.
- Ο χρόνος υποδιπλασιασμού των ενώσεων του υδραργύρου στο σώμα είναι περίπου 70 μέρες. Η αποβολή είναι βραδεία και υπάρχει τάση να συγκεντρώνεται στο σώμα με την πάροδο του χρόνου.
- Η αποβολή του υδραργύρου από τα ούρα δεν είναι σταθερή και γι' αυτό η συγκέντρωσή του στα ούρα δεν είναι πολύ καλός δείκτης για τον έλεγχο της έκθεσης, σε αντίθεση με την συγκέντρωσή του στο αίμα.
- Σε περιπτώσεις οξείας δηλητηρίασης από υδράργυρο έχουμε αιμορραγίες από το έντερο, εμετούς, λιποθυμίες, νεφρική ανεπάρκεια.
- Στη χρόνια δηλητηρίαση τα συμπτώματα είναι: τρόμος, ουλίτιδα και ψυχικές διαταραχές. Ο τρόμος παρατηρείται κατά τις ώρες ανάπαυσης του ατόμου και εκδηλώνεται κυρίως στα χέρια. Η χρόνια δηλητηρίαση με υδράργυρο μπορεί να

οδηγήσει σε περιφερική νευροπάθεια, η οποία είναι συχνότερη σε αυτούς που δηλητηριάστηκαν με οργανικές ενώσεις του υδραργύρου. Στους νεφρούς παρατηρείται βλάβη με νέκρωση των σωληναρίων κυρίως σε περιπτώσεις δηλητηρίασης με ανόργανο υδράργυρο. Η παρουσία του υδραργύρου στα ούρα βοηθά στη διάγνωση της δηλητηρίασης, η συγκέντρωση του επίσης στο αίμα είναι καλός δείκτης για άτομα που προσβλήθηκαν από μεθυλιούχο υδράργυρο. Γι' αυτό, επί υποψίας δηλητηρίασης, γίνεται εξέταση ούρων, καθώς και μέτρηση του υδραργύρου στο αίμα.

Γ. Αρσενικό

Το αρσενικό χρησιμοποιείται στην παρασκευή φυτοφαρμάκων και ζιζανιοκτόνων. Επί οξείας δηλητηρίασης, η οποία παρουσιάζεται αν ληφθεί από το στόμα το αρσενικό, παρατηρούνται τα συμπτώματα: ναυτία, έμετοι, διάρροια, λιποθυμία, κώμα και θάνατος. Σε περιπτώσεις χρόνιας δηλητηρίασης εμφανίζεται περιφερική νευρίτιδα καθώς και κίρρωση του ήπατος και πιθανά νεοπλάσματα.

Μέχρι τώρα δεν έχει αποδειχθεί η καρκινογένεση σε πειραματόζωα εξαιτίας του αρσενικού.

Το ανόργανο αρσενικό απορροφάται από τους πνεύμονες, από το γαστρεντερικό σύστημα και από το δέρμα. Στο αίμα ενώνεται με την αιμοσφαιρίνη. Αποθηκεύεται στους μυς και το ήπαρ και εναποτίθεται επίσης στα νύχια και τις τρίχες.

Αποβάλλεται κυρίως με τα ούρα. Η συγκέντρωση του αρσενικού στα ούρα είναι ένας καλός δείκτης του βαθμού έκθεσης στο αρσενικό.

Οι οριακές τιμές του βιολογικού ελέγχου είναι οι εξής: αίμα: 50 mg/dl, ούρα: 1000 mg/dl, τρίχες: 5 ppm, νύχια: 10 ppm.

Δ. Κάδμιο

Η τοξικολογία του καδμίου είναι πολύπλοκη, διότι προσβάλλει πολλά συστήματα. Η απορρόφηση

από το έντερο είναι μικρή, περίπου 5% - 10%, και ο ρυθμός της απορρόφησης αυξάνει σε άτομα με χαμηλά αποθέματα σιδήρου. Μετά την απορρόφηση το κάδμιο σχηματίζει μεταλλοθειονεΐνη, η οποία είναι πρωτεΐνη χαμηλού μοριακού βάρους. Το σύμπλεγμα καδμίου - μεταλλοθειονεΐνης μεταφέρεται στους νεφρούς με την κυκλοφορία, όπου προκαλεί καταστροφή των σωληναρίων, όταν η συγκέντρωση του καδμίου υπερβεί τα 200mg/kg βάρους σώματος. Ο χρόνος της μισής ζωής του καδμίου στο σώμα είναι μεγάλος και κυμαίνεται από 7 έως 30 χρόνια ενώ η αποβολή του είναι αργή.

Το κάδμιο συσσωρεύεται κυρίως στους νεφρούς, στο ήπαρ και σε μικρότερες ποσότητες σε άλλα όργανα. Η κύρια οδός αποβολής είναι δια των ούρων. Η φυσιολογική αποβολή του καδμίου από τα ούρα είναι κάτω από 2mg/ημέρα και αυξάνεται με την ηλικία του ατόμου. Η μέση τιμή της φυσιολογικής συγκέντρωσης στο αίμα είναι κάτω από 10mg κάδμιο ανά γραμμάριο του όλου αίματος του ατόμου.

Το πρώτο εργαστηριακό εύρημα κατά τη χρόνια δηλητηρίαση με κάδμιο είναι η πρωτεϊνουρία, η οποία οφείλεται στη δυσλειτουργία των εσπειραμένων σωληναρίων. Εμφανίζεται επίσης σακχαρουρία και αμινοξιουρία καθώς και σχηματισμός λίθων με υπερασβεστουρία.

Το κάδμιο ενοχοποιείται για πρόκληση αρτηριακής υπέρτασης στα πειραματόζωα, αλλά ο μηχανισμός πρόκλησης παραμένει αδιευκρίνιστος. Σε πειράματα με βακτηρίδια και κύτταρα πειραματοζώων και ανθρώπου, καταγράφηκαν μεταλλάξεις μετά από προσβολή από κάδμιο.

Η ασθένεια itai-itai που εμφανίσθηκε σε ηλικιωμένες πολύτοκες γυναίκες της Ιαπωνίας, αποδόθηκε στην κατανάλωση ρυζιού, το οποίο καλλιεργήθηκε σε ορυζώνες, οι οποίοι υδρεύονταν με νερό που περιείχε κάδμιο. Η ασθένεια εκδηλώθηκε με νεφρική δυσλειτουργία

και παράλληλα οι γυναίκες αυτές εμφάνισαν επώδυνα πολλαπλά κατάγματα. Η παθογένεια της νόσου αυτής ακόμα διερευνάται, διότι καταγράφηκαν κρούσματα και σε πληθυσμιακές ομάδες, οι οποίες δεν είχαν προσβληθεί από κάδμιο.

Ε. Θάλλιο

Το θάλλιο είναι συστατικό στοιχείο του θειικού θαλλίου, που χρησιμοποιείται ως μυοκτόνο μιας δόσεως και είναι ισχυρό δηλητήριο για τα ποντίκια αλλά και για τον άνθρωπο. Το θάλλιο είναι πολύ τοξικό μέταλλο, περισσότερο και από το μόλυβδο.

Απορροφάται από το αναπνευστικό σύστημα, το γαστρεντερικό σύστημα και το δέρμα. Η αποβολή του είναι αργή και έχει την τάση να εναποτίθεται στους ιστούς.

Η οξεία δηλητηρίαση χαρακτηρίζεται από κωλικούς, διάρροια, εμέτους, αρθραλγίες και ψυχικές διαταραχές. Η χρόνια δηλητηρίαση εκδηλώνεται με τριχόπτωση, λευκωματουρία και πολυνευρίτιδα. Επίσης, έχουν διαπιστωθεί και οφθαλμολογικά προβλήματα, όπως σκιάσεις στους φακούς και ατροφία του οπτικού νεύρου.

ΣΤ. Φωσφόρος

Ο τριχλωριούχος και πενταχλωριούχος φωσφόρος χρησιμοποιούνται στην παραγωγή χλωριωμένων οργανικών ενώσεων για γεωργική χρήση. Ο πενταθειούχος φωσφόρος και το τρισουλφίδιο του τετραφωσφόρου χρησιμοποιούνται στην παραγωγή εντομοκτόνων. Το φωσφορικό οξύ χρησιμοποιείται

στην παραγωγή λιπασμάτων. Οι ενώσεις φωσφόρου με ψευδάργυρο χρησιμοποιούνται για την παραγωγή εντομοκτόνων, μυοκτόνων και ζιζανιοκτόνων.

Το φωσφορικό οξύ και τα φωσφορικά σουλφίδια είναι ερεθιστικά για το δέρμα, τα μάτια, τους βλεννογόνους και το αναπνευστικό σύστημα.

Ο τριχλωριούχος, πενταχλωριούχος και οξυχλωριούχος φωσφόρος είναι ερεθιστικές ουσίες, διότι σε επαφή με το νερό σχηματίζουν φωσφορικό και υδροχλωρικό οξύ.

Ο φωσφόρος εντοπίζεται στο ήπαρ και στους πνεύμονες. Η χρόνια προσβολή από τριχλωριούχο και πενταχλωριούχο φωσφόρο προκαλεί καταστροφή του σμάλτου των δοντιών.

Ζ. Φθόριο

Τα φθοριούχα χρησιμοποιούνται ως ζιζανιοκτόνα και μυοκτόνα. Οι φθοριούχες ενώσεις εντοπίζονται στα νεφρά και στα οστά. Το κύριο κλινικό εύρημα είναι ο προοδευτικός σχηματισμός νέου οστού στο περιόστεο. Η νεφρική ανεπάρκεια εκδηλώνεται με πολυδιψία και πολουρία, η οποία οφείλεται σε δυσλειτουργία του άπω εσπειραμένου σωληναρίου. Συνιστάται έλεγχος νεφρικής λειτουργίας.

Η. Χλωριωμένοι υδρογονάνθρακες

Προκαλούν οξεία και χρόνια τοξικότητα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το D.D.T. Πολλές φορές διατηρούνται στο περιβάλλον και άνω της δεκαετίας. Οι νέας γενιάς χλωριωμένοι υδρογονάνθρακες είναι περισσότερο διαλυτοί

στο νερό από τους παλαιότερους, γι' αυτό έχουμε μεγαλύτερη διασπορά στο περιβάλλον. Από τη στιγμή της εισόδου στον οργανισμό συσσωρεύονται στο λιπώδη ιστό. Οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις μετρήθηκαν σε οργανισμούς που βρίσκονται στην κορυφή της τροφικής αλυσίδας, δηλαδή στους ανθρώπους και τα πουλιά.

Η τοξικότητά τους εξετάζεται και σε αλληλεπίδραση με τα ηρεμιστικά. Παραδείγματος χάριν η ηπατοτοξικότητα του τετραχλωράνθρακα αυξάνεται, όταν έχει προηγηθεί λήψη επαγωγέα ενζύμου. Αυτό συμβαίνει, διότι η απορρόφηση του τετραχλωράνθρακα αυξάνεται με την παρουσία λιπών και αλκοόλης.

Θ. Οργανικοί διαλύτες

Είναι λιποδιαλυτοί ή υδατοδιαλυτοί και μεταβολίζονται στον οργανισμό ή κυκλοφορούν αμετάβλητοι. Η διαλυτότητά τους καθορίζει και την κατανομή τους στον οργανισμό. Οι λιποδιαλυτοί

συγκεντρώνονται εκλεκτικά σε όργανα, πλούσια σε λιπίδια, συμπεριλαμβανομένου του νευρικού συστήματος. Οι διαλύτες που δε μεταβολίζονται, αποβάλλονται ή με τον εκπνεόμενο αέρα ή με τα ούρα. Οι περισσότεροι διαλύτες μεταβολίζονται, οπότε τα προϊόντα του μεταβολισμού τους (μεταβολίτες) τα ανιχνεύουμε στα ούρα. Για όλους τους διαλύτες, η συγκέντρωσή τους στον εκπνεόμενο αέρα ή στο αίμα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέσο βιολογικού προσδιορισμού.

Πρέπει να τονισθεί ότι μέχρι τώρα δεν υπάρχουν ισχυρές αποδείξεις για καρκινογένεση, τερατογένεση ή μεταλλάξεις. Επειδή όμως πολλοί οργανικοί διαλύτες μεταβολίζονται δια μέσου εποξειδίων, υπάρχουν πολλές πιθανότητες να είναι καρκινογόνοι. Η υπόθεση της καρκινογένεσης απαιτεί περαιτέρω έρευνα, η οποία συνεχίζεται, όσον αφορά στους οργανικούς διαλύτες, κυρίως στις σκανδιναβικές χώρες.

Περί τέχνης

...με αφορμή μια συζήτηση που έγινε πρόσφατα... και γίνεται συνέχεια, στα καφέ με παλιούς φίλους, στις συναντήσεις με φιλότεχνους, έξω από το εργαστήριο με σπουδαστές εκεί που δεν το περιμένεις, με συνταξιδιώτες στο κατάστρωμα ενός πλοίου ή στο ταβερνάκι που μας κρατάει η ξαφνική βροχή ή ο καλοκαιρινός ήλιος...

- Τι να πω για τη ζωγραφική μου και για την τέχνη γενικότερα, όταν σε κάθε έργο τέχνης, όλα έχουν ειπωθεί τόσο ξεκάθαρα με μια γλώσσα καθαρή που δεν λέει ψέματα και δεν μεταφράζεται σε μια άλλη γλώσσα σαν αυτή, της γραφής και της περιγραφής. Αν δεν μιλάς αυτή τη γλώσσα και προσπαθείς να την κατανοήσεις με τον νου και λογικά επιχειρήματα, είναι σαν να παίρνεις λάθος μονοπάτι που δεν οδηγεί πουθενά.
- Η ζωγραφική είναι μια γλώσσα καθαρή που λέει την αλήθεια και διαβάζεται εύκολα από όλους, που εκφράζει τα συναισθήματα και τον ψυχικό κόσμο του δημιουργού και των ανθρώπων, γιατί ο καλλιτέχνης είναι μέλος της ίδιας κοινωνίας και των προβλημάτων της, που μετέχει ίδια με όλους.

- Ο κάθε δημιουργός, έχει την ικανότητα, σαν ευαίσθητος δέκτης, να πιάνει μηνύματα των καιρών και να φανερώνει αλήθειες και συναισθήματα μέσα από απλά καθημερινά πράγματα που τα προσπερνάμε με μεγάλα βήματα.
- Η μόρφωση, με την έννοια της συσσώρευσης γνώσεων, δεν είναι απαραίτητα προσόν για την προσέγγιση και την κατανόηση της ζωγραφικής, δεν είναι εγκεφαλική διαδικασία, μα είναι εκείνο το ααα!... που αφήνουμε μπροστά σε κάτι που αναγνωρίζουμε, για την αλήθεια που έχει διατυπωθεί, για τον τρόπο, την πρωτοτυπία και την απλότητα, για το ξεκαθάρισμα του θέματος από τα περιττά που κάνει ο καλλιτέχνης.
- Εδώ μου έρχεται στο μυαλό κάτι που έλεγε ο Πικάσο. Όταν του έλεγαν ότι κάνει αφαίρεση στην ζωγραφική του, απαντούσε: «Θα έλεγα, ότι δεν κάνω αφαίρεση στο θέμα μου, γιατί όταν καταλήγω σε μια γραμμή κάνοντας μια μορφή, πρέπει να προσθέσω πάνω της ότι έχω αφαιρέσει».
- Ο καλλιτέχνης πρέπει νάναι σεμνός, πρέπει να προσπαθεί να κάνει τέχνη αληθινή και κατανοητή, για να γίνεται αποδεκτή από τον κόσμο. Πρέπει να επαληθεύεται, να καταξιώνεται και να φέρνει τον κόσμο κοντά στη δημιουργία, στο ωραίο και τις αισθητικές αξίες της κάθε μορφής τέχνης. Όλα τα αριστουργήματα και τα μεγάλα έργα είναι τέτοια σε όλη την ιστορία του πολιτισμού και όχι τέχνη για την τέχνη.
- Πα τη ζωγραφική μου τι να πω, ό,τι είχα να πω το έχουν τα έργα πάνω τους και τα αφήνω στην κρίση σας ασχολιάστα, γι' αυτό εκτίθενται εξ άλλου. Αν μιλάει ο κάθε δημιουργός για ένα έργο του, είναι σαν να του λείπει κάτι και να θέλει συμπλήρωμα...

Κ. Παπασταμούλης,

ζωγράφος και καθηγητής στο τμήμα Γραφιστικής του ΤΕΙ-Α

του Σ. Γ. Φραγκόπουλου*

Η θεμελίωση της Χημείας μέρος Β'

Το φλογιστό

Κατά το δεύτερο μέρος του 17^{ου} και στο μεγαλύτερο μέρος του 18^{ου} επικεντρώνουν οι Χημικοί την προσοχή τους **σε θέματα που σχετίζονται με την καύση, τη φύση της και τα συναφή φαινόμενα**. Την ίδια εποχή έχει γίνει γενικά αποδεκτή η θεωρία για την ατομική συγκρότηση της ύλης, παράλληλα όμως δεν είχε εγκαταλειφθεί η ιδέα να εκφράζεται η φύση μιας ουσίας μέσω των ιδιοτήτων της. Με εφαρμογή αυτών των ιδεών στην καύση προέκυψε η πεποίθηση ότι υπάρχουν άτομα φωτιάς. Αυτή η νεωτερική αντίληψη η οποία, όπως ξέρουμε σήμερα, δεν ευσταθεί, φαινόταν συμβατή με τις παλαιές αντιλήψεις για τη φωτιά.

Από την αρχαιότητα υπήρχε η αντίληψη ότι κατά την καύση κάτι χάνεται στον αέρα, η φλόγα «φεύγει» από το καιγόμενο σώμα. Το γεγονός ότι κατά την καύση μιας οργανικής ύλης παραμένει ως υπόλειμμα στάχτη, ήταν απόδειξη για μερικούς ότι από την αρχική ουσία διέφυγε η «εύφλεκτη αρχή», ό,τι κι αν σήμαινε αυτό το πράγμα. Οι μεταλλουργοί του Μεσαίωνα γνώριζαν πολύ καλά ότι, όταν τα μέταλλα θερμαίνονται υπερβολικά (καίγονται), μετατρέπονται σε μια βαρύτερη σκόνη, τη μεταλλική τέφρα. Βέβαια, οι μεταλλουργοί στα σιδηρουργεία, δίπλα στα καμίνια, δεν είχαν θεωρητικές ανησυχίες και

γι' αυτό δεν κατέγραφαν τις όποιες αντιφάσεις θα μπορούσε να διαπιστώσει ένας φυσιοδίφης μεταξύ των επιστημονικών πεποιθήσεων της εποχής και της πραγματικότητας. Αυτό που όλοι γνώριζαν και κανείς δεν αμφισβητούσε ήταν ότι για να γίνει καύση απαιτείται αέρας.

Η απαρχή της ιδέας για τη σημασία του αέρα στην καύση ανιχνεύεται στα έργα του **Παράκελσου**, ο οποίος πίστευε ότι ο αέρας προσφέρει κάτι μυστηριώδες στη διατήρηση της ζωής.

Στο βιβλίο *Novum Lumen Chymicum* (=νέο χημικό φως) ενός από τους γνωστότερους αλχημιστές, του Σκωτσέζου **Σίτον** (Alexander Seton, 1555-1622), το οποίο κυκλοφόρησε μετά το θάνατο του συγγραφέα του, αναφέρεται ότι ο αέρας περιέχει ένα ζωτικό πνεύμα που προορίζεται για τη διατήρηση της ζωής. Το πνεύμα αυτό ταυτίστηκε με το νίτρο και συγκεκριμένα με το ουσιαστικό πνεύμα του νίτρου που προκαλεί την έκρηξη στην πυρίτιδα. Όπως, λοιπόν, το θειάφι και το νίτρο είναι αναγκαία για να προκαλέσουν τη βίαιη αντίδραση της πυρίτιδας, έτσι και το πνεύμα του θείου και του νίτρου δημιουργούν φυσικά φαινόμενα, όπως ο κεραυνός, η αστραπή, οι σεισμοί κ.ά. Αυτές οι διαδεδομένες πεποιθήσεις, οι οποίες

*Ο κ. Σ. Φραγκόπουλος είναι Μηχανικός, ομότιμος καθηγητής του ΤΕΙ-Α

έβρισκαν βάση στην αριστοτελική θεωρία για τις δύο εκπνοές της Γης αποτέλεσαν κίνητρο για τον **Μπούλ**, ο οποίος πραγματοποίησε σειρά πειραμάτων με στόχο τη διερεύνηση της φύσης της καύσης.

Ο αλχημιστής γιατρός Μπέχερ (Johann Joachim Becher, 1635-1682) που έμεινε γνωστός στην ιστορία και για τον τυχοδιωκτισμό του, είχε μυστικιστικές απόψεις για την καύση. Πίστευε ότι τα μέταλλα αποτελούν ένα παραπροϊόν στο σχέδιο δημιουργίας του Θεού, το οποίο επικεντρωνόταν στην οργανική ζωή. Κάθε εξήγηση έπρεπε λοιπόν να στηρίζεται στην καύση των οργανικών ουσιών. Ο Μπέχερ αποδεχόταν ως στοιχεία το νερό, τη γη και τον αέρα, αλλά ο αέρας δεν ήταν δυνατόν να συμμετέχει σε χημικές αντιδράσεις. Οι διαφορές μεταξύ των χημικών ενώσεων οφείλονται, κατά τον Μπέχερ, στα διαφορετικά είδη γαιών, τα οποία είναι τρία: υαλώδης, ελαιώδης και ρευστή γη. Η υαλώδης γη που αντιστοιχεί στο αλάτι του Παράκελσου, δίνει στο σώμα τις ουσίες, η ελαιώδης γη που αντιστοιχεί στο θείο, δίνει το καύσιμο και ο υδράργυρος του Παράκελσου δίνει την πυκνότητα και τη μεταλλική στιλπνότητα. Η ελαιώδης γη βρίσκεται ιδιαίτερα στη ζωική και φυτική ύλη και εγκαταλείπει τα σώματα, όταν αυτά καίγονται (*H. Leicester: Ιστορία της Χημείας*).

Μέσα από αυτές τις μυστικιστικές ιδεοληψίες ο μαθητής του Μπέχερ, **Σταλ** (Georg Ernst Stahl, 1660-1734), επίσης με κλίση στον αποκρυφισμό, δημιούργησε **μια νέα θεωρία για την ερμηνεία**

της καύσης, η οποία αποτέλεσε το κεντρικό δόγμα της Χημείας του 18^{ου} αιώνα: **το φλογιστόν (phlogiston από τη φλόγα)**. Αυτή η νέα σύλληψη έβγαλε τους επιστήμονες με λανθασμένο τρόπο, όπως αποδείχθηκε, από το ερμηνευτικό αδιέξοδο για τη φύση της καύσης. Κατά τους αριστοτελικούς, με την καύση απελευθερώνεται το «στοιχείο της φωτιάς». Το 18^ο αιώνα αυτό το στοιχείο θειώδους προελεύσεως θεωρήθηκε κάτι σαν εξιδανικευμένο θειάφι.

Ο Σταλ υιοθέτησε την ιδέα του δασκάλου του Μπέχερ, ο οποίος είχε περιγράψει το 1669 τη φωτιά ως ελαιώδες είδος γης, «terra pinguis». Έτσι το 1731 διατύπωσε τη θεωρία του φλογιστού, θεωρώντας ότι πρόκειται για μια υλική ουσία, στερεή και λιπαρή, η οποία όμως δεν μπορεί να απομονωθεί σε καθαρή μορφή. Μερικές ύλες περιέχουν πολύ, άλλες λιγότερο φλογιστό, γι' αυτό και είναι περισσότερο ή λιγότερο εύφλεκτες. Κατά την καύση το καιγόμενο υλικό χάνει το φλογιστό του και, τελικά, παραμένει ένα υπόλειμμα που δεν περιέχει πια φλογιστό και γι' αυτό διακόπτεται η καύση. Επίσης, το φλογιστό μεταφέρεται από το ένα σώμα στο άλλο, από διάφορα σώματα στον αέρα και από εκεί πάλι στα σώματα. Μια μορφή καύσης ήταν και η οξειδωση, γι' αυτό τα περισσότερα μέταλλα έπρεπε να περιέχουν άφθονο φλογιστό, το οποίο χάνουν σταδιακά, καθώς μετατρέπονται σε σκουριά.

Ένα κερύ που ανάβει μέσα σε έναν αεροστεγή κώδωνα σβήνει μετά από κάποιο χρόνο και ένα ζωάκι στον ίδιο χώρο πεθαίνει, επειδή δεν μπορεί πια να αναπνεύσει. Οι χημικοί εκείνης της εποχής

Alexander Seton

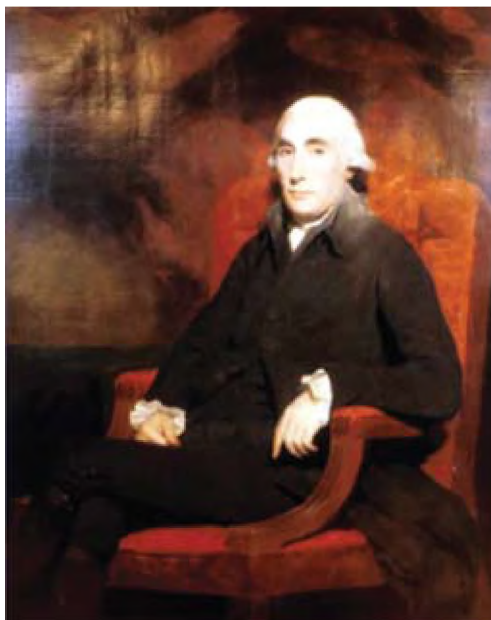
Johann Joachim Becher

Georg Ernst Stahl

εξηγούσαν ότι με την απώλεια του φλογιστού, λόγω καύσης ή αναπνοής, αυξανόταν η πίεση στον κώδωνα και δεν ήταν πια δυνατόν να εξέλθει άλλο φλογιστό από τα σώματα. Ο ρόλος του αέρα, έλεγαν οι υποστηρικτές της φλογιστικής θεωρίας, είναι να απορροφά το φλογιστό των ουσιών. Όταν κορεστεί ο αέρας, δεν μπορεί πια να απορροφήσει άλλο φλογιστό κι αυτό μένει υποχρεωτικά στο κερί ή μέσα στο ζωάκι. Ακόμα και όταν, αργότερα, δημιουργήθηκε στον κώδωνα κενό με αεραντλίες, οπότε ήταν αδύνατη η καύση ή η αναπνοή, οι χημικοί υποστήριζαν ότι τώρα πλέον δεν εξασκείται πίεση στο κερί για να βγει το φλογιστό που περιέχει! Η εξήγηση των φαινομένων της καύσης και της αναπνοής ήταν λοιπόν μηχανιστική, κάτι που ταίριαζε στις αντιλήψεις εκείνης της εποχής.

Μερικοί ερευνητές δεν επηρεάστηκαν από αυτές τις απόψεις, άλλοι τις αγνόησαν, πολλοί όμως τις υιοθέτησαν και η θεωρία του φλογιστού αποτελούσε στα μέσα του 18^{ου} αιώνα περίπου επιστημονικό δόγμα. Αυτό που προβλημάτιζε τους αμφισβητίες ερευνητές ήταν ότι, ενώ ένα κομμάτι ξύλου που καίγεται, χάνει το φλογιστό,

Joseph Black

οπότε μειώνεται το βάρος του, ένα κομμάτι σιδήρου που οξειδώνεται, δηλαδή χάνει επίσης φλογιστό, παίρνει μεγαλύτερο βάρος. Η συγκεκριμένη διαφορετική συμπεριφορά ήταν από παλαιότερα γνωστή και είχε ανακοινωθεί ήδη το 1660 στη Royal Society του Λονδίνου. Αυτή η αντίφαση καλύφθηκε όμως (ανεπαρκώς, όπως καταλαβαίνουμε σήμερα) με την εξήγηση ότι κατά την καύση αφαιρείται κάτι από τον αέρα, το οποίο ενώνεται με τα κατάλοιπα της καύσης! Αλλά τί είναι αυτό που αφαιρείται, αφού ο αέρας είναι μία ενιαία ουσία; Κύρια αδυναμία της εποχής ήταν ότι οι ερευνητές δεν έκαναν ακριβείς μετρήσεις, δεν είχαν δε και κατάλληλες συσκευές γι' αυτό. Έτσι, έχαναν τη δυνατότητα να διατυπώσουν κανόνες και νόμους γενικής ισχύος.

Ήδη ο **Σκωτσέζος χημικός Μπλακ** (Joseph Black, 1728-1799) είχε αξιοποιήσει τις μετρήσεις στη Χημεία, διατυπώνοντας ποσοτικά συμπεράσματα.

Εκείνος, όμως, που έκανε το ζύγισμα αναπόσπαστο μέρος αυτής της επιστήμης ήταν ο **Λαβουαζιέ** (Antoine - Laurent Lavoisier, 1743-1794), με τον οποίο αρχίζει ο εκσυγχρονισμός της Χημείας. Μία από τις πρώτες ανατροπές που πέτυχε ο Λαβουαζιέ το 1769, σε ηλικία 26 ετών, ήταν εκείνη της αριστοτελικής αντίληψης ότι, όταν βράζει μια ποσότητα νερού και εξατμίζεται, στο τέλος παραμένει στον πυθμένα του δοχείου ένα ίζημα. Αυτό ήταν μια απόδειξη ότι τα βασικά αριστοτελικά στοιχεία, νερό και γη, συνδέονται μεταξύ τους. Ο Λαβουαζιέ έβρασε για περισσότερο από 100 ημέρες νερό και μετέφερε τους υδροποιημένους υδρατμούς πάλι στο βραστήρα, έτσι ώστε να μην υπάρχει καμία απώλεια νερού. Προηγουμένως είχε ζυγίσει την ποσότητα του νερού και το δοχείο με την πειραματική διάταξη.

Την 10^η ημέρα του πειράματος ο Λαβουαζιέ

Antoine-Laurent Lavoisier

διαπίστωσε ότι στο βραστήρα είχε δημιουργηθεί το γνωστό ίζημα. Το νερό είχε όμως ακόμα το αρχικό βάρος του, ενώ το δοχείο είχε χάσει βάρος κατά το ίζημα που βρέθηκε μέσα του. Έτσι ο μεγάλος αυτός πειραματιστής κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το ίζημα ήταν μικροσκοπικά κομμάτια του δοχείου που είχαν αποσπαστεί από τα τοιχώματά του λόγω της υψηλής θερμοκρασίας.

Από το 1772 ο Λαβουαζιέ άρχισε μία σειρά συστηματικών πειραμάτων, στα πλαίσια των οποίων θέρμαινε διάφορα υλικά μέσα σε κλειστό δοχείο και στη συνέχεια ζύγιζε, τόσο τα υλικά, όσο και τον αέρα του δοχείου. Σε πολλές περιπτώσεις, το βάρος του υλικού που είχε θερμανθεί ήταν μεγαλύτερο από το αρχικό του, οπότε έπρεπε να έχει αλλάξει το βάρος του αέρα στο δοχείο, το οποίο πράγματι είχε μειωθεί. Ο Λαβουαζιέ κατέληξε έτσι στο συμπέρασμα ότι ένα μέρος του αέρα είχε απορροφηθεί από το υλικό που θερμάνθηκε. Γενικεύοντας αυτά τα

συμπεράσματα από τις μετρήσεις, ο σπουδαίος αυτός ερευνητής διατύπωσε την άποψη ότι το υλικό που καίγεται δεν αποβάλλει φλογιστό, αλλά ενώνεται με ένα μέρος του αέρα, οξειδώνεται. Για το φλογιστό δεν υπήρχε πλέον θέση στη θεωρία και σταδιακά έπαψε να συζητιέται, παρότι μερικοί ερευνητές της εποχής συνέχισαν να το θεωρούν θεμέλιο της χημικής θεωρίας.

Η θεωρία του φλογιστού, παρά τις επιμέρους αντιφάσεις και αδυναμίες, διατηρήθηκε για σημαντικό χρονικό διάστημα στις αντιλήψεις των επιστημόνων, επειδή εξυπηρετούσε πολλές και διάφορες ερμηνείες φυσικών φαινομένων και διεργασιών. Για παράδειγμα, μπορούσε να επεκταθεί στην εξήγηση της αλλαγής χρώματος των ουσιών, όταν θερμαίνονταν σε υψηλές θερμοκρασίες. Η θεωρία του φλογιστού αποτελεί ένα παράδειγμα, πώς μπορεί η επιστημονική έρευνα να παρασυρθεί σε αδιέξοδα, όταν δε διαθέτει ή δεν εκμεταλλεύεται αξιόπιστες μεθόδους παρατηρήσεων και μετρήσεων και παράλληλα αποφεύγει, με δέος, να αμφισβητήσει αντιλήψεις του παρελθόντος, που αποδεικνύονται ξεπερασμένες.

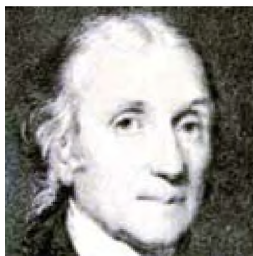
Τα αέρια

Ήδη το έτος 1624 ο **Φλαμανδός γιατρός βαν Χέλμοντ** (Jan van Helmont, 1579-1644) διαπίστωσε ότι πρέπει να υπάρχουν **διαφορετικά αέρια, ατμοί** όπως τα ονόμαζε, με μεγάλες διαφορές στη συμπεριφορά τους. Αυτή την αντίληψή του επιβεβαίωσε και το γεγονός ότι, δεν είναι δυνατόν να υπάρχει μόνον ένας αέρας, τη στιγμή που υπάρχουν διαφορετικά υγρά και διαφορετικά στερεά. Η επιστημονική κοινότητα της εποχής δε δέχθηκε αυτές τις απόψεις του βαν Χέλμοντ και διατηρήθηκε η αριστοτέλεια αντίληψη του ενός αέρα.

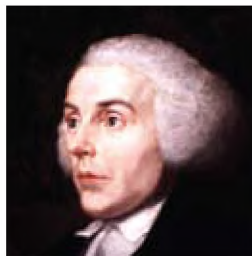
Ο βαν Χέλμοντ δεν περιορίστηκε στη διατύπωση θεωριών, αλλά μελέτησε πειραματικά το αέριο που παράγεται από την καύση του ξύλου και το ονόμασε **ξυλαέριο**. Σήμερα γνωρίζουμε ότι

Jan van Helmont

Henry Cavendish

Joseph Priestley

Carl Wilhelm Scheele

πρόκειται για το διοξείδιο του άνθρακα. Αν και ο βαν Χέλμοντ έκανε πειράματα για να καταγράψει την ποσότητα νερού που απορροφούν τα φυτά, δεν αντιλήφθηκε ότι και το αέριο, που είχε ο ίδιος απομονώσει, έπαιζε ρόλο στο βιολογικό κύκλο των φυτών.

Περίπου 130 έτη αργότερα ο **Μπλακ** που αναφέρθηκε ήδη στα προηγούμενα, περιέγραψε στην πτυχιακή εργασία του, έναν «αέρα» που έλκεται από τον άσβεστο ασβέστη και τον ονόμασε «**σταθεροποιημένο αέρα**», επειδή αυτό το αέριο μπορούσε να πάρει στερεά μορφή (ανθρακικό ασβέστιο) με την ένωσή του με το οξείδιο του ασβεστίου. Αυτός ο σταθερός αέρας ήταν διοξείδιο του άνθρακα!

Αυτή η συμπεριφορά του «νέου» αερίου του Μπλακ οδήγησε στο συλλογισμό, ότι υπήρχαν περισσότερα από ένα αέρια τα οποία ήταν επίσης χημικές ουσίες. Επειδή δε το οξείδιο του ασβεστίου μετατρέπεται από μόνο του σε ανθρακικό ασβέστιο, αν έμενε για κάποιο χρόνο εκτεθειμένο στον αέρα, δεν απείχε πολύ το συμπέρασμα ότι το αέριο που ανακάλυψε ο Μπλακ αποτελούσε μέρος του αέρα. Όταν ο **Λαβουαζιέ** πληροφορήθηκε την ανακάλυψη του Μπλακ, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο αέρας δεν είναι ένα μοναδικό ενιαίο αέριο, αλλά ένα μίγμα αερίων. Τελικά, όμως, υπερίσχυσε η άποψη ότι ο αέρας αυτός ήταν παραλλαγή του κοινού αέρα.

Όπως αναφέρθηκε και στα προηγούμενα, ο Μπλακ πραγματοποίησε, επίσης, μετρήσεις

βάρους των υλικών που αντιδρούσαν και αποτελεί τον πρώτο ερευνητή που αξιοποίησε την ποσοτική ανάλυση, μερικές δεκαετίες πριν από τον Λαβουαζιέ. Μια άλλη, επίσης σημαντική ανακάλυψη του Μπλακ αφορά στη **λανθάνουσα θερμότητα**, δηλαδή στη θερμότητα που απορροφάται π.χ. από τον πάγο χωρίς να αυξάνει τη θερμοκρασία του.

Η ερευνητική κοινότητα της Ευρώπης δεν έμεινε ανεπηρέαστη από τα πειράματα του Μπλακ. Το έτος 1766 ο Άγγλος χημικός **Κάβεντις** (Henry Cavendish, 1731-1810) προχώρησε στην περιγραφή «**ψευδοαέρων**», χαρακτηρισμό που είχε δώσει ο **Μπούλ**, εφάρμοσε τεχνικές μεθόδους για την παραγωγή «σταθεροποιημένου αέρα», επινόησε μέθοδο για την αποθήκευσή του πάνω από υδράργυρο και υπολόγισε το ειδικό βάρος του. Ένας από αυτούς τους ψευδοαέρες ονομάστηκε **πύρινος** (fire air), επειδή ήταν εύφλεκτος. Σήμερα γνωρίζουμε ότι ήταν υδρογόνο.

Το 1770 ο Άγγλος χημικός **Πρήστλυ** (Joseph Priestley, 1733-1804) απομόνωσε διάφορα αέρια, ανάμεσά τους αυτά που σήμερα ονομάζουμε αμμωνία, διοξείδιο του θείου και υδροχλώριο. Ο Πρήστλυ δεν είχε σχέση με τη Χημεία μέχρι τα 38 χρόνια του, αλλά ήταν κληρικός που διαφωνούσε με την κεντρική εκκλησιαστική διοίκηση. Επειδή έμενε δίπλα σε ένα ζυθοποιείο, από το οποίο εκλυόταν μεγάλη ποσότητα διοξειδίου του άνθρακα, σκέφτηκε να μελετήσει αυτό το

αέριο για να διαπιστώσει, αν είναι επικίνδυνο για τους κατοίκους. Το έτος 1772 κατάφερε να παρασκευάσει «**αεριούχο νερό**», δηλαδή νερό με CO₂ (σόδα). Η μεγάλη φήμη του Πρήστλυ προέκυψε όμως από το γεγονός ότι στη συνέχεια μελέτησε πολλά, άγνωστα μέχρι τότε αέρια.

Το 1772 ο **Ράδερφορντ** (Daniel Rutherford, 1749-1819), μαθητής του Μπλακ, δημιούργησε ένα άγνωστο μέχρι τότε αέριο με καύση σε ένα κλειστό δοχείο, το οποίο δε συντηρούσε την καύση και τη ζωή, δεν ήταν όμως διοξείδιο του άνθρακα. Αυτό το αέριο ονομάστηκε **άζωτο**.

Το 1774 ο Πρήστλυ έκανε πειράματα με διάσπαση οξειδίου του υδραργύρου και διαπίστωσε ότι προκύπτει ένα αέριο, στο οποίο τα εύφλεκτα υλικά καίγονται πιο ζωηρά και τα ποντίκια αποκτούν ζωτικότητα. Ο ερασιτέχνης αυτός χημικός ονόμασε το νέο αέριο «**αποφλογισμένο αέρα**», με σημερινή ορολογία **οξυγόνο**. Σε μεταγενέστερες μελέτες του διαπίστωσε ακόμα ο Πρήστλυ ότι αυτό το αέριο εκλύεται στο φως της ημέρας από τα πράσινα φυτά.

Το ίδιο αέριο με τον Πρήστλυ είχε ανακαλύψει λίγο πριν και ο **Σουηδός φαρμακοποιός Σέελε** (Carl Wilhelm Scheele, 1742-1786), αλλά αμέλησε να δημοσιεύσει τα αποτελέσματα. Ο Σέελε είχε όμως την ευκαιρία να ανακαλύψει διάφορα άλλα αέρια και πολλές χημικές ενώσεις, όπως το υδροφθόριο, το υδρόθειο, το υδροκυάνιο κ.ά. Το 1774 ο Σέελε απομόνωσε ένα κιτρινοπράσινο αέριο, το **χλώριο**. Ο Σέελε νόμιζε αρχικά ότι πρόκειται για ένωση, λόγω του χρώματός του, αλλά μετά από μερικές δεκαετίες προσδιορίστηκε ακριβώς η φύση του.

Αυτές οι αλληπάλληλες ανακαλύψεις δε φάνηκαν ακόμα επαρκείς στους ερευνητές για να επιχειρήσουν μία διέξοδο από το πλήθος των ασύνδετων μεταξύ τους γνώσεων. **Υπήρχε μεγάλη σύγχυση ιδεών και περίπου κάθε χημικός είχε δική του αντίληψη για την**

επιστήμη του. Όλα αυτά κράτησαν μέχρι που εμφανίστηκε στο προσκήνιο της επιστημονικής Ευρώπης ο Λαβουαζιέ. Ήταν ένας από τους κορυφαίους ερευνητές που μπόρεσε να σχηματίσει καθολική εικόνα της πολύπλοκης κατάστασης, να παραβλέψει τα περιττά και να συνδυάσει τις τεκμηριωμένες εμπειρίες που είχαν εντωμεταξύ συσσωρευτεί. Ο Λαβουαζιέ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο αέρας ήταν ένα μίγμα αερίων και συγκεκριμένα, το 1/5 ήταν το αέριο του Πρήστλυ που ο Λαβουαζιέ ονόμασε **οξυγόνο**, τα δε υπόλοιπα 4/5 ήταν το αέριο του Ράδερφορντ, το **άζωτο**. Η ονομασία οξυγόνο προήλθε από την εσφαλμένη αντίληψη της εποχής ότι όλα τα οξέα περιέχουν οξυγόνο, άρα αυτό το αέριο «παράγει οξέα».

Το 1775 δημοσίευσε ο Λαβουαζιέ ένα βιβλίο με τίτλο «**Για τη φύση της αρχής που ενώνεται με τα μέταλλα στη διαπύρωση και αυξάνει το βάρος τους**» (αρχή = αέριο), στο οποίο εγκαταλείπει την παλιά του άποψη ότι αυτό το αέριο είναι διοξείδιο του άνθρακα και ότι πρόκειται για οξυγόνο που περιέχεται στον αέρα, τον οποίο αναπνέουμε. Ο Λαβουαζιέ ανακάλυψε συνολικά **23 στοιχεία**, από υπερβάλλοντα ζήλο συμπεριέλαβε όμως σ' αυτά το φως και τη θερμότητα...

Ο Λαβουαζιέ συμμετείχε ενεργά στην αντιδικία κατά της φλογιστικής θεωρίας, με γελοιοποιήσεις και ειρωνείες, όπως συνηθίζονταν στη Γαλλία εκείνη την ανήσυχη εποχή πριν από την επανάσταση. Ο Πρήστλυ έγραψε αργότερα ότι η αντιδικία για το φλογιστό προκάλεσε «περισσότερο ζήλο και ανταγωνισμό» από οτιδήποτε άλλο σε ολόκληρη την ιστορία της «φιλοσοφίας» (=Φυσικής). **Η επιστημονική κοινότητα της Ευρώπης χωρίστηκε σε δύο μεγάλα στρατόπεδα, υπέρ και κατά του φλογιστού.** Η μια πλευρά, κατά το φλογιστού, είχε επικεφαλής το **Λαβουαζιέ**, τον **Μπλακ** και άλλους λιγότερο γνωστούς ερευνητές. Από την άλλη πλευρά, υπέρ του φλογιστού, ήταν ο **Πρήστλυ**, ο **Κάβεντις** και

βεβαίως διάφοροι άλλοι.

Το 1787 ο Λαβουαζιέ δημοσίευσε ένα βιβλίο με τίτλο «**Μέθοδος Χημικής Ονοματολογίας**», με το οποίο προτάθηκε ένα λογικό και μεθοδικό σύστημα ονοματοδοσίας των στοιχείων της Χημείας. Μέχρι τότε τα ονόματα που χρησιμοποιούνταν, στο βαθμό που ήταν ευρείας χρήσης, προέρχονταν από την Αλχημεία και συχνά δεν είχαν καμία σχέση με τις πραγματικές ιδιότητες των υλικών. Με την προσπάθεια αυτή του Λαβουαζιέ και τη μεταγενέστερη συνδρομή πολλών άλλων ερευνητών, ολοκληρώθηκε αυτό το έργο της τυποποιημένης ονοματολογίας στη χημική επιστήμη.

Και οι δύο μεγάλοι ερευνητές, Πρήστλυ και Λαβουαζιέ, δεν ολοκλήρωσαν ένδοξα το βίο τους. **Ο Πρήστλυ** ήταν από τη φύση του ανυπότακτος, δεν αναγνώριζε καμιά εξουσία και αρχή χωρίς ηθική νομιμοποίηση, ήταν κατά του βασιλιά και, κληρικός ο ίδιος, κατά της εκκλησιαστικής διοίκησης. Οι θιγόμενοι παράγοντες ξεσήκωσαν τον αμαθή όχλο, ο οποίος πυρπόλησε το σπίτι του μεγάλου ερευνητή. Ο Πρήστλυ δεν ενοχλούσε τόσο επειδή δεν αναγνώριζε τις κατεστημένες εξουσίες, όσο επειδή γινόταν επικίνδυνος στους κατεστημένους «ακαδημαϊκούς κύκλους» με τις μελέτες, τις έρευνες και τις ανακαλύψεις του.

Φαινομενικά πέτυχαν στους στόχους τους, γιατί ο Πρήστλυ μετανάστευσε στην Αμερική και συνέχισε εκεί τις χημικές έρευνές του.

Ο Λαβουαζιέ είχε ένα πολύ χειρότερο τέλος: αφενός μεν λόγω της αριστοκρατικής καταγωγής του και του ανυπότακτου και ειρωνικού ύφους του, αφετέρου δε εξ αιτίας του φθόνου, που είχαν προκαλέσει οι επιστημονικές επιτυχίες του, δημιούργησε πολλούς εχθρούς τόσο στον επιστημονικό κόσμο όσο και στην κοινωνία. Έτσι, κατά τη διάρκεια της γαλλικής επανάστασης ενεπλάκη σε αντιδικίες για τη λειτουργία και το ρόλο της Ακαδημίας, οπότε οι εχθροί του, αξιοποιώντας μια παλαιότερη εμπλοκή του σε ένα σώμα φοροεισπρακτόρων, που ήταν διαβόητο για διαφθορά και εκβιασμούς, τον συκοφάντησαν δημοσίως στα χρόνια της τρομοκρατίας του Ροβεσπιέρου. Ο σπουδαίος αυτός επιστήμονας κατατομήθηκε στην γκιλοτίνα το έτος 1794, στη δε καταδικαστική «απόφαση» γράφτηκε ότι **«η Δημοκρατία δεν χρειάζεται τους επιστήμονες»**. Ο Μαθηματικός Lagrange σχολίασε σοκαρισμένος την είδηση της εκτέλεσης του Λαβουαζιέ με τα λόγια: **«Χρειάστηκε λιγότερο από ένα λεπτό για να κοπεί αυτό το σπάνιο κεφάλι, αλλά και εκατό χρόνια να περάσουν δε θα γεννηθεί άλλο αντάξιό του»**.

(από την «Ιστορία της Τεχνολογίας», <http://sfrang.com/historia.htm>)

Ευχαριστώ πολύ τον συνάδελφο καθηγητή Δημ. Βάττη για τη βιβλιογραφία που έθεσε υπόψη μου, η οποία με βοήθησε αποφασιστικά στη συγγραφή αυτού του άρθρου.

Εργαστήριο του Lavoisier

του Σ. Παρισσόπουλου*

Ανθρωπολογία της Υγείας

Κοινωνική ανθρωπολογία: μια ανήσυχη επιστήμη

Ως κλάδος των κοινωνικών επιστημών, η κοινωνική ανθρωπολογία αποσκοπεί στη διερεύνηση των διαφορετικών μορφών της ανθρώπινης ύπαρξης και εμπειρίας σε όλη τους την ευρύτητα. Πεποίθηση των ανθρωπολόγων είναι ότι οι άλλοι πολιτισμοί έχουν πολλά να μας διδάξουν πάνω σε θέματα μεγίστης σημασίας για την ανθρωπότητα, μα αυτό, που κυρίως τους απασχολεί, είναι οι τρόποι, με τους οποίους οι άνθρωποι οργανώνουν την καθημερινή τους ζωή και το νόημα, που αυτοί προδίδουν στις πράξεις τους. Μέσω της πολιτισμικής ετερότητας, αναδύεται η διαφορετικότητα. Η σύγκριση του διαφορετικού με το οικείο αναιρεί το αυτονόητο και ανατρέπει ό,τι θεωρούμε «φυσικό».

Η εθνογραφία αποτελεί την κύρια μέθοδο μελέτης στην κοινωνική ανθρωπολογία. Όσον καιρό ο πολιτισμός αποτελούσε μια σταθερή και δομημένη κατηγορία, τόσο η εθνογραφία οριζόταν ως η «αντικειμενική» απεικόνιση της πραγματικότητας. Από τη στιγμή που η έννοια του πολιτισμού άρχισε να προσλαμβάνεται ως μια ευέλικτη και ρευστή κατηγορία, που χρειάζεται να ορίζεται σε κάθε περίπτωση, παρατηρείται μια στροφή στον τρόπο διεξαγωγής των εθνογραφικών ερευνών.

Η έννοια του πολιτισμού και το σύγχρονο εθνογραφικό παρόν

Η κοινωνική ανθρωπολογία δίνει ιδιαίτερη σημασία σε έναν ειδικό τύπο έρευνας, την επιτόπια παρατήρηση, που εμπλέκει τον ερευνητή σε άμεση, καθημερινή και μακρόχρονη σχέση με τους ανθρώπους που μελετά. Ο τρόπος, με τον οποίο οι ανθρωπολόγοι εργάζονται και γράφουν σήμερα, έχει αλλάξει κατά πολύ. Το σύγχρονο εθνογραφικό παρόν μοιάζει ρευστό, αποσπασματικό και ριζικά διαφορετικό από αυτό που αντιμετώπιζαν οι ανθρωπολόγοι στο πολύ πρόσφατο παρελθόν. Προηγήθηκε μια περίοδος όπου η αυθεντικότητα της κλασικής εθνογραφίας αμφισβητήθηκε και η αξιοπιστία της ανθρωπολογίας ως επιστήμη κλονίστηκε.

Η ανθρωπολογία, μέχρι τη δεκαετία του 1960, θεωρούσε τις κοινωνίες που μελετούσε «κλειστές», σαν να μην είχαν δική τους ιστορία. Στο τέλος μιας περιόδου, που χαρακτηρίστηκε από την αποικιοκρατία, αναπτύσσεται συστηματοποιημένη κριτική ως προς το πόσο ακριβής ήταν η αναπαράσταση λαών πριν από την άφιξη των Ευρωπαίων.

Μια σειρά ανθολογιών σηματοδότησαν την αμφισβήτηση στους κόλπους της ανθρωπολογίας και αναζήτησαν διέξοδο στα προβλήματα που συσσωρεύονταν, και αναγνωρίστηκε

*Ο κ. Σ. Παρισσόπουλος είναι νοσηλεύτης, κοινωνικός ανθρωπολόγος, καθηγητής εφαρμογών του τμήματος Νοσηλευτικής Β' του ΤΕΙ-Α

ότι αγνοούσε την πιθανότητα ενός άλλου είδους εναλλακτικού λόγου (Ardener 1975). Ο Bourdieu άσκησε κριτική στην αντικειμενική θέαση της ανθρωπολογίας και υποστήριξε ότι ο «πολιτισμός» δεν είναι ένα αντικείμενο που οι ανθρωπολόγοι μπορούν να παρατηρούν χωρίς οι ίδιοι να συμμετέχουν (1987).

Πλέον ο ανθρωπολογικός λόγος παραπέμπει στον όρο «πολυπολιτισμικότητα» και πολιτισμική σύγκρουση. Τα όρια της εθνογραφικής μεθόδου αμφισβητούνται και η κριτική κατέδειξε τα τεχνάσματα, που χρησιμοποιούσε η ανθρωπολογική γραφή, για να νομιμοποιήσει την αυθεντία και τον επιστημονικό της χαρακτήρα. Σταδιακά, μία νέου τύπου εθνογραφία αναδύεται, που σηματοδοτείται από την αλλαγή στάσης του εθνογράφου απέναντι στα υποκείμενα της έρευνάς του.

Η ενσωμάτωση του ίδιου του ανθρωπολόγου, ως ενεργού υποκειμένου στην κατασκευή της εθνογραφίας, είναι πλέον αποδεκτή. Στο νέο εθνογραφικό κείμενο, ο αναστοχασμός (reflexivity), η πυκνή περιγραφή (thick description) και οι πληροφορητές (informants) αποτελούν μερικά από τα στοιχεία που συνομιλούν στο σύγχρονο ανθρωπολογικό λόγο.

Η κοινωνική ανθρωπολογία, μελετώντας το μικρόκοσμο διαφόρων κοινωνιών, κι έχοντας ταυτόχρονα συμμετάσχει σε ένα διάλογο και μία διαδικασία αυτοκριτικής στο τι είναι πολιτισμός και κοινωνία, και ποιος ο ρόλος της εθνογραφίας ως μελέτη και προσέγγιση μελέτης, έχει

αναδείξει τον ιθαγενή λόγο ως πρωταγωνιστή και ικανό συμμετοχο στο να φωτίσει πλευρές φαινομένων και καταστάσεων που αφορούν στην ανθρωπολογία της υγείας.

Ανθρωπολογία της υγείας (Medical anthropology)

Έννοιες όπως η τρέλα, η ασθένεια, ο εγκλεισμός σε ίδρυμα, έχουν απασχολήσει την ανθρωπολογία της υγείας, με κοινό παρονομαστή την προβληματοποίησή τους και την εννοιολόγησή τους με όρους εθνογραφικούς και ιθαγενείς. Η κοινωνική ανθρωπολογία έχει δείξει ότι στην ίδια κοινωνία αλλά και σε διαφορετικές κοινωνίες έχει διαμορφωθεί σειρά αντιλήψεων για το τι είναι αρρώστια και υγεία. Το σχήμα της αιτίας και του αποτελέσματος μεταφράζεται σε πολλαπλές εκδοχές, που κάθε μία έχει την εμβέλειά της στο αντίστοιχο κοινωνικό και πολιτιστικό πλαίσιο.

Οι ανθρωπολόγοι διερευνούν τις μορφές εξουσίας και γνώσης, που εμπλέκονται στις διαδικασίες κοινωνικής και πολιτισμικής οριοθέτησης της υγείας και της αρρώστιας και ανιχνεύουν τους τρόπους, με τους οποίους εθνικές ιδεολογίες και θεσμικές στρατηγικές, προσδιορίζουν και προσεγγίζουν το ανθρώπινο-ατομικό-βιολογικό σώμα. Πιο συγκεκριμένα, η υγεία και η ασθένεια εξετάζονται ως κοινωνικές και πολιτισμικές αναπαραστάσεις και εμπειρίες, ως κακοτυχία, τιμωρία, αποτέλεσμα μαγείας και δαιμονοληψίας, ως σύμπτωμα και οδύνη ως μορφές αντίστασης, ως παραδοσιακές θεραπείες σε μη δυτικές

Antonio C. Ixtramer, «Fiesta Tradicional»

κοινωνίες, ως εναλλακτικές θεραπείες σε δυτικές κοινωνίες, ιατρική εξουσία και τέλος ως ιατρικοποίηση.

Οι ανθρωπολόγοι, μέσω της ερευνητικής τους δραστηριότητας, μελετούν σχήματα πρόσληψης και στάσεων ατόμων και ομάδων. Πιο συγκεκριμένα, ποιο είδος γνώσης μας επιτρέπει να κατανοήσουμε τις σχέσεις μεταξύ υγείας, αρρώστιας, πόνου και θανάτου; Ποια επιστήμη είναι η πλέον κατάλληλη να διαχειρισθεί την πολυπλοκότητα των θεμάτων όπως είναι ο θάνατος και ο πόνος; Η υποκειμενική εμπειρία του ανθρώπου έχει θέση στη διαπραγμάτευση αυτή; Ποιος φροντίζει; Ποιος έχει το δικαίωμα και την υποχρέωση; Υπάρχει δυνατότητα διεπιστημονικής συνομιλίας και προσέγγισης; Η μελέτη διαφορετικών κοινωνιών προσφέρει απαντήσεις και έναυσμα για περαιτέρω αναστοχασμό και μελέτη. Για παράδειγμα, στις τεχνολογικά πρωτόγονες κοινωνίες, υπάρχουν γνώμονες, κανόνες και νόρμες που καθορίζουν τι είναι υγιές και τι είναι άρρωστο. Οι ίδιες κοινωνίες έχουν εξειδικευμένη ιατρική γνώση, που δεν είναι βέβαια επιστημονική, αλλά δεν παύει να είναι μια συσσωρευμένη εμπειρία και σοφία πολλών αιώνων.

Σε κοινωνίες χωρίς γραφή, όποιος παραβίαζε την πολιτιστική τάξη, δηλαδή τις αρχές και τους κανόνες της συγκεκριμένης κοινωνίας, απομονωνόταν από αυτήν, και η τιμωρία αυτής της κοινότητας οδηγούσε αναγκαστικά στο θάνατο. Δηλαδή, η πορεία προς το θάνατο δεν είχε σχέση με κανένα οργανικό πρόβλημα, αλλά με την υγεία της κοινωνίας.

Η ασθένεια αποτελεί, κατά κύριο λόγο, μια προσωπική και σωματική εμπειρία, κάτι που λειτούργησε ως εμπόδιο για τον προσδιορισμό των διαστάσεων της, ιδιαίτερα αναφορικά με την κυρίαρχη θέση του βιοϊατρικού μοντέλου της αρρώστιας. Βέβαια, το σύμπλεγμα-έννοια υγεία, πόνος, θάνατος περνά μια μεταβατική περίοδο, μια περίοδο επαναπροσδιορισμού.

Mary Ericksen, «An invitation to dream», 1993

Παράλληλα, ο τρόπος διερεύνησης των κοινωνικών ζητημάτων αλλάζει, και ένας νέος τρόπος προσέγγισης των φαινομένων υιοθετείται στο δυτικό και μη δυτικό κόσμο. Στο πλαίσιο συζήτησης επιτρέπεται να ακουστεί ο λόγος των ιθαγενών συμμετεχόντων υποκειμένων. Ο θάνατος και ο πόνος, ως εικόνες και έννοιες είναι επιφορτισμένες με νοήματα, φόβους, και φαντασιώσεις. Οι εικόνες του θανάτου και της αρρώστιας, όπως και του βιωμένου πόνου, κατέχουν κεντρική θέση στην κοινωνική και πολιτισμική ζωή, όπως αυτή συναρθρώνεται στις διάφορες κοινωνίες, με όρους τοπικότητας και υπό το πρίσμα ιστορικών συγκυριών. Δηλαδή, οι οντότητες των ασθενειών δεν είναι απλώς υπαρκτές, αλλά προϊόντα του κοινωνικού γίνεσθαι και των κοινωνικών πρακτικών. Το να αποκαλείται το σύνολο κάποιων συμπτωμάτων βρογχίτιδα δε σημαίνει ότι υφίσταται αυτή η

νόσος ως ξεχωριστή οντότητα, ανεξάρτητα από το κοινωνικό πλαίσιο. Αντίθετα, δείχνει το πώς η επιστήμη της ιατρικής, σε κάποιο καθορισμένο χρόνο και τόπο, όρισε τη συγκεκριμένη νόσο. Η ερμηνεία των συμπτωμάτων θα διαφέρει ανάλογα με το χρόνο και χώρο. Σύμφωνα με τον Bury, η σταθερή πραγματικότητα του ανθρώπινου σώματος και των νοσημάτων είναι περισσότερο κατασκευάσματα ή επινοήματα.

Κατά συνέπεια, η υγεία και η αρρώστια δεν αφορούν μόνο στους ειδικούς και στους αρρώστους, αλλά αποτελούν πόλους γύρω από τους οποίους αναπτύσσονται πολλαπλές δράσεις από πολλούς κοινωνικούς πρωταγωνιστές. Αναφέρονται οι υγιεινές τροφές, οι εναλλακτικές θεραπείες, η κρίση του κράτους πρόνοιας και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Οι τρόποι ζωής και οι νέες τεχνολογίες υγείας ξεπερνούν το παραδοσιακό πλαίσιο της αρρώστιας, των γιατρών και των νοσηλευτών.

Η νόσος και η ασθένεια σταματούν να παραπέμπουν στην ίδια κατάσταση. Ενώ η νόσος (disease) αναφέρεται σε παθολογικές μεταβολές, που συμβαίνουν στο ανθρώπινο σώμα, ο όρος ασθένεια (illness) αναφέρεται στην υποκειμενική ερμηνεία, που δίνει το άτομο σ' αυτές τις ενδείξεις και τα συμπτώματα. Έχει ξεχωρίσει ένα πεδίο, που αναφέρεται στους τρόπους με τους οποίους τα ανθρώπινα πρόσωπα αισθάνονται και αντιλαμβάνονται την υγεία και την αρρώστια, καθώς και τις σχέσεις που αναπτύσσουν με τους επαγγελματίες υγείας. Το κυρίαρχο σχήμα της αιτίας και του αποτελέσματος μεταφράζεται σε πολλαπλές εκδοχές, σε επίπεδο συν-αισθημάτων και υποκειμενικών παραστάσεων.

Η ρύθμιση των συγκρούσεων μέσα από το τραγούδι στα Αναστενάρια

Τα Αναστενάρια είναι μια τελετουργία που περιλαμβάνει έκσταση και καταληψία και τελείται σε μερικά χωριά και κωμοπόλεις της Μακεδονίας

(Danforth, 1998). Η Danforth στην εργασία της προτείνει μια εξήγηση για τη θεραπευτική δραστηριότητα των Αναστεναριών, εστιάζοντας στον τρόπο με τον οποίο εξομαλύνουν, τόσο στο συμβολικό όσο και στο κοινωνικό επίπεδο, τις συγκρούσεις που συχνά βαρύνονται για την ασθένεια.

Η κορύφωση του ετήσιου τελετουργικού κύκλου των Αναστεναριών είναι το πανηγύρι των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, στις 21 Μαΐου. Την παραμονή της γιορτής οι Αναστενάρηδες περιέρχονται σε καταληψία και αρχίζουν να χορεύουν. Την επόμενη μέρα χορεύουν μέχρι το απόγευμα, και στη συνέχεια πυροβολούν μπροστά τα μάτια χιλιάδων ανθρώπων. Ως σύστημα τελετουργικής ψυχοθεραπείας τα Αναστενάρια ασχολούνται με τη διάγνωση και τη θεραπεία ενός ευρύτατου φάσματος ασθενειών. Ένας ασθενής ενδέχεται μάλλον να συμβουλευτεί τους Αναστενάρηδες παρά ένα γιατρό της περιοχής.

Η Danforth εξετάζει μια συγκεκριμένη πτυχή κοινωνικών σχέσεων, που συχνά χαρακτηρίζεται από πυκνές συγκρούσεις και αρκετή ένταση. Τελετουργίες, που ενέχουν έκσταση και καταληψία, όπως τα Αναστενάρια, απαντώνται σε πολλές κοινωνίες. Είναι γενικά παραδεκτό ότι τέτοιου είδους τελετουργίες συχνά επιτυγχάνουν τη θεραπεία ψυχαγωγών ασθενειών, που προκαλούνται από επίμονο άγχος και ένταση και από καταστάσεις ψυχολογικής και κοινωνικο-πολιτισμικής σύγκρουσης. Τέτοιες καταστάσεις είναι οι σχέσεις ανάμεσα σε συζύγους, μητέρα και γιο, νύφη και πεθερά.

Η σύγκρουση εκφράζεται συμβολικά και λύνεται σε ένα από τα τραγούδια που συνοδεύουν το χορό των τεσσάρων -εν καταληψία- Αναστενάρηδων. Η συμμετοχή στα Αναστενάρια είναι συχνά ικανή να αναδομήσει την κοινωνική πραγματικότητα του ασθενή με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξομαλύνει τις συγκρούσεις που ευθύνονται για την ασθένεια και να επιφέρει τη θεραπεία.

Τέτοιου είδους τελετουργίες προσφέρουν στον ασθενή συλλογική υποστήριξη και του παρέχουν ένα εννοιολογικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο μπορεί να ερμηνεύσει την ασθένειά του. Επιπλέον, του δίνουν την ευκαιρία μιας καθαρτικής έκφρασης της κοινωνικά απαράδεκτης συμπεριφοράς. Ο ασθενής έχει τη δυνατότητα, όχι μόνο να αρθρώσει και να εκφράσει τις συγκεκριμένες συγκρούσεις, που ευθύνονται για την ασθένειά του, αλλά πολύ περισσότερο, να τις εξομαλύνει. Τελικά, οι συγκρούσεις που ευθύνονται για την ασθένεια εκφράζονται και εξομαλύνονται σε ένα συμβολικό επίπεδο, αλλά και μια παράλληλη δομική ρύθμιση της σύγκρουσης που επέρχεται και στο κοινωνικό επίπεδο. Η κοινωνική πραγματικότητα του ασθενή μετασχηματίζεται, οι εντάσεις αμβλύνονται με τη συμμετοχή του ασθενή στην τελετουργική αυτή μέθοδο ψυχοθεραπείας και ο ασθενής συχνά θεραπεύεται.

Αντί επιλόγου

Η κοινωνική ανθρωπολογία είναι μια κριτική επιστήμη του πολιτισμού, και κύριο γνώρισμά της είναι η αμφισβήτηση στερεότυπων θεωριών και στάσεων, που επικρατούν στη σύγχρονη κοινωνική ζωή. Η ανθρωπολογία της υγείας αναγνωρίζει ότι οι πολιτισμοί διαφέρουν όσον αφορά στο τι ορίζουν ως υγιεινό και κανονικό, και εμπλέκει στη συζήτηση την έννοια του ανθρώπινου σώματος. Επίσης, μελετά θεμελιώδεις παραδοχές και ερμηνείες που αποδίδουν τα άτομα στις σωματικές τους εμπειρίες.

Η εθνογραφική προσέγγιση εμπλουτίζει το σύγχρονο διάλογο και δίνει τη δυνατότητα, μέσα από την εμπλοκή του ερευνητή και τη δυναμική του εθνογραφικού κειμένου, να αναδυθεί η προσωπική εμπειρία των ανθρώπων, παρέχοντας στους επαγγελματίες υγείας νέα σημεία επικοινωνίας και προσέγγισης της εμπειρίας του ασθενή.

Νοσηλεύτρια σε κέντρο πρωτοβάθμιας φροντίδας· Διαπολιτισμική Νοσηλευτική.

Βιβλιογραφία

- Clifford, James και George, Marcus (επιμ.) 1986. *Writing Culture: the Poetics and Politics of Ethnography*. Μπέρκλεϊ, Λος Άντζελες και Λονδίνο: University of California Press.
- Danforth, Loring 1998 [1992]. Η ρύθμιση των συγκρούσεων μέσα από το τραγούδι στην τελετουργική θεραπευτική, στο Παπαταξιάρχης Ε. και Παραδέλλης Θ. (επιμ.), *Ταυτότητες και Φύλο στην Σύγχρονη Ελλάδα*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Geertz, Clifford 1973. «Thick Description: Toward an Interpretive Theory of Culture». Στο Clifford Geertz, *The Interpretation of Cultures: Selected Essays*, σσ. 1-30. Νέα Υόρκη: Basic Books.
- Marcus, George 1998. Στο Δήμητρα Γκέφου-Μαδιανού, (επιμ.). *Ανθρωπολογική Θεωρία και Εθνογραφία. Σύγχρονες Τάσεις*, σσ. 67-108. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Marcus, George και Michael M.J. Fischer 1986. *Anthropology as Cultural Critique: An Experimental Moment in the Human Sciences*. Σικάγο και Λονδίνο: The University of Chicago Press.
- Nettleton, Sarah (επιμ. Αγραφιώτης Δημοσθένης) 2002. *Κοινωνιολογία της Υγείας και της Ασθένειας*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Αγραφιώτης, Δημοσθένης 2003. *Υγεία, αρρώστια, κοινωνία*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
- Αλεξιάς, Γεώργιος 2000. *Λόγος περί Ζωής και θανάτου. Η ιατρική Πράξη ως Μορφή Κοινωνικής Αλληλόδρασης στις Μονάδες Εντατικής Φροντίδας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Γκέφου-Μαδιανού, Δήμητρα (επιμ.) 1998. *Ανθρωπολογική Θεωρία και Εθνογραφία. Σύγχρονες Τάσεις*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Γκέφου-Μαδιανού, Δήμητρα 1999. *Πολιτισμός και Εθνογραφία. Από τον Εθνογραφικό Ρεαλισμό στην Πολιτισμική Κριτική*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Κορασίδου, Μαρία 2002. *Όταν η Αρρώστια Απειλεί*. Αθήνα: Τυπωθήτω.

Ένα επίκαιρο άρθρο γραμμένο πριν 75 χρόνια

Τον Ιανουάριο του 1935, ο υπουργός Οικονομικών της κυβέρνησης Παναγή Τσαλδάρη, **Γιώργος Πεσμαζόγλου** μετέβη στο Λονδίνο για να διαπραγματευθεί με τους Άγγλους τραπεζίτες το αιώνιο θέμα του ελληνικού δημόσιου χρέους.

Το πρόβλημα των απαιτήσεων των πιστωτών μας ήταν, και τότε, τεράστιο και ο Έλληνας υπουργός πιεζόταν αφόρητα από αυτούς να επαναδιαπραγματευθεί προς τα άνω το επιτόκιο των δανείων του ελληνικού δημοσίου.

Την Κυριακή 27 Ιανουαρίου 1935 ο εκδότης και διευθυντής της εφημερίδας «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ», **Δημήτρης Πουρνάρας**, ένας από τους εγκυρότερους δημοσιογράφους που πέρασαν από τον ελληνικό ημερήσιο τύπο, δημοσίευσε στην εφημερίδα του κύριο άρθρο υπό τον τίτλο:

«Να εκδιωχθή ο διεθνής έλεγχος! Άλλως να μην επιστρέψη ο κ. Πεσμαζόγλου»

Το κείμενο του άρθρου αυτού παρατίθεται αυτούσιο μια που, με ελάχιστες μεταβολές, θα μπορούσε να ισχύσει ως κριτική παρότρυνση κάποιου σημερινού δημοσιογράφου (εάν υφίστατο) σε κάποιον αρμόδιο υπεύθυνο των οικονομικών της σημερινής κυβέρνησης (εάν υφίστατο).

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ

ΝΑ ΕΚΔΙΩΧΘΗ Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΛΕΓΧΟΣ!

ΑΛΛΩΣ ΝΑ ΜΗ ΕΠΙΣΤΡΕΨΗ Ο Κ. ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ...

Οι αντιπρόσωποι τών τοκογλύφων τής άγγλικής πρωτεύουσας, οι μεσίται και οι τραπεζίται του Σίτυ, περιμένουν τον κ. Πεσμαζόγλου διά να συζητήσουν διά τó δημόσιον χρέος. Έχουν έτοιμον ήδη τó έπιχείρημά των: Πρέπει να λάθουν περισσότερα, διότι παρρυσιάζει κάποιαν θελτίωσιν ή οίκονομική μας κατάστασις. Δέν θέλουν να ίδουν τήν πείναν του λαού, δέν θέλουν να συγκινηθούν από τήν συμφοράν τής άπανθρώπου φορολογίας μας. Θέλουν να βλέπουν ότι πλέομεν εις τήν εύτυχίαν. Καί ζητούν άκόμη και τās σάρκας μας.

Ο κ. Πεσμαζόγλου έλαβε μίαν έντολήν. Να προσφέρη μόνον τά 35%. "Ό,τι πληρώνομεν, δηλαδή. Άλλ' ό,τι πληρώνομεν είνε πολύ. "Ό,τι δίδομεν, τó στερούμεθα από τó ψωμί μας. Διά να τó δώσωμεν πληρώνομεν φόρους βαρύτερους από κάθε λαόν. Έπομένως θα έπρεπε, διά να ήμπορέσωμεν να ζήσωμεν ως άνθρωποι, διά να κατορθώσωμεν ν' αναπνεύσωμεν, να δώσωμεν όλιγώτερα, άφοϋ δέν θέλομεν να σχίσωμεν τās συμφωνίας και να πετάξωμεν τά ράκη των κατά πρόσωπον τών τυράννων μας τοκογλύφων και τών άναιδεστών Σάύλωκ που μάς πατούν εις τά στήθη, που τρέφονται από τās σάρκας μας.

Τρέμομεν διαρκώς μήπως και παρεξηγηθώμεν. Τρέμομεν μήπως και δέν δεχθούν τó αίμα που τούς δίδομεν.

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, ποιοὶ εἶνε αὐτοὶ οἱ «ξένοι ὁμολογιούχοι», αὐτὰ τὰ θηρία; Εἰς κάθε στιγμήν ἐμφανίζονται οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν κομίζοντες τὰς ἀξιώσεις τῶν. Καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν τοκογλύφων αὐτῶν, προΐστανται τῶν συμβουλιῶν ἐπὶ μισθῷ. Πληρώνονται διὰ νὰ μᾶς τυραννοῦν, διὰ νὰ κερδοσκοποῦν, διὰ νὰ μᾶς γδύνουν, ἄλλοι ἀπὸ αὐτοὺς «ἀεριτζήδες» τοῦ Σίτυ καὶ ἄλλοι κοινότατοι μεσίται. Καὶ ὕψωνονται ἐνώπιόν μας, ἐναντίον μας, διότι δὲν ἔχομεν τὴν θέλησιν νὰ τοὺς πτύσωμεν τὴν περιφρόνησίν μας κατὰ πρόσωπον. Διότι, ἄλλως τε, εἰς τὴν πραγματικότητα τὰ δάνεια τὰ ἔχουν κατὰ μέγα μέρος αἱ Τράπεζαι, ἐνῶ τὰ ἄλλα ποσά, τὰ ὁποῖα κατέχουν οἱ «ὁμολογιούχοι» εἶνε ἀπειρώς μικρότερα. Ἀλλὰ δὲν εἶνε τοῦτο μόνον. Ἐχομεν κάποιο ἄλλο ἀναμφισβήτητον γεγονός: Ὅτι εἰς ἑλληνικὰς χεῖρας, μέσα εἰς τὴν Ἑλλάδα, εὐρίσκονται τὰ 40% τῶν ὁμολογιῶν. Ὡταν εἰς αὐτὰ προστεθοῦν τὰ ἄλλα 15—20% τὰ ὁποῖα κατέχονται ἀπὸ Ἑλληνίας, ποὺ πληρώνονται ὁμῶς εἰς ξένην ἀγοράν, θὰ ἴδωμεν ὅτι τρέμομεν μίαν μειοψηφίαν, ἐπειδὴ εἶνε ξένοι τοκογλύφοι, ἐπειδὴ ἐμφανίζονται πομπῶδες καὶ ἐπειδὴ γνωρίζουν νὰ μᾶς ἀπειλοῦν.

Αἱ κυβερνήσεις μας ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς διασώσεως τῆς οἰκονομικῆς μας πίστεως, κρύπτουν τὴν ἀφάνταστον δειλίαν τῶν. Ὑπόδουλοι εἰς τὴν ξένην καὶ τὴν ἰδικὴν μας πλουτοκρατίαν, τρέμομεν κάθε ξένον τοκογλύφον ποὺ θὰ ἐμφανισθῇ ν' ἀξιῶσῃ τὸ ψῶμι τοῦ λαοῦ. Δειλοὶ ἄνθρωποι, δὲν ἀνεχόμεθα αὐτοὺς μόνον. Ἀλλὰ τρέμομεν καὶ τοὺς κατασκόπους τῶν τοὺς ὁποίους φιλοξενούμεν καὶ τοὺς ὁποίους πληρώνομεν μὲ μισθοὺς καταπληκτικούς. Ἐννοοῦμεν τοὺς ἀνθρώπους τῆς Διεθνούς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ διαβοήτου Ἐλέγχου καὶ τὸν περίφημον παρατηρητὴν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν εἰς τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος κ. Φίνλενσον. Τρέμομεν τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς, ἐνῶ γνωρίζομεν ὅτι εἶνε κατὰ δόξαν κατὰπτυστοὶ, κοινότατοι σπιοῦνοι. Ποῖος θὰ τοὺς ἠνείχεται; Ἡ Τουρκία τοὺς ἔστειλεν εἰς τὸν διάβολον. Οἱ ἄνθρωποι ὁμῶς κυβερνῆται μας, θέλουν νὰ τοὺς ἀνέχωνται, ἐνῶ κατ' οὐσίαν ὁ Ἐλεγχος εἶνε ἀχρηστος καὶ χωρὶς κανένα σκοπόν. Μόνον διὰ νὰ κατασκοπεύουν καὶ νὰ πλουτίζουν εἰς βάρος μας, μένουν οἱ ἐπιτηδειότατοι αὐτοὶ ξένοι πράκτορες, ποὺ πληροφοροῦν τοὺς ὁμολογιούχους καὶ διὰ τὴν παραμικροτέραν λεπτομέρειαν τῆς οἰκονομικῆς μας ζωῆς.

Θέλομεν νὰ ζήσωμεν χωρὶς νὰ εἴμεθα δοῦλοι εἰς τοὺς τοκογλύφους. Ὁ κ. Πεσμαζόγλου πρέπει νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν θέλησιν αὐτὴν τοῦ λαοῦ. Ἐχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ φυγῇ ἀμέσως, μόλις ἀντιληφθῇ ὅτι οἱ πληρωμένοι ἀντιπρόσωποι τῶν ξένων ὁμολογιούχων ἐπιμένουν νὰ τοὺς δώσωμεν τὸ αἷμα μας! Ἐχει ὡς πρὸς αὐτὸ ὁ κ. Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν τὴν ἐξουσιοδότησιν ὄχι μόνον τῆς κυβερνήσεως ἀλλὰ καὶ τῶν πολιτικῶν κομμάτων καὶ τὴν θέλησιν τοῦ δυστυχισμένου λαοῦ. Ἄν ὑποχωρήσῃ εἰς τοὺς τοκογλύφους, θὰ εἶνε καλλίτερον νὰ μὴ γυρίσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα. Διότι δὲν θὰ εὕρεθῇ ἄνθρωπος νὰ τὸν συγχωρήσῃ, ἂν παραδύσῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν διάκρισιν τῶν τοκογλύφων καὶ τῶν ἀεριτζήδων τοῦ Λονδίνου. Εἶπομεν: Καλλίτερον νὰ μὴ γυρίσῃ!...

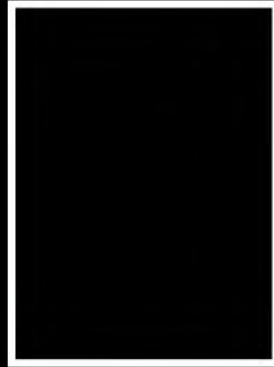
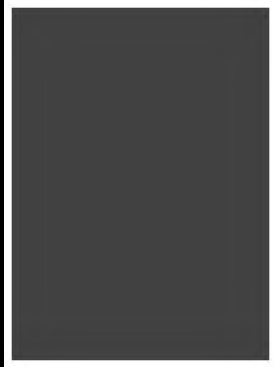
Ο «ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ»

...καὶ γιὰ τὴν ἀντιγραφή Α. Καμμάς

5

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Παγκόσμια Ημέρα Βιβλίου

23 Απριλίου

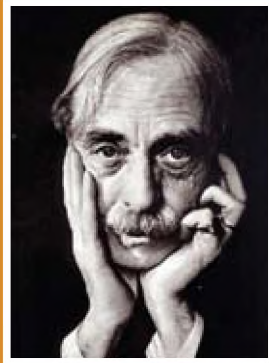
«Το βιβλίο είναι μια σίγουρη αξία κι ένα ασφαλές καταφύγιο σε περιόδους κρίσης... »

Από το 1995 η Unesco καθιέρωσε την 23^η Απριλίου ως Παγκόσμια Ημέρα Βιβλίου και την αφιέρωσε σε δύο μεγάλους δημιουργούς της παγκόσμιας λογοτεχνίας που «έφυγαν» την ίδια ημέρα από τη ζωή (23 Απριλίου 1696), στον Ισπανό συγγραφέα Μιγκέλ ντε Θερβάντες και τον Άγγλο δραματουργό Γουίλιαμ Σαίξπηρ. Η UNESCO, αποδίδοντας φόρο τιμής στους συγγραφείς και τα έργα τους, αφιερώνει την ημέρα αυτή στο βιβλίο και τα συγγραφικά δικαιώματα, ενθαρρύνοντας με αυτόν τον τρόπο όλους και κυρίως τους νέους, να ανακαλύψουν τη μαγεία του βιβλίου και την αναντικατάστατη συμβολή αυτών που μέσα από τα έργα τους σηματοδότησαν την κοινωνική και πολιτιστική πρόοδο.

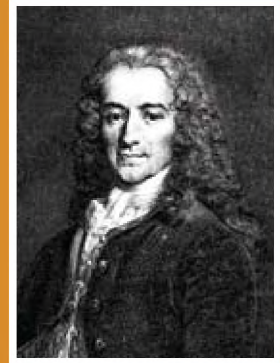
Τα βιβλία έχουν τους ίδιους εχθρούς με τον άνθρωπο: τη φωτιά, την υγρασία, την ανοησία, το χρόνο και το ίδιο τους το περιεχόμενο.

Paul Valery
1871-1945
Γάλλος ποιητής

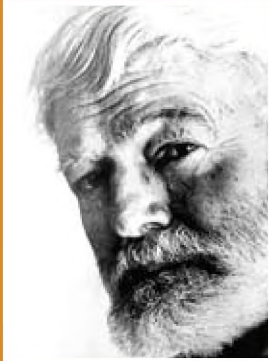
Με τα βιβλία συμβαίνει ό,τι και με τους ανθρώπους: ένας μικρός αριθμός είναι πολύ σημαντικά και τα υπόλοιπα χάνονται στο πλήθος.

Βολταίρος
1694-1778
Γάλλος Φιλόσοφος και Συγγραφέας

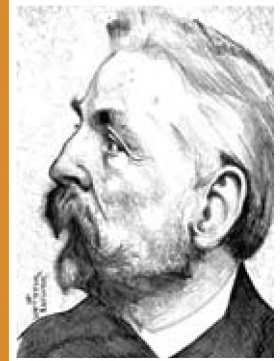
Όλα τα καλά βιβλία έχουν κάτι κοινό: είναι πιο αληθινά απ' ό,τι αν είχαν συμβεί πραγματικά.

Ernest Hemingway
1899 - 1961
Αμερικανός Συγγραφέας

Ο κόσμος είναι φτιαγμένος για να καταλήξει σ' ένα ωραίο βιβλίο.

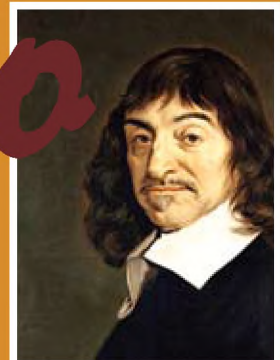
Stefane Mallarm
1842-1898
Γάλλος ποιητής

Το να διαβάζεις τα καλά βιβλία είναι σαν να συνδιαλέγεσαι με τους άριστους των περασμένων αιώνων.

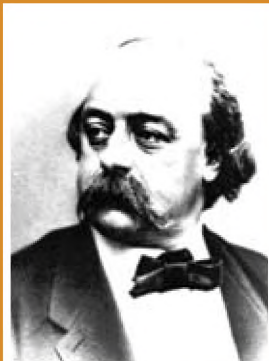
Καρτέσιος
1596-1650
Γάλλος φιλόσοφος

βιβλία

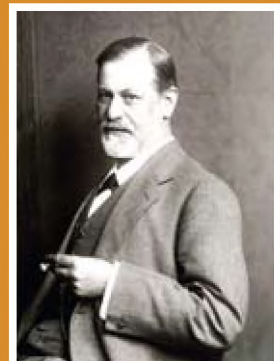
Διάβαζε για να ζήσεις.

Gustave Flaubert
1821-1880
Γάλλος Συγγραφέας

Τι πρόδος! Τον Μεσαίωνα θα με καίγανε στην πυρά. Τώρα, καίνε στην πυρά τα βιβλία μου.

Ζίγκμουντ Φρόυντ
1856-1939
Αυστριακός ψυχίατρος

Μου φτάνει που ξέρω να διαβάζω, γιατί έτσι μαθαίνω αυτά που δεν ξέρω, ενώ όταν γράφεις, γράφεις μόνο αυτά που ξέρεις ήδη.

Umberto Eco, 1932
Ιταλός συγγραφέας

υπόλοιπο πληθυσμό. Πέρα από αυτό το καταστατικό σύστημα που κτλ. δεν φ

ειδικούς με αυτή Ακόμα γνωστή των ανθρώπων να χρίνουν με τον κανόνα. Στις περιπτώσεις της συμπεριφοράς, αυτός ο έντονος και οδηγεί σε κοινωνικές ταυθετίτες. Ποσοστό του «ψυσιολογικού» πληθυσμού σχεδόν είναι ιδιαίτερα επικίνδυνα φυσικά δεν είναι ολοι υποφορμαροι

επιστημονικές

καταλογίζουν μεγαλύτερη εγκληματικότητα στους αυτό όμως δεν κάνουν και μας τριγωνίζει, με τους νόμους, τους νόμους και οδηγεί σε κοινωνικές ταυθετίτες. Ποσοστό του «ψυσιολογικού» πληθυσμού σχεδόν είναι ιδιαίτερα επικίνδυνα φυσικά δεν είναι ολοι υποφορμαροι

συμπεριφορά

κάθε άλλο παρά σαν πασι λογική θα μπορούσε να χαρακτηριστεί. Αλλά, οι συνάνθρωποι μας αυτοί προχώρησαν σε κάποιες αντικειμενικές πράξεις, χωρίς αναστολές και γι' αυτό η κοινωνία τους τιμωρεί.

κοινωνία

Η δημοσιότητα ένα κίνημα των πράξεών μας για να μας προχωρήσει, δηλαδή, με τους νόμους της, έχει λειτουργούν σε βάρος του κοινωνικού συνόλου. Ο φόβος της τιμωρίας προφυλάσσει ταυτόχρονα και πολλούς από εμάς, από τυχόν παρόμοιες

αναστολές

«τάσεις» του χαρακτήρα μας. Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «εκακοί» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με ένα τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την αλληλογική και τα φυσιο-λογικά συμπεριφοράς - έχει

ατομα

μελέτες, που δεν παραβατικότητα η σχεδόν σκέψη, ότι, όλο δικαστές, τους αστυνομικούς κάποιους άλλους, που κόβει

μένους εγκληματές» όπως θέλουν να κερδίσουν με μια που, γενικά

κάθε άλλο παρά σαν πασι λογική θα μπορούσε να χαρακτηριστεί. Αλλά, οι συνάνθρωποι μας αυτοί προχώρησαν σε κάποιες αντικειμενικές πράξεις, χωρίς αναστολές και γι' αυτό η κοινωνία τους τιμωρεί.

Η δημοσιότητα ένα κίνημα των πράξεών μας για να μας προχωρήσει, δηλαδή, με τους νόμους της, έχει λειτουργούν σε βάρος του κοινωνικού συνόλου. Ο φόβος της τιμωρίας προφυλάσσει ταυτόχρονα και πολλούς από εμάς, από τυχόν παρόμοιες

αναστολές

«τάσεις» του χαρακτήρα μας. Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «εκακοί» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με ένα τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την αλληλογική και τα φυσιο-λογικά συμπεριφοράς - έχει

«τάσεις» του χαρακτήρα μας. Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «εκακοί» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με ένα τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την αλληλογική και τα φυσιο-λογικά συμπεριφοράς - έχει

«τάσεις» του χαρακτήρα μας. Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «εκακοί» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με ένα τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την αλληλογική και τα φυσιο-λογικά συμπεριφοράς - έχει

«τάσεις» του χαρακτήρα μας. Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «εκακοί» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με ένα τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την αλληλογική και τα φυσιο-λογικά συμπεριφοράς - έχει

«τάσεις» του χαρακτήρα μας. Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «εκακοί» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με ένα τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την αλληλογική και τα φυσιο-λογικά συμπεριφοράς - έχει

«τάσεις» του χαρακτήρα μας. Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «εκακοί» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με ένα τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την αλληλογική και τα φυσιο-λογικά συμπεριφοράς - έχει

«τάσεις» του χαρακτήρα μας. Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «εκακοί» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με ένα τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την αλληλογική και τα φυσιο-λογικά συμπεριφοράς - έχει

«τάσεις» του χαρακτήρα μας. Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «εκακοί» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με ένα τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την αλληλογική και τα φυσιο-λογικά συμπεριφοράς - έχει

«τάσεις» του χαρακτήρα μας. Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «εκακοί» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με ένα τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την αλληλογική και τα φυσιο-λογικά συμπεριφοράς - έχει

«τάσεις» του χαρακτήρα μας. Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «εκακοί» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με ένα τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την αλληλογική και τα φυσιο-λογικά συμπεριφοράς - έχει

«τάσεις» του χαρακτήρα μας. Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «εκακοί» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με ένα τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την αλληλογική και τα φυσιο-λογικά συμπεριφοράς - έχει

«τάσεις» του χαρακτήρα μας. Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «εκακοί» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με ένα τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την αλληλογική και τα φυσιο-λογικά συμπεριφοράς - έχει

του Ε. Παπαγεωργίου *

Η ψυχοπάθεια στην καθημερινή ζωή ή εμείς οι ψυχοπαθείς;

Είναι γνωστή η δυσκολία της διαφοροποίησης της φυσιολογικής συμπεριφοράς από την παθολογική, ακόμα και ανάμεσα σε ειδικούς που ασχολούνται με αυτή. Επίσης είναι γνωστή και η τάση των ανθρώπων να σκέφτονται και να κρίνουν σύμφωνα με τον κανόνα «εμείς» και οι «άλλοι». Στις περιπτώσεις της εμφανώς μη φυσιολογικής συμπεριφοράς, αυτός ο διαχωρισμός γίνεται ακόμα πιο έντονος και οδηγεί σε αυθαίρετες προκαταλήψεις και κοινωνικές τοποθετήσεις. Για παράδειγμα, το μεγαλύτερο ποσοστό του «φυσιολογικού» πληθυσμού πιστεύει, ότι οι σχιζοφρενείς είναι ιδιαίτερα επικίνδυνα άτομα. Φυσικά δεν είναι όλοι υποχρεωμένοι να γνωρίζουν τις επιστημονικές μελέτες που δεν καταλογίζουν μεγαλύτερη παραβατικότητα ή εγκληματικότητα στους σχιζοφρενείς απ' ό,τι στον υπόλοιπο πληθυσμό. Πέρα από αυτό όμως δεν κάνουν και την απλή σκέψη, ότι, όλο αυτό το κατασταλακτικό σύστημα που μας τριγυρίζει, με τους νόμους, τους δικαστές, τους αστυνόμους κ.τλ. δε φτιάχτηκε, για να μας προστατέψει από τους «τρελούς», αλλά από κάποιους άλλους, που κάθε άλλο παρά για το ακαταλόγιστο των πράξεών τους διακρίνονται. Οι φυλακές δεν είναι γεμάτες από σχιζοφρενείς, αλλά ούτε και από «γεννημένους εγκληματίες» όπως θέλουν να πιστεύουν πολλοί από εμάς.

Στα «φιλόξενα» κελιά τους κρατούνται συχνά και πολλοί «καθώς πρέπει» συνάνθρωποί μας, πολλοί από τους οποίους συχνά έχουν κερδίσει για κάποια χρονική περίοδο την αναγνώριση και την κοινωνική αποδοχή με μια συμπεριφορά που, γενικά, κάθε άλλο παρά ως παθολογική θα μπορούσε να χαρακτηριστεί. Απλά, οι συνάνθρωποί μας αυτοί προχώρησαν σε κάποιες αντικοινωνικές πράξεις, χωρίς αναστολές και γι' αυτό η κοινωνία, με τους νόμους της, τους τιμώρησε.

Η κοινωνία, δηλαδή, με τους νόμους της, έχει δημιουργήσει ένα «λογοκριτή» των πράξεών μας, για να μας προστατεύσει από όλους αυτούς που, χωρίς αναστολές, λειτουργούν σε βάρος του κοινωνικού συνόλου. Ο φόβος της τιμωρίας προφυλάσσει ταυτόχρονα και πολλούς από εμάς, από τυχόν παρόμοιες «τάσεις» του χαρακτήρα μας.

Πέρα όμως από τους ψυχικά ασθενείς ή τους «κακούς» των φυλακών, εάν κοιτάξουμε γύρω μας θα δούμε και πολλούς άλλους να συμπεριφέρονται με έναν τρόπο, που πέρα από τα ερωτηματικά που μας δημιουργεί - αφού έρχεται σε αντίθεση με την απλή λογική και τα φυσιολογικά πλαίσια συμπεριφοράς - έχει έναν κοινό παρονομαστή, την **έλλειψη αναστολών**. Μια έλλειψη αναστολών, που διαχέεται από τις

*Ο κ. Ε. Παπαγεωργίου είναι ψυχίατρος, καθηγητής του Γενικού Τμήματος Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων του ΤΕΙ-Α

πιο απλές μέχρι τις πιο σύνθετες εκφράσεις της συμπεριφοράς. Ετσι, συχνά, μας προκαλούν έκπληξη συμπεριφορές, κατά τα άλλα σοβαρών ατόμων, που χαρακτηρίζονται από την έλλειψη ντροπής στις πράξεις, τις απόψεις ή τις τοποθετήσεις τους, ιδιαίτερα όταν έχουν να εξυπηρετήσουν τα όποια ατομικά ή συντεχνιακά τους συμφέροντα, αδιαφορώντας για τις εντυπώσεις ή επιπτώσεις στο κοινωνικό σύνολο. Πολλές, μάλιστα, από τις συμπεριφορές αυτές η κοινωνία τις έχει αποδεχθεί ως φυσιολογικές (π.χ. η εικόνα ακόμα και σοβαρών -κατά τα άλλα- ανθρώπων στα γήπεδα).

Η έλλειψη όμως αναστολών στη συμπεριφορά χαρακτηρίζει μια μορφή ψυχικής διαταραχής, που ονομάστηκε ψυχοπάθεια και η συμπεριφορά των ατόμων αυτών, ψυχοπαθητική συμπεριφορά. Αρχικά, ο όρος αυτός χρησιμοποιήθηκε για τα άτομα αυτά, που η έλλειψη αναστολών τους επέτρεπε μια αντικοινωνική συμπεριφορά, με αποτέλεσμα την παρέμβαση του νόμου. Τα τελευταία όμως χρόνια, η έννοια της ψυχοπαθητικής συμπεριφοράς επεκτάθηκε και περιέλαβε όλες αυτές τις, χωρίς αναστολές, συμπεριφορές της καθημερινότητας, που χαρακτηρίζουν πολλά από τα θεωρούμενα ως φυσιολογικά άτομα.

Υπάρχουν διάφορες ερμηνευτικές θεωρίες, της διαμόρφωσης μιας ψυχοπαθητικής προσωπικότητας, κάθε μία με τη δική της συνεισφορά στην ερμηνεία της κατάστασης. Ως πιο πρακτική και κατανοητή θεωρώ την ψυχαναλυτικά προσανατολισμένη ψυχοδυναμική ερμηνεία. Η ψυχαναλυτικά προσανατολισμένη ψυχοδυναμική ερμηνεία της ψυχοπαθητικής συμπεριφοράς αποδίδει τη διαταραχή σε ελλειμματική ανάπτυξη του εσωτερικού λογοκριτή, που διαθέτει κάθε φυσιολογικός άνθρωπος. Το στοιχείο αυτό διαμορφώνεται κατά τα πρώτα παιδικά χρόνια, μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον. Είναι ο κόσμος των μη και των όχι, των απαγορεύσεων και των πρέπει, αλλά και των

ιδανικών (από την εξιδανικευμένη εικόνα των γονέων), που συνιστά τον εσωτερικό λογοκριτή του ατόμου, αλλά και αυτόν που προσδιορίζει τις αξίες και τα ιδανικά, το ονομαζόμενο ΥΠΕΡΕΓΩ. Το δεύτερο δομικό συστατικό του ψυχισμού, σύμφωνα με αυτή τη θεώρηση, είναι ο κόσμος των ορμών, ενορμήσεων, επιθυμιών, που υπάρχει εκ γενετής και λειτουργεί με άξονα την ικανοποίηση («αρχή της ηδονής»), χωρίς να βάζει όρια σ' αυτό και συνιστά το στοιχείο, που ονομάζεται ΑΥΤΟ. Το τρίτο στοιχείο είναι οι μηχανισμοί άμυνας, που διαθέτει το άτομο, για να επεξεργασθεί τις συγκρούσεις ανάμεσα στον κόσμο των επιθυμιών και τον κόσμο των απαγορεύσεων, το οποίο λειτουργεί με την «αρχή της πραγματικότητας», το ονομαζόμενο ΕΓΩ.

Στο ΥΠΕΡΕΓΩ θα αποκτήσουν αντιπροσώπηση οι κοινωνικοί και ηθικοί κανόνες της κοινωνίας ή των κοινωνικών ομάδων.

Ένα ελλειμματικό ΥΠΕΡΕΓΩ δεν μπορεί να παίζει το διορθωτικό του ρόλο, έτσι, όπου υπάρχει το έλλειμμα, οι ενορμήσεις και επιθυμίες του ΑΥΤΟ θα συντονίζονται με το ΕΓΩ και θα εκφράζονται στη συμπεριφορά του ατόμου, χωρίς την εσωτερική διορθωτική παρέμβαση του ΥΠΕΡΕΓΩ. Συνεπώς, το άτομο λειτουργεί και συμπεριφέρεται ανάλογα με τις ανάγκες του, χωρίς την ανασταλτική διορθωτική επίδραση του εσωτερικού λογοκριτή του. **Ως ψυχοπαθητική συμπεριφορά λοιπόν, ορίζεται η συμπεριφορά ενός ατόμου, που έχει κύριο άξονα αναφοράς την εξυπηρέτηση των δικών του αναγκών και επιδιώξεων, χωρίς να ενδιαφέρεται για τις οποιοσδήποτε επιπτώσεις της συμπεριφοράς αυτής στο περιβάλλον του.**

Με αυτήν την έννοια, οι μορφές ψυχοπαθητικής συμπεριφοράς, που θα μπορούσαν να εκδηλωθούν, θα ήταν όσες και τα ψυχοπαθητικά άτομα, αφού κάθε άτομο διαφέρει στις ανάγκες, τις επιθυμίες και τους στόχους του στη ζωή. Ακόμα, ως ψυχοπαθητικές συμπεριφορές θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν, όχι μόνον

«εντυπωσιακές» πράξεις, που θα κινητοποιούσαν την επέμβαση της πολιτείας (του νόμου), αλλά και «απλές» καθημερινές συμπεριφορές, ακόμα και το πέταγμα του σιγάρου στο πάτωμα ή η εναπόθεση των σκουπιδιών έξω από τον κάδο κ.ά.

Σε μια προσπάθεια κατηγοροποίησης των ψυχοπαθητικών μορφών συμπεριφοράς, ανάλογα με τα προεξάρχοντα χαρακτηριστικά διακρίνονται, τουλάχιστον βιβλιογραφικά, συγκεκριμένες κατηγορίες, ψυχοπαθητικών προσωπικοτήτων. Από το πλήθος των πολυάριθμων προσπαθειών κατάταξης των ψυχοπαθητικών προσωπικοτήτων, ξεχωρίζει αυτή του Kurt Schneider (1923), ο οποίος διακρίνει δέκα χαρακτηριστικές μορφές έκφρασης της ψυχοπαθητικής συμπεριφοράς, που θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως οι κλινικές μορφές της ψυχοπαθητικής συμπεριφοράς. Ο υπερθυμικός τύπος, ο καταθλιπτικός, ο ανασφαλής, ο φανατικός, ο συναισθηματικά ασταθής, ο εκρηκτικός είναι μερικές από αυτές. Κοινό χαρακτηριστικό όλων, είναι η έλλειψη αναστολών στη συμπεριφορά των ψυχοπαθών, όποια μορφή ψυχοπαθητικής συμπεριφοράς και αν εκφράζουν.

Πέρα όμως από τις κλινικές μορφές ψυχοπαθητικής συμπεριφοράς, αυτό που ενδιαφέρει το σημερινό σημείωμα είναι η έλλειψη αναστολών των φυσιολογικών ατόμων στην καθημερινότητα και οι πιθανές κοινωνικές επιπτώσεις της.

Ο ψυχίατρος Hervey Cleckley, ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τα άτομα αυτά, γενίκευσε την έννοια του όρου, έτσι ώστε να συμπεριλάβει σ' αυτόν όλους αυτούς, των οποίων η συμπεριφορά χαρακτηρίζεται από την έλλειψη αναστολών, άσχετα εάν αυτό επισύρει την εφαρμογή του νόμου ή όχι. Έτσι περιέγραψε ως ψυχοπαθητική συμπεριφορά, τη συμπεριφορά ενός έξυπνου ατόμου, το οποίο όμως χαρακτηρίζεται από φτωχό συναισθηματικό κόσμο και έλλειψη του

συναισθήματος της ντροπής. Οι ψυχοπαθείς σκιαγραφούνται ως άτομα ελκυστικά, αλλά ταυτόχρονα ιδιαίτερα χειριστικά χωρίς πραγματική φροντίδα για τους άλλους. Τους λείπουν οι πραγματικές διαπροσωπικές σχέσεις, αφού οι άλλοι δε σημαίνουν τίποτα γι' αυτούς (όταν δεν εξυπηρετούν τους σκοπούς τους) και η εν γένει συμπεριφορά τους έχει επίκεντρο τον εαυτό τους. Στο βιβλίο του «Η μάσκα της υγείας» περιγράφει την ψυχοπαθητική συμπεριφορά πέρα από την εγκληματικότητα, με την οποία ήταν ταυτισμένη μέχρι τότε.

Ο Cleckley περιγράφει τους ψυχοπαθητικούς τύπους πέραν των κλινικών μορφών, - μεταξύ άλλων - ως «αξιαγάπητους», «ελκυστικούς», «αξιόπιστους», «με μεγάλη επιτυχία στις γυναίκες». Ταυτόχρονα, όμως, τους καταλογίζει «έλλειψη συναισθηματικής ευθύνης», «αυτοκαταστροφικούς», «προσανατολισμένους στην εξυπηρέτηση μόνον των δικών τους αναγκών» κ.ά.

Τα αντιθετικά αυτά χαρακτηριστικά είναι επόμενο να δημιουργούν τόσο ταυτίσεις μαζί τους, όσο και απογοητεύσεις αυτών που τους θαυμάζουν, αφού ο τελικός στόχος των ψυχοπαθητικών προσωπικοτήτων είναι η εξυπηρέτηση των δικών τους αναγκών. Ετσι δε θα διστάσουν να απογοητεύσουν ακόμα και τα «αγαπημένα» τους πρόσωπα ή τους «πιο πιστούς τους υπηρέτες» στην εξυπηρέτηση του στόχου αυτού.

Οι ψυχοπαθητικές προσωπικότητες χαρακτηρίζονται από την υπερβολικότητα των όποιων χαρακτηριστικών τους, θετικών ή αρνητικών, σε σχέση με τα φυσιολογικά άτομα. Έτσι εμφανίζονται ικανότεροι στην επίτευξη των στόχων τους (χρησιμοποιώντας κάθε μέσο χωρίς αναστολές) δημιουργώντας πρότυπα για άλλες ασθενέστερες προσωπικότητες λόγω της δυναμικής τους. Ο Cleckley θεωρεί ακόμα και αυτή τη μορφή της «μη κλινικής» ψυχοπαθητικής συμπεριφοράς, ως ψυχική ασθένεια, αφού χαρακτηρίζεται από ένα μη θεραπεύσιμο

συναισθηματικό κενό. Ακόμα και στις περιπτώσεις που αισθάνονται κάτι, αυτό είναι τελείως επιφανειακό. Τους θεωρεί ικανούς να πράξουν το χειρότερο, με τις όποιες επιπτώσεις για τους άλλους, κάτι που για ένα φυσιολογικό άτομο θα προκαλούσε δυσβάσταχτα συναισθήματα ντροπής και ενοχών, χωρίς να εμφανίζουν ίχνος απ' όλα αυτά. Ακόμα θεωρεί ότι η ψυχοπάθεια είναι ευρύτητα διαδεδομένη στην κοινωνία και στη συμπεριφορά χαρακτηρίζει ακόμα και τελείως «φυσιολογικά» και κοινωνικά αποδεκτά άτομα όπως εμπόρους, διευθυντές, πολιτικούς, γιατρούς, ακόμα και ψυχιάτρους.

Το έλλειμμα «συναισθηματικών αναστολών» επιτρέπει στους ψυχοπαθείς να λειτουργούν σαν πολύ αποδοτικές μηχανές. Είναι σε θέση να εκτελέσουν εξαιρετικά, διάφορες εργασίες και να μιμηθούν τέλεια συναισθηματικές αντιδράσεις, μόνο που με τον καιρό γίνεται εμφανής η διάσταση μεταξύ λόγων και πράξεων. Είναι τύποι που μπορούν να δώσουν την εντύπωση του συντριπτικά θλιμμένου από κάποιο γεγονός και λίγο αργότερα συμμετέχουν σ' ένα πάρτυ για να «ξεχάσουν». Το πρόβλημα είναι ότι **ξεχνούν πραγματικά**. Ένα ακόμα βασικό χαρακτηριστικό των ψυχοπαθθικών προσωπικοτήτων είναι η ευκολία τους να ψευδούνται («ψευδολογία»). Το πρόβλημα είναι ότι οι ίδιοι πιστεύουν τα ψευδή σενάρια, που δημιουργούν στην εξυπηρέτηση των σκοπών τους, αφού λείπει ο διορθωτικός μηχανισμός της ντροπής, των τύψεων ή των ενοχών από το ψέμα τους. Έτσι οι ψυχοπαθθικές προσωπικότητες, σε αντιπαράθεση με τους φυσιολογικούς ειλικρινείς, είναι πάντα σε πλεονεκτική θέση, γιατί ακόμα και όταν δεν επικυρώνεται το ψέμα τους από τους τρίτους, αυτοί έχουν συνήθως την τάση να κρίνουν την αλήθεια κάπου στη μέση. Έτσι ο ψυχοπαθθός κερδίζει τουλάχιστον το 50% του ψέματός του.

Για τις εγκληματικές ψυχοπαθθικές συμπεριφορές δημιουργήθηκε ο όρος «αποτυχημένη ψυχοπάθεια», ενώ για τους

κοινωνικά προσαρμοσμένους ψυχοπαθείς, ο Harrington θεωρεί, ότι πρόκειται για ένα νέο τύπο ανθρώπου, που διαμορφώνεται μέσα στις μοντέρνες ψυχοπαθθικές συνθήκες. Άποψη με την οποία διαφωνούν άλλοι συγγραφείς, αφού και έτσι να είναι, δεν παύει να πρόκειται για ψυχοπαθθικά άτομα μέσα σε ψυχοπαθθικά κοινωνικά πλαίσια.

Όλα τα άτομα διαθέτουν ψυχοπαθθικά στοιχεία στον ψυχισμό τους, τα οποία τα ελέγχουν με το λογοκριτή τους (ΥΠΕΡΕΓΩ) σε συνδυασμό με την αξιολόγηση της πραγματικότητας (ΕΓΩ). Στο ΥΠΕΡΕΓΩ όμως κάθε ατόμου θα βρίσκουν αντιπροσώπηση και οι κοινωνικοί κανόνες, ως συνέχεια των «μη και των όχι» της παιδικής ηλικίας. Όσο πιο χαλαροί οι κοινωνικοί κανόνες τόσο πιο εύκολα εκδηλώνονται τυχόν ψυχοπαθθικά στοιχεία διαφόρων ατόμων. Για αυτόν ακριβώς το λόγο, πολλά από τα άτομα αυτά θεωρούν και την τήρηση των κανονισμών ως μια επίπονη, γραφειοκρατική, «ανελεύθερη» και μάταιη διαδικασία.

Θα εξαρτηθεί λοιπόν, σε μεγάλο βαθμό από την πραγματικότητα που μας περιβάλλει, η εκδήλωση ή όχι κάποιων ψυχοπαθθικών στοιχείων από αυτά. Όσο πιο ψυχοπαθθικό το περιβάλλον, τόσο περισσότερα άτομα θα επιτρέπουν την εκδήλωση των ψυχοπαθθικών τους στοιχείων.

Στο ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο, δε θα είχαμε ιδιαίτερη δυσκολία να διακρίνουμε διάφορα ψυχοπαθθικά φαινόμενα.

Ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αναφέρθηκε, σχετικά πρόσφατα, σε λόγο του (ΤΑ ΝΕΑ, 25-7-2008) σε «διαχρονικές παθογένειες», «για φαινόμενα που δεν τιμούν τη δημόσια ζωή», για «πολιτική χωρίς ηθική» που οδηγεί «σε παρακμή, σε εκδηλώσεις ακραίων κοινωνικών φαινομένων», ενώ πρόσθεσε ότι «η απάντηση πρέπει να είναι κατ' αρχήν προσωπική». Γιατί είναι γεγονός ότι οι ψυχοπαθθικές συμπεριφορές, ακόμα και σε ατομικό επίπεδο, στο σύνολό τους, μπορούν να

δημιουργήσουν κοινωνικά φαινόμενα. Η παρατήρηση και αποδοχή των ψυχοπαθητικών συμπεριφορών ή φαινομένων γίνεται όλο και δυσκολότερη όσο αυτά πλησιάζουν τις δικές μας συμπεριφορές. Έτσι, ανάλογα με την εξυπηρέτηση των δικών μας συνειδητών ή ασυνειδητών επιθυμιών ή στόχων, αποδεχόμαστε ή καταδικάζουμε κατ' επιλογήν. Καταφεύγουμε εύκολα στην κοινωνική κριτική ή την καταδίκη κάποιων κοινωνικών φαινομένων, χωρίς όμως να κάνουμε τον κόπο, τις περισσότερες φορές, να αξιολογήσουμε τη δική μας συμμετοχή στη δημιουργία των φαινομένων αυτών. Διαθέτοντας όλοι μας ψυχοπαθητικά στοιχεία

στην προσωπικότητά μας, τα εκλογικεύουμε και τα προσαρμόζουμε στις ανάγκες μας, με αποτέλεσμα να τα βιώνουμε ως φυσιολογικά. Φυσικά, το μέγεθος της δικής μας ψυχοπαθητικής συμπεριφοράς και οι επιπτώσεις της στο κοινωνικό σύνολο θα εξαρτηθούν τόσο από την καλή λειτουργία του εσωτερικού λογοκριτή μας όσο και από το περιβάλλον μέσα στο οποίο κινούμαστε, κατά πόσο αυτό επιτρέπει την εκδήλωση συμπεριφορών χωρίς αναστολές ή όχι. Στο γενικότερο κοινωνικό σύνολο δεν είναι καθόλου δύσκολο για τον καθένα να διακρίνει τέτοια φαινόμενα συμπεριφορών ατόμων ή

κοινωνικών ομάδων, των οποίων μοναδικός άξονας της συμπεριφοράς είναι η εξυπηρέτηση των δικών τους ατομικών ή στενά συντεχνιακών αναγκών και στόχων, χωρίς το παραμικρό ενδιαφέρον για τις επιπτώσεις στο γενικότερο κοινωνικό σύνολο.

Οι ψυχοπαθείς της καθημερινότητας θεωρούν τον εαυτό τους το κέντρο του κόσμου. Η μοναδική έκφραση του «ξέρεις ποιος είμαι εγώ;» (με... ρε ή χωρίς), χαρακτηριστική ψυχοπαθητική έκφραση, που σημειολογεί την εικόνα του εαυτού του, που έχει αυτός που το λέει, βρίσκεται συχνά, όχι μόνο στον ψυχισμό των ψυχοπαθητικών ατόμων αλλά και στο συλλογικό ασυνείδητο συντεχνιών και κοινωνικών ομάδων, που τοποθετούν τους στόχους και τις ανάγκες της συντεχνίας ή της ομάδας τους υπεράνω όλων των άλλων. Δεν είναι και τόσο δύσκολο να φανταστούμε τις κοινωνικές επιπτώσεις τέτοιων τοποθετήσεων, αφού άτομα ή ομάδες με τέτοια θεώρηση της εικόνας τους, θα ήταν αδύνατο να συνθέσουν συνεργασίες για το κοινό καλό, εάν οι συνεργασίες αυτές δε θα εξυπηρετούσαν τους δικούς τους ατομικούς ή συντεχνιακούς σκοπούς.

Έτσι φθάσαμε σε μια γενικότερη κοινωνική κατάσταση, στην οποία η αντίφαση μεταξύ λόγων και πράξεων αποτελεί ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της, τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο.

Εάν όμως σε κοινωνικό επίπεδο, οι κάθε μορφής ψυχοπαθητικές συμπεριφορές οδηγούν σταδιακά στη διάβρωση της κοινωνικής συνοχής, απαραίτητης για την κοινωνική πρόοδο, στο χώρο της παιδείας η ύπαρξη παρόμοιων φαινομένων θα έχει καταστρεπτικότερες επιπτώσεις, αφού η διάβρωση εδώ θα αφορά στα κοινωνικά θεμέλια. Δυστυχώς και στο χώρο της παιδείας, η επικράτηση τέτοιων φαινομένων κάθε άλλο παρά σπάνια είναι. Αντιφατικές συμπεριφορές και εξυπηρέτηση προσωπικών και συντεχνιακών σκοπών, με πλήρη αδιαφορία για τις επιπτώσεις στο γενικότερο ζητούμενο, μιας διαρκούς κοινής

προσπάθειας βελτίωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας, αποτελούν καθημερινά φαινόμενα. Εδώ, όμως, αρχίζουν τα δύσκολα, γιατί φθάνουμε στη δική μας συμμετοχή στη διαμόρφωση της καθημερινής ψυχοπάθειας.

Θα πάρουμε ως φυσιολογικό δεδομένο ότι, η επιλογή κάποιου να γίνει δάσκαλος έχει ως ελάχιστη υποχρέωση τη συνεπή εκτέλεση των διδακτικών του καθηκόντων και εάν όχι τη συνεργασία με όλους τους συναδέλφους για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας, τουλάχιστον την αποφυγή παρεμπόδισης των προσπαθειών των άλλων.

Ας αναρωτηθούμε λοιπόν.

Πόσο πραγματικά (και όχι μόνο λεκτικά) ενδιαφερόμαστε για τον κοινό στόχο της βελτίωσης - αναβάθμισης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και πόσο για την εξυπηρέτηση των ατομικών ή συντεχνιακών (όπου ως συντεχνία εννοείται και η παρεούλα μας) αναγκών και συμφερόντων μας;

Πόσο είμαστε πρόθυμοι για ειλικρινείς συνεργασίες σε ατομικό ή διατμηματικό επίπεδο, χωρίς το πρώτο μας μέλημα να είναι η εξυπηρέτηση των ατομικών ή συντεχνιακών μας συμφερόντων;

Πόσο είμαστε πρόθυμοι να συνεχίσουμε την όποια συμμετοχή μας, όταν τα ατομικά ή συντεχνιακά μας συμφέροντα δεν εξυπηρετούνται με τον τρόπο που εμείς θα θέλαμε; Μήπως μάλιστα αποφασίζουμε να απέχουμε ασκώντας «υψηλή κριτική»;

Πόσο βοηθάμε την καλλιέργεια της φυσιολογικότητας στη σχέση μας με τους σπουδαστές, όταν εμείς οι ίδιοι δεν είμαστε τουλάχιστον τυπικοί στη στοιχειώδη υποχρέωσή μας να είμαστε συνεπείς στις διδακτικές μας υποχρεώσεις;

Πόσο σπάνιο είναι το φαινόμενο της ουσιαστικής αποχής, πολλών από εμάς, από τη συλλογική προσπάθεια διαρκούς αναβάθμισης των συνθηκών σπουδών - αυτός δεν είναι ο λόγος που

είμαστε εδώ; - και πόσο σπάνιο είναι το φαινόμενο της διαρκούς προσπάθειας εξυπηρέτησης των ατομικών μας αναγκών, συχνά αποτελώντας τροχοπέδη στην όποια προσπάθεια των υπολοίπων;

Όλα αυτά είναι ερωτήματα που από την απάντησή τους εξαρτάται και η δική μας συμμετοχή στις ψυχοπαθητικές καταστάσεις, που λειτουργούν ανασταλτικά στην όποια προσπάθεια αναβάθμισης των εκπαιδευτικών συνθηκών.

Φυσικά, λόγω του ελλειμματικού λογοκριτή είναι πολύ δύσκολο να γίνει έκκληση στο «φιλότιμο» μιας ψυχοπαθητικής προσωπικότητας που πάντοτε

επινοεί δικαιολογίες και εκλογικεύσεις της όποιας συμπεριφοράς του.

Ίσως όμως η απάντηση σε ένα βασικό ερώτημα να βοηθούσε κάποιους από εμάς. Το ερώτημα είναι: «Θα θέλαμε να μας είχαν δάσκαλο τα παιδιά μας;»

Βιβλιογραφία

Cleckley, H. «The mask of sanity». 5th edition

Debray, Q. «Ο ψυχοπαθητικός», Α΄ έκδοση, Εκδόσεις Χατζηνικολή, Αθήνα 1986

Naica - Loebell, Andrea. «Die Psychopathen unter uns», 2004

Haug, Joachim Hans. «Persoenlichkeitsstoerungen» Zurich 2001

Schneider, Kurt. Klinische Psychopathologie, Thieme Verlag

Εας ενδιαφέρει...

Το ιατρείο του ΤΕΙ Αθήνας, στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης προσπάθειας για αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών, ανακοινώνει την έναρξη προγράμματος εκπαίδευσης στις πρώτες βοήθειες και στην καρδιοαναπνευστική ανάνηψη των εργαζομένων του Ιδρύματος.

Η συμμετοχή στο πρόγραμμα είναι εθελοντική και οι γνώσεις που θα αποκτηθούν μπορεί κάποτε να αποδειχτούν σωτήριες για τη ζωή συγγενών, φίλων και συνανθρώπων μας.

Το πρόγραμμα θα πραγματοποιείται στο χώρο του Ιατρείου του ΤΕΙ κάθε Πέμπτη, η διάρκειά του θα είναι ωριαία και θα περιλαμβάνει εκπαιδευτική παρουσίαση και ακολούθως πρακτική εξάσκηση όλων των εθελοντών σε πρώτες βοήθειες και καρδιοαναπνευστική ανάνηψη.

Οι ομάδες των εθελοντών θα είναι ολιγομελείς (έως 7 άτομα τη φορά).

Επιπλέον, οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα, εφόσον επιθυμούν, θα μπορούν οι ίδιοι να κάνουν ηλεκτροκαρδιογράφημα και καρδιολογική εξέταση.

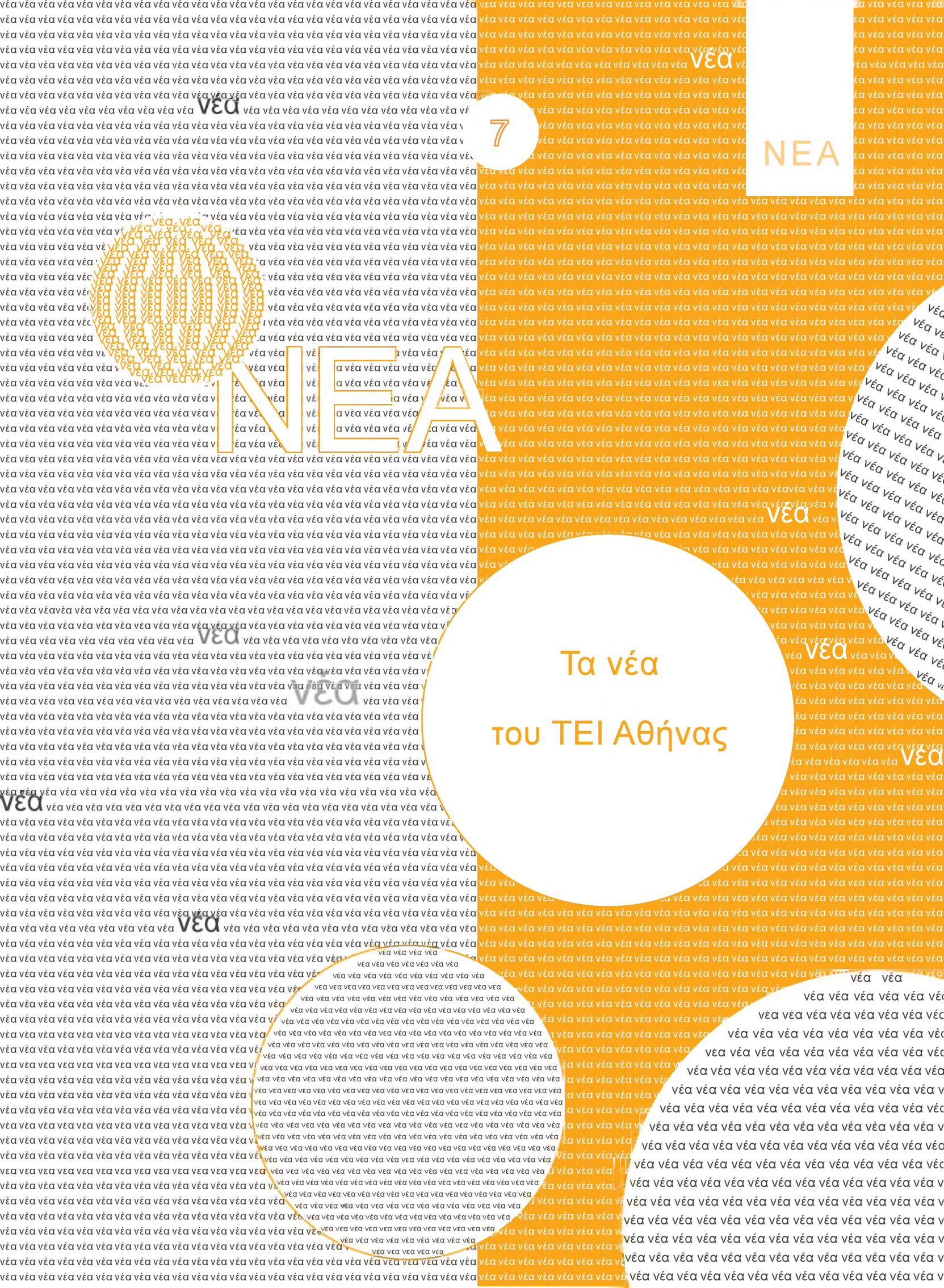
Οι ενδιαφερόμενοι, προκειμένου να συμμετάσχουν, παρακαλούνται να επικοινωνούν με το Ιατρείο ΤΕΙ Αθήνας (τηλ. 210 5385128).

«Το ακούω και το ξεχνώ. Το βλέπω και το θυμάμαι. Το κάνω και το καταλαβαίνω»

(Κομφούκιος)

Στις 9 Απριλίου 2010 άρχισε να λειτουργεί το εστιατόριο για το προσωπικό του ΤΕΙ Αθήνας με ιδιαίτερα προσιτές τιμές. Η λιτή και καλαίσθητη διακόσμηση του χώρου δημιουργεί μια ευχάριστη ατμόσφαιρα, την οποία ολοκληρώνει η καθημερινή εναλλαγή του μενού, που διακρίνεται για την ποιότητα των υλικών, η ευγένεια και η άψογη επαγγελματικότητα των υπαλλήλων του εστιατορίου.

7

NEA

NEA

Τα νέα του ΤΕΙ Αθήνας

νέα

νέα

νέα

νέα

νέα

νέα

νέα

νέα της Διοίκησης

» ΝΕΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ ΣΧΟΛΩΝ ΣΤΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Στις 25 Μαΐου 2010 διεξήχθησαν οι εκλογές για την ανάδειξη των Διευθυντών στις πέντε Σχολές του ΤΕΙ Αθήνας. Οι παρακάτω νεοεκλεγέντες Διευθυντές Σχολών θα αναλάβουν τα καθήκοντά τους από την 1^η Σεπτεμβρίου 2010 για μία τετραετία.

» ΣΕΥΠ

- Σχολή Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας
Ζαμπρία Βαρδάκη

Η Ζαμπρία Βαρδάκη είναι καθηγήτρια του τμήματος Νοσηλευτικής Β΄ της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας.

Αποφοίτησε από το τμήμα Νοσηλευτικής του Πανεπιστημίου Αθηνών και είναι κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος του ίδιου τμήματος.

Διετέλεσε προϊσταμένη του τμήματος Νοσηλευτικής Β΄ και επί σειρά ετών υπεύθυνη του τομέα Βασικής Νοσηλευτικής - Νοσηλευτικής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.

Συμμετέχει σε πολλές γυναικείες οργανώσεις και δραστηριοποιείται ενεργά σε θέματα φύλου και ισότητας.

» ΣΤΕΦ

- Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών
Δήμος Τριάντης

Ο Δήμος Α. Τριάντης είναι πτυχιούχος Φυσικός, κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος στον Ηλεκτρονικό Αυτοματισμό και διδάκτορας του Πανεπιστημίου Αθηνών. Από το 1989 είναι καθηγητής στο τμήμα Ηλεκτρονικής του ΤΕΙ στο γνωστικό πεδίο της φυσικής των ημιαγωγών και διηλεκτρικών. Από 1992 έως 1997 διετέλεσε προϊστάμενος του τμήματος και επί σειρά ετών υπεύθυνος του Τομέα Ηλεκτρονικών. Είναι μέλος του Συμβουλίου της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ερευνών και μέλος της ΜΟ.ΔΙ.Π του ΤΕΙ-Α. Συντονίζει το ΠΜΣ Data Communication Systems, που διενεργείται από το Πανεπιστήμιο Brunel στο πλαίσιο σύμπραξης με το ΤΕΙ-Α. Ερευνητικά δραστηριοποιείται στους τομείς της μικροηλεκτρονικής και νανοηλεκτρονικής, της διακρίβωσης ποιότητας διατάξεων ημιαγωγών και στον έλεγχο υλικών με μη καταστροφικές μεθόδους μέσω ηλεκτρικών μετρήσεων. Έχει συμμετάσχει και συμμετέχει σε δεκάδες ερευνητικά, αναπτυξιακά, εκπαιδευτικά εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα. Το δημοσιευμένο ερευνητικό του έργο σε διεθνή περιοδικά και σε τόμους πρακτικών διεθνών συνεδρίων ανέρχεται σε 143 δημοσιεύσεις.

» ΣΓΤΚΣ

▪ Σχολή Γραφικών Τεχνών
& Καλλιτεχνικών Σπουδών

Ζωή Γεωργιάδου

Η Ζωή Γεωργιάδου είναι αναπληρώτρια καθηγήτρια στο τμήμα Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων, από όπου αποφοίτησε το 1980. Συνέχισε τις βασικές της σπουδές στην Αρχιτεκτονική Σχολή του ΕΜΠ ενώ απέκτησε διδακτορικό δίπλωμα στην ίδια Σχολή (2001), στην επιστημονική περιοχή της Αρχιτεκτονικής γλώσσας, Επικοινωνίας, Σχεδιασμού. Η διατριβή της επικεντρώθηκε σε ζητήματα χωρικού σχεδιασμού εσωτερικών χώρων ειδικών κτιρίων και στη διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο οι χωρικές διατάξεις ευνοούν ή δυσχεραίνουν τη συνύπαρξη και τις κοινωνικές σχέσεις ανάμεσα στους χρήστες.

Τα μαθήματα που διδάσκει είναι Δομική Τέχνη Ι, αντικείμενο, για το οποίο έχει συγγράψει βιβλίο με τον τίτλο «Δομικά και Διακοσμητικά Υλικά», Αρχιτεκτονική Εσωτερικών Χώρων Γραφείων, Κοινωνιολογία του Χώρου και Διαμόρφωση Παραδοσιακών Κτιρίων, για τα οποία έχει συγγράψει σημειώσεις.

Το επιστημονικό και ερευνητικό της έργο έχει δημοσιευθεί σε επιστημονικά περιοδικά, στο διαδίκτυο και σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων, ενώ το επαγγελματικό της έργο έχει δημοσιευθεί σε τεχνικά περιοδικά.

» ΣΤΕΤΡΟΔ

▪ Σχολή Τεχνολογίας
Τροφίμων και Διατροφής

Γιώργος Αγγελούσης

Ο Γεώργιος Αγγελούσης είναι καθηγητής στο τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων, με ειδίκευση στην Τεχνολογία Σιτηρών και υπηρετεί στο ΤΕΙ Αθήνας από το 1977. Σπούδασε στο Τμήμα Τεχνολογίας Τροφίμων του ΤΕΙ Αθήνας και στο Χημικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών. Η διδακτορική διατριβή του αφορούσε στις αρωματικές ενώσεις του ψωμιού. Εργασίες του έχουν δημοσιευτεί σε επιστημονικά περιοδικά και ανακοινώσεις πρακτικών συνεδρίων που σχετίζονται με το γνωστικό του αντικείμενο. Έχει αρθρογραφήσει σε ειδικά έντυπα για θέματα υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων. Μέλος της Ελληνικής Ένωσης Χημικών, του Αμερικανικού Ινστιτούτου Τεχνολογίας Τροφίμων (IFT).

» ΣΔΟ

▪ Σχολή Διοίκησης
και Οικονομίας

Γιώργος Γιαννακόπουλος

Ο Γιώργος Γιαννακόπουλος αναπληρωτής καθηγητής του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του ΤΕΙ Αθήνας, σπούδασε βιβλιοθηκονομία στο ΤΕΙ Αθήνας, πολιτική επιστήμη στην Πάντειο Α.Σ.Π.Ε. και έλαβε διδακτορικό δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Διετέλεσε επιστημονικός συνεργάτης του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών, διευθυντής των Γενικών Αρχείων του Κράτους, πρόεδρος του Δ.Σ. της Ένωσης Ελλήνων Βιβλιοθηκονομικών, μέλος του Δ.Σ. του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου, μέλος του Συνεργαζόμενου Εκπαιδευτικού Προσωπικού του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου καθώς και διεθνών αρχαιονομικών επιτροπών και συμβουλίων.

Έχει δημοσιεύσει μονογραφίες, άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους και έχει επιμεληθεί της έκδοσης επιστημονικών συλλογικών έργων και πολυτελών λευκωμάτων.

» ΝΕΟΙ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Στις 17 Ιουνίου 2010 πραγματοποιήθηκαν οι εκλογές για την ανάδειξη των Προϊσταμένων στα τριανταέξι Τμήματα του ΤΕΙ Αθήνας. Οι παρακάτω νεοεκλεγέντες Προϊστάμενοι των Τμημάτων θα αναλάβουν τα καθήκοντά τους από την 1^η Σεπτεμβρίου 2010 και για μία διετία.

Προϊστάμενοι των Τμημάτων των Σχολών του ΤΕΙ-Α

Τμήμα	Όνομα	Ιδιότητα
Σχολή Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών (ΣΓΤΚΣ)		
1 Γραφιστικής	Φωτεινή Λεμπέση	αναπληρώτρια καθηγήτρια
2 Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης & Σχεδιασμού Αντικειμένων	Μαργαρίτα Περιβολιώτη	καθηγήτρια
3 Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών	Κωνσταντίνος Αντωνιάδης	καθηγητής
4 Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης	Θρασυβουλος Αβαριτσιώτης	καθηγητής
5 Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών	Ντίανα Τσιμή	καθηγήτρια
Σχολή Τεχνολογίας Τροφίμων & Διατροφής (ΣΤΕΤΡΟΔ)		
1 Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών	Παναγιώτης Καλδής	καθηγητής
2 Τεχνολογίας Τροφίμων	Δημήτριος Τυμπής	καθηγητής εφαρμογών
Σχολή Διοίκησης & Οικονομίας (ΣΔΟ)		
1 Διοίκησης Επιχειρήσεων	Γεώργιος Πολυχρονόπουλος	καθηγητής
2 Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας	Μάρκος Σαρρής	καθηγητής
3 Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης	Δάφνη Μάνεση - Κυριάκη	καθηγήτρια
4 Τουριστικών Επιχειρήσεων	Στυλιανός Βαρβαρέσος	αναπληρωτής καθηγητής
5 Εμπορίας και Διαφήμισης	Νικόλαος Μαουρουλέας	αναπληρωτής καθηγητής
Σχολή Τεχνολογικών Εφαρμογών (ΣΤΕΦ)		
1 Ηλεκτρονικής	Σπύρος Αθηναίος	αναπληρωτής καθηγητής
2 Ιατρικών Οργάνων	Ιωάννης Κανδαράκης	καθηγητής
3 Τοπογραφίας	Βασίλειος Παγούνης	καθηγητής
4 Πολιτικών Έργων Υποδομής	Νικόλαος Παπάζογλου	επίκουρος καθηγητής
5 Ενεργειακής Τεχνολογίας	Ιωάννης Γελεγένης	αναπληρωτής καθηγητής

Τμήμα	Όνομα	Ιδιότητα
6 Ναυπηγικής	Κων/νος Μπελιμπασάκης	καθηγητής
7 Πληροφορικής	Δημήτριος Κεχαγιάς	καθηγητής
8 Φυσικής, Χημείας και Τεχνολογίας Υλικών	Δημήτριος Βάττης	καθηγητής
9 Γενικό Τμήμα Μαθηματικών	Διαμαντής Βορριάς	αναπληρωτής καθηγητής
Σχολή Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας (ΣΕΥΠ)		
1 Αισθητικής και Κοσμητολογίας	Βασιλική Κεφαλά	καθηγήτρια
2 Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων	Αγάπιος Πετρίδης	καθηγητής
3 Δημόσιας Υγιεινής	Χαρίλαος Κουτής	καθηγητής
4 Επισκεπτών -τριών Υγείας	Αρετή Λάγιου	καθηγήτρια
5 Εργοθεραπείας	Ιωάννης Πολίτης	καθηγητής εφαρμογών
6 Ιατρικών Εργαστηρίων	Γεώργιος Καρίκας	αναπληρωτής καθηγητής
7 Κοινωνικής Εργασίας	Αικατ. Τζώρτζη - Τζαννόνε	αναπληρώτρια καθηγήτρια
8 Μαιευτικής	Πέτρος Νικολαΐδης	καθηγητής
9 Νοσηλευτικής Α΄	Χριστίνα Μαρβάκη	καθηγήτρια
10 Νοσηλευτικής Β΄	Γεωργία Φούκα	επίκουρη καθηγήτρια
11 Οδοντικής Τεχνολογίας	Σταύρος Γιαννικάκης	καθηγητής
12 Οπτικής και Οπτομετρίας	Παναγιώτης Δρακόπουλος	καθηγητής
13 Προσχολικής Αγωγής	Αναστασία Παπαπροκοπίου	αναπληρωτής καθηγήτρια
14 Ραδιολογίας - Ακτινολογίας	Αθανάσιος Μπάκας	αναπληρωτής καθηγητής
15 Φυσικοθεραπείας	Παναγιώτης Σπυρόπουλος	καθηγητής

Με την ευκαιρία της ανάληψης των νέων σας καθηκόντων, σας εκφράζουμε τις ειλικρινείς μας ευχές για μια επιτυχημένη και γόνιμη θητεία.

Τα «ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ» θα στηρίξουν με εμπιστοσύνη και θα προβάλουν κάθε πρωτοβουλία για ανάληψη δράσης, που θα στοχεύει στην υπεύθυνη και αποτελεσματική διαχείριση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Σχολές και τα Τμήματα του ΤΕΙ Αθήνας και θα συμβάλει ουσιαστικά στην αναβάθμιση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης.

Αποφάσεις του Συμβουλίου του ΤΕΙ-Α

Το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας στα πλαίσια της εύρυθμης λειτουργίας του Ιδρύματος προέβη σε μία σειρά αποφάσεων, όπως:

→ Το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας στην με **αρ. 15/14-4-2010 συνεδρίασή του**

α. Ενέκρινε το ρυθμιστικό πλαίσιο ίδρυσης των ερευνητικών εργαστηρίων στο ΤΕΙ, στο οποίο περιγράφονται οι προϋποθέσεις ίδρυσης και τα απαιτούμενα κριτήρια καθώς και το σχέδιο του Κανονισμού Λειτουργίας για κάθε Εργαστήριο και σχέδιο του κειμένου δημοσίευσης στο ΦΕΚ για την ίδρυσή του, λαμβάνοντας υπόψη το νόμο 3794/2009 (ΦΕΚ Τεύχος Α', αρ. φύλλου 156, 4-9-2009) «Ρύθμιση θεμάτων του πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις», καθώς και το Προεδρικό Διάταγμα 46 (ΦΕΚ 21Α, 25-01-1989) «Κριτήρια και διαδικασία για την εκλογή Διευθυντή Εργαστηρίου στα ΑΕΙ».

β. Αποφάσισε ότι για την ίδρυση Ερευνητικού Εργαστηρίου θα κατατίθεται, από το αρμόδιο Τμήμα στο κεντρικό πρωτόκολλο του ΤΕΙ Αθήνας, πλήρης φάκελος μαζί με σύμφωνη γνώμη της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, προκειμένου στη συνέχεια να εισηγηθεί το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας την ίδρυση του Εργαστηρίου και να εκδοθεί σχετική κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Οικονομικών.

γ. Καθόρισε τον εσωτερικό κανονισμό του εργαστηρίου, το τμήμα στο οποίο ανήκει το εργαστήριο, το αντικείμενο έρευνας καθώς και τους σκοπούς του.

Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης του ΤΕΙ-Α

→ Η Γενική Συνέλευση του ΤΕΙ στις 27 Μαΐου 2010 ενέκρινε ομόφωνα την μετονομασία του τίτλου των παρακάτω δύο τμημάτων και τη μετονομασία του τίτλου πτυχιούχου ενός τμήματος ως εξής:

- ✓ τμήμα «Ραδιολογίας - Ακτινολογίας» σε «**Ακτινολογίας - Ακτινοθεραπείας**» σύμφωνα με το πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης του τμήματος Ραδιολογίας - Ακτινολογίας.
- ✓ τμήμα «Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων» σε «**Μηχανικών Βιοϊατρικής Τεχνολογίας**» σύμφωνα με το πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης του τμήματος Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων.
- ✓ ο τίτλος του πτυχιούχου του τμήματος Προσχολικής Αγωγής μετονομάστηκε από «Βρεφονηπιοκόμος» σε «**Παιδαγωγός Βρεφικής και Νηπιακής Ηλικίας**».

→ Η Γενική Συνέλευση του ΤΕΙ εξέλεξε ομόφωνα ως Επιστημονικό Διευθυντή του Ινστιτούτου Δια Βίου Εκπαίδευσης (ΙΔΒΕ) στο ΤΕΙ Αθήνας τον κ. **Π. Λύτρα**, καθηγητή του τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων του ΤΕΙ-Α.

Τ Ε Ι Α Θ Η Ν Α Σ

Αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνθεσης

→ Η Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης του ΤΕΙ-Α στις 27 Μαΐου 2010 ενέκρινε ομόφωνα τα παρακάτω:

- α.** το νέο τροποποιημένο Κανονισμό Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών του ΤΕΙ-Α, ο οποίος κοινοποιήθηκε στο Υπουργείο

Παιδείας Διά Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων, για να αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας του Ιδρύματος, στον οποίο και ενσωματώνεται

β. τα νέα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών:

- ✓ το ΠΜΣ με τίτλο: «Σχεδίαση και Ανάπτυξη Προηγμένων Συστημάτων Ηλεκτρονικής» του τμήματος Ηλεκτρονικής της ΣΤΕΦ του ΤΕΙ-Α
- ✓ το ΠΜΣ με τίτλο «Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας στους Οργανισμούς Υγείας (Msc In Quality Management Systems in the Health Organizations)» του Τμήματος Διοίκησης Μονάδων Υγείας & Πρόνοιας της ΣΔΟ του ΤΕΙ-Α, το οποίο θα υλοποιηθεί σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Τορίνο της Ιταλίας
- ✓ τη μετατροπή από σύμπραξη σε συνδιορ-

γάνωση του ΠΜΣ με τίτλο «Πληροφορική, Σύνθεση Εικόνας και Σχεδιασμού Γραφικών (Master-ISICG)» του Τμήματος Πληροφορικής της ΣΤΕΦ του ΤΕΙ-Α με το Πανεπιστήμιο της Limoges

- ✓ το ΠΜΣ με τίτλο «Διοίκηση Επιχειρήσεων - MBA» του τμήματος Τουριστικών Επιχειρήσεων της ΣΔΟ του ΤΕΙ-Α, το οποίο θα υλοποιηθεί σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Saarland, MBA School της Γερμανίας.

Οι πλήρεις φάκελοι των παραπάνω ΠΜΣ διαβιβάστηκαν στο Υπουργείο Παιδείας Διά Βίου Μάθησης & Θρησκευμάτων, προκειμένου να εκδοθούν οι αντίστοιχες Υπουργικές Αποφάσεις για την έγκριση λειτουργίας τους.

Εμβολιασμός

...Εμβολιασμός φοιτητών της ΣΕΥΠ για την Ηπατίτιδα Β

Για 4^η συνεχή χρονιά βρίσκεται σε εξέλιξη το πρόγραμμα εμβολιασμού φοιτητών της ΣΕΥΠ για την Ηπατίτιδα Β υπό την αιγίδα και την αμέριστη συμπαράσταση της Διοίκησης του ΤΕΙ Αθήνας και ιδιαίτερα του προέδρου κ. **Δ. Νίνου** και της διευθύντριας της ΣΕΥΠ καθηγήτριας κ. **Ε. Πρωτόπαπα**.

Κατά τη διάρκεια της φετινής ακαδημαϊκής χρονιάς 2009-2010, 127 φοιτητές προσήλθαν στο τμήμα Επισκεπτών -τριών Υγείας (ΕΕΥ), όπου ελέγχτηκαν τα βιβλιάρια υγείας τους ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία εμβολιαστικού ιστορικού σε συνδυασμό με ανοσολογικό έλεγχο δεικτών Ηπατίτιδας Β (HbsAg, Anti-HBS, Anti-HBcore). 38 φοιτητές χρειάστηκαν πλήρες εμβολιαστικό σχήμα ή επανεμβολιασμό με όλες τις προβλεπόμενες διαδικασίες.

Την εποπτεία και υλοποίηση της όλης διαδικασίας έχει ο ιατρός επικ. καθηγητής **Δ. Χανιώτης** σε συνεργασία με την κ. **Α. Περδικάρη**, ΕΤΠ του τμήματος, την κ. **Α. Λάγιου**, καθηγήτρια και προϊσταμένη του τμήματος και την κ. **Β. Νοταρά**, καθηγήτρια εφαρμογών, που αποτελούν τη νέα οργανωτική Επιτροπή Εμβολιασμού, η οποία ορίστηκε με απόφαση του Συμβουλίου ΤΕΙ-Α. Επίσης, στο φετινό πρόγραμμα υποχρεωτικού εμβολιασμού για την Ηπατίτιδα Β έχει συμπεριληφθεί και το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας.

Πληροφορίες για το χρονοδιάγραμμα και τον προγραμματισμό των εμβολιασμών στους φοιτητές της ΣΕΥΠ παρέχονται από την κ. **Α. Περδικάρη**.

τηλ. 210 5385742, Θηβών 274 Αιγάλεω.

Δ. Χανιώτης, ιατρός, επίκουρος καθηγητής

Ολοκληρώθηκε η Εξωτερική Αξιολόγηση του τμήματος Ηλεκτρονικής του ΤΕΙ Αθήνας

αίθουσα τηλεδιάσκεψης
για διδασκαλία/ εκπαίδευση από απόσταση

ΕΠΙΤΡΟΠΗ αξιολόγησης

Η υπεύθυνη Επιτροπή
για την Εξωτερική Αξιολόγηση
του τμήματος Ηλεκτρονικής
του ΤΕΙ Αθήνας

αποτελούνταν από πέντε ειδικούς
αξιολογητές, οι οποίοι
επιλέχθηκαν με κλήρωση
από το Μητρώο που τηρεί η Α.Δ.Ι.Π.
σύμφωνα με το Νόμο 3374/2005:

1. καθηγητής Κώστας Ξυδέας
(Πρόεδρος της Επιτροπής)
Lancaster University
Ηνωμένο Βασίλειο
2. καθηγητής Ηλίας Σιόρες
Bolton University
Ηνωμένο Βασίλειο
3. Δρ Χρήστος Βερικούκης
Telecommunications Technological
Centre of Catalonia
Ισπανία
4. Δρ Γεώργιος Ν. Γιαννακάκης
IT University of Copenhagen
Δανία
5. καθηγητής Δημήτρης Καλύμνιος
London Metropolitan University,
Ηνωμένο Βασίλειο

Από 17 μέχρι 19 Μαΐου 2010 πραγματοποιήθηκε η Εξωτερική Αξιολόγηση του τμήματος Ηλεκτρονικής του ΤΕΙ Αθήνας. Η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) καταρχήν ενημερώθηκε από την ΑΔΙΠ σχετικά με το πλαίσιο και τις διαδικασίες της Ελληνικής Επιθεώρησης Διασφάλισης Ακαδημαϊκής Ποιότητας, ξαναγήθηκε στο χώρο του ΤΕΙ και στη συνέχεια συναντήθηκε με τη Διοίκηση του Ιδρύματος, τον προϊστάμενο του τμήματος Ηλεκτρονικής και τα μέλη της ΟΜΕΑ.

Στη συνέχεια, η επιτροπή είχε εκτενείς συζητήσεις με την πλειοψηφία του προσωπικού του τμήματος, με επιτροπές καθώς και με ένα μικρό αριθμό φοιτητών.

Ειδικότερα, η Επιτροπή είχε σειρά συναντήσεων με την αρμόδια επιτροπή του τμήματος για την προετοιμασία της εσωτερικής αξιολόγησης και την έκθεση του τμήματος, με μέλη ΕΠ, με ερευνητικούς

και εργαστηριακούς συνεργάτες, με την ομάδα διοικητικής υποστήριξης και με αντιπροσωπεία φοιτητών και αποφοίτων του τμήματος.

Πραγματοποιήθηκαν ειδικές παρουσιάσεις από τον προϊστάμενο του τμήματος και τα μέλη του προσωπικού πάνω στα κύρια ακαδημαϊκά θέματα (προγράμματα και δραστηριότητες του προπτυχιακού και μεταπτυχιακού κύκλου, ερευνητικές δραστηριότητες, σύνδεσμοι με το εμπόριο και παροχή τεχνογνωσίας από το τμήμα, διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές, καθώς και υποστήριξη πληροφορικής).

Επίσης τέθηκαν στη διάθεση της επιτροπής τα ακόλουθα στοιχεία:

- ✓ Η έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης (της 15^{ης} Ιανουαρίου 2010) που συντάχθηκε σύμφωνα με τις οδηγίες της ΑΔΙΠ από τους καθηγητές κ.κ. Κ. Νομικό, Δ. Τριάντη και Αθ. Νασιόπουλο.
- ✓ Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών.
- ✓ Το ΠΜΣ που παρέχεται από το 1997 σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Brunel του Ηνωμένου Βασιλείου.
- ✓ Δείγματα γραπτών από εξετάσεις.
- ✓ Δείγματα διδακτικών εγχειριδίων.
- ✓ Δείγματα ερωτηματολογίων αξιολόγησης φοιτητών.
- ✓ Απογραφικά δελτία μαθημάτων.
- ✓ Το περιεχόμενο μαθημάτων, με αναθεωρήσεις και οδηγίες.
- ✓ Βιογραφικά μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού.
- ✓ Στατιστικά στοιχεία βαθμολογιών.
- ✓ Πτυχιακές εργασίες φοιτητών.
- ✓ Δείγματα δημοσιεύσεων / Πρακτικών συνεδρίων και τόμων.
- ✓ Παραδοτέα προγραμμάτων.
- ✓ Συμφωνητικά μεταξύ του ΤΕΙ Αθήνας και του Πανεπιστημίου Brunel του Ηνωμένου Βασιλείου.

Οι εργασίες της σύνταξης της τελικής έκθεσης ολοκληρώθηκαν στις 21 Μαΐου 2010.

Τα τελικά Συμπεράσματα και οι συστάσεις της ΕΕΑ συνοψίζονται στα ακόλουθα:

- Το τμήμα Ηλεκτρονικής θεωρείται από την ΕΕΑ ως ένα από τα ηγετικά τεχνολογικά τμήματα στην Ελλάδα. Έχει προοδευτικές απόψεις και το προσωπικό του αγωνίζεται για τη βελτίωση της ποιότητας των λειτουργιών και της μαθησιακής εμπειρίας που προσφέρεται στους φοιτητές. Η επιτροπή δίνει τις ακόλουθες συστάσεις και επαίνους εντός του τύπου και του πνεύματος αυτής της διαδικασίας αξιολόγησης, ως ένα μέσο για μελέτη και περαιτέρω εξελίξεις στην πορεία για την υπεροχή.
- Υπάρχει έλλειψη επαρκών χώρων για διδασκαλία και στέγαση καθηγητών, ζωτικά στοιχεία για τη σωστή λειτουργία και την ανάπτυξη του τμήματος. Κάθε διδάσκων θα πρέπει να έχει ένα μικρό ιδιωτικό γραφείο. Η έλλειψη χώρου στα περισσότερα από τα εργαστήρια που επισκέφθηκε η ΕΕΑ ήταν εμφανής και είναι επιζήμια τόσο για τις διδακτικές όσο και για τις ερευνητικές δραστηριότητες του τμήματος. Υπάρχει επείγουσα ανάγκη για σημαντικά περισσότερο χώρο ερευνητικών εργαστηρίων, ειδικά τώρα που το τμήμα καταβάλλει μια σοβαρή προσπάθεια να επεκτείνει τις ερευνητικές του δραστηριότητες.
- Τα προτεινόμενα νέα ερευνητικά εργαστήρια θα πρέπει να είναι καταλλήλως εξοπλισμένα, σύμφωνα με τις ανάγκες των αντίστοιχων ερευνητικών ομάδων και υπό την σχεδιαστική και διαχειριστική ερευνητική δομή, που πρέπει να εγκαθιδρύσει και να διαχειριστεί το τμήμα.

- Η διδακτική υποδομή θα πρέπει να αξιοποιηθεί στο έπακρο παρέχοντας στους φοιτητές αυξημένες δυνατότητες εξ' αποστάσεως διδασκαλίας. Αυτή η υποδομή χρειάζεται να είναι κατάλληλη από πλευράς i) υλικοτεχνικής και λογισμικού και ii) προσωπικού υποστήριξης.
- Υπάρχει ανάγκη για αύξηση στη γραμματειακή υποστήριξη, η οποία μπορεί να ληφθεί από το τρέχον γραμματειακό προσωπικό ή ίσως να απαιτηθεί πρόσθετο προσωπικό, καθώς οι διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας του τμήματος τίθενται σε ισχύ και εξελίσσονται.
- Οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες θα πρέπει να χρησιμοποιούνται αποτελεσματικότερα (π.χ. λίστες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για συγκεκριμένες ομάδες) και να εκσυγχρονιστούν σύμφωνα με τις ανάγκες του τμήματος.
- Η ΕΕΑ πιστεύει και υποστηρίζει έντονα ότι η χρηματοδότηση από το κέντρο του ΤΕΙ στο τμήμα θα πρέπει να κατανέμεται με τρόπο, που να αντανάκλα το στρατηγικό σχεδιασμό και τις προτεραιότητες του τμήματος και επίσης να σχετίζεται με το μέγεθος και τις ανάγκες των ιδιαιτέρων ομάδων φοιτητών και των δραστηριοτήτων που διεξάγονται εντός του τμήματος.
- Τα εισερχόμενα κονδύλια μέσω της R&D οδού και των έργων συνεργασίας με τη βιομηχανία και άλλους οργανισμούς (π.χ. FP7 projects) θα πρέπει να αυξηθούν και να εξελιχθούν σε κύριο κανάλι εισοδήματος για το τμήμα. Αυτό θα προμηθεύσει το αναγκαίο κεφάλαιο για τη συνέχιση στην απασχόληση ερευνητικού προσωπικού γενικά, και ειδικά στις ενδιάμεσες των έργων περιόδους.
- Υφίσταται οικονομική υποστήριξη για συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια, αλλά θα πρέπει να ενισχυθεί και να αξιοποιηθεί ως εργαλείο ανάπτυξης του προσωπικού.
- Ο φόρτος διδασκαλίας θα μπορούσε να μειωθεί, ώστε να αποδεσμεύσει χρόνο για το ακαδημαϊκό προσωπικό να επιδιώξει R&D συνδέσμους με τη βιομηχανία καθώς και άλλα ακαδημαϊκά ενδιαφέροντα. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την αναδιάρθρωση του παρόντος πλαισίου διδασκαλίας μαθημάτων, το οποίο υποδέχεται τους πρωτοετείς φοιτητές σε δύο ομάδες π.χ. το Σεπτέμβριο και το Φεβρουάριο κάθε χρόνο. Ο αριθμός των εξεταστικών περιόδων είναι υπερβολικός και αντιπαραγωγικός ως προς τους διδακτικούς σκοπούς του τμήματος και την προσφερόμενη στους φοιτητές διδακτική εμπειρία. Το τμήμα πρέπει να σκεφτεί σοβαρά την ανάπτυξη ενός νέου πλαισίου εξετάσεων (π.χ. την κατάργηση της εξεταστικής περιόδου του Φεβρουαρίου).
- Ο φόρτος διδασκαλίας και η κατανομή του εντός του τμήματος πρέπει να σχετίζονται και να αντανάκλουν σαφώς το φόρτο του προσωπικού σε άλλους τομείς όπως η έρευνα και η διοίκηση.

Η ΕΕΑ προτείνει, το τμήμα γενικά και η Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών ειδικά, να εξετάσουν τις διαδικασίες τους για διασφάλιση της ποιότητας και της συνάφειας των θεμάτων εξέτασης, τα περιγράμματα μαθημάτων και το εκπαιδευτικό υλικό. Η επιτροπή σπουδών θα πρέπει να εξετάζει επίσημα όλες τις διδακτικές δραστηριότητες ετησίως (αποτελέσματα εξετάσεων, πρόοδο φοιτητών, γνώμη φοιτητών, επιδόσεις και στατιστικά αποφοίτησης, κ.λπ.), να προσδιορίζει κατάλληλες ενέργειες και εξελίξεις και να συντάσσει μια έκθεση Ετήσιας Ανασκόπησης Διδασκαλίας (ΕΑΔ). Αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί για να παρέχει αποτελεσματικά όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και την τεκμηρίωση που χρειάζεται σε μελλοντικές εξωτερικές αξιολογήσεις.

Επιπλέον, μια τακτική και επίσημη συνεδρίαση (μια φορά το εξάμηνο) μεταξύ των αντιπροσώπων των φοιτητών και των καθηγητών, για να συζητήσουν ανακλύπτοντα προβλήματα διδασκαλίας, θα βοηθήσει σημαντικά στην εξέλιξη και την ικανοποίηση των φοιτητών.

Επίσης, το τμήμα θα μπορούσε να σκεφτεί τη διαθεσιμότητα στον ιστότοπο της επίδοσης των

φοιτητών και των στατιστικών ανάδρασης από παλιότερα εξάμηνα σπουδών.

Συστήνεται έντονα η θεσμοθέτηση του ρόλου του «Εξωτερικού Εξεταστή» για ανεξάρτητες εξειδικευμένες συμβουλές καθώς και για σκοπούς διασφάλισης ποιότητας.

Η ΕΕΑ επιδοκιμάζει τον υψηλό βαθμό ενθουσιασμού και αφοσίωσης, που επιδεικνύουν όλα τα μέλη του προσωπικού του τμήματος κατά την εκτέλεση των ακαδημαϊκών και διοικητικών καθηκόντων τους. Επίσης, η ΕΕΑ επιδοκιμάζει την ποιότητα του υλικού τεκμηρίωσης και υποστήριξης, που δόθηκε στην επιτροπή για να διενεργήσει αυτήν την αξιολόγηση.

Η ΕΕΑ επαινεί την προοδευτική στάση και τη νοοτροπία του προσωπικού του τμήματος ως προς την αποδοχή αλλαγών και τη μελέτη νέων εκπαιδευτικών σχεδίων και μεθόδων στον αγώνα του για την ακαδημαϊκή υπεροχή.

ΕΥΔΟΞΟΣ

Νέο σύστημα ηλεκτρονικής διαχείρισης διανομής συγγραμμάτων

Από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 θα εφαρμοστεί το **νέο σύστημα ηλεκτρονικής διαχείρισης «ΕΥΔΟΞΟΣ»**, που αφορά στον **τρόπο διανομής συγγραμμάτων** σε Πανεπιστήμια και ΤΕΙ. Βασικοί στόχοι του νέου συστήματος είναι η ταχύτερη διανομή των συγγραμμάτων στους σπουδαστές, η ελαχιστοποίηση του γραφειοκρατικού και διαχειριστικού φορτίου των Ιδρυμάτων, των εκδοτών και του Υπουργείου Παιδείας δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, παράλληλα με την καλύτερη αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων. Κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης το ΤΕΙ Αθήνας συμμετείχε στην Εθνική Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού με τον Αντιπρόεδρο κ. **Μ. Μπρατάκο**.

Το πρόγραμμα αποτελείται από τρεις φάσεις. Η πρώτη φάση λειτουργίας του ΕΥΔΟΞΟΥ, ξεκίνησε στις 20-4-2010 με την ηλεκτρονική εγγραφή και καταχώρηση μέσω του ιστότοπου **<http://www.eudoxus.gr>** όλων των εκδοτών που διαθέτουν Πανεπιστημιακά συγγράμματα (αλλά και μελών ΔΕΠ και ΕΠ που είναι ταυτόχρονα εκδότες). Στη δεύτερη φάση θα πρέπει να καταχωρηθούν από τους εκδότες (νομικά ή φυσικά πρόσωπα) τα στοιχεία για όλα τα συγγράμματα του ακαδημαϊκού έτους 2010-2011. Επίσης στον ίδιο χώρο οι Γραμματείες των Τμημάτων θα πρέπει να αποκτήσουν λογαριασμό, δηλαδή να εγγραφούν στο ΕΥΔΟΞΟΣ στη σελίδα **Submit.eudoxus.gr** ή κατευθείαν στη **<http://submit.eudoxus.gr/common/secretaryRegistration.aspx>**. Τέλος, η τρίτη φάση περιλαμβάνει την καταχώρηση στο ΕΥΔΟΞΟΣ από τις Γραμματείες των Τμημάτων τη λίστα με τα προεπιλεγμένα συγγράμματα για κάθε μάθημα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

Η Διοίκηση του ΤΕΙ Αθήνας, κατανοώντας τις τεχνικές δυσκολίες του προγράμματος προσκάλεσε τον Πρόεδρο του Εθνικού Δικτύου Έρευνας και Τεχνολογίας (ΕΔΕΤ) κ. **Παναγιώτη Τσανάκα** να επισκεφθεί το ΤΕΙ Αθήνας στις 11 Μαΐου στο Συνεδριακό Κέντρο και παρουσία των Διευθυντών, των Προϊσταμένων των Τμημάτων και των Προϊσταμένων των Γραμματειών, ο κ. Τσανάκας εξήγησε το πρόγραμμα και τις φάσεις υλοποίησής του, έδωσε απαντήσεις στα ερωτήματα των συναδέλφων και συζήτησε με τη Διοίκηση για το ηλεκτρονικό μοντέλο συνεργασίας.

νέα απο τα Τμήματα

➔ Τμήμα Κοινωνικής Συμβουλευτικής Υπηρεσίας

... κατά τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο, Μάιο, Ιούνιο 2010 η Κοινωνική Υπηρεσία του ΤΕΙ Αθήνας πραγματοποίησε τις παρακάτω δραστηριότητες:

- * Διοργάνωσε **επιμορφωτικά σεμινάρια** με τα εξής θέματα:
 - ✓ «Δεξιότητες Μελέτης και Οργάνωση Χρόνου»
Έναρξη σεμιναρίου: 11-5-2010.
 - ✓ «Σύνταξη Βιογραφικού Σημειώματος», που απευθύνθηκε σε κωφούς και βαρήκοους σπουδαστές του Ιδρύματος σε συνεργασία με το Πρόγραμμα ενίσχυσης κωφών και βαρήκων σπουδαστών ΤΕΙ-Α, που λειτουργεί στα πλαίσια της Υπηρεσίας και με συμμετοχή διερμηνέα.
Έναρξη σεμιναρίου: 25-5-2010.
 - ✓ «Διαχείριση Διαπροσωπικών Σχέσεων Κοινωνικές Δεξιότητες - Η τέχνη της Επικοινωνίας»
Έναρξη σεμιναρίου: 12-5-2010.
- * Συμμετείχε στη **διοργάνωση ημερίδας** με θέμα «Νεώτερες εξελίξεις στην Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση» με διοργανωτή το Γενικό Τμήμα Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων του ΤΕΙ.
Ημερομηνία διεξαγωγής: 13-5-2010.

«Ένα καράβι για τη Γάζα»

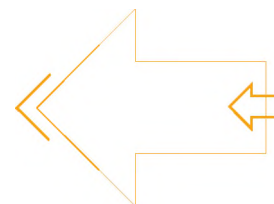

Στις 14 Ιουνίου 2010 οι σύλλογοι εργαζομένων και οι σπουδαστικοί σύλλογοι του ΤΕΙ Αθήνας, με αφορμή τα γεγονότα της Γάζας, πραγματοποίησαν εκδήλωση «Ένα καράβι για τη Γάζα» στο αμφιθέατρο της ΣΓΤΚΣ του ΤΕΙ.

Την εκδήλωση χαιρέτησαν οι κ.κ. **Ι. Τσάκνης**, πρόεδρος της ΟΣΕΠ ΤΕΙ, **Δ. Ζουρούδης** μέλος ΔΣ του ΕΠ, **Κ. Ρόκκος**, καθηγητής του τμήματος Συντήρησης Αρχαιοτήτων και Έργων Τέχνης και ο Παλαιστινιακός καταγωγής κ. **Αντάν Σεχάντε** εργαστηριακός συνεργάτης του τμήματος Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών.

Ομιλητής της εκδήλωσης ήταν ο κ. **Β. Πισσίας** καθηγητής του τμήματος Τοπογραφίας, επικεφαλής της Ελληνικής αποστολής, ο οποίος έπεσε θύμα της άγριας βίας των Ισραηλινών.

Ακολούθησε συζήτηση με συντονιστή τον κ. **Σ. Ντζουροπάνο**, ΕΤΠ του τμήματος Τοπογραφίας.

Διαγωνισμοί που ολοκληρώθηκαν

- * **Δημόσιος μειοδοτικός διαγωνισμός**
για τη μίσθωση ακινήτου για τη στέγαση Τμημάτων της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας.
Ημερομηνία διενέργειας: 22-2-2010.
- * **Δημόσιος ανοικτός διαγωνισμός**
για την εκμίσθωση χώρου εντός του ΤΕΙ Αθήνας για τη λειτουργία χαρτοπωλείου.
Ημερομηνία διενέργειας: 26-2-2010.

Δ ι α γ ω ν ι σ μ ο ί Διαγωνισμοί

Διαγωνισμοί σε εξέλιξη

- * **Ανοικτός διαγωνισμός**
για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες της Σχολής Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής.
Προϋπολογισμός: 223.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 21-1-2010.
- * **Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός**
για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών.
Προϋπολογισμός: 685.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 8-2-2010.
- * **Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός**
για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας & Πρόνοιας.
Προϋπολογισμός: 417.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 11-2-2010.
- * **Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός**
για την προμήθεια εξοπλισμού για τις ανάγκες της Σχολής Γραφικών Τεχνών και Καλλιτεχνικών Σπουδών.
Προϋπολογισμός: 322.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 16-2-2010.
- * **Διεθνής ανοικτός διαγωνισμός**
για την ανάδειξη αναδόχου επιχείρησης ειδικευμένης στη φύλαξη και προστασία κτιρίων, για τις ανάγκες φύλαξης των χώρων του Ιδρύματος για δύο (2) έτη.
Προϋπολογισμός: 950.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 14-6-2010.
- * **Ανοικτός διαγωνισμός**
για την προμήθεια Η/Υ για τις ανάγκες του ΤΕΙ Αθήνας.
Προϋπολογισμός: 237.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 28-6-2010.
- * **Ανοικτός διαγωνισμός**
για την προμήθεια και εγκατάσταση μηχανημάτων κλιματισμού σε διάφορους χώρους του ΤΕΙ Αθήνας.
Προϋπολογισμός: 205.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 19-4-2010.
- * **Ανοικτός μειοδοτικός διαγωνισμός**
για την προμήθεια επίπλων γραφείου για τις ανάγκες των Τμημάτων των Σχολών του ΤΕΙ Αθήνας.
Προϋπολογισμός: 90.000,00 €
Ημερομηνία διενέργειας: 15-4-2010.

➔ ➔ Τμήμα Εκπαιδευτικού και Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού

... κατά τους μήνες Απρίλιο, Μάιο, Ιούνιο 2010 τα παρακάτω μέλη ΕΠ και ΕΕΠ ανέλαβαν υπηρεσία ή παραιτήθηκαν από το ΤΕΙ Αθήνας.

Όνομα	Βαθμίδα	Σχολή	Τμήμα	Ημερομηνία
Ορκισθέντες				
Ι. Κουμπούρος	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Πληροφορικής	10-5-2010
Θ. Καπαδόχος	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Νοσηλευτικής Α΄	1-6-2010
Ν. Καλύβας	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων	1-6-2010
Σ. Παπαγεωργίου	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Αισθητικής - Κοσμητολογίας	1-6-2010
Λ. Γραμματικόπουλος	καθ. εφαρμογών	ΣΤΕΦ	Τοπογραφίας	8-6-2010
Α. Σαραντάκη	καθ. εφαρμογών	ΣΕΥΠ	Μαιευτικής	8-6-2010
Παραιτήσεις				
Ι. Αμπλιανίτου	επικ. καθηγήτρια προσωποπαγούς θέσης		Κέντρο Ξένων Γλωσσών & Φυσικής Αγωγής	3-5-2010
Θ. Αντωνίου	καθ. εφαρμογών προσωποπαγούς θέσης	ΣΤΕΦ	Τοπογραφίας	1-4-2010
Μ. Διαλυνά	καθ. εφαρμογών προσωποπαγούς θέσης	ΣΕΥΠ	Αισθητικής - Κοσμητολογίας	18-5-2010
Ν. Ιωαννίδης	επικ. καθηγητής προσωποπαγούς θέσης	ΣΤΕΦ	Πληροφορικής	27-5-2010
Ε. Κασιμάτη	καθ. εφαρμογών προσωποπαγούς θέσης	ΣΕΥΠ	Ιατρικών Εργαστηρίων	21-5-2010
Β. Κοθάλης	καθ. εφαρμογών προσωποπαγούς θέσης	ΣΤΕΦ	Ενεργειακής Τεχνολογίας	28-4-2010
Ι. Πανταλέων	επικ. καθηγήτρια προσωποπαγούς θέσης		Κέντρο Ξένων Γλωσσών & Φυσικής Αγωγής	3-5-2010
Ε. Πρελορέντζου	επικ. καθηγήτρια προσωποπαγούς θέσης	ΣΕΥΠ	Κοινωνικής Εργασίας	12-4-2010
Γ. Σταθάκη	επικ. καθηγήτρια προσωποπαγούς θέσης		Κέντρο Ξένων Γλωσσών & Φυσικής Αγωγής	2-6-2010
Α. Τζιμογιάννη	τακτική καθηγήτρια	ΣΕΥΠ	Ιατρικών Εργαστηρίων	6-5-2010

➔ ➔ Τμήμα Διοικητικού και Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού

Προσωπικό του ΤΕΙ Αθήνας που αποχώρησε από την Υπηρεσία.

Όνομα	Υπηρεσία Διοικητικής Μέριμνας όπου υπηρετούσε ο υπάλληλος	Ημερομηνία λύσης υπαλληλικής σχέσης
Μόνιμο Διοικητικό Προσωπικό (Δ.Π.) του ΤΕΙ-Α που συνταξιοδοτήθηκε, από 31-3-2010 & εφεξής		
Π. Λογοθέτη	τμήμα Εκδόσεων & Βιβλιοθήκης της Δ/σης Συντονισμού Σπουδών & Σπουδαστικής Μέριμνας	31-3-2010
Α. Κοκκινέα	τμήμα Νοσηλευτικής Β' (ΣΕΥΠ)	21-5-2010
Β. Λαμπαδιάρη	τμήμα Νοσηλευτικής Β' (ΣΕΥΠ)	21-5-2010
Π. Μαρλάντη	τμήμα Διοικητικής Μέριμνας & Πρωτοκόλλου της Δ/σης Διοικητικού	31-5-2010
Μόνιμο Προσωπικό του προσωρινού κλάδου Τεχνικών Εργαστηρίων (Τ.Ε.) του ΤΕΙ-Α, που συνταξιοδοτήθηκε, από 26-3-2010 & εφεξής		
Β. Μανδελιάς	τμήμα Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων (ΣΤΕΦ)	26-3-2010
Μόνιμο Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό (Ε.Τ.Π.) του ΤΕΙ-Α, που συνταξιοδοτήθηκε, από 1-4-2010 & εφεξής		
Α. Αντωνάκη	τμήμα Γραφιστικής (ΣΓΤΚΣ)	21-5-2010
Μόνιμο Ειδικό Τεχνικό Προσωπικό (Ε.Τ.Π.) του ΤΕΙ-Α, που αποχώρησε, λόγω νέου διορισμού, από 1-4-2010 & εφεξής		
Α. Σαραντάκη	τμήμα Μαιευτικής (ΣΕΥΠ)	8-6-2010

Το Δ.Σ. του Συλλόγου Διοικητικού Προσωπικού του ΤΕΙ Αθήνας, που προέκυψε μετά τις εκλογές της 17^{ης} Μαρτίου 2010, κατά τη συνεδρίαση της 24^{ης} Μαρτίου 2010, ύστερα από πρόσκληση της συμβούλου Ιωάννας Κόντε, η οποία πλειοψήφισε, και κατόπιν μυστικής ψηφοφορίας, όπως ορίζει το καταστατικό, συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής:

Πρόεδρος:	Ιωάννα Κόντε
Αντιπρόεδρος:	Αναστασία Βεζιρτζόγλου
Γ. Γραμματέας:	Ιωάννης Παναγιωτόπουλος
Οργ. Γραμματέας:	Ελένη Παννακοπούλου
Ταμίας:	Γλυκερία Πώτη
Μέλος:	Ελένη Γιγουρτάκη
Μέλος:	Ανδρέας Νομικός

Οι αρμοδιότητες των μελών του Δ.Σ. ανά μέλος είναι όπως αυτές ορίζονται από το καταστατικό, ενώ παράλληλα συγκροτούνται και οι εξής επιτροπές:

- α.** Για δικαστικά θέματα υπαλλήλων αορίστου χρόνου: **Γ. Παναγιωτόπουλος** και **Ε. Γιγουρτάκη**
- β.** Για δικαστικά θέματα μόνιμων υπαλλήλων: **Ε. Παννακοπούλου** και **Γ. Γιώτη**
- γ.** Για την ιστοσελίδα του συλλόγου: **Α. Νομικός** και **Τ. Βεζιρτζόγλου**.

Η πρόεδρος του συλλόγου συμμετέχει και στις τρεις επιτροπές.

ΣΥΝΤΟΜΑ ΝΕΑ

/ ΤΟΥ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

16 έως 18 Μαΐου 2010

Ετήσιο συνέδριο της ACA
(Academic Cooperation Association)

Το ετήσιο συνέδριο της ACA (Academic Cooperation Association) που πραγματοποιήθηκε στην Κόρδοβα της Ισπανίας από 16 έως 18 Μαΐου 2010, με τίτλο «Brains on the move. Gains and losses from student mobility and academic migration» παρακολούθησαν οι διοικητικοί υπάλληλοι του τμήματος Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων κ. **Ι. Γεωργούλη** και κ. **Ι. Δορκοφίκη**, με ταυτόχρονη συμμετοχή τους στα workshop του συνεδρίου.

14 Μαΐου 2010

Ημερίδα του ΙΚΥ για τη διαχείριση
του προγράμματος Erasmus

Το διοικητικό προσωπικό του τμήματος Δημοσίων και Διεθνών Σχέσεων του ΤΕΙ-Α συμμετείχε στην ετήσια **ημερίδα του ΙΚΥ για τη διαχείριση του προγράμματος Erasmus** για το ακαδημαϊκό έτος 2010-11, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 14 Μαΐου στο ξενοδοχείο Royal Olympic στην Αθήνα.

2010

Βεβαιώσεις Τήρησης Υποχρεώσεων
Τελικού Δικαιούχου για το ΤΕΙ-Α

Το ΤΕΙ Αθήνας έλαβε Βεβαιώσεις Τήρησης Υποχρεώσεων Τελικού Δικαιούχου για την υλοποίηση των ακόλουθων ενταγμένων Πράξεων του ΕΠΕΑΕΚ:

Μέτρο 5.2. «Εργαστηριακός επιστημονικός εξοπλισμός Τμημάτων του ΤΕΙ Αθήνας - ΕΤΠΑ»

Μέτρο 5.2. «Συμπληρωματικός εκπαιδευτικός εξοπλισμός Τμημάτων του ΤΕΙ Αθήνας - ΕΤΠΑ»

Μέτρο 5.2. «Εξοπλισμός τμημάτων για την υποστήριξη πράξεων ΕΚΤ προγραμμάτων προπτυχιακών σπουδών του ΤΕΙ Αθήνας»

30 Ιουνίου έως 2 Ιουλίου 2010

42^η Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων
ΤΕΙ στην Καλαμάτα

Από τις 30 Ιουνίου έως τις 2 Ιουλίου 2010 πραγματοποιήθηκε η 42^η Σύνοδος Προέδρων - Αντιπροέδρων των ΤΕΙ, στην Καλαμάτα, παρουσία της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.

Τα θέματα τα οποία συζητήθηκαν είναι τα παρακάτω:

- ♦ **Η πιθανότητα** εφαρμογής του «Καλλικράτη» στα Πανεπιστήμια και ΤΕΙ και ο τρόπος που αυτός θα μπορούσε να εφαρμοστεί,
- ♦ **τα επαγγελματικά** δικαιώματα των Πτυχιούχων ΤΕΙ και η επικαιροποίηση των αποφάσεων των προηγούμενων Συνόδων και
- ♦ **η τροποποίηση** των υφιστάμενων νομικών διατάξεων και προτάσεις για την θεσμοθέτηση νέων διατάξεων για την αναβάθμιση των ΤΕΙ.

30 Ιουνίου 2010

Συνεδρίαση των Προέδρων
των Επιτροπών Εκπαίδευσης και Ερευνών

Στα πλαίσια της 42^{ης} Συνόδου Προέδρων - Αντιπροέδρων των ΤΕΙ πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση των Προέδρων των Επιτροπών Εκπαίδευσης και Ερευνών.

Στη συνάντηση έγινε ενημέρωση από τον Ειδικό Γραμματέα Ανώτατης Εκπαίδευσης και τον Προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης σχετικά με την προκήρυξη δράσης για τη χρηματοδότηση των Προγραμμάτων Δια Βίου Μάθησης στα Ινστιτούτα Δια Βίου Μάθησης και συζητήθηκαν θέματα σχετικά με τα νέα προγράμματα που εγκρίθηκαν στα πλαίσια του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».

ΣΥΝΤΟΜΑ ΝΕΑ

/ ΤΟΥ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

1 έως 15 Ιουνίου 2010

Τελετές ορκωμοσίας
νέων πτυχιούχων

Στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας πραγματοποιήθηκαν οι τελετές ορκωμοσίας νέων πτυχιούχων των πέντε Σχολών του ΤΕΙ-Α. Συνολικά ορκίστηκαν 2.500 απόφοιτοι του Ιδρύματός μας.

Στους αποφοίτους μας ευχόμαστε υγεία και καλή σταδιοδρομία, πιστεύοντας ότι τα εφόδια που πήραν από το Ίδρυμά μας θα τους ανοίξουν το δρόμο για μια καλύτερη ζωή.

11 Μαΐου 2010

Η κ. Αλέκα Παπαρήγα
μίλησε στους σπουδαστές του ΤΕΙ-Α

Πολιτική ομιλία σε σπουδαστές του ΤΕΙ Αθήνας πραγματοποίησε η γενική γραμματέας του ΚΚΕ **Αλέκα Παπαρήγα**, με αναφορές σε ζητήματα τρέχουσας πολιτικής επικαιρότητας.

Η κ. Παπαρήγα, κάλεσε τους νέους, ενόψει και των φοιτητικών και σπουδαστικών εκλογών, να αλλάξουν τον συσχετισμό δυνάμεων, ώστε το φοιτητικό κίνημα «να μπορέσει να ανταποκριθεί στην κινητικότητα της κοινωνίας και να βγει από την κρίση στην οποία βρίσκεται».

2010

Προγράμματα Κινητικότητας
L.L.P/Erasmus

Από την αρχή του Μαρτίου του 2010 και μέχρι τα τέλη Μαΐου μετακινήθηκαν, στα πλαίσια του προγράμματος L.L.P/Erasmus, 12 φοιτητές, 12 καθηγητές και 3 άτομα ΔΠ από το ΤΕΙ Αθήνας προς διάφορα Ιδρύματα της ΕΕ. Κατά το ίδιο διάστημα το Ίδρυμά μας υποδέχθηκε 17 ξένους καθηγητές.

2010

Πρωτόκολλο συνεργασίας
με το Κάιρο

Στα πλαίσια του 2^{ου} Διεθνούς Συνεδρίου της Αιγυπτιακής Εταιρίας Ακτινοβόλησης, στο οποίο συμμετείχε ο καθηγητής του τμήματος Τεχνολογίας Τροφίμων **Κώστας Σφλώμος** υπογράφηκε πρωτόκολλο συνεργασίας του Τμήματος με το Αιγυπτιακό Κέντρο Ακτινοβόλησης στο Κάιρο.

Το πρωτόκολλο αφορά στην ακτινοβόληση σειράς δειγμάτων ξηρών καρπών μολυσμένων με αφλατοξίνες. Τα δείγματα και η σχετική έρευνα προβλέπεται να περιληφθούν σε αντίστοιχο σχέδιο ερευνητικής ομάδας, το οποίο βρίσκεται υπό αξιολόγηση στα πλαίσια του προγράμματος «Αρχιμήδης III».

2010

Νέο Μεταπτυχιακό
Πρόγραμμα Σπουδών

Εγκρίθηκε από την Επιτροπή Ελέγχου Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων Σπουδών και από το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του τμήματος Διοίκησης Μονάδων Υγείας & Πρόνοιας της ΣΔΟ του ΤΕΙ Αθήνας, σε συνδιοργάνωση με το Πανεπιστήμιο του Τορίνο της Ιταλίας, με τίτλο «Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας στους Οργανισμούς Υγείας (MSc in Quality Management Systems in the Health Organizations)».

Μερικά από τα θέματα της Παιδείας που απασχόλησαν πρόσφατα τον Τύπο ήταν:

Η Εφημερίδα “Καθημερινή” (20-6-2010) με τίτλο *«Τι σχεδιάζει το υπουργείο Παιδείας για την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την έρευνα»* αναφέρεται στο νέο σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και στην ενοποίηση ερευνητικών κέντρων με πανεπιστήμια για το χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της έρευνας». Επίσης, στο ίδιο φύλλο, με τίτλο *«Στο μικροσκόπιο κολέγια και άδειες»* κάνει αναφορά στην αξιολόγηση των συνεργασιών των ελληνικών κολεγίων με τα ευρωπαϊκά ΑΕΙ.

Η Εφημερίδα “Ελευθεροτυπία” (19-6-2010) με τίτλο *«Τέλη Ιουνίου οι αλλαγές για τα ΑΕΙ»* φιλοξενεί δημοσίευμα σχετικά με το γεγονός ότι μέχρι το τέλος του Ιουνίου το υπουργείο Παιδείας θα θέσει προς διαβούλευση το σχέδιο νόμου με τις αλλαγές στον χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης, που θα επιφέρει η τροποποίηση του μοντέλου διοίκησης και λειτουργίας των ΑΕΙ. (Ενδέχεται να εκτείνεται στη συγχώνευση των προγραμμάτων σπουδών και στην κατάργηση κάποιων τμημάτων).

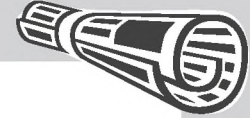
Η Εφημερίδα “Έθνος” (11-6-2010) με τίτλο *«Εφιάλτης η ανεργία στους νέους μέχρι 24 ετών»* φιλοξενεί δημοσίευμα σχετικά με τις εφιαλτικές διαστάσεις που λαμβάνει η ανεργία στη νεολαία. Τα τελευταία στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για το μήνα Μάιο δείχνουν ότι το ποσοστό ανεργίας στις ηλικίες έως 24 ετών «αγγίζει» το 30%.

Ούτε λίγο ούτε πολύ ο ένας στους τρεις νέους αδυνατεί να βρει δουλειά.

Το πιο ανησυχητικό είναι πως αναλυτές και παράγοντες της αγοράς περιμένουν εκτίναξη της ανεργίας κατά τη διάρκεια του τελευταίου τετραμήνου του έτους ως απόρροια της βαθύτερης ύφεσης.

Η Εφημερίδα “Ελευθεροτυπία” (10-6-2010) με τίτλο *«Τι αλλάζει στα κολέγια»* φιλοξενεί δημοσίευμα σχετικά με το γεγονός ότι το υπουργείο Παιδείας επαναπροσδιορίζει το πλαίσιο λειτουργίας των πρώην κολεγίων και νυν Κέντρων Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης (ΚΕΜΕ) με βάση τα αυστηρά κριτήρια, αλλά κυρίως με τις ελαφρύνσεις, που επιβάλλουν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Η Εφημερίδα “Ριζοσπάστης” (10-6-2010) με τίτλο *«Νέες «μπίζνες» με τη διανομή συγγραμμάτων»* γράφει: «Από την ερχόμενη ακαδημαϊκή χρονιά ενεργοποιείται η ηλεκτρονική υπηρεσία για τη διανομή πανεπιστημιακών συγγραμμάτων, με την οποία η υπουργός Παιδείας ισχυρίζεται ότι θα αντιμετωπιστούν προβλήματα καθυστερήσεων και ελλείψεων στο σύστημα διανομής των βιβλίων. Ωστόσο, ήδη έχουν προκύψει αντιδράσεις από εκδότες και βιβλιοπώλες για το νέο σύστημα «ηλεκτρονικής διανομής». Όσο για τους φοιτητές, τίποτα δεν εξασφαλίζει ότι θα παίρνουν πιο γρήγορα τα βιβλία τους, αντιθέτως θα καταχωρούνται οι

ίδιοι οι φοιτητές σε αυτή την ηλεκτρονική βάση δεδομένων που θα δημιουργηθεί, μαζί με τα μαθήματα που έχει επιλέξει ο καθένας και με τα συγγράμματα που έχει επιλέξει ο καθένας...».

Η Εφημερίδα “Το Βήμα” (10-6-2010) με τίτλο *«Καθηγητές χωρίς πτυχίο θα δίνουν... πανεπιστημιακά πτυχία»* γράφει: «Καθηγητές χωρίς Μάστερ ή διδακτορικούς τίτλους θα μπορούν να προσλαμβάνουν τα κολέγια που λειτουργούν στη χώρα μας και είναι παραρτήματα ευρωπαϊκών πανεπιστημίων. Όπως προκύπτει από την απόφαση που εξέδωσε το υπουργείο Παιδείας, τα κριτήρια για την επιλογή των διδασκόντων θα είναι στο μέλλον πιο... χαλαρά.

Η Εφημερίδα “Ημερησία” (5-6-2010) με τίτλο *«Μέτωπο με το Υπουργείο άνοιξαν τα Πολυτεχνεία»* γράφει: «Έκκληση για συνάντηση με τον πρωθυπουργό και την υπουργό Παιδείας απευθύνουν εκ νέου τα Πολυτεχνεία, εκφράζοντας τη διαμαρτυρία τους για την πολιτική που ακολουθείται στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης.

Σε ψήφισμα, στο οποίο κατέληξε ομόφωνα η σύνοδος πρυτάνεων Πολυτεχνείων και κοσμητόρων Πολυτεχνικών Σχολών που συγκλήθηκε το Σαββατοκύριακο στη Λέσβο, επισημαίνονται οι «πολιτικές ευθύνες του υπουργείου στην κατεύθυνση ισοπέδωσης της Ανώτατης Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης με επικίνδυνες για το δημόσιο συμφέρον επιπτώσεις από την άσκηση των τεχνικών επαγγελματιών,

τόσο με το Π.Δ. αναγνώρισης των κολεγίων ως ισότιμων, όσο και με τα σχέδια Π.Δ. για τα επαγγελματικά δικαιώματα των πτυχιούχων ΤΕΙ».

Η Εφημερίδα “Καθημερινή” (5-6-2010) με τίτλο *«Σχέδιο «Καλλικράτης» και για την Παιδεία»* γράφει: «Τις βασικές συντεταγμένες του «νέου» ελληνικού ΑΕΙ ορίζει το υπουργείο Παιδείας. Ενόψει του σχετικού διαλόγου που θα ξεκινήσει με την ακαδημαϊκή κοινότητα, το υπ. Παιδείας θέτει πέντε βασικά κριτήρια για τη χωροταξική αναδιάρθρωση των πανεπιστημίων και ΤΕΙ, η οποία αναμένεται να οδηγήσει σε καταργήσεις και συγχωνεύσεις τμημάτων από το 2011. Πρόκειται για έναν «εκπαιδευτικό Καλλικράτη», ο οποίος θεωρείται επιβεβλημένος όχι μόνο για εξοικονόμηση πόρων, αλλά κυρίως διότι το μοντέλο που υιοθετήθηκε την περασμένη δεκαετία για τη διεύρυνση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης έχει αποτύχει».

Η Εφημερίδα “Ημερησία” (5-6-2010) με τίτλο *«Συγχωνεύσεις και καταργήσεις στα πανεπιστήμια»* γράφει: «Σαρωτικός «Καλλικράτης» έρχεται και στην ανώτατη εκπαίδευση. Ενόψει του διαλόγου που θα ξεκινήσει μέσα στον Ιούνιο για τη χωροταξική και θεματική αναδιάρθρωση των ΑΕΙ και ΤΕΙ, το υπουργείο Παιδείας θέτει πέντε βασικά κριτήρια βάσει των οποίων θα γίνουν σταδιακά από το 2011 συγχωνεύσεις και καταργήσεις τμημάτων, ακόμη όμως και ιδρυμάτων.

νέα

από τη δράση του συλλόγου Ε.Π. του ΤΕΙ Αθήνας

1. Ανασυγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου ΕΠ

Με απόφαση της συνεδρίασης της 28^{ης} Απριλίου 2010 ανασυγκροτήθηκε το Δ.Σ. ως προς τη θέση του Γεν. Γραμματέα και διαμορφώθηκε ως εξής:

Πρόεδρος	Κ. Πολίτης	Μέλη	Γ. Παννακόπουλος
Αντιπρόεδρος	Μ. Παραλίκα		Δ. Ζουρούδης
Γεν. γραμματέας	Γ. Χατζηκωσταντής		Ε. Καλκάνη
Ταμίας	Μ. Μανώλα		Λ. Γκένα
Ειδικός γραμματέας	Γ. Βλασσάς		

2. Λειτουργία ιστοσελίδας του Συλλόγου

Ολοκληρώθηκε η δημιουργία της ιστοσελίδας του συλλόγου, η οποία θα περιέχει νέα από τη δράση του συλλόγου, τα πρακτικά του Δ.Σ. και άλλες ενδιαφέρουσες ανακοινώσεις. Στόχος είναι να αποτελέσει ένα έγκυρο βήμα ενημέρωσης και γόνιμου διαλόγου για όλους τους συναδέλφους ΕΠ αλλά και για τα άλλα μέλη της κοινότητας του ΤΕΙ Αθήνας.

Η διεύθυνσή είναι <http://www.teiath.gr/sep> ή μέσα από την κεντρική σελίδα του ΤΕΙ Αθήνας επιλέγοντας «Το ΤΕΙ Αθήνας» και στη συνέχεια «Σύλλογοι Φορείς».

Στην επιτροπή διαχείρισης της ιστοσελίδας μετέχουν οι κκ. Κ. Πολίτης, Γ. Βλασσάς, Γ. Παννακόπουλος και Μ. Παραλίκα.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου ευχαριστεί θερμά όσους συνέβαλαν στη δημιουργία της ιστοσελίδας.

3. Ευχές στους νέους Διευθυντές των Σχολών

Το Δ.Σ. του συλλόγου συγχαίρει θερμά τους συναδέλφους που εκλέχτηκαν πρόσφατα Διευθυντές των Σχολών του ΤΕΙ-Α και τους εύχεται ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ στο έργο τους.

4. Πραγματοποίηση Γενικής Συνέλευσης του Συλλόγου

Στις 17-5-2010 πραγματοποιήθηκε Γενική Συνέλευση του Συλλόγου στο αμφιθέατρο Φυσικής, όπου οι συνάδελφοι εκπαιδευτικοί εξέφρασαν την αγωνία τους για το μέλλον των ΤΕΙ, για τα αρνητικά αποτελέσματα, που φέρνει η λήψη των γενικών κυβερνητικών μέτρων και τη διάθεσή τους για αγώνα και συμμετοχή στις απεργιακές κινητοποιήσεις ενάντια στις εξελίξεις.

Επισημάνεται ότι ήταν η δεύτερη συνέλευση που έγινε από την αρχή της ακαδημαϊκής χρονιάς γεγονός που αναδεικνύει τη συμμετοχή και το δημοκρατικό διάλογο σε βασικό άξονα δράσης λειτουργίας του συλλόγου.

ανακοινώσεις για επίκαιρα θέματα

Αιγάλεω, 2-6-2010

Το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας με την με αριθμ. 24/2-6-2010 απόφασή του προέβη στην παρακάτω ανακοίνωση:

Η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της Αθήνας εκφράζει τον βαθύτατο αποτροπιασμό της για το νέο έγκλημα του Ισραηλινού στρατού εναντίον αμάχων εθελοντών μιας ειρηνικότητας αποστολής βοήθειας στον χειμαζόμενο Παλαιστινιακό Λαό, στη λωρίδα της Γάζας.

Τον αποτροπιασμό μας αυτόν επιτείνει η ανησυχία μας για την τύχη του συμμετέχοντος στην αποστολή αυτή συναδέλφου μας, **καθηγητή Βαγγέλη Πισσία** για τον οποίο, οι περιρρέουσες πληροφορίες αναφέρουν ότι είναι θύμα άγριας βίας εκ μέρους των Ισραηλινών.

Διερωτώμεθα ειλικρινά σε ποιο αιώνα ζούμε όταν ένα ανεξάρτητο κράτος, όπως το Ισραήλ, υιοθετεί αποκάλυπτα τη στρατιωτική βία, την τρομοκρατία και τη διεθνή πειρατεία ως μεθόδους επιβολής των απόψεων του στη διεθνή κοινότητα.

Περιμένουμε εναγώνια την ουσιαστική, και όχι μόνο φραστική, ενεργοποίηση του ελληνικού κράτους για την προστασία των Ελλήνων πολιτών - εθελοντών που τιμούν το όνομα της χώρας μας σ' αυτή την αποστολή, τις αξίες και την ηθική της οποίας πρώτη η πατρίδα μας, από την αρχαιότητα, ανέδειξε στους αγώνες της κατά των βαρβάρων, οι οποίοι δυστυχώς βρίσκουν και στον 21^ο αιώνα πεδίο δράσης.

Ο Πρόεδρος και το Συμβούλιο του ΤΕΙ Αθήνας

Αθήνα, 2-6-2010

Η ΟΣΕΠ-ΤΕΙ καταδικάζει την παράνομη και τρομοκρατική ενέργεια του στρατού του Ισραήλ που αναίτια επιτέθηκε στα πληρώματα του «στόλου της ελευθερίας» σε διεθνή ύδατα και που αποτελούνταν από 600 ειρηνιστές και ακτιβιστές από 30 κράτη. Ο στρατός του Ισραήλ χρησιμοποίησε εναντίον των επιβαινόντων, οπλοστάσιο υψηλής τεχνολογίας, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν εννέα άνθρωποι και να τραυματιστούν εκατοντάδες άμαχοι.

Από ελληνικής πλευράς συμμετείχαν τριανταέξι συμπατριώτες μας με πρωτεργάτη τον συνάδελφό μας Βαγγέλη Πισσία, καθηγητή του ΤΕΙ Αθήνας. Τελευταίες πληροφορίες αναφέρουν ότι έχει βασανιστεί και κρατείται παράνομα από τις Ισραηλινές δυνάμεις.

Ζητάμε από το υπουργείο Εξωτερικών, να κάνει όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την επιστροφή του στην πατρίδα μαζί με την υπόλοιπη αποστολή.

Ο Πρόεδρος **Γ. Τσάκνης**, καθηγητής ΤΕΙ Αθήνας

Ο Γραμματέας **Κ. Τσινίδης**, καθηγητής εφαρμογών ΤΕΙ Λάρισας

νέα της Επιτροπής Εκπαίδευσης & Ερευνών

ΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ

τήρησης Υποχρεώσεων

Ο Ειδικός Λογαριασμός του ΤΕΙ Αθήνας έλαβε

και τις τελευταίες Βεβαιώσεις Τήρησης Υποχρεώσεων Τελικού Δικαιούχου για την υλοποίηση των ακόλουθων ενταγμένων Πράξεων του ΕΠΕΑΕΚ:

Μέτρο 2.6. «Περιβάλλον - Αρχιμήδης - Ενίσχυση ερευνητικών ομάδων στο ΤΕΙ Αθήνας»

Μέτρο 2.4. «Ίδρυση, ανάπτυξη και λειτουργία Γραφείου Διασύνδεσης στο ΤΕΙ Αθήνας»

Μέτρο 2.4. «Γραφείο Διασύνδεσης του ΤΕΙ Αθήνας - Β΄ Φάση»

Μέτρο 3.1. «Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών από το Γραφείο Διασύνδεσης του ΤΕΙ Αθήνας»

Μέτρο 2.4. «Οριζόντια δικτύωση Γραφείων Διασύνδεσης ελληνικών ΤΕΙ» (MIS 57661)

Μέτρο 2.4. «Οριζόντια δικτύωση των Γραφείων Διασύνδεσης των ελληνικών ΤΕΙ» (MIS 84012)

Μέτρο 3.1. «Υποστήριξη επιχειρηματικών ιδεών από την Οριζόντια Δράση των Γραφείων Διασύνδεσης των ΤΕΙ»

Μέτρο 2.4. «Πρακτική άσκηση σπουδαστών του ΤΕΙ Αθήνας»

Μέτρο 2.4. «Πρακτική άσκηση σπουδαστών του ΤΕΙ Αθήνας - Β΄ Φάση»

Μέτρο 6.1. «Παρουσίαση αποτελεσμάτων των έργων του ΕΠΕΑΕΚ του ΤΕΙ Αθήνας»

Μέτρο 1.1. «Εκπαίδευση Εκπαιδευτικών και λοιπού Επιστημονικού Προσωπικού Μαθητών με Νοητική Υστέρηση (ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ)»

ΝΕΟ

πρόγραμμα με τίτλο:

«Αναδιοργάνωση του ηλεκτρονικού καταλόγου της Βιβλιοθήκης της Alpha Bank»

Επιστημονικός Υπεύθυνος:

Γ. Παννακόπουλος, αναπληρωτής καθηγητής του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης

Ανάδοχος Φορέας: Alpha Bank

Προϋπολογισμός: 38.500,00 €

Διάρκεια Έργου: 21-5-2010 έως 30-10-2010

Σύντομη περιγραφή:

Σκοπός του Έργου είναι να καταστεί λειτουργικός ο ηλεκτρονικός κατάλογος της βιβλιοθήκης της Alpha Bank. Να ακολουθεί τα καθιερωμένα βιβλιοθηκονομικά πρότυπα, που επιτρέπουν την ανταλλαγή δεδομένων με άλλες βιβλιοθήκες ή την μεταφορά τους σε πιο εξελιγμένο πακέτο αυτοματοποίησης στο μέλλον.

ΕΓΚΡΙΣΗ

νέων προγραμμάτων

Αξιολογήθηκαν θετικά από το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων οι υποβληθείσες προτάσεις του ΤΕΙ Αθήνας για τις παρακάτω πράξεις στα πλαίσια του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση».

1. **«Δομή Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας (ΔΑΣΤΑ) του ΤΕΙ Αθήνας»**

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Δ. Νίνος

Προϋπολογισμός: 337.257,19 €

2. **«Γραφείο Διασύνδεσης του ΤΕΙ Αθήνας»**

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Κ. Βουδούρης

Προϋπολογισμός: 385.725,67 €

3. **«Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας - ΜΟΔΙΠ του ΤΕΙ Αθήνας»**

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Ι. Χάλαρης

Προϋπολογισμός: 400.000,00 €

4. «Πρακτική άσκηση στο ΤΕΙ Αθήνας»

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Μ. Μπρατάκος

Προϋπολογισμός: 5.998.717,32 €

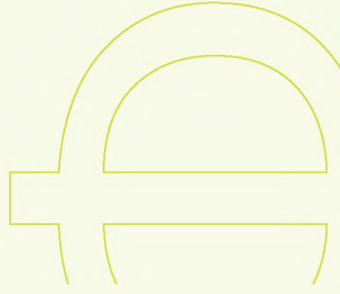
Ο συνολικός εγκεκριμένος προϋπολογισμός, αναλύεται στα Τμήματα, ως εξής.

Σχολή	Τμήμα	Επιστημονικός Υπεύθυνος	Εγκεκριμένος προϋπολογισμός
	Κεντρικές Δράσεις	Μ. Μπρατάκος	599.871,73 €
ΣΤΕΦ	Ναυπηγικής	Χ. Στεφανάκος	165.241,83 €
	Πολιτικών Έργων Υποδομής	Μ. Βαλαβανίδης	174.525,51 €
	Τοπογραφίας	Β. Παγούνης	133.465,01 €
	Πληροφορικής	Δ. Κεχαγιάς	211.549,63 €
	Τεχνολογίας Ιατρικών Οργάνων	Δ. Κάβουρας	184.180,61 €
	Ηλεκτρονικής	Κ. Βουδούρης	196.109,14 €
	Ενεργειακής Τεχνολογίας	Α. Χατζηαποστόλου	188.496,00 €
ΣΔΟ	Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης	Δ. Μάνεση	198.562,23 €
	Τουριστικών Επιχειρήσεων	Π. Λύτρας	243.027,16 €
	Διοίκησης Επιχειρήσεων	Ε. Τουρνά	225.934,77 €
	Εμπορίας & Διαφήμισης	Π. Τομάρας	203.414,78 €
	Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας	Γ. Δήμας	242.515,77 €
ΣΕΥΠ	Οδοντικής Τεχνολογίας	Α. Προμπονάς	107.414,78 €
	Οπτικής & Οπτομετρίας	Ε. Πατέρας	164.424,86 €
	Δημόσιας Υγιεινής	Π. Θεοδωράτος	150.314,77 €
	Μαιευτικής	Α. Λυκερίδου	184.054,20 €
	Κοινωνικής Εργασίας	Γ. Καρπέτης	205.960,77 €
	Προσχολικής Αγωγής	Τ. Σιδηροπούλου - Κανέλλου	160.814,78 €
	Ιατρικών Εργαστηρίων	Κ. Χαρβάλου	246.797,16 €
	Φυσιοθεραπείας	Π. Πουλμέντης	204.598,33 €
	Επισκεπτών -τριών Υγείας	Α. Χριστοδούλου	162.047,87 €
	Νοσηλευτικής Α΄	Μ. Πολυκανδριώτη	216.375,69 €
Νοσηλευτικής Β΄	Α. Καυγά	195.218,78 €	
ΣΓΤΚΣ	Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης	Η. Νομπιλάκης	133.287,16 €
	Φωτογραφίας & Οπτικοακουστικών Τεχνών	Γ. Βλασσάς	145.829,80 €
	Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης και Σχεδιασμού Αντικειμένων	Δ. Ζουρούδης	141.281,14 €
	Γραφιστικής	Μ. Μελετζής	97.864,77 €
ΣΤΕΤΡΟΔ	Τεχνολογίας Τροφίμων	Δ. Χούχουλα	340.929,79 €
	Οινολογίας & Τεχνολογίας Ποτών	Ι. Παρασκευόπουλος	174.608,50 €

8

ΦΟΠΗΤΙΚΑ

ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ
ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ

● Το ΤΕΙ Αθήνας στο ετήσιο Συνέδριο του Δικτύου Φοιτητών Erasmus

Το Δίκτυο Φοιτητών Erasmus (Erasmus Student Network - ESN) είναι μια διεθνής εθελοντική φοιτητική οργάνωση που προάγει την κινητικότητα των φοιτητών των ιδρυμάτων ανώτατης εκπαίδευσης στο πλαίσιο του προγράμματος LLP.

Το ESN έχει χιλιάδες μέλη σε 343 εκπαιδευτικά ιδρύματα σε 33 χώρες και διοργανώνει κάθε χρόνο Συνέδριο (Annual General Meeting - AGM), στο οποίο συζητούνται όλα τα θέματα που αφορούν στη λειτουργικότητα και αποτελεσματικότητα του Δικτύου.

Στο 21^ο Συνέδριο, που έγινε φέτος στην Κωνσταντινούπολη (από 8 έως 11 Απριλίου 2010), το Δίκτυο Φοιτητών Erasmus του ΤΕΙ Αθήνας εκπροσώπησε η φοιτήτρια Αλεξάνδρα Ευσταθίου.

● 1^{ος} Πανελλήνιος Φοιτητικός Διαγωνισμός Καινοτομίας στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Ο 1^{ος} Πανελλήνιος Φοιτητικός Διαγωνισμός Καινοτομίας στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση απευθύνεται σε φοιτητές ελληνικών Πανεπιστημίων και Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και στοχεύει στην ενθάρρυνση και προβολή της νεανικής καινοτομίας στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Ο διαγωνισμός διοργανώνεται με τη συνεργασία εργαστηρίων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, του Πανεπιστημίου Πειραιά και του Ελληνικού Κέντρου Διαλειτουργικότητας.

Ο διαγωνισμός διεξάγεται υπό την αιγίδα της Ειδικής Γραμματείας για τη Διοικητική Μεταρρύθμιση του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Το διαγωνισμό υποστηρίζουν: η Εταιρεία Επιστημόνων και Επαγγελματιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΕΠΥ), ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ), ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής Βορείου Ελλάδος (ΣΕΠΒΕ), το Ελληνικό Κέντρο Καινοτομίας Microsoft και η Oracle Hellas.

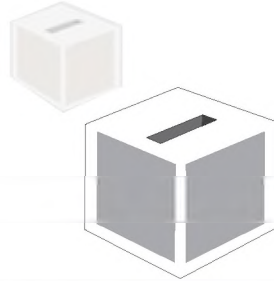
Στο διαγωνισμό μπορούν να συμμετέχουν προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί φοιτητές Πανεπιστημίων και Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, καθώς και υποψήφιοι διδάκτορες Πανεπιστημίων σε ομάδες ή ατομικά.

Η διοργάνωση θα αξιολογήσει και θα βραβεύσει τις καλύτερες ιδέες και πρωτότυπες εφαρμογές, που αναδεικνύουν το ρόλο των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών στη διακυβέρνηση, για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης και την ενίσχυση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών με αναφορά στον πολίτη, στις επιχειρήσεις και στο κοινωνικό σύνολο. Ο διαγωνισμός διεξάγεται με μεθοδολογία ανάλογη με αυτή των Ευρωπαϊκών Βραβείων Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (European eGovernment Awards).

Οι διαγωνιζόμενοι καλούνται να υποβάλουν τη συμμετοχή τους στις κατηγορίες της Καλύτερης Ιδέας (αφορά στην ανάπτυξη μιας καινοτόμου ιδέας για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση) ή Καλύτερης Εφαρμογής (αφορά στην ανάπτυξη μίας εφαρμογής για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, σε μορφή επιδεικτικού πρωτοτύπου - demo). Οι νικήτριες ομάδες θα ανακοινωθούν σε δύο στάδια και θα κερδίσουν αφενός χρηματικά έπαθλα και αφετέρου την ευκαιρία περαιτέρω εκπαίδευσης και ανάπτυξης των ιδεών τους σε συνεργασία με ερευνητικά κέντρα και επιχειρήσεις πληροφορικής.

Η τελική ημερομηνία υποβολής είναι η 15^η Ιουλίου 2010.

Περισσότερες πληροφορίες στο διαδικτυακό τόπο <http://wegov.blogspot.com>

● Φοιτητικές εκλογές 2010: Νίκησε η αποχή

Την Τετάρτη 19 Μαΐου διεξήχθησαν οι σπουδαστικές εκλογές στο ΤΕΙ Αθήνας. Οι φετινές σπουδαστικές εκλογές πραγματοποιήθηκαν εν μέσω της χειρότερης οικονομικής και κοινωνικής κρίσης που έχει γνωρίσει η χώρα στη σύγχρονη ιστορία της. Παρόλα αυτά μεγάλος νικητής και των φετινών εκλογών ήταν η αποχή. Εντύπωση προκάλεσε η χαμηλή προσέλευση των φοιτητών στις κάλπες, παρά το κλίμα που έχει δημιουργηθεί με τα νέα οικονομικά μέτρα, αλλά και τις προσπάθειες των φοιτητικών παρατάξεων να κεντρίσουν το ενδιαφέρον των ψηφοφόρων.

● Διαγωνισμός για τον σχεδιασμό λογότυπου

Στα πλαίσια του προγράμματος «WITNESS THE PAST: Education Programs for the Public and Culture Heritage Professionals on Illicit Trafficking of Antiquities», με συντονίστρια την κ. **Β. Αργυροπούλου**, καθηγήτρια του τμήματος ΣΑΕΤ, προκηρύσσεται διαγωνισμός για το δημιουργικό σχεδιασμό λογότυπου, που θα χρησιμοποιηθεί για τη διάχυση των δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Ο διαγωνισμός απευθύνεται κυρίως σε φοιτητές των τμημάτων Γραφιστικής και Τεχνολογίας Γραφικών Τεχνών της Σχολής Γραφικών και Καλλιτεχνικών Σπουδών.

Το χρηματικό βραβείο για τον καλύτερο λογότυπο ανέρχεται στο ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ. Η αξιολόγηση θα πραγματοποιηθεί από πενταμελή επιτροπή, που θα αποτελείται από τη συντονίστρια του WITNESS, δύο καθηγητές από τα αντίστοιχα ενδιαφερόμενα τμήματα και δύο εξωτερικούς αξιολογητές από τους συνδιοργανωτές του WITNESS.

Ημερομηνία λήξης και κατάθεσης των σχετικών φακέλων ορίζεται η **Τετάρτη 15 Δεκεμβρίου 2010**. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τους στόχους και τις δραστηριότητες του προγράμματος, μπορείτε να επικοινωνείτε με την συντονίστρια του έργου, **κ. Β. Αργυροπούλου** στο τηλ.: 210 5385468.

Θεατρική Ομάδα ΤΕΙ Αθηνas

Το Τρίτο Κουδούν

Στα πλαίσια της 6^{ης} Πανελληνίας Πανεπιστημιάδας, η Θεατρική Ομάδα του Ιδρύματος «Το τρίτο κουδούνι», στις **20-5-2010** έδωσε παράσταση του έργου «Ο Αρχοντοχωριάτης» του Μολιέρου στο θέατρο «Αστέρια» του ΔΗΠΕΘΕ Σερρών. Η παράσταση είχε μεγάλη επιτυχία, το θέατρο ήταν κατάμεστο και οι θεατές καταχειροκρότησαν τους ηθοποιούς, φοιτητές μας.

Μετά το τέλος της παράστασης η Πρόεδρος του Δ.Σ του ΔΗΠΕΘΕ Σερρών κ. **Καλλιόπη Ευαγγελίδου**, απένειμε στη Θεατρική Ομάδα τιμητικό δίπλωμα συμμετοχής.

Με την ίδια επιτυχία η παράσταση παίχτηκε και στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ-Α την Παρασκευή **28-5-2010**.

«Ο Αρχοντοχωριάτης» θα συνεχίσει την καλλιτεχνική του διαδρομή στις **3-7-2010** στο ανοιχτό θέατρο «Αλέξης Μινωτής» του Δήμου Αιγάλεω, στα πλαίσια πολιτιστικών εκδηλώσεων του Δήμου, καθώς και στο 13^ο Διεθνές Φεστιβάλ της Αρχαίας Ολυμπίας στις **11-7-2010**.

1^ο φοιτητικό μουσικό φεστιβάλ στο ΤΕΙ Αθήνας

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε το 1^ο μουσικό φοιτητικό φεστιβάλ στο ΤΕΙ Αθήνας το Σάββατο 12 Ιουνίου 2010. Τα συγκροτήματα των φοιτητών του Ιδρύματος προσέφεραν **πολλές ώρες διασκέδασης** σε φοιτητές και άλλους καλεσμένους.

Υπεύθυνος για τη διοργάνωση ήταν ο **Στέφανος Αντύπας**, φοιτητής του τμήματος Πληροφορικής, ενώ την φωτογράφιση έκαναν οι φοιτητές του τμήματος Φωτογραφίας **Μαργαρίτα Συγγρού** και ο **Γιώργος Γαλάτσης**.

● Διεθνές workshop για το Τμήμα Γραφιστικής

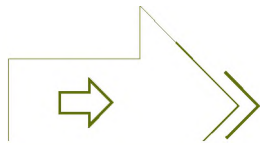
Στα πλαίσια των μαθημάτων **Κινούμενο Σχέδιο και Φωτογραφία** του τμήματος Γραφιστικής, πραγματοποιήθηκε διεθνές workshop στο Βελιγράδι, μετά από επίσημη πρόσκληση του τμήματος Applied Arts του πανεπιστημίου του Βελιγραδίου.

Το θέμα του workshop ήταν η **δημιουργία μίας ταινίας animation** με μικτή τεχνική Cartoon - Pixilation, με τη χρήση κινουμένου Σχεδίου και Φωτογραφίας ταυτοχρόνως. Ο τίτλος της ταινίας είναι «**FILIPPING THROW BELGRADE**».

Στο workshop δίδαξαν η Γαπωνέζα εικαστική καλλιτέχνης **Maya Yonesho**, ο Σέρβος animator και διευθυντής του προγράμματος διδακτορικών σπουδών στα New Media καθηγητής **Ratsko Ciric** και από το τμήμα Γραφιστικής οι επίκουροι καθηγητές **Ελένη Μούρη** και **Μενέλαος Μελετζής**.

Η ταινία δημιουργήθηκε στους χώρους του τμήματος Applied Arts του πανεπιστημίου του Βελιγραδίου, **από 11 έως 17 Μαΐου 2010**, όπου πραγματοποιήθηκαν και διαλέξεις από τους διδάσκοντες με θέμα το animation και τη φωτογραφία για χρήση animation. Στους ίδιους χώρους σχεδιάστηκε και το story board και το cartoon μέρος της ταινίας, έγινε η επεξεργασία ήχου και εικόνas και το τελικό μοντάζ. Οι φωτογραφίες πραγματοποιήθηκαν σε επιλεγμένα σημεία της πόλης του Βελιγραδίου. Το αποτέλεσμα δικαίωσε τις πολλές ώρες εργασίας, ενώ την επίσημη προβολή της ταινίας ακολούθησε πάρτι, όπου απονεμήθηκαν και βεβαιώσεις παρακολούθησης.

Το FILIPPING THROW BELGRADE δημιουργήθηκε από τους τέσσερεις διδάσκοντες καθώς και από 14 σπουδαστές. Επτά μεταπτυχιακοί φοιτητές από το University of Applied Arts του Βελιγραδίου, και επτά από την Ελλάδα. Το τμήμα Γραφιστικής του ΤΕΙ-Α εκπροσωπούσαν οι σπουδάστριες **Δέσποινα Κατσάρη**, **Ελπίδα Πανουργιά**, **Μαρίζα Σουλιώτη**, **Μαρία Χαραλάμπους**, ενώ συνεργάστηκαν και οι **Ιωάννα Γιακουμάτου**, **Αλεξία Παπαντωνοπούλου** και **Άρτεμις Στίγκα** από το τμήμα Ήχου και Εικόνas του Ιόνιου Πανεπιστημίου. Οι Ελληνίδες φοιτήτριες δήλωσαν απόλυτα ικανοποιημένες που τους δόθηκε η ευκαιρία να συνεργαστούν με τους Σέρβους συναδέλφους τους και να

γνωρίσουν τη ζωή στο πανέμορφο Βελιγράδι. Η τύχη άλλωστε μας δώρισε και την βραδιά των ανοιχτών μουσείων την τελευταία νύχτα μας στο Βελιγράδι.

Ανάλογα workshop έχουν πραγματοποιηθεί από την κ. Maya Yonesho και σε άλλες χώρες, όπως Ταϊβάν, Νορβηγία, Κροατία, Ισραήλ, Ιαπωνία, Πολωνία, Αυστρία, Πορτογαλία, ΗΠΑ κ.ά. με διαφορετικούς συνεργάτες σε κάθε πόλη.

Οι ταινίες είναι ανοικτές στο κοινό, στη διεύθυνση:

http://homepage3.nifty.com/maya_y

Ε. Μούρη και Μ. Μελετζής, επίκουροι καθηγητές του τμήματος Γραφιστικής

01.

02.

03.

05.

01. Η σπουδάστρια Μαρία Χαραλάμπους, ενώ παραλαμβάνει την βεβαίωση παρακολούθησης από τους Maya Yonesho και Ratsko Ciric.
02. Δείγμα σχεδίου και ταυτόχρονης λήψης στη πόλη.
03. Οι σπουδαστές σχεδιάζουν υπό την επίβλεψη της Maya Yonesho.
04. Δείγμα από την δημιουργία του story board.
05. Αναμνηστική φωτογραφία από το τέλος του workshop με μέρος των σπουδαστών και τους διδάσκοντες Maya Yonesho, Ratsko Ciric, Μ. Μελετζή και Ε. Μούρη.

● Συμμετοχή του τμήματος Γραφιστικής στην επαγγελματική έκθεση PROMOSIGN

Το τμήμα Γραφιστικής του ΤΕΙ συμμετείχε με περίπτερο στην επαγγελματική έκθεση PROMOSIGN by EPIGRAPHICA που πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία από 10 έως 12 Απριλίου 2010 στο εκθεσιακό κέντρο EXPO ATHENS στην Ανθούσα Αττικής.

Η έκθεση κάλυπτε τους τομείς της οπτικής επικοινωνίας και marketing, προβολής και σήμανσης, ψηφιακών εκτυπώσεων, χαρακτικής, μεταξοτυπίας και επιγραφοποιίας.

Στο περίπτερο του τμήματος Γραφιστικής παρουσιάστηκαν εργασίες των σπουδαστών σε εφαρμογές, που κάλυπταν τους τομείς της Διαφημιστικής Φωτογραφίας και Κινημένου Σχεδίου. Ξεχωριστό ενδιαφέρον παρουσίαζαν οι εργασίες κινουμένου σχεδίου και τρισδιάστατων 3D ταινιών μικρού μήκους, οι οποίες προβλήθηκαν σε μεγάλη LCD οθόνη.

Παράλληλα διανεμήθηκε έντυπο υλικό ενώ στους εκθέτες που ενδιαφέρθηκαν δόθηκαν πληροφορίες για το ρόλο του Τμήματος στην εκπαίδευση των γραφιστών και για τις δυνατότητες απασχόλησης αποφοίτων του τμήματος Γραφιστικής από τους εργοδότες στους τομείς της οπτικής επικοινωνίας.

Την παρουσία του τμήματος Γραφιστικής στην έκθεση επιμελήθηκαν οι κ.κ. **Μενέλαος Μελετζής** και **Ελένη Μούρη** επίκουροι καθηγητές, ο **Γιώργος Μαθιόπουλος** καθηγητής εφαρμογών και ο **Ivan Stanoev** σπουδαστής.

 Ημερολόγιο εκδηλώσεων

- 17-6-2010 Παρουσίαση ντοκιμαντέρ για το παράνομο εμπόριο ελληνικών αρχαιοτήτων του Ανδρέα Αποστολίδη
- 3-6-2010 Απονομή μεταπτυχιακών τίτλων σε φοιτητές του Tajik Technical University της κεντρικής Ασίας
- 28 και 29-5-2010 13^ο Διεθνές Συνέδριο Γραφικών Υπολογιστή και Τεχνητής Νοημοσύνης 3IA 2010
- 26-5-2010 Επιστημονική ημερίδα «Η προοπτική της Κοινωνικής Νοσηλευτικής στη σύγχρονη κοινωνία»
- 26-5-2010 Ημερίδα «Δορυφορική Γεωδαισία Σύγχρονα Συστήματα και Εφαρμογές»
- 13-5-2010 Παρουσίαση Διπλωματικών Εργασιών στα πλαίσια του ΠΜΣ MSc in Energy
- 13-5-2010 Ημερίδα «Νεώτερες εξελίξεις στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση»
- 13-5-2010 23^ο Συνέδριο της Ομοσπονδίας του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού των ΤΕΙ
- 4-5-2010 Ημερίδα «Ευκαιρίες Καριέρας στον τουριστικό κλάδο»
- 4 και 5-3-2010 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο & Workshops του HAPCO με θέμα «Διαχείριση Αλλαγών στη Συνεδριακή Αγορά»
- 15 - 17-3-2010 8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας με θέμα «Κοινωνικές Επιδημίες»
- 5 έως 25-6-2010 Ατομική έκθεση ζωγραφικής της κ. Λ. Τσίλαγα στη Δημοτική Πινακοθήκη Κορίνθου
- 1 έως 31-3-2010 Έκθεση ζωγραφικής του κ. Γ. Τσιούρη στη Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων

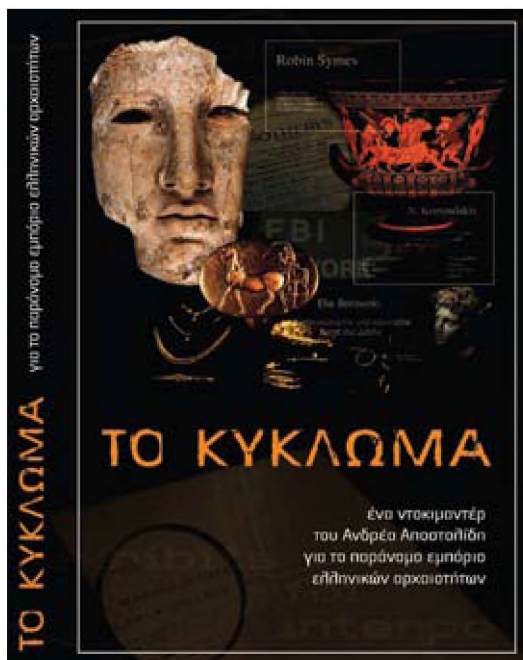
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 17 Ιουνίου 2010
ΕΙΔΟΣ: Παρουσίαση ντοκιμαντέρ
ΟΜΙΑΝΤΕΣ: Α. Αποστολίδης, Β. Αργυροπούλου

Παρουσίαση Ντοκιμαντέρ για το παράνομο εμπόριο ελληνικών αρχαιοτήτων

του Ανδρέα Αποστολίδη

Στα πλαίσια των δράσεων του ευρωπαϊκού προγράμματος «**Witness the past**» Education Programs for the Public and Culture Heritage Professionals on Illicit Trafficking of Antiquities στις 17 Ιουνίου 2010 στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ πραγματοποιήθηκε προβολή του ντοκιμαντέρ «Το Κύκλωμα» για το παράνομο εμπόριο ελληνικών αρχαιοτήτων. Πρόκειται για μία συμπαραγωγή της Anemom Productions με την Illusion I. Κασπίρης Παραγωγή για την ΕΡΤ και το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου.

Η σπανιότητα των ελληνικών αρχαιοτήτων έχει αυξήσει τον ανταγωνισμό μεταξύ των μουσείων, των συλλεκτών, των επιμελητών, των εμπόρων τέχνης και των λαθρεμπόρων, αφήνοντας ελεύθερο το πεδίο για τη δημιουργία ενός «θανάσιμου» δικτύου παράνομων δραστηριοτήτων, που αποτελεί και το αντικείμενο του ντοκιμαντέρ.

Στο ντοκιμαντέρ παρουσιάζεται από τη μία ο κόσμος των δημοπρασιών, οι διευθυντές μουσείων, οι αρχαιοπώλες και οι μεγάλοι συλλέκτες και από την άλλη οι επιστήμονες αρχαιολόγοι και οι δικαστικές αρχές στην Ελλάδα, το Λονδίνο, τη Νέα Υόρκη, τη Γενεύη, την Ιερουσαλήμ και τη Ρώμη. Επίσης αναφέρεται στην ιστορία αντικειμένων όπως ο κρατήρας του Ευφρονίου, ο θησαυρός των Αηδονιών, τα κλοπιμαία από το Μουσείο της Κορίνθου και άλλα σημαντικά έργα της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελλάδας.

Την προβολή ακολούθησε ομιλία και συζήτηση με τον **Ανδρέα Αποστολίδη**, δημοσιογράφο, συγγραφέα και σκηνοθέτη - σεναριογράφο της ταινίας. Η συζήτηση και η θερμή συμμετοχή των παρευρισκομένων έδειξε πόσο σημαντική δράση είναι η ενημέρωση του κοινού για το θέμα της παράνομης διακίνησης αρχαιοτήτων μέσω της προβολής σχετικών με το θέμα ταινιών.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 3 Ιουνίου 2010
ΤΜΗΜΑ: Ενεργειακής Τεχνολογίας
ΣΧΟΛΗ: ΣΤΕΦ

Απονομή μεταπτυχιακών τίτλων σε φοιτητές του Tajik Technical University

της κεντρικής Ασίας

Στις 3 Ιουνίου 2010 έγινε η τελετή απονομής των μεταπτυχιακών τίτλων σε φοιτητές του Tajik Technical University της κεντρικής Ασίας **στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού μεταπτυχιακού προγράμματος σε «Τεχνολογίες Ανανεώσιμων Πηγών ενέργειας»**, που συντονίζεται από το τμήμα Ενεργειακής Τεχνολογίας του ΤΕΙ Αθήνας. Στο πρόγραμμα συμμετέχουν το Royal Institute of Technology της Σουηδίας και το University of Hamburg της Γερμανίας.

Η διδασκαλία των μαθημάτων του μεταπτυχιακού προγράμματος έγινε κυρίως από ευρωπαίους καθηγητές και των τριών Ιδρυμάτων, ενώ δημιουργήθηκε, με ευθύνη και πρωτοβουλία του τμήματος Ενεργειακής Τεχνολογίας του ΤΕΙ Αθήνας, ένα εργαστήριο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, που διαθέτει σύγχρονο εργαστηριακό εξοπλισμό και κατάλληλου επιπέδου λογισμικό.

Η τελετή απονομής έγινε παρουσία των πρυτανικών αρχών, αντιπροσωπείας του υπουργείου Παιδείας, Ενέργειας και του υπουργείου Βιομηχανίας, εκπροσώπων του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, εκπροσώπου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρυτάνεων από τα πλησιέστερα Πανεπιστήμια και πλήθους καθηγητών.

Όλοι οι ομιλητές στην εκδήλωση αναφέρθηκαν στο σημαντικό ρόλο που έπαιξε το ΤΕΙ Αθήνας για την επιτυχία του προγράμματος, ενώ θεωρήθηκε ως το πιο πετυχημένο ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την ανώτατη εκπαίδευση στη χώρα αυτή. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ο τύπος είχαν εκτενή αφιερώματα στην εκδήλωση και τα σχόλια για το ΤΕΙ Αθήνας ήταν πολύ θετικά τόσο από τους καθηγητές όσο και από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Το ΤΕΙ Αθήνας για μια ακόμη φορά έγινε γνωστό εκτός Ελλάδας και μάλιστα στην κεντρική Ασία, εκεί ακριβώς, όπου, πριν από αρκετά χρόνια, ο Μέγας Αλέξανδρος μεταλαμπάδευσε τον ελληνικό πολιτισμό.

Π. Αξαόπουλος, καθηγητής του τμήματος Ενεργειακής Τεχνολογίας

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 28 και 29 Μαΐου 2010
ΤΜΗΜΑ: ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ: ΣΤΕΦ

13^ο Διεθνές Συνέδριο Γραφικών Υπολογιστή και Τεχνητής Νοημοσύνης

3ΙΑ 2010

Διεθνές συνέδριο για ευφυή, διαδραστικά συστήματα και σύνθεση εικόνας

Το 13^ο Διεθνές Συνέδριο Γραφικών Υπολογιστή και Τεχνητής Νοημοσύνης 3ΙΑ 2010 διεξάχθηκε στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας.

Η **ψηφιακή εικόνα**, ως **προϊόν σύνθεσης**, δισδιάστατων ή τρισδιάστατων γραφικών (2D, 3D Computer Graphics), επεξεργασμένων φωτογραφιών και άλλων αναπαραστάσεων καταλαμβάνει ένα όλο και μεγαλύτερο μέρος στην επικοινωνία, στις τεχνολογικές εφαρμογές, στις βιοϊατρικές εφαρμογές και στις εκπαιδευτικές εφαρμογές. Επίσης, ένα σημαντικότερο μέρος των σύγχρονων διαδικτυακών (Web-based), διαδραστικών (Interactive) εφαρμογών βασίζεται στις γραφικές αναπαραστάσεις και στην οπτικοποίηση δεδομένων (Data Visualisation).

Ο συνδυασμός των ευφυών συστημάτων (Intelligent Systems) και της ψηφιακής εικόνας προσδιορίζει ένα πεδίο ιδιαίτερα δυναμικό και πολλά υποσχόμενο στην έρευνα του τομέα της πληροφορικής. Η διασταύρωση με τις τεχνικές της διαδραστικότητας, της αλληλεπίδρασης ανθρώπου / μηχανής (Human - computer interaction) και των μεθοδολογιών σχεδιασμού και ανάπτυξης διαδικτυακών συστημάτων λογισμικού (web design) διατρέχουν την τεχνολογία όλο και περισσότερων εφαρμογών.

Η ιστορία του τομέα, που προσδιορίζεται από τη συνάντηση των τεχνικών της ψηφιακής εικόνας με αυτή των τεχνικών και μεθόδων των

ευφυών συστημάτων και της υπολογιστικής νοημοσύνης, ανάγεται ήδη στα μέσα της δεκαετίας του '60. Ένας από τους σημαντικούς συντελεστές και τους πρώτους σκαπανείς αυτών των προσπαθειών υπήρξε, ήδη από τη δεκαετία του '70, ο καθηγητής Michel Lucas, ο οποίος ανέπτυξε την επιστημονική του δραστηριότητα στη Νάντη (Nantes), η οποία εξελίχθηκε σε διεθνές κέντρο στον τομέα αυτό. Μεταξύ των σημαντικών κέντρων ανάπτυξης ερευνητικών δραστηριοτήτων στον τομέα αυτό υπήρξε, ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '90, και το Πανεπιστήμιο της Limoges και ειδικότερα το Εργαστήριο Μεθόδων και Δομών Πληροφορικής (Méthodes et Structures Informatiques) MSI με διευθυντή τον καθηγητή Δημήτρη Πλεμένο.

Μία από τις βασικές δραστηριότητες και συνεισφορές του Πανεπιστημίου της Limoges και ειδικότερα του Δημήτρη Πλεμένου και του MSI, υπήρξε η συμβολή στη **συγκρότηση μιας επιστημονικής κοινότητας** με αντικείμενο τον προαναφερόμενο τομέα.

Ο βασικός πόλος αυτής της κοινότητας υπήρξε **το διεθνές συνέδριο «3ΙΑ»**, το οποίο ξεκίνησε το 1994 στη Limoges με διετή περιοδικότητα στην αρχή και στη συνέχεια έγινε ετήσιο. Η συντομογραφία προέρχεται από τη γαλλική του ονομασία, που είναι: Infographie Interactive et Intelligence Artificiel (3*I+A) και σημαίνει

1

2

1. Άποψη των εργασιών του 13^{ου} συνεδρίου 3IA2010

2. Μέλη της οργανωτικής επιτροπής με προσκεκλημένους ομιλητές στο κλείσιμο του 13^{ου} συνεδρίου 3IA2010

Διαδραστικά Γραφικά Υπολογιστή και Τεχνητή Νοημοσύνη. Η ονομασία του στην αγγλική είναι «**3IA Conference on Computer Graphics and Artificial Intelligence**».

Το συνέδριο **3IA** υποστηρίζεται από τις μεγάλες διεθνείς επιστημονικές κοινότητες όπως η **European Association of Computer Graphics** και τα αντίστοιχα συνέδρια **Eurographics (Annual Conference of the European Association for Computer Graphics)** και διεξάγεται σε συνεργασία μαζί τους.

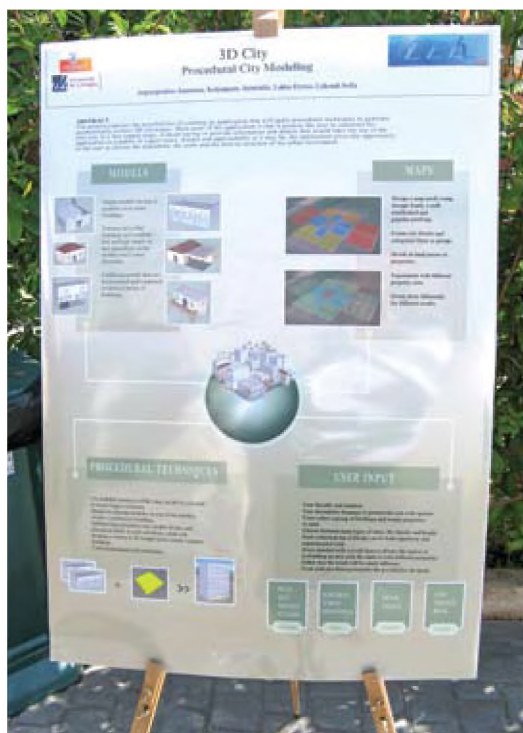
Ο συνδυασμός των ευφώνων και διαδραστικών συστημάτων και της σύνθεσης εικόνας χαρακτηρίζουν ένα πεδίο ιδιαίτερα δυναμικό και πολλά υποσχόμενο στην έρευνα του τομέα της πληροφορικής. Οι τεχνολογικές εφαρμογές του πεδίου αυτού είναι ιδιαίτερα σημαντικές.

Ο τόπος διεξαγωγής των συνεδρίων 3IA, από το 1^ο έως και το 9^ο συνέδριο, ήταν αρχικά η Limoges. Η βασική οργανωτική στήριξη είχε αναληφθεί από το πανεπιστήμιο της Limoges, όπου και αναπτυσσόταν ένα σημαντικό μέρος της ερευνητικής δραστηριότητας του τομέα, αποτελούσε δηλαδή **διεθνές κέντρο αριστείας** στο αντικείμενο.

Στη συνέχεια και ειδικότερα από το 10^ο συνέδριο και μετά **τόπος διεξαγωγής είναι η Αθήνα,** με βασική οργανωτική στήριξη από το TEI της

Αθήνας σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Limoges. Πρέπει να σημειωθεί ότι αυτή η μεταφορά του τόπου διεξαγωγής συμπίπτει με την ανάπτυξη μεταπτυχιακών σπουδών στο τμήμα Πληροφορικής του TEI Αθήνας σε συνεργασία με το αντίστοιχο τμήμα του Πανεπιστημίου της Limoges. Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) στην Πληροφορική, τη Σύνθεση Εικόνας και το Σχεδιασμό Γραφικών με έμφαση στις Τεχνολογίες Διαδικτύου & Πολυμέσων (Master en Informatique, Synthèse d'Images et Conception Graphique - ISICG parcours Technologie Internet et Multimédia TIM) συνδέεται άμεσα με τον επιστημονικό τομέα εστίασης του συνεδρίου. Επίσης, η συνδιοργάνωση από το τμήμα Πληροφορικής του συνεδρίου 3IA ενισχύει σημαντικά τις διεθνείς και εθνικές συνεργασίες και τη δραστηριότητα δημοσιοποίησης του σχετικού ερευνητικού του έργου του Τμήματος.

Το 13^ο διεθνές συνέδριο (3IA2010) φιλοξενήθηκε με επιτυχία για τέταρτη συνεχή χρονιά στην Αθήνα στις 28 και 29 Μαΐου του 2010 στο Συνεδριακό Κέντρο του TEI Αθήνας, με την ενθάρρυνση, την οικονομική και οργανωτική στήριξη της Διοίκησης του TEI Αθήνας και την επιστημονική συνδρομή του Πανεπιστημίου της Limoges. Την οργανωτική ευθύνη είχε όπως και τα προηγούμενα χρόνια το τμήμα Πληροφορικής της ΣΤΕΦ.

Συνεδρία αφίσας (poster session) στο 13^ο συνέδριο 3ΙΑ 2010

Εφέτος, επίσης, συνεχίσαμε την προσπάθεια σύνδεσης του συνεδρίου με τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες του τμήματος και ειδικότερα με τους φοιτητές του Master-ISICG και τους υποψήφιους διδάκτορες. Η νέα καινοτομία ήταν η **σπουδαστική συνεδρία (student session)**, η οποία έγινε στα πλαίσια της ειδικής **συνεδρίας αφίσας (poster session)** και στην οποία παρουσιάστηκαν εργασίες **μεταπτυχιακού επιπέδου**.

Η **απήχηση του Διεθνούς Συνεδρίου 3ΙΑ** διατηρήθηκε και φέτος στα περσινά επίπεδα με ουσιαστική συμμετοχή διακεκριμένων πανεπιστημιακών που δραστηριοποιούνται στον τομέα. Πρέπει να αναφερθεί εδώ η παρουσία ως προσκεκλημένου ομιλητή του **Νίκου Αβούρη**, καθηγητή στο Πανεπιστήμιο της Πάτρας, όπως επίσης μεταξύ άλλων των πανεπιστημιακών **Θεοχάρη Θεοχάρη** του Πανεπιστημίου της Αθήνας, **Μάνθου Σαντοριναίου** της Ανωτάτης

Σχολής Καλών Τεχνών, **Γιώργου Παπαϊωάννου** του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθήνας.

Μια πολύ σημαντική διάσταση στη **διάχυση των αποτελεσμάτων διεθνώς** και στην απήχηση του συνεδρίου και τη διεθνή προβολή του είναι και η δημοσίευση, πέραν των πρακτικών του σε έκδοση του συνεδρίου, των καλύτερων άρθρων επεκτεταμένων σε **ειδική έκδοση-τόμο με τίτλο «Intelligence Computer Graphics»** από το διεθνή επιστημονικό οίκο **Springer-Verlag**.

Το **13^ο Συνέδριο** έχει δεχτεί ένα σημαντικό αριθμό εργασιών, υψηλής ποιότητας, οι οποίες υποβλήθηκαν για κρίση. Η Διεθνής Επιτροπή Προγράμματος (ΔΕΠ) του Συνεδρίου ενισχύθηκε φέτος με τη συμμετοχή νέων μελών.

Στη **Διεθνή Επιτροπή Προγράμματος συμμετέχουν οι :**

Yury BAYAKOVSKY (Ρωσία), Christian BOHN (Γερμανία), Rene CAUBET (Γαλλία), Giovanni DE PAOLI (Καναδάς), Jean-Francois DUFOURD (Γαλλία), Yves DUTHEN (Γαλλία), Marina GAVRILOVA (Καναδάς), Djamchid GHAZANFARPOUR (Γαλλία), Gerard HEGRON (Γαλλία), Andres IGLESIAS (Ισπανία), Andrey IONES (ΗΠΑ), Prem KALRA (Ινδία), Stanislav KLIMENKO (Ρωσία), Ivana KOLINGEROVA (Τσεχία), Jean-Claude LAFON (Γαλλία), Pascal LIENHARDT (Γαλλία), Nadia MAGNENAT-THALMANN (Ελβετία), Michel MERIAUX (Γαλλία), Γεώργιος ΜΙΑΟΥΛΗΣ (Ελλάδα), Zhigeng PAN (Κίνα), Dimitri PLEMENOS (Γαλλία), Xavier PUEYO (Ισπανία), Alla SAFONOVA (ΗΠΑ) Mateu SBERT (Ισπανία), Vaclav SKALA (Τσεχία), Daniel THALMANN (Ελβετία), Θεοχάρης ΘΕΟΧΑΡΗΣ (Ελλάδα), Νικόλαος ΒΑΣΙΛΙΑΣ (Ελλάδα), Jiri ZARA (Τσεχία).

Αυτήν την περίοδο, έντεκα (11) χώρες αντιπροσωπεύονται στην Επιτροπή Προγράμματος του Συνεδρίου. Όλα τα μέλη της ΔΕΠ έχουν συμμετάσχει στην κρίση των εργασιών που υποβλήθηκαν, οι οποίες προήλθαν από είκοσι τρεις (23) διαφορετικές

χώρες. Κάθε άρθρο έχει κριθεί από τρεις κριτές και τα επιλεγμένα άρθρα έχουν καθοριστεί από μια ψηφοφορία των μελών της Διεθνούς Επιτροπής Προγράμματος. Τέλος, περίπου 40% των υποβληθεισών εργασιών έχουν επιλεγεί και οι συντάκτες αυτών των άρθρων προέρχονται από δεκατέσσερις (14) διαφορετικές χώρες. Μερικά πρόσθετα άρθρα έχουν γίνει αποδεκτά ως σύντομα άρθρα. Κατά συνέπεια, τρεις (3) προσκεκλημένες εργασίες, δεκατέσσερις (14) πλήρεις εργασίες και πέντε (5) σύντομες εργασίες παρουσιάστηκαν στο 11^ο Συνέδριο 3IA.

Ιδρυτής και General Chair του Συνεδρίου είναι ο Δημήτρης ΠΛΕΜΕΝΟΣ, ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου της Limoges, στη Γαλλία **Local Chair** είναι ο Γεώργιος ΜΙΑΟΥΛΗΣ, καθηγητής του τμήματος Πληροφορικής του ΤΕΙ Αθήνας.

Οι Θεματικοί άξονες (Topics) του συνεδρίου

- Τεχνικές τεχνητής νοημοσύνης στην κατασκευή γεωμετρικών μορφών (Artificial intelligence techniques in construction of geometric figures)
- Τεχνικές τεχνητής νοημοσύνης στη μοντελοποίηση σκηνών (Artificial intelligence techniques in scene modelling)
- Γραφικά Υπολογιστών και μηχανική μάθηση (Computer graphics and machine learning)
- Δηλωτικές τεχνικές στη μοντελοποίηση σκηνής (Declarative techniques in scene modelling)
- Τεχνικές περιγραφής ιδιοτήτων σκηνής (Scene properties description techniques)
- Ευφυής οπτικοποίηση (Intelligent visualisation)
- Ευφυείς μέθοδοι εξερεύνησης εικονικών κόσμων (Intelligent methods for exploring virtual worlds)
- Ευφυής συνεργατικός σχεδιασμός (Intelligent collaborative design)
- Σχεδιασμός ευφυών γραφικών διεπαφών (Design of intelligent graphic interfaces)
- Συμπεριφορική θεώρηση κινουμένων γραφικών (Behavioural animation)
- Κινούμενα γραφικά και τεχνητή νοημοσύνη (Animation and artificial intelligence)
- Κατανόηση σκηνής (Scene understanding)
- Βασισμένες στη σημασιολογία προσεγγίσεις στο σχεδιασμό (Semantics-based approaches in design)
- Συστήματα υποστήριξης απόφασης στο σχεδιασμό (Decision support systems in design)
- Βασισμένος στη γνώση σχεδιασμός και απόδοση (Knowledge-based design and rendering)
- Ευφυής υπολογιστική αισθητική (Intelligent computational aesthetics)

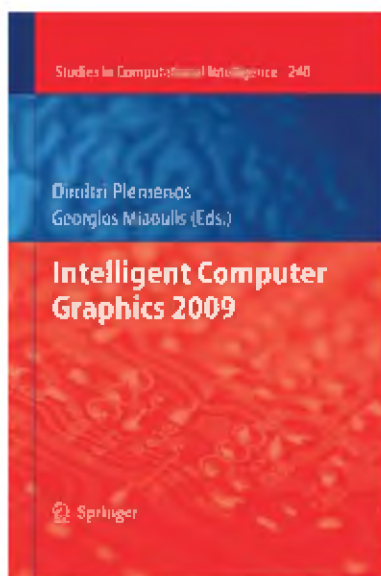

1

2

1. Παρουσίαση ανακοίνωσης στην παράλληλη συνεδρία στο 13^ο συνέδριο 3IA2010.
2. Προέλευση των συμμετοχών στο συνέδριο 3IA2010 και στα προηγούμενα 3IA2007, 08, 09.

Η ειδική έκδοση των καλύτερων άρθρων από τον οίκο Springer-Verlag της 3ΙΑ2009.

Πρακτικά των εργασιών σε έκδοση του συνεδρίου 3ΙΑ.

- Εφαρμογή των τεχνικών AI σε CAD και GIS (Application of AI techniques in CAD and GIS)
- Ευφυείς εφαρμογές CG στη βιοπληροφορική & στην ιατρική πληροφορική (Intelligent CG applications in bioinformatics & medical informatics)

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι με τη στήριξη επιστημονικών δραστηριοτήτων διεθνούς εμβέλειας, το ΤΕΙ έχει την ευκαιρία να αναπτύξει ακόμα περισσότερο τις ερευνητικές

του δυνατότητες. Δίνει, επίσης, την ευκαιρία, τόσο στους εκπαιδευτικούς του, όσο και στους μεταπτυχιακούς κυρίως σπουδαστές, να συμμετάσχουν άμεσα και δημιουργικά στο επιστημονικό γίγνεσθαι με πολλαπλές θετικές επιπτώσεις για την κοινότητά μας.

Γιώργος Μιαούλης
καθηγητής του τμήματος Πληροφορικής

Επιστημονική ημερίδα Η προοπτική της Κοινωνικής Νοσηλευτικής

στη σύγχρονη κοινωνία

Το τμήμα Νοσηλευτικής Β΄ πραγματοποίησε ημερίδα στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου της Αθήνας, την οποία παρακολούθησαν πολλοί φοιτητές, νοσηλευτές και άλλοι επαγγελματίες υγείας.

Στην ημερίδα παρουσιάστηκε η διεπαγγελματική συνεργασία για τη διασφάλιση της ποιότητας της φροντίδας στην κοινότητα και αναπτύχθηκαν οι στρατηγικές για την ψυχική υγεία στο επίπεδο της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Η νοσηλεία κατ' οίκον, η αποκατάσταση, οι ψυχοκοινωνικές ανάγκες των ηλικιωμένων στην κοινότητα, η εφαρμογή προγραμμάτων αγωγής και προαγωγής υγείας και η συμβολή των εθελοντικών προγραμμάτων στην προαγωγή της κοινωνικής υγείας ήταν μερικά από τα θέματα που αναπτύχθηκαν.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον προκάλεσε η συνεδρία, με θέμα «**European Dimension of Community Nursing**», όπου δύο καθηγητές Νοσηλευτικής από την Πορτογαλία παρουσίασαν το σύστημα υγείας της χώρας τους και τους δείκτες υγείας σε σύγκριση με την Ελλάδα, καθώς και το πρόγραμμα σπουδών στον τομέα της Κοινωνικής Νοσηλευτικής. Η καθηγήτρια **Raija Kokko** από τη Φιλανδία αναφέρθηκε στη Διαπολιτισμική Νοσηλευτική στην Ευρώπη και στις απόψεις των φοιτητών για τα προγράμματα ανταλλαγών. Τέλος, ιδιαίτερα ευχάριστη ατμόσφαιρα δημιουργήθηκε με τη συμμετοχή όλων στις ασκήσεις γέλιου, στα πλαίσια της διάλεξης «Το γέλιο προάγει την υγεία».

Συμπερασματικά, η Κοινωνική Νοσηλευτική παίζει το δικό της ρόλο στην προαγωγή της υγείας στη σύγχρονη κοινωνία. Οι κοινωνίες αλλάζουν και μαζί αλλάζουν και οι ανάγκες για φροντίδα. Τα μεγάλα ποσά που δαπανώνται στο νοσοκομειακό τομέα δεν έχουν την ανάλογη αποτελεσματικότητα στο επίπεδο της υγείας. Η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας και η Κοινωνική Νοσηλευτική είναι μονόδρομος για τα συστήματα υγείας. Οι νοσηλευτές μπορούν να κάνουν τη διαφορά, γιατί αποτελούν το 50% του όλου προσωπικού υγείας διεθνώς. Ο προσανατολισμός της Κοινωνικής Νοσηλευτικής στην πρόληψη και την προαγωγή της υγείας και γενικά στη φροντίδα των ατόμων εκεί όπου ζουν, εκπαιδεύονται ή εργάζονται αποτελεί την προοπτική της Κοινωνικής Νοσηλευτικής για το μέλλον.

Άννα Καυγά, καθηγήτρια εφαρμογών του τμήματος Νοσηλευτικής Β΄

Ημερίδα Δορυφορική Γεωδαισία

Σύγχρονα Συστήματα
και Εφαρμογές

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Τετάρτη, 26 Μαΐου 2010

ΤΜΗΜΑ: Τοπογραφίας

ΣΧΟΛΗ: ΣΤΕΦ

Το τμήμα Τοπογραφίας της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών του ΤΕΙ Αθήνας, διοργάνωσε, για δεύτερη χρονιά φέτος, επιστημονική ημερίδα, με θέμα «Δορυφορική γεωδαισία: σύγχρονα συστήματα και εφαρμογές». Σκοπός της ημερίδας, που διεξήχθη την Τετάρτη 26-5-2010, στο Αμφιθέατρο της ΣΓΤΚΣ του ΤΕΙ Αθήνας, ήταν η παρακολούθηση των σύγχρονων τάσεων και τεχνολογιών, που αφορούν στο αντικείμενο του Τοπογράφου Μηχανικού, κάτι που αποτελεί πάγιο στόχο του τμήματος.

Την οργανωτική επιτροπή αποτέλεσαν οι κ.κ. **Β. Παγούνης**, αν. καθηγητής, **Ε. Πέτσα**, καθηγήτρια, Προϊσταμένη του τμήματος Τοπογραφίας, **Δ. Πανταζής**, καθηγητής, **Μ. Γιαννίου**, επικ. καθηγητής, **Β. Ανδριτσάνος** επιστημονικός συνεργάτης στο τμήμα και **Α. Καμπιώτη**, τελειόφοιτη του τμήματος Τοπογραφίας.

Την ημερίδα χαιρέτησαν ο Διευθυντής της ΣΤΕΦ καθηγητής **Δ. Βάττης**, ο πρόεδρος της Ε.Ε.Τ.Ε.Μ. **Δ. Δημόπουλος**, και ο αν. καθηγητής **Β. Παγούνης**, Υπεύθυνος του τομέα Τοπογραφίας - Φωτογραμμετρίας - Χαρτογραφίας.

Η όλη διοργάνωση υπήρξε άρτια και η επιτυχία της ημερίδας χαρακτηρίστηκε από τη συμμετοχή σημαντικών επιστημόνων του χώρου, οι οποίοι ανέπτυξαν θέματα με ιδιαίτερο επιστημονικό ενδιαφέρον.

Επίσης, συμμετείχαν με **εισηγήσεις** με τη σειρά που αναφέρονται οι κάτωθι:

Β. Ανδριτσάνος, επιστημονικός συνεργάτης ΤΕΙ Αθήνας «Από τον SPUTNIK στον GOCE: Μία ιστορική αναδρομή της χρήσης των τεχνητών δορυφόρων στη Γεωδαισία»

Δ. Δεληκαράογλου, αναπλ. καθηγητής ΣΑΤΜ/ΕΜΠ «Διερευνώντας τις δυνατότητες των συστημάτων GNSS του αύριο... σήμερα»

Α. Γκανάς, Δρ. Γεωλόγος Γεωδυναμικό Ινστιτούτο - ΕΑΑ «NOANET: Το δίκτυο GNSS του ΕΑΑ για την μελέτη της Γεωδυναμικής - Γεωφυσικής του ελληνικού χώρου»

Δ. Μάστορης, ATM M.Sc, ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΕ «Σύγχρονες Δορυφορικές Τεχνολογίες στην Τοπογραφική Πρακτική: Το Ελληνικό Σύστημα Εντοπισμού EPOS»

Χ. Πικριδής, επικ. καθηγητής ΤΑΤΜ / ΑΠΘ «Ερευνητική Δραστηριότητα και προοπτικές από τη λειτουργία του Δικτύου Μόνιμων Σταθμών GNSS του ΤΑΤΜ-ΑΠΘ»

Γ. Βέργος, λέκτορας ΤΑΤΜ / ΑΠΘ «Σύγχρονες μέθοδοι παρακολούθησης του πεδίου βαρύτητας της γής και εφαρμογές στη Γεωδαισία, την Τοπογραφία, την Ωκεανογραφία»

Ι. Μιντουράκης, ATM, υποψ. διδάκτορας ΣΑΤΜ/ΕΜΠ «Η Δορυφορική Αλτιμετρία ως γεωδαιτικό εργαλείο της προσέγγισης του θαλάσσιου γεωειδούς. Εφαρμογή στον ελλαδικό θαλάσσιο χώρο»

Σ. Κατσουγιαννόπουλος, επιστημονικός συνεργάτης ΤΕΙ Σερρών «Μέθοδοι Υπολογισμού της

Ζενίθιας Τροποσφαιρικής Υστέρησης σε Μόνιμους Σταθμούς GNSS»

Ε. Οικονόμου, Δρ. ΑΤΜ «Περιοχές κυματικής ενέργειας για παραγωγή ηλεκτρισμού και η χωροθέτησή τους στο Αιγαίο»

Δ. Βασιλάκη, ΑΤΜ Μ.Sc, υποψ. διδάκτορας ΣΑΤΜ / ΕΜΠ, εργ. συνεργάτης ΤΕΙ Αθήνας «Μετρική αξιοποίηση σύγχρονων δορυφορικών δεκτών SAR Υψηλής Ανάλυσης»

Ε. Λάμπρου, επικ. καθηγήτρια ΣΑΤΜ/ΕΜΠ «Η Συμβολή του Παρεχόμενου Χρόνου UTC, από το Δορυφορικό Σύστημα Εντοπισμού, σε Γεωδαιτικές Εφαρμογές»

Β. Γκίκας, επικ. καθηγητής ΕΜΠ «Κινηματικός Εντοπισμός GNSS / INS: Από τις Μεθόδους Βελτιστοποίησης στα Μοντέλα Μηχανικής Μάθησης. Βασικές Αρχές και Τρέχουσα Δραστηριότητα στο ΕΜΠ».

Στην ημερίδα μετείχαν, με εκπροσώπους τους και εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο χώρο. Σε αυτό το πλαίσιο πραγματοποιήθηκαν οι κάτωθι **παρουσιάσεις**:

«Νέες Τεχνολογίες TOPCON», Tree Company ΑΕΒΕ, **Ε. Κέδρου**

«Δίκτυα Σταθμών Αναφοράς SMARTNET METRICA NET», Metrica ΑΕ, **Σ. Καραγιάννης**

«GNSS δέκτες, δίκτυα και νέες τεχνολογίες», JGC Συστήματα Γεωπληροφορικής ΑΕ, **Χ. Βάγιας**

«Trimble GNSS Systems», GEOTECH Λύσεις Πληροφορικής ΕΠΕ, **Σ. Κιτσινέλης**

«Συστήματα GNSS», SOKKIA HELLAS LTD, **Μ. Τερζόπουλος**.

Ιδιαίτερα σημαντική υπήρξε τέλος και η συμμετοχή σπουδαστών και φοιτητών, καθώς την ημερίδα παρακολούθησαν 148 σπουδαστές του ΤΕΙ Αθήνας, αλλά και φοιτητές και σπουδαστές άλλων ιδρυμάτων και κυρίως του ΕΜΠ.

Κλείνοντας, θα πρέπει να επισημανθεί το κοινό συμπέρασμα, πως οι αλματώδεις εξελίξεις στον τομέα της Γεωδαισίας, απαιτούν η ημερίδα αυτή να γίνει θεσμός για το χώρο, ενώ το τμήμα Τοπογραφίας του ΤΕΙ Αθήνας έχει ήδη αποδείξει την ικανότητά του να οργανώνει και να φιλοξενεί με επιτυχία το θεσμό αυτό.

Β. Παγούνης, αναπληρωτής καθηγητής του τμήματος Τοπογραφίας

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Πέμπτη, 13 Μαΐου 2010
ΤΜΗΜΑ: ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΣΤ ΕΦ

Παρουσίαση Διπλωματικών Εργασιών

στα πλαίσια του ΠΜΣ
 MSc in Energy

Στο τμήμα **Ενεργειακής Τεχνολογίας** λειτουργεί για τρίτη χρονιά το ΠΜΣ «MSc in Energy» σε σύμπραξη με το Πανεπιστήμιο Heriot Watt της Μ.Βρετανίας.

Στα πλαίσια αυτής της εκδήλωσης οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρουσίασαν τις διπλωματικές εργασίες, που έχουν αναλάβει σε μορφή αφίσας, προβάλλοντας το σκοπό και τους στόχους της κάθε εργασίας, τη βιβλιογραφική επισκόπηση, την περιγραφή του θέματος και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.

Στόχοι της εκδήλωσης ήταν να αποκτήσουν οι φοιτητές δεξιότητες στην οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών θεμάτων και να τους δοθεί η ευκαιρία για ουσιαστική ανταλλαγή απόψεων επί του θέματος, που έχουν αναλάβει με ειδικούς στο χώρο της ενέργειας. Επιπλέον, ήταν μια αφορμή να γίνει το ΠΜΣ γνωστό σε ευρύτερο κύκλο εκτός του ΤΕΙ Αθήνας.

Καλεσμένοι στην εκδήλωση ήταν το εκπαιδευτικό προσωπικό της Σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών, ο Dr Wolf-Gerrit Früh, Course Director - MSc in Energy του Heriot-Watt, εταιρείες που δραστηριοποιούνται στο χώρο της ενέργειας και καλεσμένοι των φοιτητών.

Στον απολογισμό αυτής της εκδήλωσης αξίζει να σημειωθεί ο ενθουσιασμός των φοιτητών για τη διαφορετική γνώση και εμπειρία που απέκτησαν.

Τα θέματα των διπλωματικών εργασιών που παρουσιάστηκαν ήταν:

Σπουδαστής	Τίτλος Μεταπτυχιακής Διατριβής	Επιβλέπων Καθηγητής
Σεραφείμ Γεωργακόπουλος	The Embodied Energy as a Building Sustainability Indicator	Δημήτρης Κουμπογιάννης
Μαρία Ευαγγέλου	Hydronic balancing of hot or chilled water distribution networks, and its effect to their energy efficiency	Ιωάννης Γελεγένης
Ευάγγελος Ζαχαρής	Analysis and study of an interconnected microgrid system - how a microgrid can be affected by the compensated reactive power	Μαρία Σαμαράκου
Σπυριδούλα Ζέρβα	The use of sandwich - type aluminum - polyethylene core panels in buildings facades and their contribution to energy-efficient and sustainable buildings	Αντώνης Χατζηαποστόλου

Κωνσταντίνος Ζέρβας	To the development of an innovative apparatus for use in the estimation of heat transmissivity of buildings fabric elements	Ιωάννης Γελεγένης
Κωνσταντίνος Κιούσης	Study on the Biefeld-Brown effect and its applications	Αντώνης Μορώνης
Πασχάλης Κυρτσόπουλος	Contribution of electric traction to energy saving in the means of public transportation - the case of the city of Athens	Αναστάσιος Σακαρέλλος
Παντελής Λαΐνης	Wind energy in the built environment: current status and perspectives	Δημήτρης Κουμπογιάννης
Ιπποκράτης Λύχρος	Study of microgrid system consisting of wind turbines, photovoltaics, combined heat and power sources, and fuel cells	Μαρία Σαμαράκου
Κατερίνα Μαγκαφώση	Photovoltaic systems connected to the grid of Greece and electric power quality	Αναστάσιος Σακαρέλλος
Βασιλική Μαλιάκα	Study and design a Geo-thermal heating and cooling system for Domestic Use	Χαρίλαος Λιάκος
Μαριλένα Μαραγκουδάκη	Applicability of bioclimatic architecture techniques in existing Greek dwellings. General assessment and a case study	Ιωάννης Γελεγένης
Σταύρος Μισαηλίδης	Use of photovoltaic (PV) panels in Greek dwellings, in combination with flat reflectors. An optimization approach combining economic and environmental criteria	Ιωάννης Γελεγένης

Μαρία Μπιδικουόδη	Study the Design and the Installation of a Grid-Tied photovoltaic park, 60kWe, in south Greece	Χαρίλαος Λιάκος
Εβίτα Μπουλαμάκη	Techno-economic study of a typical 100kWp Photovoltaic facility in Greece	Αντώνης Χατζηαποστόλου
Γεώργιος Παπαδάκης	Design and the Installation of a Grid - Tied photovoltaic park, 100kWe, in Northern Greece	Χαρίλαος Λιάκος
Κατερίνα Πετρίδου	Study of microgrid system consisting of wind turbines, photovoltaics, fuel cells and batteries	Μαρία Σαμαράκου
Μάρκος Σαρρής	Analysis and study of a microgrid system - consisting of wind turbines and photovoltaics, pumped hydropower unit and flywheels - connected into weak power grid.	Μαρία Σαμαράκου
Γεώργιος Χατζηπέτρου	Ejector refrigeration systems	Δημήτρης Κουμπογιάννης

Μαρία Σαμαράκου, καθηγήτρια του τμήματος Ενεργειακής Τεχνολογίας

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Πέμπτη, 13 Μαΐου 2010
ΓΕΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ: Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων
ΣΧΟΛΗ: ΣΕΥΠ

Ημερίδα Νεώτερες εξελίξεις

στη καρδιοαναπνευστική
αναζωογόνηση

Το Γενικό Τμήμα Βασικών Ιατρικών Μαθημάτων διοργάνωσε με ιδιαίτερη επιτυχία ημερίδα με θέμα «Νεώτερες εξελίξεις στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση» στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ, στην οποία συμμετείχαν και τα τμήματα Μαιευτικής, Νοσηλευτικής Α', Νοσηλευτικής Β', Προσχολικής Αγωγής και η Κοινωνική Υπηρεσία του ΤΕΙ Αθήνας. Η ημερίδα διοργανώθηκε σε συνεργασία με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών «Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση» της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Εισηγητές στην ημερίδα ήταν οι παρακάτω:

Ε. Μποντιώτη: «Ιστορική εξέλιξη της καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης»

Μ. Τίγκα: «Ανάζωογόνηση κατά τη γέννηση τελειόμηνου νεογνού»

Α. Φεΐδαρος: «Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση πρόωρου νεογνού»

Ν. Ιακωβίδου: «Η ελληνική εμπειρία του σεμιναρίου «Νεογνική Υποστήριξη της Ζωής» του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης»

Φ. Αρώνη: «Αλγόριθμος Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης του παιδιού»

Α. Νίκα: «Αντιμετώπιση του βαρέως πάσχοντος παιδιού»

Θ. Καπάδοχος: «Αλγόριθμος Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης του Ενήλικα και Φάρμακα στην καρδιακή ανακοπή»

Γ. Ιντας: «Μεταφορά του βαρέως πάσχοντος»

Ι. Πανταζόπουλος: «Νεότερες Συσκευές Αερισμού. Η βλαπτική επίδραση του Υπεραερισμού»

Κ. Στρουμπούλης: «Ο αμφιλεγόμενος ρόλος της αδρεναλίνης στην καρδιακή ανακοπή»

Δ. Μπαρουξής: «Ο Νοσηλευτής ως εκπαιδευτής στην Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση».

Ε. Παπαγεωργίου (Πρόεδρος της οργανωτικής Επιτροπής) & Αικ. Λυκερίδου

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Πέμπτη, 13 Μαΐου 2010
ΕΙΔΟΣ: Συνέδριο
ΔΙΟΡΓΑΝΩΤΗΣ: ΤΕΙ Αθήνας

23^ο Συνέδριο της Ομοσπονδίας του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού

ΤΩΝ ΤΕΙ

Στο ΤΕΙ Αθήνας πραγματοποιήθηκε το 23^ο Συνέδριο της Ομοσπονδίας του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού των ΤΕΙ. Στο Συνέδριο παρευρέθηκαν ο Πρόεδρος του ΤΕΙ-Α **Δ. Νίνος**, ο Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ-Α **Μ. Μπρατάκος** και ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας του Εκπαιδευτικού Προσωπικού των ΤΕΙ κ. **Ι. Τσάκνης**.

Τα θέματα που συζητήθηκαν ήταν η παραβίαση του απορρήτου της ψήφου των μελών του Ειδικού Τεχνικού Προσωπικού, ο συντελεστής βαρύτητας (5%) του κλάδου για την εκλογή της Διοίκησης των Ιδρυμάτων καθώς και η ανύπαρκτη σχεδόν συμμετοχή του στα όργανα της Διοίκησης ενώ αποφασίστηκε η αποχή τους από τις διαδικασίες εκλογής Προϊσταμένων Τμημάτων και Διευθυντών Σχολών.

Τέλος, η ομοσπονδία επεξεργάστηκε εκ νέου και ψήφισε, ως κύριο αίτημα για την υπηρεσιακή κατάσταση του κλάδου, την ουσιαστική αξιοποίηση των μελών του στις εκπαιδευτικές διαδικασίες του εργαστηρίου.

Την έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου κήρυξε ο Αντιπρόεδρος του ΤΕΙ Αθήνας καθηγητής **Μιχαήλ Μπρατάκος**, ο οποίος ήταν ο κύριος ομιλητής με θέμα «**Η Ανώτατη Εκπαίδευση στην Ελλάδα μέσα από το όραμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης**».

Παρακάτω παρατίθενται μερικά χαρακτηριστικά αποσπάσματα της ομιλίας.

- ✓ Η Ανώτατη Εκπαίδευση διαδραματίζει κεντρικό ρόλο τόσο στην πνευματική και επαγγελματική ανάπτυξη και εξέλιξη των πολιτικών όσο και στην ευημερία της κοινωνίας ως σύνολο, αφού ενδυναμώνει την κοινωνική συνοχή, καθώς και την πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας.

- ✓ Η εξέλιξη των αγροτικών και βιομηχανικών κοινωνιών στις μεταβιομηχανικές κοινωνίες των υπηρεσιών, συνετέλεσε στη μαζική εισροή νέων στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και είχε ως αποτέλεσμα την επέκταση του τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης και τη διαφοροποίηση των Ιδρυμάτων σε Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Ιδρύματα. Νέα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα καθώς και νέα προγράμματα σπουδών δημιουργήθηκαν έτσι, ώστε να καλύψουν την αυξημένη ζήτηση. Αυτό συνέβη και στην Ελλάδα, όπου έως σήμερα έχουν ιδρυθεί 23 Πανεπιστήμια και 16 Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.
- ✓ Βασικό γνώρισμα της σύγχρονης εποχής είναι η Κοινωνία της Γνώσης. Η πληροφορία και η δημιουργία νέας γνώσης έχουν αναδειχθεί σε παραγωγικούς συντελεστές, σημαντικότερους από τη γη, τις πρώτες ύλες ή τα εργατικά χέρια. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η γνώση να συνιστά τον κυριότερο φορέα ανταγωνιστικότητας και τα ΑΕΙ να αποτελούν τον κατ' εξοχήν χώρο παραγωγής γνώσης και έρευνας.
- ✓ Γίνεται άμεσα αντιληπτό το πόσο σημαντική είναι για την Ευρώπη η ανάπτυξη της γνώσης, αν αναλογιστούμε ότι η Ευρώπη δεν μπορεί να ανταγωνιστεί άλλες προηγμένες οικονομίες ούτε στη βάση των φυσικών πόρων, από άποψη φθηνών εργατικών χεριών, αφού δε σκοπεύει να

αποποιηθεί το κοινωνικό της μοντέλο. Οι οικονομικές δραστηριότητες, που συνδέονται με τον τριτογενή τομέα της οικονομίας, ο οποίος αποτελεί κύρια παραγωγική δραστηριότητα της Ευρώπης “απειλούνται” από χώρες όπως π.χ. η Κίνα, η Ινδία κ.ά. που διαθέτουν εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό που προσφέρει χαμηλού κόστους υπηρεσίες.

- ✓ Το συγκριτικό πλεονέκτημα της Ευρώπης σε σχέση με άλλες περιοχές του κόσμου ήταν για πολλούς αιώνες η εκπαίδευση και ειδικά τα Ανώτατα Ιδρύματα. Αυτό τίθεται πλέον υπό αμφισβήτηση αφού σε άλλες περιοχές του πλανήτη (Β. Αμερική, Αυστραλία, ΝΑ Ασία) έχουν αναπτυχθεί Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα υψηλότερου επιπέδου. Δεν είναι τυχαίο, ότι στο διεθνή αναγνωρισμένο πίνακα παγκόσμιας κατάταξης των 500 καλύτερων Πανεπιστημίων του κόσμου, που καταρτίζει το Πανεπιστήμιο της Σαγκάης, το 2008, από τα 20 πρώτα Πανεπιστήμια, τα 17 είναι Αμερικανικά, τα 2 Βρετανικά (Κέμπριτζ και Οξφόρδη) και ένα Ιαπωνικό στην 20η θέση. Τα μόνα Ελληνικά ΑΕΙ που συμπεριλαμβάνονται είναι το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο της Αθήνας και το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης αμφότερα στην τέταρτη εκατοντάδα.
- ✓ Το έτος 2004 η έκθεση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είχε συστήσει στα κράτη μέλη ότι το «τρίγωνο της γνώσης», το οποίο περιλαμβάνει την έρευνα, την εκπαίδευση και την καινοτομία, θα πρέπει τα επόμενα χρόνια να αποτελέσει το επίκεντρο, γύρω από το οποίο θα αναπτυχθούν οι εθνικές πολιτικές που εξυπηρετούν τους στόχους της Λισσαβόνας. Η ίδρυση «του ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου» της Ανώτατης Εκπαίδευσης και ο εκσυγχρονισμός των συστημάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης εξακολουθούν να αποτελούν στόχο επίτευξης, παρά το γεγονός ότι

φθάσαμε στο καταληκτικό έτος 2010 που θα έπρεπε να έχουν ολοκληρωθεί. Βασική αιτία της καθυστέρησης αυτής αποτελεί η στασιμότητα των επενδύσεων για την Ανώτατη Εκπαίδευση, που ανέρχεται μόλις στο 1,15% του ΑΕΠ της Ένωσης, όταν το αντίστοιχο ποσοστό στις ΗΠΑ ανέρχεται στο 2,7%, στον Καναδά στο 2,5%, Κορέα στο 2,7% και στο 1,5% στην Αυστραλία. Ο στόχος του 2% του ΑΕΠ, που έχει θέσει η Ένωση για την επόμενη δεκαετία, δε φαίνεται να μπορεί να υλοποιηθεί εν μέσω της οικονομικής κρίσης που διέρχονται οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η επίτροπος για την επιστήμη και την έρευνα Janez Potočnik, καλεί τα κράτη - μέλη να θέσουν ως υψηλή εθνική προτεραιότητα τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης, προκειμένου να αξιοποιηθεί το δυναμικό των 4.000 Ευρωπαϊκών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων του 1.500.000 ακαδημαϊκού προσωπικού και των 18.000.000 σπουδαστών. Στη διαδικασία αυτή συμμετέχουν 45 Ευρωπαϊκές χώρες, μεταξύ αυτών και η Ελλάδα, που έχουν θέση ως στόχο να καταστήσουν συμβατά τα συστήματα Ανώτατης Εκπαίδευσης, διαρθρωμένα σε τρεις κύκλους σπουδών (προπτυχιακός, μεταπτυχιακός, διδακτορικός) και να εφαρμόσουν κοινά κριτήρια Διασφάλισης της Ποιότητας, να διευκολύνουν την αναγνώριση των πτυχίων, να χρησιμοποιήσουν κοινά εργαλεία, όπως το Ευρωπαϊκό Σύστημα Πιστωτικών Μονάδων και το Παράρτημα Διπλώματος. Για το σκοπό αυτό, η Πολιτεία από το 2005 και μετά ξεκίνησε μια σειρά από νόμους με σκοπό την επίτευξη των στόχων για το 2010. Υλοποιήθηκε ένα μεγάλο μέρος της νομοθεσίας (3328/2005, 3374/2005, 3369/2005, 3401/2005, 3391/2005, 3549/2007, 3794/2009) υπολείπεται όμως των στόχων του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Χώρου.

- ✓ Κλείνω με το όραμα της UNESCO για την ανανέωση της Ανώτατης Εκπαίδευσης συνοψίζοντας ότι **«το διορατικό Πανεπιστήμιο» είναι το ίδρυμα:**
 - ◆ που θα παρέχει κατάρτιση υψηλής ποιότητας και που θα προετοιμάζει τους σπουδαστές, για να μπορούν να αντεπεξέλθουν αποτελεσματικότερα σε ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών και επαγγελματικών λειτουργιών και δραστηριοτήτων,
 - ◆ που θα καλλιεργεί τις πνευματικές αρετές του κάθε ατόμου και θα εγγυάται την κοινωνική ισότητα,
 - ◆ που θα είναι αφοσιωμένο στη διερεύνηση, στη δημιουργία και στη διάχυση της γνώσης καθώς και στην περίοδο της επιστήμης,
 - ◆ που θα βασίζεται μόνο στην ποιότητα και στη γνώση και θα καλλιεργεί το αίσθημα ευθύνης που απαιτείται για την κοινωνική ανάπτυξη,
 - ◆ που θα ενθαρρύνει και θα υποστηρίζει ενεργά τη συνεργασία με τις τοπικές κοινωνίες,
 - ◆ που θα αποτελεί forum ανάλυσης και συζήτησης των σημαντικότερων τοπικών και περιφερειακών, εθνικών και διεθνών προβλημάτων,
 - ◆ που τα μέλη του θα αφοσιωθούν στην αναζήτηση της αλήθειας, στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στη δημοκρατία και στην κοινωνική δικαιοσύνη με βάση τις αρχές της ακαδημαϊκής ελευθερίας.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: Γρίτη, 4 Μαΐου 2010

ΤΜΗΜΑ: Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων
ΣΧΟΛΗ: ΣΔΟ

Ημερίδα Ευκαιρίες Καριέρας

στον τουριστικό κλάδο

Την ημερίδα με θέμα «Ευκαιρίες Καριέρας στον Τουριστικό Κλάδο», που πραγματοποιήθηκε στο Συνεδριακό Κέντρο του ΤΕΙ Αθήνας, παρακολούθησαν μέλη του εκπαιδευτικού (μόνιμου και έκτακτου) προσωπικού, του ειδικού τεχνικού προσωπικού, του διοικητικού προσωπικού και πολλοί φοιτητές του Τμήματος.

Ο Προϊστάμενος του τμήματος καθηγητής, κ. **Περικλής Ν. Λύτρας** ανοίγοντας την ημερίδα αναφέρθηκε στο έργο του τμήματος Διοίκησης Τουριστικών Επιχειρήσεων τα τελευταία χρόνια, στην εφαρμογή Νέου Προγράμματος Σπουδών και ανακοίνωσε την επίτευξη συμφωνίας με το Πανεπιστήμιο του Saarland της Γερμανίας για τη συνδιοργάνωση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (M.B.A.) από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011. Επίσης, αναφέρθηκε στις προσπάθειες δημιουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών σε συνεργασία με το Τμήμα Θεολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για «Στελέχη Θρησκευτικού Τουρισμού». Τέλος, τόνισε την αναγκαιότητα θεσμοθέτησης τέτοιων ημερίδων, οι οποίες φέρνουν σε επαφή τους φοιτητές και φοιτήτριες του τμήματος με την τουριστική και την ξενοδοχειακή αγορά εργασίας.

Στην ημερίδα συμμετείχαν με ομιλίες οι παρακάτω:

Απόστολος Δοξιάδης	Πρόεδρος ευρωπαϊκού προγράμματος «Forum Τουριστικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης»	«Η Σταδιοδρομία στον Τουρισμό εν γένει»
Λύντια Μαστρονικολή	Γενική Διευθύντρια HAPCO και εκπρόσωπος του προέδρου του κ. Ντίνου Αστρά	«Καριέρα στο Συνεδριακό Τουρισμό»
Αλέξανδρος Αγγελόπουλος	Πρόεδρος επιτροπής περιβάλλοντος Ξ.Ε.Ε., εντεταλμένος σύμβουλος της ξενοδοχειακής εταιρείας Aldemar	«Τουρισμός 2010-2020»

Χριστίνα Τετράδη	μέλος διοικούσας επιτροπής, υπεύθυνη δημοσίων σχέσεων Ξ.Ε.Ε.	«Καριέρα στον Ξενοδοχειακό Κλάδο»
Χρήστος Πετρέας	οικονομολόγος, σύμβουλος τουριστικής και περιφερειακής ανάπτυξης, εμπειρογνώμων Ευρωπαϊκής Ένωσης	«Η στελέχωση των δομών του τουριστικού σχεδιασμού & τουριστικής ανάπτυξης - προβολής: ελληνικές και ξένες εμπειρίες»
Νίκος Βαγιονής	ερευνητής Α΄ του Κ.Ε.Π.Ε., επιστημονικός συνεργάτης Τ.Τ.Ε., ΤΕΙ Αθήνας	«Ερευνητικά κέντρα: Σταδιοδρομία σε θέματα τουρισμού»
Θόδωρος Κουμέλης	δημοσιογράφος, διευθύνων σύμβουλος Travel Media Applications - Travel Daily News	«Ευκαιρίες καριέρας στο E-Tourism»
Δημήτρης Λαλούμης	επίκουρος καθηγητής Τ.Τ.Ε., ΤΕΙ Αθήνας, πρόεδρος ΔΡ.Α.Τ.Τ.Ε.	«Ευκαιρίες καριέρας στην τουριστική αγορά εργασίας»

Ο κ. **Στέλιος Βαρβαρέσος**, αναπληρωτής καθηγητής Τ.Τ.Ε., ΤΕΙ Αθήνας, έκλεισε την ημερίδα τονίζοντας μεταξύ άλλων ορισμένους παράγοντες που θα πρέπει να λάβουν σοβαρά υπόψη οι σπουδαστές κατά την αναζήτηση απασχόλησης στον τουριστικό τομέα ή στην διάρκεια των μεταπτυχιακών τους σπουδών όπως:

- α. τον διαρκώς αυξανόμενο διεθνή ανταγωνισμό
- β. τον παράγοντα κρίση (διεθνής και εσωτερική)
- γ. τις στρεβλώσεις του ελληνικού τουριστικού προϊόντος
- δ. την κινητικότητα που εμπεριέχει η τουριστική απασχόληση
- ε. τη σημασία της εξειδίκευσης και της εμπειρίας.

Μετά το τέλος της ημερίδας το προσωπικό του Τμήματος ξενάγησε τους προσκεκλημένους εισηγητές στους χώρους του ΤΕΙ Αθήνας και στη συνέχεια παρέθεσε γεύμα στο νέο εστιατόριο του Ιδρύματος, στη διάρκεια του οποίου αλλάχθηκαν απόψεις και συζητήθηκαν θέματα περαιτέρω συνεργασίας μεταξύ του τμήματος και των τουριστικών φορέων.

Α. Δοξιάδης | Λ. Μαστρονικολή | Π. Λύτρας | Α. Αγγελόπουλος | Χ. Τετράδη

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 4 και 5 Μαρτίου 2010
ΤΜΗΜΑ: Τουριστικών Επιχειρήσεων
ΣΧΟΛΗ: ΣΔΟ

6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο & Workshops του HAPCO

με θέμα «Διαχείριση Αλλαγών
στη Συνεδριακή Αγορά»

Στο Κέντρο Πολιτισμού «Ελληνικός Κόσμος» πραγματοποιήθηκε το 6^ο Πανελλήνιο Συνέδριο & Workshops του Hapco, με θέμα «Διαχείριση Αλλαγών στη Συνεδριακή Αγορά», στο οποίο μετείχε το τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων, της Σχολής Διοίκησης και Οικονομίας του ΤΕΙ Αθήνας. Συγκεκριμένα, το τμήμα συμμετείχε μέσω του Προϊστάμενου του, καθηγητή **Περικλή Ν. Λύτρα**, ο οποίος είναι επί σειράν ετών μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής των συνεδρίων του Hapco και συντονιστής ενοτήτων τους. Η εισήγηση του κ. Λύτρα είχε θέμα την «Τουριστική Εκπαίδευση και Κατάρτιση».

Πρωτοτυπία της 30λεπτης αυτής εισήγησης πέραν των προτάσεών της υπήρξε η συμμετοχή τριών αποφοίτων (από μεταπτυχιακά προγράμματα πανεπιστημίων, από προπτυχιακά προγράμματα των ΤΕΙ και από το πρόγραμμα της Α.Σ.Τ.Ε. Ρόδου), οι οποίοι παρουσίασαν τις σπουδές και τη θέση τους στην αγορά εργασίας.

Το 2ήμερο συνέδριο παρακολούθησαν δωρεάν συνολικά 35 φοιτήτριες και φοιτητές του τμήματος, στους οποίους δόθηκε η ευκαιρία κατανόησης ενός πετυχημένου τομέα στον τουρισμό, τα συνέδρια για τα οποία υπάρχει και σχετικό μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών. Επίσης με την ευγενική προσφορά του Δ.Σ. του Hapco, παρακολούθησαν δωρεάν το συνέδριο μέλη του Ε.Π., επιστημονικοί και εργαστηριακοί συνεργάτες, μέλη του Ε.Τ.Π. και του Δ.Π. του Τμήματος.

Κατά το κλείσιμο των εργασιών του συνεδρίου ο προϊστάμενος του τμήματος, κ. Π. Λύτρας, τόνισε, ότι το τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων είναι παρόν στις σημαντικές συνεδριακές εκδηλώσεις όλων των κλαδικών τουριστικών φορέων προς όφελος των φοιτητών και φοιτητριών του, οι οποίοι μέσω τέτοιων συμμετοχών ανοίγουν τις πόρτες για την μελλοντική τους επαγγελματική αποκατάσταση.

8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας

με θέμα «Κοινωνικές Επιδημίες»

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 15 έως 17 Μαρτίου 2010
ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ: Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ: Τμήματα της ΣΕΥΠ

Με μεγάλη επιτυχία διεξήχθη το 8^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Δημόσιας Υγείας και Υπηρεσιών Υγείας με θέμα: «Κοινωνικές επιδημίες», υπό την αιγίδα της Α.Ε. του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κάρουλου Παπούλια.

Το συνέδριο, το οποίο διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, ανέδειξε εφέτος τις κοινωνικές, κοινοτικές και οικονομικές επιπτώσεις των γνωστών ή λιγότερο γνωστών νοσημάτων, που η εξάπλωσή τους έχει λάβει επιδημικές διαστάσεις στην εποχή μας.

Το ΤΕΙ Αθήνας συνέβαλε στην συμμετοχή μελών ΕΠ διαφόρων του συνεδρίου (στην οργανωτική επιστημονική επιτροπή οι κ.κ.

Π. Ιορδάνου, Φ. Μπαμπάτσικου, Θεοδωράτος, Ε. Καμπά και στην επιτροπή στήριξης ο Πρόεδρος του ΤΕΙ κ. Δ. Νίνος και οι κ.κ. Χ.

Μαρβάκη, Φ. Χαριζάνη, Σ. Αντωνιάδης, Α. Λυκερίδου, Α. Φύτου, Γ. Τσακίρης και Δ. Χανιώτης). Στο πλαίσιο του συνεδρίου, οργανώθηκε για τρίτη συνεχή σειρά ειδικό φροντιστήριο, με θέμα «Εφαρμογή HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) σε επιχειρήσεις», με προεδρείο τους καθηγητές κ. Χαρίλαο Κουτή και κ. Βασίλειο Κοντό, προκειμένου να εκπαιδευτούν λειτουργοί Δημόσιας Υγείας σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων.

Παράλληλα, παρουσιάστηκαν 16 εργασίες από αντίστοιχα Ερευνητικά Πρωτόκολλα, με συγγραφείς καθηγητές του ΤΕΙ Αθήνας και μεταπτυχιακούς φοιτητές των Μ.Π.Σ. Υγιεινής & Ασφάλειας Εργασίας, και Εφαρμοσμένης Δημόσιας Υγείας.

επιτυχία του συνεδρίου με ευρεία τμημάτων της ΣΕΥΠ στις επιτροπές επιτροπή ο κ. Χ. Κουτής, στην Ζ.Βαρδάκη, Α. Λάγιου, Α. Χαλκιάς, Β. Καραγιάννη, Ν. Πόγκας, Π.

Μαρβάκη, Φ. Χαριζάνη, Σ. Αντωνιάδης, Α. Λυκερίδου, Α. Φύτου, Γ. Τσακίρης και Δ. Χανιώτης).

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κάρουλος Παπούλιας με προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές των τμημάτων Νοσηλευτικής και Δημόσιας Υγιεινής. Διακρίνονται επίσης η κ. Ζ.Βαρδάκη, η κ. Φ. Μπαμπάτσικου, η κ. Γ. Τουλιά και ο κ. Χ. Κουτής.

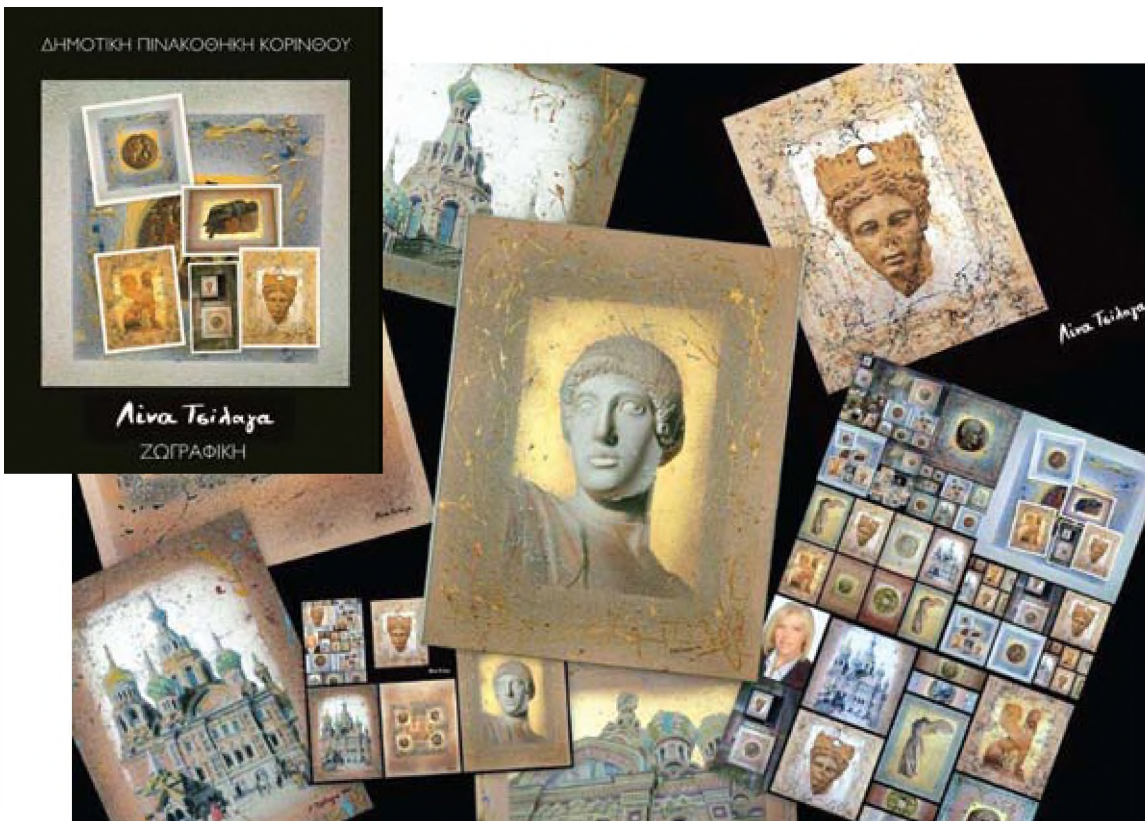
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 5 έως 25 Ιουνίου 2010
ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: Λίνα Τσίλαγα
ΤΜΗΜΑ: Συντήρησης Αρχαιοτήτων & Έργων Τέχνης

ατομική έκθεση ζωγραφικής της ζωγράφου κ. Λ. Τσίλαγα

στη Δημοτική Πινακοθήκη
 Κορίνθου

Το Σάββατο 5 Ιουνίου 2010, έγιναν τα εγκαίνια της ατομικής έκθεσης ζωγραφικής της ζωγράφου κ. **Λίνας Τσίλαγα**, καθηγήτριας του τμ. ΣΑΕΤ του ΤΕΙ-Α, στη Δημοτική Πινακοθήκη Κορίνθου. Η έκθεση, η οποία ήταν αφιερωμένη στην Παγκόσμια Ημέρα Μουσείων και διήρκησε έως τις 25 Ιουνίου, διοργανώθηκε από το πνευματικό πολιτιστικό κέντρο και το σωματείο λόγου και τέχνης «Αλκυονίδες».

Την εκδήλωση πλαισίωσαν με ομιλίες ο διευθυντής της ΣΓΤΚΣ του ΤΕΙ-Α καθηγητής αρχιτέκτων κ. **Νικήτας Χιωτίνης**, ο επίτιμος έφορος αρχαιοτήτων κ. **Δ. Καζιάνης**, ο πρόεδρος του πνευματικού κέντρου και εκπρόσωπος του δημάρχου κ. **Γ. Φαρμάκης**, η έφορος της δημοτικής πινακοθήκης και πρόεδρος του σωματείου «Αλκυονίδες» κ. **Τόνια Τζαναβάρα** καθώς και εκπρόσωποι της πολιτικής και πολιτειακής ηγεσίας του τόπου.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 1 έως 31-3-2010
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Γιώργος Τσιούρης
ΤΜΗΜΑ: Γραφιστικής

έκθεση ζωγραφικής ΤΟΥ Κ. Γ. Τσιούρη

στη Ζωσιμαία Παιδαγωγική
 Ακαδημία Ιωαννίνων

Με αφορμή την έκθεση ζωγραφικής του κ. Γ. Τσιούρη, καθηγητή του τμήματος Γραφιστικής του ΤΕΙ Αθήνας, που πραγματοποιήθηκε με ιδιαίτερη επιτυχία στη Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία Ιωαννίνων από 1 έως 31-3-2010, ο κ. Ν. Χιωτίνης, καθηγητής του τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, Διακόσμησης & Σχεδιασμού Αντικειμένων, παραθέτει λίγα λόγια για το έργο του.

...Για τα «Αγγελικά Πέρασματα» του Γιώργου Τσιούρη

Η σημασία του έργου του Γιώργου Τσιούρη έγκειται στο ότι επαναφέρει στο προσκήνιο, με τρόπο ιδιαίτερος γοητευτικό και συν-κινητικό των αισθήσεων και των αισθημάτων, τη βασική επιδίωξη της Τέχνης, όπως αυτή ιστορικά εμφανίστηκε και κατέστησε τον Άνθρωπο δημιουργό - ή τουλάχιστον συμμετοχο - της Ιστορίας. Υπήρξε αυτή η Τέχνη ως η κατ' εξοχήν άρθρωσή του με τον κάθε φορά Κόσμο, για να αποκτήσει σε αυτόν υπαρξιακή θέση και ρόλο, προσέδιδε στις κοινωνίες υπαρξιακή ταυτότητα και σιγουριά, αρθρώνοντάς τες με τον Τόπο, όπως αυτός εννοιοδοτήθηκε από τους Ρωμαίους με τον όρο Genius Locī. Συχνά, αλλά όχι ακριβολογώντας, μεταφράζουμε αυτό το Genius Locī ως «πνεύμα του τόπου», ένθα η Ιστορία του και το συλλογικό φαντασιακό των κοινωνιών που αυτός φέρει, ένθα η φιλοσοφική θέσμιση των κοινωνιών, πάνω στην οποία εδράζεται αυτό το φαντασιακό, από το οποίο προέκυπταν οι προτεραιότητες της καθημερινής ζωής, με άλλα λόγια η φιλοσοφική θέσμιση, πάνω στην οποία στηρίχτηκαν και μέσω της οποίας εξελίχτηκαν. Αυτή η ιστορική σημαντική του έργου του Τσιούρη, ενισχύεται και από το γεγονός ότι αυτή η φιλοσοφική πρόταση, την οποίαν επικαλείται,

αυτή η πολιτισμική μνήμη, όπως καταστάλαξε με το πέρασμα αιώνων σε αφαιρετικά σχήματα και διαχρονικά σύμβολα, είναι που στήριξε την ίδια την ύπαρξη της νεώτερης Ελλάδας. Αλλά όχι μόνον αυτό. Η πρόταση της νεοελληνικής Τέχνης σηματοδότησε την παγκόσμια στροφή, από την επιδίωξη μιας διεθνοποιημένης τέχνης, που δεν είχε κανένα αντίκρισμα στους λαούς, στην αναζήτηση και ανάδειξη της ιδιοπροσωπίας των λαών και στην αναζήτηση του «Δαιμόνιου» του κάθε φορά ξεχωριστού Τόπου. Με άλλα λόγια, στην αναζήτηση και ανάδειξη της δοκιμασθείσης και έτσι ζώσας πολιτισμικής Παράδοσής τους, με την οποίαν πορεύτηκαν στο Χώρο και στο Χρόνο εις αναζήτηση υπαρξιακής θέσης και ρόλου. Το κάλεσμα αυτό του Γιώργου Τσιούρη, κάλεσμα στην αναζήτηση και φανέρωση του βαθύτερου είναι μας, είναι, επί πλέον, ιδιαίτερος συναρπαστικό. Στους πίνακές του ξεδιπλώνεται το ταλέντο του στη δημιουργία μιας συν-κινητικής του πνεύματος ζωγραφικής, με χρώματα, που μας θέτουν σε εγρήγορση, μορφές, που μας αναπέμπουν ευθέως σε μνήμες και συναισθήματα, σε σύμβολα, που με ενάργεια συνδέουν το παρόν με το παρελθόν. Με έναν εκπληκτικό τρόπο εισάγεται στη δισδιάστατη

εικόνα ο πλήρης νοημάτων Χώρος αλλά και - ιδιαίτέρως ενεργά θα λέγαμε - ο Χρόνος. Η παλαιά δηλαδή επιδίωξη των κυβιστών, εδώ παράγει αποτέλεσμα περισσότερο απτό και συν-κινητικό των αισθήσεων αλλά και των αισθημάτων των θεατών, το ιερό γίνεται προφανές, το τοπίο αποκτά ψυχή και η Ιστορία καθίσταται ζώσα οδηγός του παρόντος. Αυτό άλλωστε συνιστά και την ιστορική πρωτοπορία της νεοελληνικής Τέχνης¹, την οποίαν ο Τσιούρης επάξια συνεχίζει.

¹ Αποσπάσματα από το κείμενο «Η Τέχνη ως Κιβωτός Πολιτισμού και η Ιστορικότητα του Νεοελληνικού Παραδείγματος» (Ν.Χιωτίνης), Περιοδικό ΙΝΔΙΚΤΟΣ Τεύχος 17, Αύγουστος 2003:

«...Εδώ είναι που αναδύεται ως πολύτιμο το νεοελληνικό ιστορικό παράδειγμα. Η ίδια η ύπαρξη του νεοελληνικού κράτους εν πολλοίς οφείλεται σε ένα λαϊκό συλλογικό υπερτοπικό και υπερχρονικό, δηλ. ιστορικό ασυνείδητο, πέραν κάθε εφήμερης συγκυρίας και κοσμικής εξουσίας. Μιλάμε γι' αυτό που διαφυλάχθηκε από μία Τέχνη - κιβωτό, που σήμερα σχηματικώς αποκαλούμε Παράδοση, χωρίς να πολυαντιλαμβάνομαστε την ιστορικότητα του τσάμικου, του μπάλου, του ζειμπέκικου, του Θεόφιλου, των ταπεινών σπιτιών που ο μετανοημένος Le Corbusier του -35 διαπίστωνε πως «φαίνεται σαν να είναι από πάντα στον τόπο αυτόν» - για θεόκτιστα κάνει λόγο ο Κωσταντινίδης - την δια-Κόσμηση των σιδηρών στα μπαλκόνια και στις αυλές με τα Κοσμικά βωτσαλωτά ή τα ασπρόμαυρα πλακάκια, στις εξώπορτες στα ρόπτρα και στα υπέρθυρα, στο αρχαίο θέατρο που ως «μίμηση πράξεως σπουδαίας και τελείας» επιζεί στην Ορθόδοξη Λειτουργία των εκκλησιών, όπως μας βεβαίωνε ο Τσαρούχης. (...)

Η νεοελληνική εμμονή στην αναζήτηση ιστορικής ταυτότητας, θα ήταν τοπικής σημασίας, αν σήμερα δεν δικαιωνόταν ως προφητικής αξίας (...). (...) Στο χώρο έτσι της Τέχνης, διαφαίνεται σήμερα μια όλο και μεγαλύτερη στροφή του ενδιαφέροντος των καλλιτεχνών προς τον ιστορικά φορτισμένο Τόπο, στροφή προς ψηλάφηση και ανάδειξη των στοιχείων εκείνων που συνιστούν την ίδια την ιστορία των τόπων και των λαών - «για να παραλάβουμε το φύραμα για την ευδωσιν του ιδικού

μας έργου», όπως θα έλεγε ο Πικιώνης (...).

Η ιστορική εμβέλεια του νεοελληνικού παραδείγματος, μπορεί να συνοψιστεί στα παρακάτω λόγια του Ζήσιμου Λορεντζάτου για τον Δημήτρη Πικιώνη: «Σήμερα που ο ελληνικός τροχός (σημ.: τον αντικαθιστούμε με την λέξη «παγκόσμιος») - αν φανταστούμε αυτή την εικόνα - έχασε σχεδόν όλες τις ακτίνες ή τα αδράχτια του και αναδιπλώθηκε στο κεντρικό σημείο, στο τικίλι της ρόδας, οι δυσκολίες για μια κάποια αυτογνωσία και η ανάπτυξη, απάνω στην αυτογνωσία αυτή, κάποιου καινούργιου πολιτισμού πληθύνανε τόσο πολύ, ώστε να γλιστράει μέσα από τα χέρια μας, όχι μόνο η χίμαιρα (που δουλειά της είναι πάντα να γλιστράει), αλλά περισσότερο ακόμα η πραγματοποίηση μίας παρόμοιας προοπτικής. Και αυτό δεν μπορεί να είναι πολύ καλό σημάδι, χωρίς αναγκαστικά να είναι και σημάδι απελπισμού. Όσους δοκίμασαν να αποχτήσουνε, όχι μονάχα την αυτογνωσία αυτή, αλλά όσους προχωρήσανε στην πραγμάτωση ορισμένων έργων τα οποία μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε ως δείχτες στον δρόμο ενός καινούργιου πολιτισμού, πρέπει να τους θεωρούμε πατέρες και να ξέρουμε πως αυτοί κρατάνε όρθιο το δέντρο απάνω στο οποίο στηριζόμαστε εμείς, και που δεν έπεσε ως τώρα. Ποιος ξέρει, μπορεί τον καιρό καμιάς μεγάλης αναβροχιάς, όταν τίποτα δεν θα έχουμε να προσμένουμε από πουθενά και τα κλαριά ή τα φύλλα του δέντρου θα απομένουνε φρυμένα και θα είναι μόνο για λύπηση, οι ρίζες αυτές, που εμείς τις είχαμε για ξοφλημένες, να ανεβάσουνε από τα καταχθόνια τις λίγες σταλαματιές που θα σώσουνε το δέντρο από το μαράζωμα και τον αφανισμό» (...)

Επισημάνση:

Τις ρίζες αυτές επικαλείται και ο Γιώργος Τσιούρης.

Τα “Τεχνολογικά Χρονικά”
εύχονται
στους αναγνώστες τους

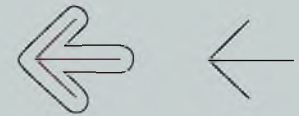
Καλό καλοκαίρι!

Δημοσίευση άρθρων

Γίνονται δεκτά άρθρα που πραγματεύονται **επίκαιρα ζητήματα στο χώρο της εκπαίδευσης ή και θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος**. Τα κείμενα πρέπει να αποστέλλονται με e-mail, σε μορφή Word, ενώ οι φωτογραφίες που τα συνοδεύουν πρέπει να είναι σε ηλεκτρονική μορφή σε υψηλή ανάλυση. Η βιβλιογραφία, αν υπάρχει, παρατίθεται μόνο με τη μορφή υποσημειώσεων. Τα άρθρα, τα οποία μπορεί να είναι πρωτότυπα ή αναδημοσιεύσεις, δεν επιτρέπεται κατά κανόνα να υπερβαίνουν τις 2.000 λέξεις.

Για να δημοσιευτεί ένα κείμενο, πρέπει να εγκριθεί από την Συντακτική Επιτροπή. Η μερική ή ολική αναπαραγωγή κειμένων του περιοδικού επιτρέπεται μόνο με την άδεια του Εκδότη.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνούν με την κα Ι. Αναστασάκου, τηλ.: 210 5385174,
Fax: 210 5385852, e-mail: eee@teiath.gr

Αγ. Σπυρίδωνος, 122 10 Αιγάλεω
Τηλ.: 210 538 5100, fax: 210 591 1590
e-mail: info@teiath.gr, webmaster@teiath.gr

ISSN 1791-7247

www.teiath.gr